

Manual dels hàbitats de Catalunya

Volum IV

**3 Vegetació arbustiva i herbàcia
(Vegetació arbustiva)**

Edició revisada 2016

≡

<

Manual dels hàbitats de Catalunya

Volum IV

**3 Vegetació arbustiva i herbàcia
(Vegetació arbustiva)**

Generalitat de Catalunya
Departament de Territori
i Sostenibilitat

Edició revisada 2016

Manual dels hàbitats de Catalunya

Volum I
Introducció

Volum II
1 Ambients litorals i salins

Volum III
2 Aigües continentals

Volum IV

3 Vegetació arbustiva i herbàcia (Vegetació arbustiva)

Volum V
3 Vegetació arbustiva i herbàcia
(Prats i pastures)

Volum VI
4 Boscos

Volum VII
5 Molleres i aiguamolls
6 Roques, tarteres, glaceres, coves

Volum VIII
8 Terres agrícoles i àrees antròpiques

Manual dels hàbitats litorals de Catalunya

Manual dels hàbitats de Catalunya

Volum IV

3 Vegetació arbustiva i herbàcia (Vegetació arbustiva)

Catàleg dels hàbitats naturals reconeguts en el territori català d'acord amb els criteris establerts pel *CORINE biotopes manual* de la Unió Europea

Edició a cura de:

Jordi CARRERAS

Albert FERRÉ

Josep VIGO

Universitat de Barcelona

Autors:

Jordi CARRERAS [JC]

Empar CARRILLO [EC]

Albert FERRÉ [AF]

Xavier FONT [XF]

Josep M. NINOT [JMN]

Universitat de Barcelona

Joan FONT [JF]

Josep GESTI [JG]

Lluís VILAR [LV]

Universitat de Girona

Pere AYMERICH [PA]

Moisès GUARDIOLA

Andreu SALVAT

Edició revisada 2016

Edició	Assessorament lingüístic	La motilla ecològica i les dades de la publicació
* Jordi Carreras	Neus Baltrons	La motilla ecològica és la quantitat de material que cal fer servir durant tot el cicle de vida d'un producte. A més del volum de matèries primeres,avaluen la quantitat d'emissions de CO ₂ , que es generen en la producció d'aquest llibre. Així fem saber al consumidor l'impacte al medi ambient del producte que ha adquirit.
* Albert Ferré		
* Josep Vigo		
Redacció	Disseny i maquetació	Tiratge
Pere Aymerich	Robert Masip (primera edició)	300
* Jordi Carreras	Lluís Mestres (edició revisada)	
* Empar Carrillo		Número de pàgines
* Albert Ferré		308 interiors més cobertes
** Joan Font	Retoc d'imatges	Pes del paper per catàleg
* Xavier Font	Gràfiques Ortells, S.L.	877 g
** Josep Gestí		Fibres reciclades
Moisès Guardiola		S'han generat els residus i consums totals següents:
* Josep M. Ninot	Impressió	
Andreu Salvat	Gràfiques Ortells, S.L.	Impressió Consum
** Lluís Vilar	Empresa certificada amb els sistemes de qualitat ambiental ISO 14001, EMAS i Cadena de Custodia FSC® (número de llicència C079342). S'ha imprés amb tintes compostes d'olis vegetals.	de paper de paper
Coordinació científica		Residus (kg): 43,0 394,7
* Josep Vigo	ISBN	Consum aigua (litres): 173,6 3.946,5
Coordinació tècnica	978-84-393-9555-3	Consum elèctric (kWh): 107,9 2.525,8
*** Pilar Vendrell	DL	Emissions CO ₂ (kg): 22,2 1.315,5
	B 25236-2016	Matèries primeres (kg): 263,1 631,4
	© Generalitat de Catalunya	
	© Els autors	
		
	Aquesta obra està sota llicència de Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0	
	http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0	
*	Universitat de Barcelona	
**	Universitat de Girona	
***	Departament de Territori i Sostenibilitat, Generalitat de Catalunya	

El paper d'aquesta publicació té la certificació FSC®. Aquesta certificació de control de la producció paperera garanteix una gestió ambiental, econòmica i social responsable dels boscos originaris de la matèria primera. La gestió forestal ambientalment responsable garanteix l'aprofitament just dels recursos forestals i contribueix a mantenir la biodiversitat dels boscos. La gestió forestal socialment beneficiosa contribueix a que les poblacions locals i la societat en conjunt gaudeixin dels beneficis de la muntanya i alhora conservin els recursos forestals.

BIBLIOTECA DE CATALUNYA - DADES CIP

Manual dels hàbitats de Catalunya : catàleg dels hàbitats naturals reconeguts en el territori català d'acord amb els criteris establerts pel CORINE biotopes manual de la Unió Europea. – Edició revisada
 Conté: volum 1. Introducció -- volum 4. 3. Vegetació arbustiva i herbàcia (vegetació arbustiva) -- volum 5. 3. Vegetació arbustiva i herbàcia (prats i pastures) -- volum 6. 4. Boscos -- volum 7. 5. Molleretes i aiguamolls ; 7. 6. Roques, tarteres, glaceres, coves
 ISBN 9788439393849 (volum 1). – ISBN 9788439395553 (volum 4). – ISBN 9788439395560 (volum 5). – ISBN 9788439393801 (volum 6). – ISBN 9788439393818 (volum 7)
 I. Carreras i Raurell, Jordi, editor literari II. Ferré, Albert (Ferré Codina), editor literari III. Vigo, Josep, 1937- editor literari IV. Catalunya. Departament de Territori i Sostenibilitat
 1. Biòtrops – Catalunya – Catàlegs 2. Ecosistemes – Catalunya
 574(460.23)(083.82)

Sumari

3 Vegetació arbustiva i herbàcia

31 Bosquines i matollars de muntanya i d'ambients frescals de terra baixa

31.1	Landes humides	19
31.12	Landes de bruc d'aiguamoll (<i>Erica tetralix</i>), sovint amb esfagnes (<i>Sphagnum</i> spp.), acidòfiles i higròfils, de l'estatge subalpí dels Pirineus centrals	20
31.2	Landes seques	23
31.215	Landes nanes de nabius (<i>Vaccinium</i> spp.) amb bruguerola (<i>Calluna vulgaris</i>), acidòfiles, de l'estatge montà, als Pirineus	24
31.2261+	Landes de bruguerola (<i>Calluna vulgaris</i>), sovint amb <i>Genista pilosa</i> , <i>Genista anglica</i> ..., silicícoles, dels estatges montà i subalpí dels Pirineus i de les muntanyes catalanídiques septentrionals	26
31.2262+	Landes de bruguerola (<i>Calluna vulgaris</i>) amb <i>Chamaecytisus supinus</i> , sobre gresos calcaris, de la muntanya mitjana i de la terra baixa plujosa, als Prepirineus orientals i al territori olositànic	28
31.237	Landes d' <i>Erica vagans</i> , silicícoles, dels estatges altimontà i subalpí, als Pirineus centrals	30
31.4	Matollars baixos o prostrats d'alta muntanya	33
31.411	Matollars prostrats (catifes) d'herba pedrera (<i>Loiseleuria procumbens</i>), sovint rics en líquens, acidòfils, d'indrets ventosos i freds de l'alta muntanya	34
31.412	Matollars nans de nabius (<i>Vaccinium uliginosum</i> , <i>V. myrtillus</i>), acidòfils, de l'alta muntanya	36
31.42	Neretars (matollars de <i>Rhododendron ferrugineum</i>), acidòfils, d'indrets ben innivats de l'alta muntanya	38
31.431	Matollars de ginebró (<i>Juniperus nana</i>), de vessants solells de l'estatge subalpí	40
31.432	Matollars prostrats de savina de muntanya (<i>Juniperus sabina</i>), de costers solells i rocosos, als estatges altimontà i subalpí	42

31.44	Matollars d' <i>Empetrum hermaphroditum</i> , <i>Vaccinium uliginosum</i> ..., acidòfils, d'indrets ben innivats de l'estatge alpí	44
31.471+	Matollars prostrats (catifes) de boixerola (<i>Arctostaphylos uva ursi</i>), de vessants rocosos secs, de l'alta muntanya pirinenca	46
31.472+	Matollars prostrats (catifes) d' <i>Arctostaphylos alpina</i> , de vessants rocosos frescals, de l'alta muntanya pirinenca	48
31.491	Catifes de <i>Dryas octopetala</i> , calcícoles, d'obacs pedregosos, ben innivats, de l'alta muntanya	50
31.6	Matollars i bosquines mesohigròfils subalpins	53
31.6214	Matollars baixos de <i>Salix pyrenaica</i> , calcícoles (de vegades amb el sòl acidificat), d'obacs ben innivats de l'alta muntanya	54
31.6215+	Bosquines de salzes de muntanya (sobretot <i>Salix bicolor</i>), amb un estrat inferior de megafòrbies, de les vores de torrents de l'estatge subalpí	56
31.7	Matollars xeroacàntics	59
31.71	Matollars xeroacàntics de <i>Genista horrida</i> , calcícoles, de carenes i vessants pedregosos, ventosos, dels Pirineus centrals	60
31.744	Matollars xeroacàntics d'erigó (<i>Eriacea anthyllis</i>), calcícoles, de carenes i vessants ventosos, amb sòl esquelètic, dels Prepirineus i de les muntanyes catalanídiques centrals i meridionals	62
31.7E	Matollars nans d' <i>Astragalus sempervirens</i> subsp. <i>catalaunicus</i> , calcícoles, de vessants solells, pedregosos, de l'alta muntanya pirinenca	64
31.8	Bosquines, matollars i herbassars generalment preforestals o postforestals	67
31.8111	Bardisses amb esbarzers (<i>Rubus</i> spp.), aranyoner (<i>Prunus spinosa</i>)..., mesòfiles, lligades a fagedes i a d'altres boscos mesohigròfils, de la muntanya mitjana plujosa	68
31.8122	Bardisses amb esbarzer (<i>Rubus ulmifolius</i>), aranyoner (<i>Prunus spinosa</i>), gavarres (<i>Rosa</i> spp.)..., mesoxeròfiles, lligades a boscos més aviat secs, de la muntanya mitjana poc plujosa	70
31.8123	Matollars de corner (<i>Amelanchier ovalis</i>), boix (<i>Buxus sempervirens</i>), espina cervina (<i>Rhamnus saxatilis</i>)..., calcícoles, de costers rocosos, secs, de la muntanya mitjana	72
31.8127+	Saucars (bosquines de <i>Sambucus nigra</i>), amb vidalba (<i>Clematis vitalba</i>), esbarzer (<i>Rubus ulmifolius</i>)..., higròfils i subnitràfils, lligats sobretot als boscos de ribera	74
31.8128+	Bardisses amb púdol (<i>Rhamnus alpina</i>), gavarres de muntanya (<i>Rosa vosagiaca</i> , <i>R. pimpinellifolia</i> , <i>R. mollis</i> ...)..., dels estatges altimontà i subalpí dels Pirineus	76

31.82	Bardisses amb abundància de boix (<i>Buxus sempervirens</i>), calcícoles, de la muntanya mitjana poc plujosa, sobretot als Prepirineus	78
31.8414	Landes de gódua (<i>Sarothamnus scoparius</i>), acidòfiles i mesòfiles, de la muntanya mitjana plujosa (i de terra baixa)	80
31.84221+	Balegars (matollars de <i>Genista balansae</i>), silicícoles, d'indrets secs, sovint solells, de l'estatge montà	82
31.84222+	Balegars (matollars de <i>Genista balansae</i>), silicícoles, de vessants solells de l'alta muntanya	84
31.861	Falgars (poblaments de <i>Pteridium aquilinum</i>), mesohigròfils i acidòfils, de la muntanya mitjana (i de l'estatge subalpí)	86
31.863	Falgars (poblaments de <i>Pteridium aquilinum</i>), xeromesòfils, de la muntanya mitjana (i de terra baixa)	88
31.8711	Herbassars d' <i>Epilobium angustifolium</i> , <i>Digitalis purpurea</i> (digital)..., de clarianes forestals, en sòls acídis, als estatges subalpí i montà	90
31.8712	Herbassars de belladona (<i>Atropa belladonna</i>), bleneres (<i>Verbascum</i> spp.)..., de clarianes forestals, en sòls eutròfics, als estatges montà i subalpí	92
31.872	Formacions de saúc racemós (<i>Sambucus racemosa</i>), gatell (<i>Salix caprea</i>), gerdera (<i>Rubus idaeus</i>)..., de les clarianes forestals, a l'estatge subalpí (i al montà)	94
31.881	Ginebredes de <i>Juniperus communis</i> , poc o molt denses, colonitzant pastures de la muntanya mitjana	96
31.882	Ginebredes de <i>Juniperus communis</i> , poc o molt denses, colonitzant landes de gódua o de bruguerola	98
31.891	Bardisses amb roldor (<i>Coriaria myrtifolia</i>), esbarzer (<i>Rubus ulmifolius</i>)..., de terra baixa (i de l'estatge montà)	100
31.893	Bardisses amb coralet (<i>Berberis vulgaris</i> subsp. <i>serotina</i>), mesoxeròfils, de les muntanyes catalanídiques centrals i meridionals	102
31.895+	Bardisses d'espinavessa (<i>Paliurus spina-christi</i>), d'ambients secs de terra baixa, al territori rusciní	104
31.8C1+	Avellanoses (bosquines de <i>Corylus avellana</i>), mesohigròfils, d'ambients frescals de la muntanya mitjana	106
31.8C2+	Avellanoses (bosquines de <i>Corylus avellana</i>), amb <i>Polystichum setiferum</i> ..., mesohigròfils, dels barrancs i fondals molt ombrívols de terra baixa (i de l'estatge submontà)	108
31.8C3+	Avellanoses (bosquines de <i>Corylus avellana</i>), mesòfils o mesoxeròfils, d'ambients secs de la muntanya mitjana	110
31.8D	Bosquines d'arbres caducifolis joves, procedents de rebrot o de colonització, estadis inicials del bosc	112

31.8F	Bosquines mixtes d'arbres caducifolis i aciculifolis joves, procedents de rebrot o de colonització, estadis inicials del bosc	114
31.8G	Bosquines d'arbres aciculifolis joves, procedents de colonització, estadis inicials dels boscos montans o subalpins	116

32 Bosquines i matollars mediterranis i submediterranis

32.1	Màquies i altres bosquines altes	119
32.1121 ⁺	Màquies d'alzina (<i>Quercus ilex</i>), acidòfiles, de terra baixa i de la muntanya mediterrània	120
32.1124 ⁺	Màquies de carrasca (<i>Quercus rotundifolia</i>), acidòfiles, de les contrades mediterrànies i de l'estatge submontà	122
32.1131 ⁺	Màquies d'alzina (<i>Quercus ilex</i>), calcícoles, de terra baixa i de la muntanya mediterrània	124
32.1134 ⁺	Màquies de carrasca (<i>Quercus rotundifolia</i>), calcícoles, de les contrades mediterrànies i de l'estatge submontà	126
32.1151 ⁺	Màquies amb barreja de carrasca (<i>Quercus rotundifolia</i>) i roure (<i>Quercus spp.</i>), de les terres mediterrànies	128
32.1152 ⁺	Màquies amb barreja d'alzina (<i>Quercus ilex</i>) i roures (<i>Quercus spp.</i>), de les terres mediterrànies	130
32.11611 ⁺	Màquies denses d'alzina (<i>Quercus ilex</i>), amb aspecte de bosc menut	132
32.11614 ⁺	Màquies denses de carrasca (<i>Quercus rotundifolia</i>) amb aspecte de bosc menut	134
32.123	Màquies de llentiscle (<i>Pistacia lentiscus</i>), de terra baixa	136
32.1311	Cadequers (màquies o garrigues amb abundància de <i>Juniperus oxycedrus</i> arborescent), no litorals	138
32.1312	Cadequers (màquies o garrigues amb abundància de <i>Juniperus oxycedrus</i> arborescent), de les costes rocoses del litoral	140
32.1321	Savinoses (màquies o garrigues amb abundància de <i>Juniperus phoenicea</i> subsp. <i>phoenicea</i> arborescent), calcícoles, de les contrades mediterrànies no litorals	142
32.1322	Savinoses (màquies o garrigues amb abundància de <i>Juniperus phoenicea</i> subsp. <i>turbinata</i> arborescent), de les costes rocoses del litoral	144
32.136	Bosquines amb abundància de savina turífera (<i>Juniperus thurifera</i>) de les valls continentals dels Pirineus	146
32.141	Màquies o garrigues amb pinastres (<i>Pinus pinaster</i>) esparsos	148
32.142	Màquies o garrigues amb pins pinyers (<i>Pinus pinea</i>), esparsos	150

32.143	Màquies o garrigues amb pins blancs (<i>Pinus halepensis</i>), esparsos	152
32.145	Màquies o garrigues amb pins roigs (<i>Pinus sylvestris</i>) o pinasses (<i>Pinus nigra</i> subsp. <i>salzmannii</i>), esparsos	154
32.18	Màquies amb llor (<i>Laurus nobilis</i>)	156
32.1B ⁺	Arboçars (formacions d' <i>Arbutus unedo</i>), calcícoles, de terra baixa i de les muntanyes mediterrànies	158
32.2	Bosquines i matollars termòfils mediterranis	161
32.211	Garrigues d'ullastre (<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i>) i llentiscle (<i>Pistacia lentiscus</i>), de les terres mediterrànies càlides	162
32.214	Garrigues dominades per llentiscle (<i>Pistacia lentiscus</i>), de les contrades mediterrànies càlides	164
32.215	Garrigues dominades per argelaga negra (<i>Calicotome spinosa</i>), de les contrades mediterrànies càlides.	166
32.218	Murtars (garrigues de <i>Myrtus communis</i>), de les contrades mediterrànies càlides	168
32.2191	Garrigues de coscoll (<i>Quercus coccifera</i>), de les contrades mediterrànies càlides	170
32.21C	Matollars dominats per ginestó (<i>Osyris alba</i>), de les contrades mediterrànies càlides	172
32.21I	Savinoses (matollars de <i>Juniperus phoenicea</i>) o cadequers (matollars de <i>Juniperus oxycedrus</i>) prostrats, de les contrades marítimes càlides	174
32.22	Poblaments de lleteresa arbòria (<i>Euphorbia dendroides</i>), de les contrades marítimes càlides, al territori rusciní	176
32.23	Brolles o garrigues envaïdes per càrritx (<i>Ampelodesmos mauritanica</i>), de les contrades mediterrànies càlides	178
32.24	Garrigues amb abundància de margalló (<i>Chamaerops humilis</i>), de les contrades mediterrànies càlides	180
32.261	Ginestars oberts de ginesta vimenera (<i>Retama sphaerocarpa</i>), de les contrades mediterrànies interiors àrides	182
32.2D ⁺	Altres menes de garrigues de les contrades mediterrànies càlides	184
32.3	Bosquines i matollars silicícoles mediterranis	187
32.311	Arboçars (formacions d' <i>Arbutus unedo</i>) i altres bosquines silicícoles, de les contrades mediterrànies occidentals	188
32.321 ⁺	Bruguerars amb dominància o abundància de bruc d'escombes (<i>Erica scoparia</i>), silicícoles, dels sòls profunds i poc secs de terra baixa (i de l'estatge montà)	190
32.322 ⁺	Bruguerars dominats per bruc boal (<i>Erica arborea</i>), silicícoles, dels costers i dels sòls secs de les contrades mediterrànies marítimes	192

32.323 ⁺	Bruguerars amb dominància o abundància de bruc vermell (<i>Erica cinerea</i>), silicícoles, de les contrades mediterrànies plujoses	194
32.335 ⁺	Estepars de <i>Cistus ladanifer</i> , silicícoles, d'indrets secs de terra baixa	196
32.341	Estepars dominats per estepa negra (<i>Cistus monspeliensis</i>), silicícoles, de les contrades mediterrànies marítimes	198
32.342	Estepars dominats per estepa borrera (<i>Cistus salvifolius</i>), silicícoles, de les contrades mediterrànies marítimes	200
32.343	Estepars dominats per <i>Cistus populifolius</i> , silicíoles, de terra baixa, al territori catalanídic central	202
32.3441 ⁺	Estepars d'estepa de muntanya (<i>Cistus laurifolius</i>) i tamborino (<i>Lavandula pedunculata</i>), acidòfils, del territori catalanídic central	204
32.3442 ⁺	Estepars d'estepa de muntanya (<i>Cistus laurifolius</i>), acidòfils, dels Pirineus i del territori catalanídic septentrional	206
32.3443 ⁺	Estepars d'estepa de muntanya (<i>Cistus laurifolius</i>) amb boix (<i>Buxus sempervirens</i>), neutroacidòfils, dels Pirineus	208
32.346	Estepars de <i>Cistus crispus</i> , silicíoles i xeròfils, de les contrades mediterrànies marítimes	210
32.348	Estepars d'estepa blanca (<i>Cistus albidus</i>), silicíoles, de terra baixa	212
32.351	Matollars de tomaní (<i>Lavandula stoechas</i>), silicíoles, de sòls secs de terra baixa	214
32.36	Brolles baixes i obertes d'estepes (<i>Cistus</i> spp.), brucs (spp.)..., silicíoles, de terra baixa	216
32.374 ⁺	Brolles dominades per ginestell (<i>Sarothamnus catalaunicus</i>), silicíoles, de les contrades marítimes plujoses, als territoris ruscínic i catalanídic septentrional	218
32.375 ⁺	Brolles dominades per argelaga negra (<i>Calicotome spinosa</i>), silicíoles, de les contrades mediterrànies marítimes	220
32.376 ⁺	Brolles amb escruixidor (<i>Adenocarpus telonensis</i>), silicíoles, de les contrades mediterrànies marítimes, al territori catalanídic septentrional i central	222
32.377 ⁺	Brolles amb <i>Genista linifolia</i> , silicíoles, de les contrades mediterrànies marítimes, al territori catalanídic septentrional	224
32.378 ⁺	Brolles dominades per albada (<i>Anthyllis cytisoides</i>), silicíoles, dels terrenys poc àcids de terra baixa	226
32.379 ⁺	Brolles amb abundància d'altres lleguminoses (<i>Genista triflora</i> , <i>Genista monspessulana</i> , <i>Ulex parviflorus</i>), silicíoles, de les contrades mediterrànies marítimes	228

32.4	Bosquines i matollars calcícoles mediterranis	231
32.41	Garrigues de coscoll (<i>Quercus coccifera</i>), sense plantes termòfiles o gairebé	232
32.42	Brolles dominades per romaní (<i>Rosmarinus officinalis</i>), calcícoles, de terra baixa	234
32.431	Estepars dominats per estepa blanca (<i>Cistus albidus</i>), calcícoles, de terra baixa	236
32.432	Estepars dominats per esteperola (<i>Cistus clusi</i>), calcícoles, de les contrades mediterrànies càlides	238
32.433	Brolles amb abundància d'estepa borrera (<i>Cistus salvifolius</i>), calcícoles, de terra baixa	240
32.45	Brolles baixes dominades per càdec (<i>Juniperus oxycedrus</i>), calcícoles, de terra baixa	242
32.461	Poblaments d'espígol mascle (<i>Lavandula latifolia</i>), calcícoles, sovint envaint prats o conreus abandonats, de terra baixa i de l'estatge submontà	244
32.47	Timonedes (brolles baixes) dominades per timó (<i>Thymus spp.</i>), sajolida (<i>Satureja montana</i>), espararbonella (<i>Sideritis scordioides</i>) o altres labiades (llevat d'espígols), calcícoles, de terra baixa	246
32.4811 ⁺	Argelagars (matollars de <i>Genista scorpius</i>), calcícoles, de terra baixa i de la muntanya mitjana	248
32.4812 ⁺	Matollars d'argelagó (<i>Genista hispanica</i>), calcícoles, de terra baixa i de la muntanya mitjana	250
32.4A11 ⁺	Timonedes dominades per <i>Helichrysum stoechas</i> (sempreviva) o <i>Staehelina dubia</i> (pinzell) o <i>Phagnalon rupestre</i> ..., d'indrets secs de terra baixa i de l'estatge submontà	252
32.4A12 ⁺	Matollars d'espennallac (<i>Santolina chamaecyparissus</i>), xeròfils i subnitròfils, de terra baixa	254
32.4A2	Matollars d'artemisa (<i>Artemisia spp.</i>), de terra baixa i de la muntanya mitjana	256
32.4A3	Matollars d'olivarda (<i>Inula viscosa</i>), dels camps abandonats, llits de rambles i rieres, terres remogudes..., de terra baixa	258
32.4B* + 32.2121	Brolles amb dominància o abundància de bruc d'hivern (<i>Erica multiflora</i>), calcícoles, de les contrades marítimes	260
32.4C	Brolles dominades per foixarda (<i>Globularia alypum</i>), calcícoles, de terra baixa	262
32.4D	Timonedes dominades per cistàcies baixes (<i>Helianthemum syriacum</i> , <i>H. hirtum</i> ..., <i>Fumana ericoides</i> , <i>F. thymifolia</i> ...), calcícoles, d'indrets secs de terra baixa	264
32.4E	Timonedes dominades per sanguinària blava (<i>Lithospermum fruticosum</i>), calcícoles, de terra baixa	266

32.4F	Brolles amb abundància de bufalaga (<i>Thymelaea tinctoria</i>), calcícoles, de terra baixa	268
32.4G	Bosquines dominades per matabou (<i>Bupleurum fruticosum</i>), sovint fent el mantell marginal d'alzinars, de terra baixa	270
32.4H + 32.274	Brolles dominades per gatosa (<i>Ulex parviflorus</i>), calcícoles, de les contrades mediterrànies	272
32.4J	Brolles dominades per albada (<i>Anthyllis cytisoides</i>), calcícoles, de les contrades marítimes	274
32.4K	Comunitats de gitam (<i>Dictamnus hispanicus</i>), de sòls calcaris pedregosos, de terra baixa i de la muntanya mediterrània, a les contrades meridionals	276
32.4L +	Brolles amb dominància o abundància de <i>Genista biflora</i> , calcícoles, de les contrades mediterrànies seques i poc fredes, sobretot a les terres interiors àrides	278
32.4M +	Matollars de gessamí groc (<i>Jasminum fruticans</i>), de sòls calcaris, profunds, de terra baixa (i de la muntanya mitjana), a les contrades interiors	280
32.6	Matollars submediterranis i mediterranis muntanyencs	283
32.61	Matollars d'espígol (<i>Lavandula angustifolia</i>), sovint amb boix (<i>Buxus sempervirens</i>), ginestell (<i>Genista cinerea</i>)..., calcícoles, de la muntanya mitjana poc plujosa	284
32.62	Matollars de <i>Genista cinerea</i> , calcícoles, de la muntanya mitjana poc plujosa	286
32.631 +	Timonedes o brolles baixes amb abundància de sàvia (<i>Salvia lavandulifolia</i>), espernellac (<i>Santolina chamaecyparissus</i>) i altres mates xeròfiles, calcícoles, de les muntanyes poc plujoses (i de terra baixa)	288
32.641 +	Boixedes (matollars de <i>Buxus sempervirens</i>) de la muntanya mitjana (i de les contrades mediterrànies)	290
32.642 +	Matollars d' <i>Ononis fruticosa</i> , sovint amb <i>Buxus sempervirens</i> (boix), calcícoles, de la muntanya mitjana poc plujosa i de les contrades interiors	292
32.643 +	Matollars d' <i>Ononis aragonensis</i> amb <i>Buxus sempervirens</i> (boix), de l'estatge montà poc plujós, als Prepirineus i al territori catalanídic meridional	294
32.66 +	Matollars prostrats (catifes) de boixerola (<i>Arctostaphylos uva-ursi</i>), de l'estatge montà, als Prepirineus i a les muntanyes catalanídiques centrals i meridionals	296
32.A	Ginestars de ginesta vera	299
32.A	Ginestars de ginesta vera (<i>Spartium junceum</i>), de les contrades mediterrànies (sobretot les marítimes)	300

32.B	Bosquines de pi blanc (<i>Pinus halepensis</i>) procedents de colonització	303
32.B ⁺	Bosquines de pi blanc (<i>Pinus halepensis</i>) procedents de colonització	304

33 Matollars xeroacàntics de les terres mediterrànies càlides

33.1	Matollars xeroacàntics dels caps de penya-segats de la Mediterrània occidental	307
33.15	Matollars xeroacàntics amb <i>Astragalus tragacantha</i> , dels caps de penya-segats del territori ruscínic	308

≡

<

3

Vegetació arbustiva i herbàcia

31

Bosquines i matollars
de muntanya i
d'ambients frescals
de terra baixa

31.1

Landes humides

31.12

Landes de bruc d'aiguamoll (*Erica tetralix*), sovint amb esfagnes (*Sphagnum spp.*), acidòfiles i higròfiles, de l'estatge subalpí dels Pirineus centrals

Landes de bruc d'aiguamoll al Plan dera Espòna (Vall d'Aran). M. Guardiola

Aspecte

Matollar baix dominat per ericàcies, entre les quals sol predominar el bruc d'aiguamoll. Fa mosaic amb torberes de *Scirpus cespitosus* i *Narthecium ossifragum*, amb prats de pèl caní i amb torberes de bruc d'aiguamoll.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Estatge altimontà.

Ambients que ocupa

Fons plans de valls glacials, on l'aigua circula amb dificultat i sovint dona lloc a una complexa xarxa de rierols.

Clima

Medioeuropeu subatlàntic.

Substrat i sòl

Materials quaternaris àcids. Sòls torbosos, de pH baix, rics en matèria orgànica i pobres en nutrients; força humits, però més airejats que els sòls de les torberes contigües.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Erica tetralix</i> (bruc d'aiguamoll)	•		•	
<i>Calluna vulgaris</i> (bruguera)		•		
Estrat herbaci				
<i>Nardus stricta</i> (pèl caní)		•		
<i>Molinia coerulea</i> (alba roja)		•		
<i>Potentilla erecta</i> (tormentil-la)		•		
<i>Danthonia decumbens</i>				•
<i>Gymnadenia conopsea</i>				•
Estrat muscinal				
<i>Sphagnum spp.</i> (esfagnes)			•	

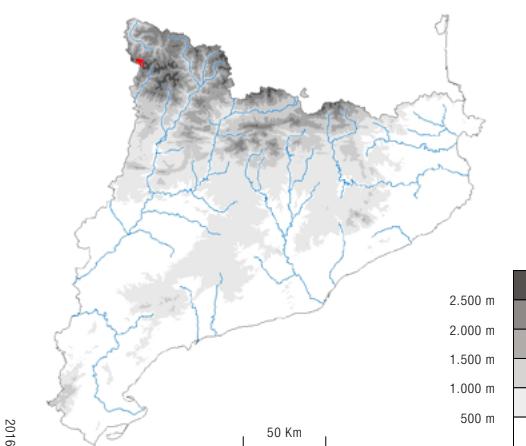
Bruc d'aiguamoll. A. Ferré

Esfagnes, bruc d'aiguamoll i herba de la gota. M. Guardiola

Distribució dins el territori català

Pirineus centrals (Vall d'Aran, principalment a la capçalera de la Noguera Ribagorçana). De 1.600 a 1.900 m d'altitud.

2016

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Gymnadenio-Ericetum tetralicis Ballesteros, Baulies et Canalís 1983

Sphagno subnitentis-Ericetum tetralicis Ballesteros, Baulies et Canalís 1983

Usos i problemes de conservació

Ús

Pasturat per ovelles.

Conservació

Es va veure afectat per la construcció d'accisos al nou túnel de Vielha. Pateix impactes puntuals a causa del trepig del bestiar, el pas d'excursionistes i l'estacionament de vehicles. També és un hàbitat vulnerable pel fet de presentar una distribució molt restringida.

Les formacions més higròfiles, amb presència d'esfagnes, són molt sensibles al trepig, l'asseccament i als canvis de les característiques de l'aigua.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	2
Acull algunes espècies rares a Catalunya, com ara el mateix bruc d'aiguamoll, que es troba aquí en un dels extrems de la seva àrea de distribució		
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	19

Grau d'amenenaça	(A)	4
------------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

4020* Landes humides sota clima atlàctic temperat, amb *Erica ciliaris* i *Erica tetralix*.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

31a Landes de bruc d'aiguamoll (*Erica tetralix*), acidòfiles i higròfiles, de l'estatge subalpí dels Pirineus centrals.

Unitat EUNIS corresponent

F4.12 Southern wet heaths.

[EC]

≡

<

31

Bosquines i matollars
de muntanya i
d'ambients frescals
de terra baixa

31.2

Landes seques

31.215

Landes nanes de nabius (*Vaccinium spp.*) amb bruguerola (*Calluna vulgaris*), acidòfiles, de l'estatge montà, als Pirineus

Nabiu comú. I. Soriano

Aspecte

Matollars baixos, sovint amb predomini de nabiu comú, o bé formacions mixtes de nabius i bruguerola. Hi són freqüents algunes plantes de caràcter atlàntic.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Estatge montà i part baixa del subalpí.

Ambients que ocupa

Vessants desforestats en el domini de la fageda o de l'avetosa; ocasionalment, en canals d'allaus.

Clima

Medioeuropèu subatlàntic.

Substrat i sòl

Terrénys àcids. Sòls pobres, però humífers.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbustiu <i>Vaccinium myrtillus</i> (nabiu comú) <i>Vaccinium uliginosum</i> subsp. <i>microphyllum</i> <i>Calluna vulgaris</i> (bruguerola)	•	•	•	
Estrat herbaci <i>Festuca rubra</i> <i>Deschampsia flexuosa</i> <i>Potentilla erecta</i> (tormentil-la)		•	•	
Estrat muscinal <i>Hylocomium splendens</i>		•		

Tormentil-la. M. Guardiola

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Vaccinio-Festucetum rubrae Nègre 1971

etc.

Usos i problemes de conservació**Ús**

Sense ús, eventualment pasturades.

Conservació

Afectades pel tancament de la vegetació. A molts indrets la seva conservació depèn del manteniment dels sistemes tradicionals de gestió de les pastures.

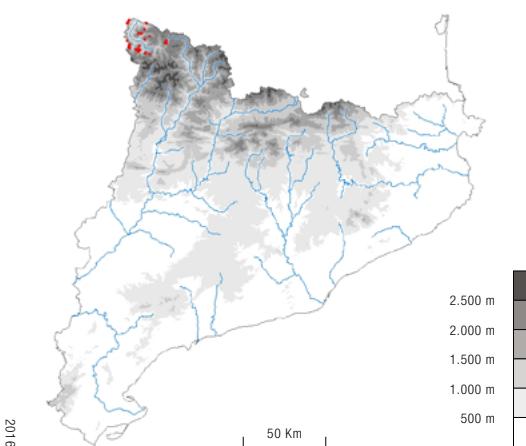
Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	15

Grau d'amenaça	(A)	3
-----------------------	------------	----------

Distribució dins el territori català

Pirineus centrals (Vall d'Aran).

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents****4030** Landes atlàntiques i subatlàntiques seques.**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

31b Landes nanes de nabius (*Vaccinium* spp.) amb bruguerola (*Calluna vulgaris*), acidòfiles, de l'estatge montà, als Pirineus centrals. □

Unitat EUNIS corresponent**F4.215** Submontane Pyreneo-Cantabrian *Vaccinium* heaths.

[EC]

31.2261+

Landes de bruguerola (*Calluna vulgaris*), sovint amb *Genista pilosa*, *Genista anglica*..., silicícoles, dels estatges montà i subalpí dels Pirineus i de les muntanyes catalanídiques septentrionals

Landa de bruguerola vora el pla de Beret (Vall d'Aran). I. Soriano

Aspecte

Matollars baixos de bruguerola, sovint amb ginestola i, rarament, amb *Genista anglica* (únicament als Pirineus orientals). Les formes inicials d'aquesta landa solen estar integrades exclusivament per bruguerola i per espècies pradenques. Són molt freqüents els estadis intermedis entre aquest matollar i diverses menes de pastures, especialment les de pèl caní atlàntiques.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Estatges montà i subalpí (puntualment fins a la part inferior de l'alp).

Ambients que ocupa

Vessants rocallosos àcids, des del domini dels boscos caducifolis fins al del bosc de pi negre. Substitueix aquests boscos quan el sòl ha perdut gran part del seu horitzó superficial.

Clima

Medioeuropèu subatlàntic.

Substrat i sòl

Terrenys àcids. Sòls pobres poc humífers, fins i tot esquelètics.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu	•	•	•	
<i>Calluna vulgaris</i> (bruguerola)				
<i>Genista pilosa</i> (ginestola pilosa)				
<i>Genista anglica</i>				
Estrat herbaci			•	•
<i>Viola canina</i>				
<i>Nardus stricta</i> (pèl caní)			•	
<i>Deschampsia flexuosa</i>				•

Genista anglica. I. Soriano

Ginestola pilosa. J. Vigo

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Genisto pilosae-Callunetum Oberd. 1938 (incl. *Violo caninae-Callunetum* O. Bolòs 1956)

Alchemillo-Callunetum Suspl. (1935) 1942

Usos i problemes de conservació**Ús**

Sense ús, eventualment pasturades.

Conservació

Allà on el sòl és més o menys profund, es veuen desplaçades per bosquines de caducifolis o matollars de gódua. En aquests casos la seva conservació depèn del manteniment dels sistemes tradicionals de gestió de les pastures extensives.

Afavorides pels incendis i, a curt termini, per l'abandó de la pastura.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	2
En alguns indrets acull espècies endèmiques (<i>Dianthus vigoi</i>) o rares (<i>Allium ericetorum</i> , <i>Scilla verna</i> ...) dins l'àmbit català		
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	12
Grau d'amença	(A)	1

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

4030 Landes atlàntiques i subatlàntiques seques.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

31c Landes de bruguerola (*Calluna vulgaris*), acidòfiles. □

Unitat EUNIS corresponent

F4.2261.ES

[EC]

31.2262+

Landes de bruguerola (*Calluna vulgaris*) amb *Chamaecytisus supinus*, sobre gresos calcaris, de la muntanya mitjana i de la terra baixa plujosa, als Prepirineus orientals i al territori olositànic

Landa de bruguerola a Gisclareny (Berguedà). I. Soriano

Aspecte

Matollars baixos dominats per bruguerola, amb *Chamaecytisus supinus* i amb un estrat herbaci clar. Hi són freqüents alguns arbustos propis del bosc potencial i també altres de típics dels matollars alts, com ara la gódua (*Sarothamnus scoparius*).

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa (contrades marítimes subhumides) i muntanya mitjana (estatge submontà).

Ambients que ocupa

Indrets amb sòl poc desenvolupat i, sobretot, clarianes de rouredes o d'alzinars frescals.

Clima

Mediterrani marítim subhumit.

Substrat i sòl

Gresos calcaris. Sòls descalcificats, de tendència eutròfica.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu <i>Calluna vulgaris</i> (bruguerola) <i>Chamaecytisus supinus</i>	•		•	
Estrat herbaci <i>Potentilla erecta</i> (tormentil-la) <i>Prunella hastifolia</i> (prunel-la de flor gran) <i>Agrostis capillaris</i> <i>Carex caryophyllea</i> <i>Stachys officinalis</i> (betònica)			• • • •	

Chamaecytisus supinus. J. Vigo

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Chamaecytiso-Callunetum O. Bolòs 1956

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús, eventualment pasturades.

Conservació

Allà on el sòl és més o menys profund, es veuen desplaçades per bosquines de caducifolis, bardisses o matollars de ginebró. En aquests casos la seva conservació depèn del manteniment dels sistemes tradicionals de gestió de les pastures extensives. Afavorides pels incendis i pels treballs forestals.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Acull <i>Chamaecytisus supinus</i> en l'extrem meridional de la seva àrea de distribució		
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (frequència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	15

Grau d'amenaça	(A)	1
----------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

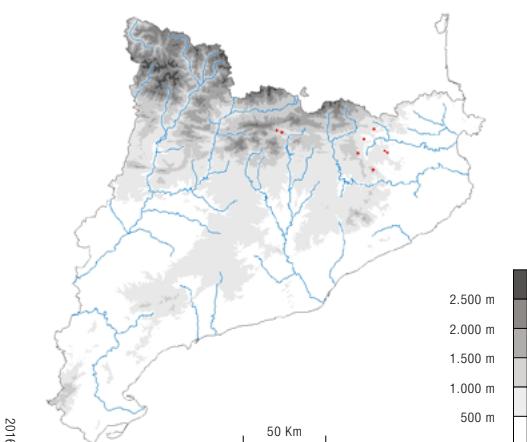
4030 Landes atlàntiques i subatlàntiques seques.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

31c Landes de bruguerola (*Calluna vulgaris*), acidòfiles. □

Unitat EUNIS corresponent

F4.2262.ES

2016

[EC]

31.237

Landes d'*Erica vagans*, silicícoles, dels estatges altimontà i subalpí, als Pirineus centrals

Landa d'*Erica vagans* als Pirineus centrals. X. Font

Aspecte

Matollar de bruguerola i *Erica vagans*.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Muntanya mitjana: estatge montà.

Ambients que ocupa

Vessants rostos i solells, en el domini de la roureda de *Quercus petraea*.

Clima

Medioeuropèu subatlàntic.

Substrat i sòl

Esquistos o dipòsits quaternaris glacials. Sòls moderadament àcids.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

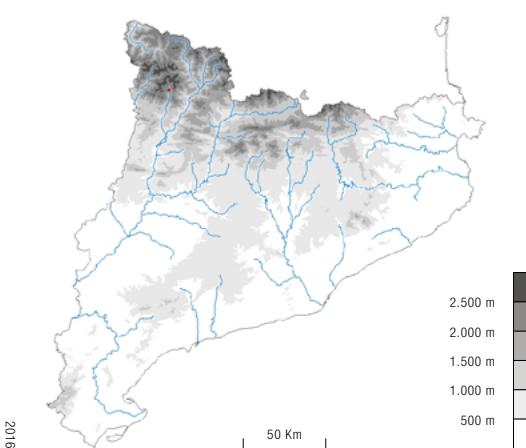
Estrat arbustiu				
<i>Calluna vulgaris</i> (bruguerola)	•		•	
<i>Erica vagans</i>		•	•	
<i>Juniperus communis</i> subsp. <i>alpina</i> (ginebró)	•			
Estrat herbaci				
<i>Brachypodium pinnatum</i>		•		
<i>Viola canina</i>			•	
<i>Agrostis capillaris</i>			•	•
<i>Helianthemum nummularium</i>				•
<i>Prunella grandiflora</i> (prunel·la de flor gran)				•

Erica vagans. X. Font

Distribució dins el territori català

Pirineus centrals (vall Fosca). Franja altitudinal molt restringida, entre 1.500 i 1.700 m.

2016

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Genisto pilosae-Callunetum Oberd. 1938 ericotosum vagantis

Usos i problemes de conservació**Us**

Senseús.

Conservació

Amenaçat per presentar una àrea de distribució molt restringida i perquè es veu desplaçat per matollars alts i bosquines. La seva conservació depèn del manteniment d'espais oberts lligats a la ramaderia extensiva.

En condicions naturals, es mantindria només en terrenys rocallosos, en sòls poc desenvolupats.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística <i>Acull Erica vagans</i> , als Pirineus catalans coneguda únicament de la vall Fosca	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	14

Grau d'amenaça	(A)	4
-----------------------	------------	----------

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

4030 Landes atlàntiques i subatlàntiques seques.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

31d Landes d'*Erica vagans*, silicícoles, dels estatges altimontà i subalpi, als Pirineus centrals. □

Unitat EUNIS correspondent

F4.237 Cantabro-Pyrenean *Erica vagans-E. cinerea* heaths.

[EC]

≡

<

31

Bosquines i matollars
de muntanya i
d'ambients frescals
de terra baixa

31.4

Matollars baixos o prostrats
d'alta muntanya

31.411

Matollars prostrats (catifes) d'herba pedrera (*Loiseleuria procumbens*), sovint rics en líquens, acidòfils, d'indrets ventosos i freds de l'alta muntanya

Catifa d'herba pedrera a la vall de Tor (Pallars Sobirà). A. Ferré

Aspecte

Formacions en catifa dominades per l'herba pedrera, petita ericàcia poc o molt significada que creix arrapada a terra. Els espais no coberts per l'herba pedrera solen ser ocupats per líquens terrícoles, predominantment fruticulosos, i per algunes espècies pradenques.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Estatge alpi.

Ambients que ocupa

Carenes, serralets i vessants ventejats, on la neu roman poc de temps. Les temperatures mínimes hi poden arribar a ser molt baixes, i l'acció dessecant i abrasiva del vent és molt fort.

Clima

Alpí. Topoclima amb forts contrastos tèrmics i amb períodes d'humitat relativa molt baixa.

Substrat i sòl

Roques àcides. Sòl relativament profund (40-50 cm) amb un horitzó superior ric en matèria orgànica i de pH molt baix (entre 3,7 i 5); fàcilment erosionable pel vent quan la mort de la coberta vegetal hi produeix una clapa nua.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Plantes vasculars	•	•	•	•
<i>Loiseleuria procumbens</i> (herba pedrera)	•			
<i>Vaccinium uliginosum</i> subsp. <i>microphyllum</i>		•		
<i>Luzula lutea</i>		•		
<i>Festuca airoides</i>			•	
<i>Juncus trifidus</i>				•
Líquens				
<i>Cetraria crispa</i>		•		
<i>Thamnolia vermicularis</i>		•		
<i>Stereocaulon alpinum</i>		•		
<i>Cetraria nivalis</i>			•	
<i>Cetraria cucullata</i>			•	

Herba pedrera. A. Petit

Thamnolia vermicularis (el líquen de color blanc). R.M. Masalles

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Cetrario-Loiseleurietum procumbentis* (Br.-Bl.) Rivas Mart. 1968**Usos i problemes de conservació****Us**

Sense ús.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts. No obstant això, és un hàbitat sensible a l'erosió eòlica. Un trepig excessiu pot ocasionar l'obertura d'espais descoberts i la consegüent eroosió del sòl i de la comunitat mateixa.

Interessant com a element de la cadena tròfica, ja que permet la nutrició de nombrosos animals, inclosa la perdiu blanca, durant el període hivernal.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	2
Hi creixen alguns tàxons boreals, especialment líquens, força rars dins el territori català (<i>Cetraria cucullata</i> , <i>C. nivalis</i> , <i>C. crispa</i> , <i>Alectoria ochroleuca</i> , <i>Thamnolia vermicularis</i> , <i>Stereocaulon alpinum</i> ...)		
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	18

Grau d'amenenaça	(A)	3
-------------------------	------------	----------

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

4060 Matollars alpins i boreals.

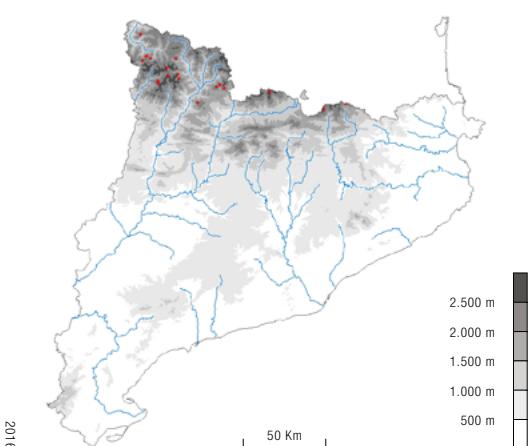
**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**31e Matollars prostrats d'herba pedrera (*Loiseleuria procumbens*), acidòfils, d'indrets ventosos i freds de l'alta muntanya. **Unitat EUNIS corresponent**

F2.211 Alpide dwarf azalea heaths.

[EC]

Distribució dins el territori català

Pirineus.

31.412

Matollars nans de nabius (*Vaccinium uliginosum*, *V. myrtillus*), acidòfils, de l'alta muntanya

Aspecte autunnal dels matollars de nabius a la vall de l'Unhòla (Vall d'Aran). A. Ferré

Aspecte

Matollars baixos, generalment de 10-20 cm d'alçària, sovint més o menys irregulars, dominats per *Vaccinium uliginosum*. Tant l'espècie principal com d'altres que l'acompanyen són subarbustos de creixement lent, de fulla petita i caduca, que suporten quedar desprotegits parcialment de neu a l'hivern. En condicions favorables, les mates formen un estrat força continu i dens, mentre que en altres casos fan poblacions més irregulars i deixen petites claranies que són ocupades per herbes pradenques, líquens terricoles i molses.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Estatge subalpí i part baixa de l'alpí.

Ambients que ocupa

Vessants més aviat obacs o d'orientació intermèdia, sovint més o menys rocallosos i ventejats, en àrees nívoses però amb coberta de neu poc regular. En alguns llocs de l'estatge subalpí, sembla estès secundàriament a causa de desforestació antiga o de la davallada recent de l'explotació ramadera.

Clima

Subalpí i alpí nivós.

Substrat i sòl

Roques àcides; sòls primis, sovint rocallosos, humífers i pobres.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat subarbustiu

Vaccinium uliginosum subsp. *microphyllum* •
Vaccinium myrtillus (nabiu) •
Rhododendron ferrugineum (neret) •
Calluna vulgaris (bruguerola) •

Estrat herbaci i muscinal

Homogyne alpina
Luzula spicata •
Polytrichum piliferum •
Deschampsia flexuosa •

Matollar de nabius a la serra Cavallera (Ripollès). A. Ferré i J. Vigo

Vaccinium uliginosum. M. Guardiola

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Empetrum hermaphroditum-Vaccinietum uliginosi Br.-Bl. 1926

Hieracio Festucetum supinae Br.-Bl. 1948 *vaccinietosum microphylli*

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts. A l'estatge subalpí, però, pateix una certa regressió per efecte de la recolonització forestal.

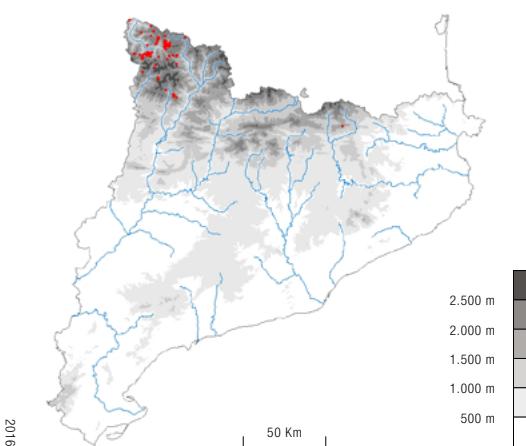
Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	15

Grau d'amenaça	(A)	2
----------------	-----	---

Distribució dins el territori català

Pirineus, principalment centrals, sobretot entre 1.900 i 2.500 m d'altitud.

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

4060 Matollars alpins i boreals.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

31f Matollars nans de nabius (*Vaccinium uliginosum*, *V. myrtillus*), acidòfils, de l'alta muntanya. □

Unitat EUNIS corresponent

F2.212 Alpide dwarf *Vaccinium* wind heaths.

[JMN]

31.42

Neretars (matollars de *Rhododendron ferrugineum*), acidòfils, d'indrets ben innivats de l'alta muntanya

Matollar de neret a les gorges de Núria. J. Vigo

Aspecte

Matollars baixos (40-60 cm), uniformes i força densos, en què domina absolutament el fullatge verd fosc del neret. A més de l'estrat arbustiu, sol haver-n'hi un d'herbací i un de muscinal, discontinus. Les fulles perennes del neret necessiten passar tota l'època freda protegides per una coberta de neu. Pot dur alguns arbres dispersos, fent un trànsit cap als boscos de pi negre (unitat 42.413).

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Estatge subalpí i part baixa de l'alpí.

Ambients que ocupa

Vessants obacs o planells, amb bona innivació. De manera natural, es fa per sobre del límit forestal (estatge alpí). Dins de l'estatge subalpí, cobreix superfícies inadequades per al bosc: àrees rocalloses o caos de blocs, baixadors d'allaus, obacs molt innivats, etc. Secundàriament, pot substituir el bosc de pi negre amb neret (hàbitat 42.413) per desforestació.

Clima

Subalpí.

Substrat i sòl

Sobre rocam àcid, o almenys en sòls acidificats; sòls frescals, humífers superficialment.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu	•	•	•	
<i>Rhododendron ferrugineum</i> (neret)	•			
<i>Sorbus chamaemespilus</i> (moixerana nana)		•	•	
Estrat subarbustiu i herbaci		•	•	
<i>Vaccinium myrtillus</i> (nabiu)		•	•	
<i>Saxifraga geranioides</i>			•	
<i>Homogyne alpina</i>			•	
Estrat muscinal		•	•	
<i>Hylocomium splendens</i>		•		
<i>Pleurozium schreberi</i>			•	
<i>Rhytidiodelphus triquetrus</i>			•	

Moixerana. A. Ferré

Homogyne alpina. A. Petit

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Saxifrago-Rhododendretum Br.-Bl. 1939

Usos i problemes de conservació**ús**

Sense ús

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

En els seus ambients primaris, resulta naturalment protegit. Localment es veu afavorit pel mal ús forestal o per l'abandonament de pastures subalpines.

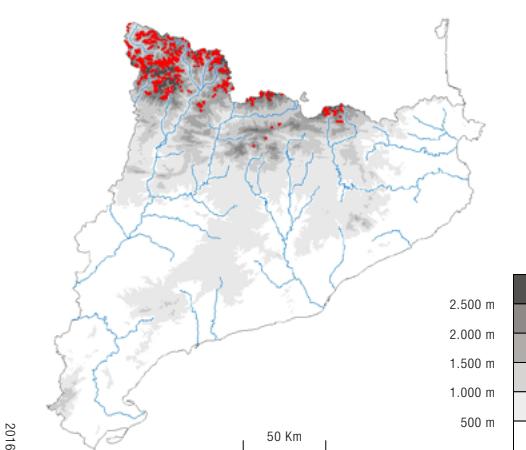
Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	15

Grau d'amenaça	(A)	1
-----------------------	------------	----------

Distribució dins el territori català

Pirineus (incloent-hi els Prepirineus), sobretot entre 1.700 i 2.500 m d'altitud.

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

4060 Matollars alpins i boreals.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

31g Neretars (matollars de *Rhododendron ferrugineum*), acidòfils, d'indrets ben innivats de l'alta muntanya.

Unitat EUNIS corresponent

F2.222 Pyrenean rusty alpenrose heaths.

[JMN]

31. 431

Matollars de ginebró (*Juniperus nana*), de vessants solells de l'estatge subalpí

Matollar de ginebró al Puigpedrós (Cerdanya). J. Carreras

Aspecte

Matollars baixos (20-60 cm), d'aspecte més aviat irregular, ja que solen poblar vessants de relleu desigual. Recobreixen, en forma de densa espallera, els relleixos i els desnivells rocosos. Entre mig de les mates s'hi fan claps herbacis, en petites clarianes, o hi apareix la roca nuia. Tant el ginebró com altres mates que s'hi solen barrejar donen al matollar un aspecte uniforme tot l'any, amb les seves fulles xeromòrfiques, capaces de suportar tant els eixuts estivals com els intensos freds de l'hivern.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Estatge subalpí i part baixa de l'alpí.

Ambients que ocupa

Vessants solells rocallosos, que suporten temperatures molt contrastades a l'hivern, ja que es troben desprotegits de neu. En el paisatge natural es fa per damunt del límit del bosc (estatge alpí), i a l'estatge subalpí cobreix àrees que són massa rocallosos per al bosc. També pot ser el resultat de desforestació. De fet, als solells desforestats són freqüents les transicions entre aquest hàbitat i les pinedes esclarissades de pi negre amb ginebró (hàbitats 42.4241 i 42.4242).

Clima

Subalpí.

Substrat i sòl

Sovint roques àcides, però també terrenys carbonàtics; sòls irregulars, que poden esdevenir molt secs a l'estiu.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Mates					
<i>Juniperus communis</i> subsp. <i>alpina</i> (= <i>Juniperus nana</i>) (ginebró)	•			•	
<i>Arctostaphylos uva-ursi</i> (boixerola)		•		•	
<i>Genista balansae</i> subsp. <i>europaea</i> (bàlec, escoba)		•		•	
<i>Cotoneaster integrerrimus</i> (cornera)			•		
<i>Rosa pendulina</i> (roser alpí)			•		
Herbes					
<i>Festuca paniculata</i> (sudorn)				•	
<i>Asphodelus albus</i> (albó)			•		
<i>Festuca eskia</i> (gesp)					•
<i>Festuca gautieri</i> (ussona)				•	

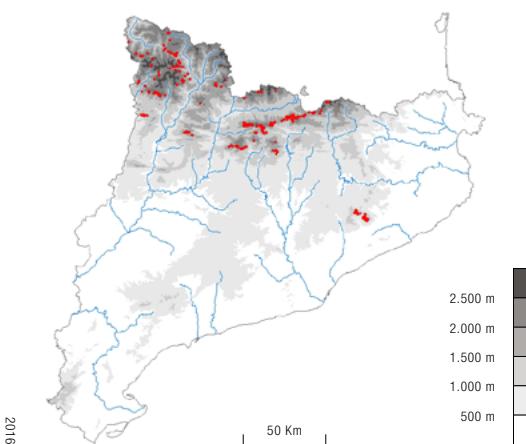
Matollars de ginebró al Matagalls (Montseny). A. Ferré

Comera. X. Font

Distribució dins el territori català

Pirineus, sobretot entre 1.700 i 2.600 m d'altitud; també al Montseny.

2016

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Genisto-Arctostaphyletum Br.-Bl. (1939) 1948 em. O. Bolòs 1970 etc.

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts. A l'estatge subalpí, però, pateix una certa regressió per efecte de la recolonització forestal.

Correspon en molts casos a un tipus de vegetació permanent d'ambients severs, no susceptible d'explotació ni necessitat de mesures de conservació. En altres casos es tracta de comunitats esteses secundàriament per degradació del bosc xeròfil de pi negre, que es regenera força lentament.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (frequència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	13

Grau d'amenaça	(A)	2
----------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

4060 Matollars alpins i boreals.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

31h Matollars baixos de ginebró (*Juniperus nana*), de vessants solells de l'estatge subalpí. □

Unitat EUNIS corresponent

F2.231 Mountain *Juniperus nana* scrub.

[JMN]

31.432

Matollars prostrats de savina de muntanya (*Juniperus sabina*), de costers solells i rocosos, als estatges altimontà i subalpí

Matollar de savina de muntanya sobre Estais (Pallars Sobirà). A. Petit

Aspecte

Matollars que formen claps, sovint de contorn més o menys circular i de pocs metres de diàmetre, enmig de pastures o d'altra vegetació. L'espècie dominant s'estén de manera centrifuga, gràcies a les seves branques prostrades, fent una catifa d'un o dos pams d'alçada. Hi destaquen algun arbust o arbre més alt, i herbes que creixen a les petites claranies. En conjunt hi dominen les gimnospermes de fulla perenne i petita, xeromorfa.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Estatge montà superior i base del subalpí.

Ambients que ocupa

Vessants solells rocallosos, calents i secs a l'estiu i força freds a l'hivern.

Clima

Entre medioeuropeu submediterrani i subalpí subcontinental.

Substrat i sòl

Substrats diversos; sòls irregulars, rocallosos, que poden esdevenir força secs a l'estiu.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat subarbustiu				
<i>Juniperus sabina</i> (savina de muntanya)	•			•
<i>Juniperus communis</i> (ginebre)		•	•	
<i>Rosa sicula</i>			•	
<i>Pinus sylvestris</i> (pi roig)				•
Estrat herbaci				
<i>Festuca gr. ovina</i>				•
<i>Helianthemum nummularium</i>				•
<i>Teucrium chamaedrys</i> (camedris)				•
<i>Helleborus foetidus</i> (marxívol)				•

Savina de muntanya. A. Petit

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Comunitat de *Juniperus sabina*.

Usos i problemes de conservació**ús**

Sense ús, eventualment sotmès a pastura.

Conservació

Amenaçat per les cremes per al manteniment de pastures i, en menor mesura, per la reforestació espontània. També és vulnerable pel fet de presentar una distribució molt restringida.

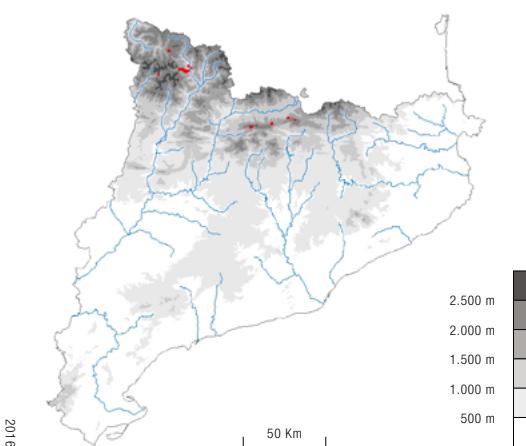
Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística <i>Juniperus sabina</i> és molt rar a Catalunya	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (frequència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	15

Grau d'amenaca	(A)	4
-----------------------	------------	----------

Distribució dins el territori català

Pirineus, entre 1.000 i 2.100 m d'altitud.

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

4060 Matollars alpins i boreals.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

F2.232 *Juniperus sabina* scrub.

[JMN]

31.44

Matollars d'*Empetrum hermaphroditum*, *Vaccinium uliginosum*..., acidòfils, d'indrets ben innivats de l'estatge alpí

Matollar d'*Empetrum hermaphroditum* i neret a Colomèrs (Vall d'Aran). M. Guardiola

Aspecte

Formacions subarbustives, de 20-40 cm d'alçària, relativament uniformes, dominades per mares de fulla petita, perenne o caduca, segons les espècies. Solen incloure un estrat inferior, format per algunes herbes, molses i líquens.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Estatge alpí i part superior del subalpí.

Ambients que ocupa

Vessants obacs, amb un bon tou de neu a l'hivern, bé que sovint sobre relleus rocallosos o irregulars i, per tant, ocasionalment descoberts a la primavera o en temps ventós.

Clima

Alpí nivós.

Substrat i sòl

Terrenys àcids; sòls torbosos, superficials.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat subarbustiu				
<i>Empetrum hermaphroditum</i>		•	•	
<i>Vaccinium uliginosum</i> subsp. <i>microphyllum</i>	•	•		
<i>Vaccinium myrtillus</i> (nabiu)		•		
<i>Rhododendron ferrugineum</i> (neret)		•		
Estrat herbaci i líquènic				
<i>Lycopodium selago</i> (licopodi)			•	
<i>Primula integrifolia</i>			•	
<i>Thamnolia vermicularis</i>			•	
<i>Cetraria islandica</i> (líquen dels rens)		•		

Empetrum hermaphroditum. M. Guardiola

Lycopodi. X. Font

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Empetrio hermaphroditii-Vaccinietum uliginosi Br.-Bl. 1926

Usos i problemes de conservació

Us

Sense ús.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	17

Grau d'amenenaça	(A)	4
------------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

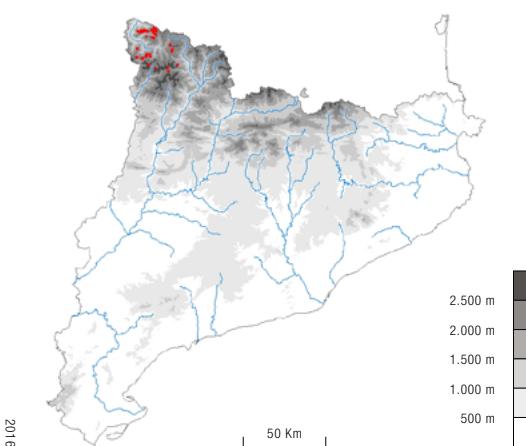
4060 Matollars alpins i boreals

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

31j Matollars d'*Empetrum hermaphroditum*, acidòfils, d'indrets ben innivats de l'estatge alpí.

Unitat EUNIS corresponent

F2.24 Alpigenic high mountain *Empetrum-Vaccinium* heaths.

[JMN]

31.471+

Matollars prostrats (catifes) de boixerola (*Arctostaphylos uva ursi*), de vessants rocosos secs, de l'alta muntanya pirinenca

Catifa de boixerola sobre Núria (Ripollès). J. Vigo

Aspecte

Formacions subarbustives, de 20-40 cm d'alçària, que solen poblar vessants de relleu irregular, recobrint, en forma d'espatllera, els relleixos i els desnivells rocosos. Entremig de les mates, s'hi fan claps herbacis, en petites claranes, o hi apareix la roca nua. La boixerola, de fulla perenne i xeromorfa, i la resta de mates i herbes estan adaptades a ambients secs i desprotegits de neu a l'hivern. Sovintegen els trànsits entre aquest matollar i les pinedes clares de pi negre amb ginebró (hàbitats 42.4241 i 42.4242).

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Estatge subalpí i part baixa de l'alpí (eventualment altimontà).

Ambients que ocupa

Vessants rocallosos solells, que suporten temperatures molt contrastades a l'hivern, ja que es troben desprotegits de neu.

Clima

Subalpí (i alpí).

Substrat i sòl

Diverses menes de roca; sòls rocallosos, irregulars, pobres, amb déficit d'aigua a l'estiu.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Mates	•	•	•	
<i>Arctostaphylos uva-ursi</i> (boixerola)	•			
<i>Juniperus communis</i> subsp. <i>alpina</i> (= <i>Juniperus nana</i>) (ginebró)	•	•		
<i>Cotoneaster integrifolius</i> (cornera)		•		
<i>Cotoneaster integrifolius</i> (cornera)		•		
<i>Rosa pendulina</i> (roser alpí)		•		
Herbes		•	•	•
<i>Asphodelus albus</i> (albó)			•	
<i>Festuca paniculata</i> (sudorn)			•	
<i>Festuca eskia</i> (gesp)				•
<i>Festuca gautieri</i> (ussona)				•

Boixerola. J. Font

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Genisto-Arctostaphyletum Br.-Bl. (1939) 1948 em. O. Bolòs 1970 etc.

Usos i problemes de conservació**Ús**

Sense ús

Conservació

A l'estatge subalpí pateix una certa regressió per efecte de la recolonització forestal.

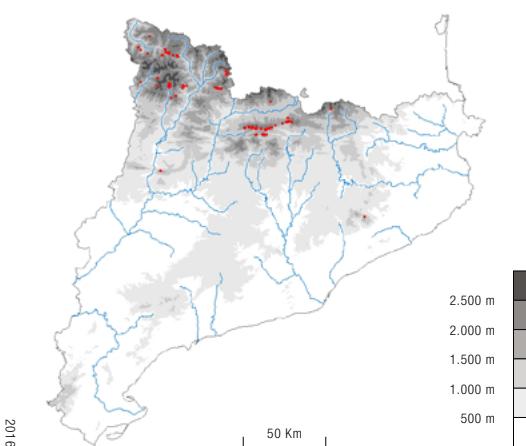
Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	14

Grau d'amenenaça	(A)	2
-------------------------	------------	----------

Distribució dins el territori català

Pirineu i Montseny, entre 1.600 i 2.500 m d'altitud.

2016

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

4060 Matollars alpins i boreals

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

31k Matollars prostrats de boixerola (*Arctostaphylos uva-ursi*), de vessants rocosos, de l'alta muntanya pirinenca. □

Unitat EUNIS correspondent

F2.271.ES

[JMN]

31.472+

Matollars prostrats (catifes) d'*Arctostaphylos alpina*, de vessants rocosos frescals, de l'alta muntanya pirinenca

Matollar d'*Arctostaphylos alpina* a la tardor (vall d'Espot). A. Petit i E. Illa

Aspecte

Formacions subarbustives baixes (d'uns 20 cm) que recobreixen relleixos i desnivells rocosos obacs. Entremig de les mates, hi sol haver un dens estrat d'herbes tendres.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Estatge subalpí superior i part baixa de l'alpí.

Ambients que ocupa

Vessants rocallosos, en relleixos obacs, frescals i ben innivats a l'hivern.

Clima

Subalpí suboceànic o alpí nivós.

Substrat i sòl

Roques carbonàtiques; sòls rocallosos, poc o molt carbonatats, frescos i humifers.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat subarbustiu				
<i>Arctostaphylos alpina</i>	•		•	
<i>Salix pyrenaea</i>		•		
<i>Vaccinium uliginosum</i> subsp. <i>microphyllum</i>		•		
<i>Dryas octopetala</i> (dries)		•		
Estrat herbaci				
<i>Bartsia alpina</i>			•	
<i>Primula integrifolia</i>			•	
<i>Sesleria coerulea</i>			•	
<i>Polygonum viviparum</i>			•	

Arctostaphylos alpina. X. Font

Bartsia alpina. A. Ferré

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Salicetum pyrenaicae-Arctostaphyletum alpinae Rivas Mart., Báscones, Díaz, Fernández-G. et Loidi 1991

Dryado-Salicetum pyrenaicae Chouard ex Vanden Berghe 1970

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts. No obstant, a Catalunya resulta vulnerable pel fet de presentar una distribució molt restringida.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	2
Conté una espècie molt rara a Catalunya (<i>Arctostaphylos alpina</i>) i d'altres de poc freqüents		
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	18

Grau d'amenenaça	(A)	3
-------------------------	------------	----------

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

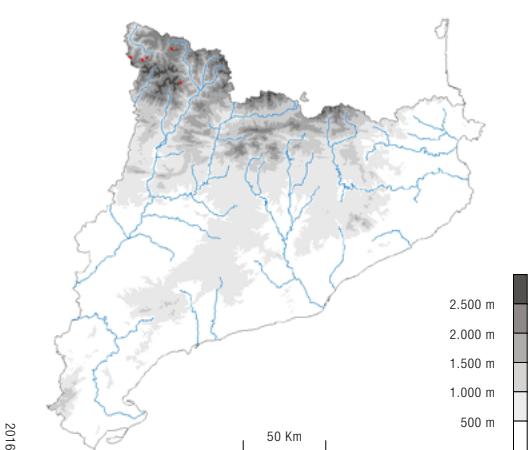
4060 Matollars alpins i boreals.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

311 Matollars baixos o prostrats amb *Dryas octopetala*, *Salix pyrenaica*, *Arctostaphylos alpina*..., d'obacs calcaris, ben innivats, de l'alta muntanya. ▲

Unitat EUNIS corresponent

F2.272.ES

[JMN]

31.491

Catifes de *Dryas octopetala*, calcícoles, d'obacs pedregosos, ben innivats, de l'alta muntanya

Catifa de dries als Pirineus centrals. A. Ferré

Aspecte

Poblacions relativament denses de *Dryas octopetala*, que cobreixen de tronquets estolonífers i brots erectes el terra, a una alçada d'uns 10 cm. Inclouen, entremig, herbes de mena diversa, tant pradenques com rupícoles, en general disposades esparsament. L'espècie dominant, i bona part de la resta de plantes, perd la fulla a l'hivern; altres es mantenen tot l'any amb poca variació, siguin graminoides, siguin petits camèfits pulviniformes.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Estatge alpí i part superior del subalpí.

Ambients que ocupa

Vessants obacs i rocallosos, en principi força nivosos; tot i això, el relleu irregular i la situació sovint vora carenes o cims fan que ocasionalment desaparegui la coberta de neu.

Clima

Alpí (i subalpí).

Substrat i sòl

Roques calcàries; sòls rocallosos o pedregosos, primis, carbonàtics, relativament humifères en superfície. De vegades es fa sobre granits.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat subarbustiu i herbaci

Dryas octopetala (dries)
Kobresia myosuroides
Helictotrichon sedenense
Bartsia alpina
Sesleria coerulea
Alchemilla alpigena
Polygonum viviparum
Silene acaulis

	dom.	ab.	sign.	sec.
<i>Dryas octopetala</i> (dries)	•		•	
<i>Kobresia myosuroides</i>		•	•	
<i>Helictotrichon sedenense</i>		•	•	
<i>Bartsia alpina</i>			•	
<i>Sesleria coerulea</i>			•	
<i>Alchemilla alpigena</i>			•	
<i>Polygonum viviparum</i>			•	
<i>Silene acaulis</i>		•		

Dries. A. Petit

Silene acaulis: M. Guardiola

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Dryado-Salicetum pyrenaicae* Vanden Berghe 1970*Elyno-Oxytropidetum Br.-Bl.* 1948 subass. *dryadetosum**Alchemillo-Dryadetum* Soriano 1998**Usos i problemes de conservació****Ús**

Sense ús.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

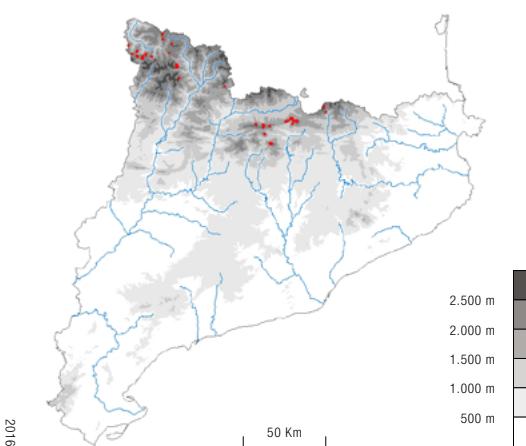
Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	15

Grau d'amenaça	(A)	2
----------------	-----	---

Distribució dins el territori català

Pirineus (inclosos els Prepirineus interiors), entre 1.900 i 2.650 m d'altitud.

2016

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**4060** Matollars alpins i boreals.**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen**

31I Matollars baixos o prostrats amb *Dryas octopetala*, *Salix pyrenaica*, *Arctostaphylos alpina*..., d'obacs calcaris, ben innivats, de l'alta muntanya.

Unitat EUNIS corresponent**F2.291** Alpigenic high mountain *Dryas* mats.

[JMN]

≡

<

31

Bosquines i matollars
de muntanya i
d'ambients frescals
de terra baixa

31.6

Matollars i bosquines
mesohigròfils subalpins

31.6214

Matollars baixos de *Salix pyrenaica*, calcícoles (de vegades amb el sòl acidificat), d'obacs ben innivats de l'alta muntanya

Comunitat de *Salix pyrenaica* a la vall d'Espot (Pallars Sobirà). I. Soriano

Aspecte

Formacions mixtes, de 20-40 cm d'alçària, que cobreixen irregularment el terra. Hi domina més o menys *Salix pyrenaica*, i contenen una certa diversitat d'herbes tendres, i sovint també altres subarbustos. El component principal perd el fullatge a l'hivern, i creix força activament a l'estiu.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Estatge subalpí superior i base de l'alpí.

Ambients que ocupa

Vessants obacs i rocallosos, força nivosos, molts cops a redós de cingles o de vessants força inclinats.

Clima

Alpí i subalpí.

Substrat i sòl

Roques calcàries. Sòls pedregosos que es mantenen carbonatats, si més no en els horitzons profunds, tot i que sovint estan acidificats superficialment, bastante humífers i fèrtils.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat subarbustiu i herbaci

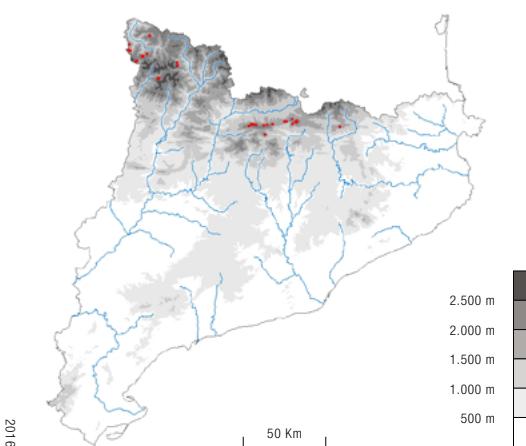
<i>Salix pyrenaica</i>	•		•	
<i>Dryas octopetala</i> (dries)		•	•	
<i>Salix reticulata</i>			•	
<i>Bartsia alpina</i>			•	
<i>Sesleria coerulea</i>			•	
<i>Alchemilla alpigena</i>			•	
<i>Polygonum viviparum</i>			•	

Salix pyrenaica. A. Petit

Distribució dins el territori català

Pirineus (i Prepirineus), entre uns 1.700-2.400 m d'altitud.

2016

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Dryado-Salicetum pyrenaicae Vanden Berghen 1970

Carici sempervirentis-Geetum pyrenaici Chouard ex Vanden Berghen 1970

Carici parviflorae-Salicetum retusae (Br.-Bl.) Rivas Mart. 1969
salicetosum pyrenaicae

Alchemillo-Dryadetum Soriano 1998

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	3
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (frequència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	17

Grau d'amenenaça	(A)	2
-------------------------	------------	----------

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

4080 Matollars boreoalpins de *Salix pyrenaica* o *Salix bicolor*.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

311 Matollars baixos o prostrats amb *Dryas octopetala*, *Salix pyrenaica*, *Arctostaphylos alpina*..., d'obacs calcaris, ben innivats, de l'alta muntanya.

Unitat EUNIS corresponent

F2.3214 Pyreneo-Cantabric willow brush.

[JMN]

31.6215+

Bosquines de salzes de muntanya (sobretot *Salix bicolor*), amb un estrat inferior de megafòrbies, de les vores de torrents de l'estatge subalpí

Bosquina de *Salix bicolor* vora les bordes de Cortvassill (Alt Urgell). A. Ferré

Aspecte

Poblacions arbustives o fins i tot arborescents, més o menys irregulars, dominades per arbrets de fulla caduca, que inclouen un estrat herbaci discontinu, alt, format per herbes diverses, en bona part megaforbíes. Presenten un fort desenvolupament a final de primavera i principi d'estiu, mentre que a la tardor els arbrets i els arbustos perden la fulla, i es marceixen les parts aèries de les herbes.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Estatge subalpí.

Ambients que ocupa

Vores de torrents o de salts d'aigua, fent taques o franges irregulars.

Clima

Subalpí humit.

Substrat i sòl

Sòls sempre humits o entollats, relativament humífers.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Salix bicolor</i>	•		•	
<i>Betula pubescens</i> (bedoll)		•		
Estrat herbaci				
<i>Veratrum album</i> (veladre)			•	
<i>Peucedanum ostruthium</i> (salsufragí)			•	
<i>Geranium sylvaticum</i>			•	
<i>Aconitum napellus</i> (tora blava)			•	

Salix bicolor. J. Vigo

Veladre. M. Guardiola

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Veratro-Salicetum bicoloris O. Bolòs 1984

etc.

Usos i problemes de conservació**Ús**

Sense ús.

Conservació

Vulnerable a causa de la seva raretat a Catalunya. No necessita cap mesura especial de conservació mentre els cursos d'aigua on es fa es mantinguin en bon estat.

Es troba majoritàriament dins d'espais naturals protegits.

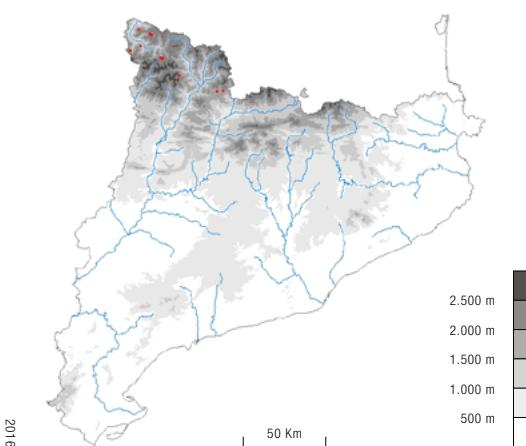
Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	4
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	18

Grau d'amenaça	(A)	4
----------------	-----	---

Distribució dins el territori català

Pirineus centrals d'influència atlàntica.

2016

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**4080 Matollars borealpins de *Salix pyrenaica* o *Salix bicolor*.**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

31m Bosquines de salzes de muntanya (sobretot *Salix bicolor*), amb un estrat inferior de megafòrbies, de les vores de torrents de l'estatge subalpí.

Unitat EUNIS corresponent

F2.3214 Pyreneo-Cantabric willow brush

[JMN]

≡

<

31

Bosquines i matollars
de muntanya i
d'ambients frescals
de terra baixa

31.7

Matollars xeroacàntics

31.71

Matollars xeroacàntics de *Genista horrida*, calcícoles, de carenes i vessants pedregosos, ventosos, dels Pirineus centrals

Matollar d'eriçó groc als Prepirineus centrals. I. Soriano

Aspecte

Pastures camefítiques dominades pels coixinets espinosos de l'eriçó groc.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Muntanya mitjana.

Ambients que ocupa

Serrats i costers rocosos, ventejats. Secundàriament s'estén pels vessants assolellats, secs.

Clima

Medioeuropeu submediterrani.

Substrat i sòl

Substrats calcaris; sòls sovint pedregosos.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

<i>Genista horrida</i> (eriçó groc)	•		•	
<i>Lavandula angustifolia</i> subsp. <i>pyrenaica</i> (espígol)			•	
<i>Anthyllis montana</i>			•	
<i>Globularia cordifolia</i> (lluqueta)			•	
<i>Asperula pyrenaica</i> (herba prima)			•	

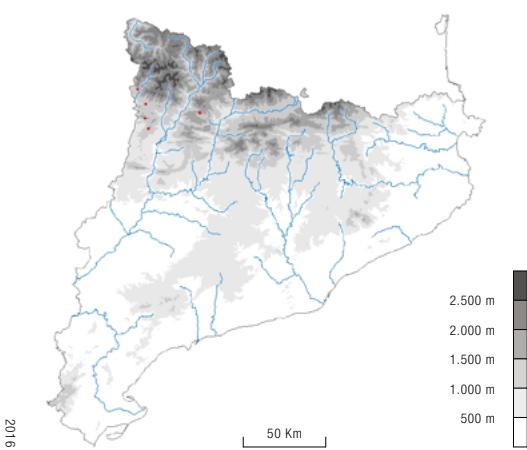
Eriçó groc. X. Font

Herba prima. M. Guardiola

Distribució dins el territori català

Pirineus centrals.

2016

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Lavandulo-Echinospartetum horridi O. Bolòs et P. Monts. 1983

Asperulo-Echinospartetum horridi Carrillo & Ninot prov.

Usos i problemes de conservació

Ús

Es troba en indrets pasturats des de temps seculars, si bé durant la segona meitat del segle XX aquesta activitat ha reculat significativament.

Conservació

Els focs periòdics dels ramaders n'afavorien la conservació. A curt termini la disminució de l'activitat agrícola i ramadera li permet colonitzar prats i camps abandonats. No obstant això, és un hàbitat relativament amenaçat per la seva raresa a Catalunya i pel fet que, en absència de pertorbacions, allà on constitueix formacions secundàries es veu desplaçat pel bosc.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	3
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	4
Extensió territorial (frequència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	19

Grau d'amenada	(A)	4
----------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

4090 Matollars xeroacàntics endèmics oromediterranis.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

31n Matollars xeroacàntics de *Genista horrida*, calcícoles, de carenes i vessants pedregosos, ventosos, dels Prepirineus centrals.

Unitat EUNIS corresponent

F7.41 Pyrenean hedgehog-heaths.

[JF]

31.744

Matollars xeroacàntics d'eriçó (*Erinacea anthyllis*), calcícoles, de carenes i vessants ventosos, amb sòl esquelètic, dels Prepirineus i de les muntanyes catalanídiques centrals i meridionals

Matollar d'eriçó al Montsec d'Ares. A. Ferré

Aspecte

Poblaments subarbustius, de 20-40 cm d'alçària, poc densos, dominats per plantes espinoses en forma de coixinet, entre les quals creixen plantes herbàcies.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Muntanya mediterrània continental.

Ambients que ocupa

Carenes i crestes eixutes i ventejades de muntanyes calcàries.

Clima

Mediterrani muntanyenc sec i mediterrani continental sec.

Substrat i sòl

Terreny calcari; sòls esquelètics.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

<i>Erinacea anthyllis</i> (eriçó)	•	•	•	
<i>Anthyllis montana</i>		•	•	
<i>Teucrium polium</i> subsp. <i>aureum</i> (timó groc)		•	•	
<i>Helianthemum canum</i>		•	•	
<i>Thymus vulgaris</i> (farigola, timó)		•	•	
<i>Aphyllanthes monspeliensis</i> (jonça)			•	
<i>Koeleria vallesiana</i> (herba rodona)			•	
<i>Brachypodium retusum</i> (llistó)			•	
<i>Stipa offneri</i> (sanadella)			•	

Ericò. A. Ferré

Helianthemum canum. X. Font

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Erinaceo-Anthyllidetum montanae* Br.-Bl. et O. Bolòs 1950**Usos i problemes de conservació****ús**

Sense ús, eventualment sotmès a pastura.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

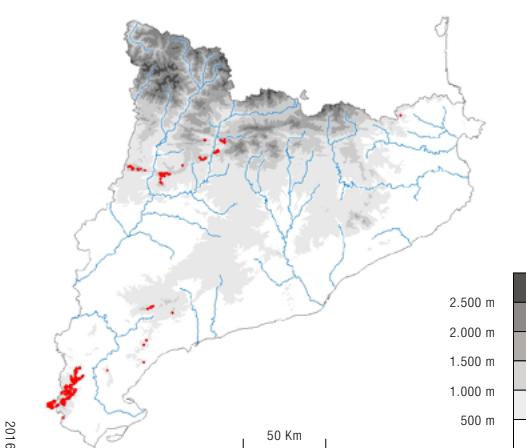
Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	4
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	21

Grau d'amenaça	(A)	2
----------------	-----	---

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents****4090** Matollars xeroacàntics endèmics oromediterranis.**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen****310** Matollars xeroacàntics d'ericò (*Erinacea anthyllis*), calcícoles, de carenes i vessants ventosos, dels Prepirineus i de les muntanyes catalanídiques centrals i meridionals. **Unitat EUNIS corresponent****F7.444** Catalano-Valencian *Erinacea* hedgehog-heaths.**Distribució dins el territori català**

Prepirineus i territori catalanídic central i meridional.

[JF]

31.7E

Matollars nans d'*Astragalus sempervirens* subsp. *catalaunicus*, calcícoles, de vessants solells, pedregosos, de l'alta muntanya pirinenca

Matollar de burnaga blanca a les Costes de l'Huguet (Ripollès). J. Vigo

Aspecte

Matollars baixos o prats emmatats, generalment de 10-20 cm d'alçària, més o menys irregulars, que deixen una part del sòl al descobert. Tant l'espècie dominant com d'altres que l'acompanyen són mates que creixen en forma de coixinet, tot i que en nombre d'espècies hi dominen les herbes vivaces.

Gran part del component principal presenta atributs lligats a l'estalvi d'aigua (fulles piloses, petites, sovint revolutes) i algunes espècies són espinoses (com el mateix *Astragalus sempervirens*) per tal de limitar l'herbívoria.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Estatge subalpí, sobretot a la meitat inferior.

Ambients que ocupa

Vessants desforestats naturalment o no, sovint pendents i en indrets exposats, vora serrats i carenes.

Clima

Subalpí subcontinental.

Substrat i sòl

Roques calcàries, generalment de natura esquistosa (calcàries devonianes, etc.), que donen relleus relativament uniformes, tot i ser pendents. Sòls pedregosos, primis, bàsics, que esdevenen força secs a l'estiu; sovint poc o molt esglaonats, amb evidències d'una certa pertorbació (crioturbació, solifluxió).

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

<i>Astragalus sempervirens</i> subsp. <i>catalaunicus</i> (burnaga blanca)	•		•	
<i>Sideritis hyssopifolia</i> (herba del bàksam)		•	•	
<i>Teucrium pyrenaicum</i> (angelins)		•	•	
<i>Festuca gautieri</i> (ussona)			•	
<i>Ononis cristata</i>			•	
<i>Scabiosa columbaria</i> (escabiosa)			•	
<i>Helianthemum nummularium</i>			•	
<i>Carex humilis</i>			•	
<i>Eryngium bourgatii</i> (panical blau)			•	
<i>Thymus pulegioides</i> (serpol)			•	
<i>Avenula pratensis</i> subsp. <i>iberica</i>			•	

Burnaga blanca. A. Ferré

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Festucetum scopariae* (Suspl.) Br.-Bl. 1948*Teucrio pyrenaici-Astragaletum catalaunici* Carrillo et Ninot 1990**Usos i problemes de conservació****Ús**

Es troba en indrets pasturats per ovins des de temps seculars, si bé durant les darreres dècades aquesta activitat ha reculat significativament.

Conservació

Amenaçat localment per la reforestació natural i el tancament de l'hàbitat com a resultat de la disminució de la pastura. La seva pervivència sembla assegurada en serra rocallosos.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	15

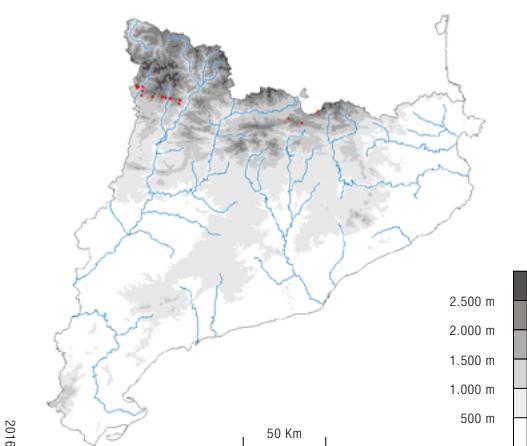
Grau d'amenenaça	(A)	4
-------------------------	------------	----------

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

4090 Matollars xeroacàntics endèmics oromediterranis.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

Cap.

Unitat EUNIS corresponentF7.4E *Astragalus sempervirens* hedgehog-heaths.

[JMN]

≡

<

31

Bosquines i matollars
de muntanya i
d'ambients frescals
de terra baixa

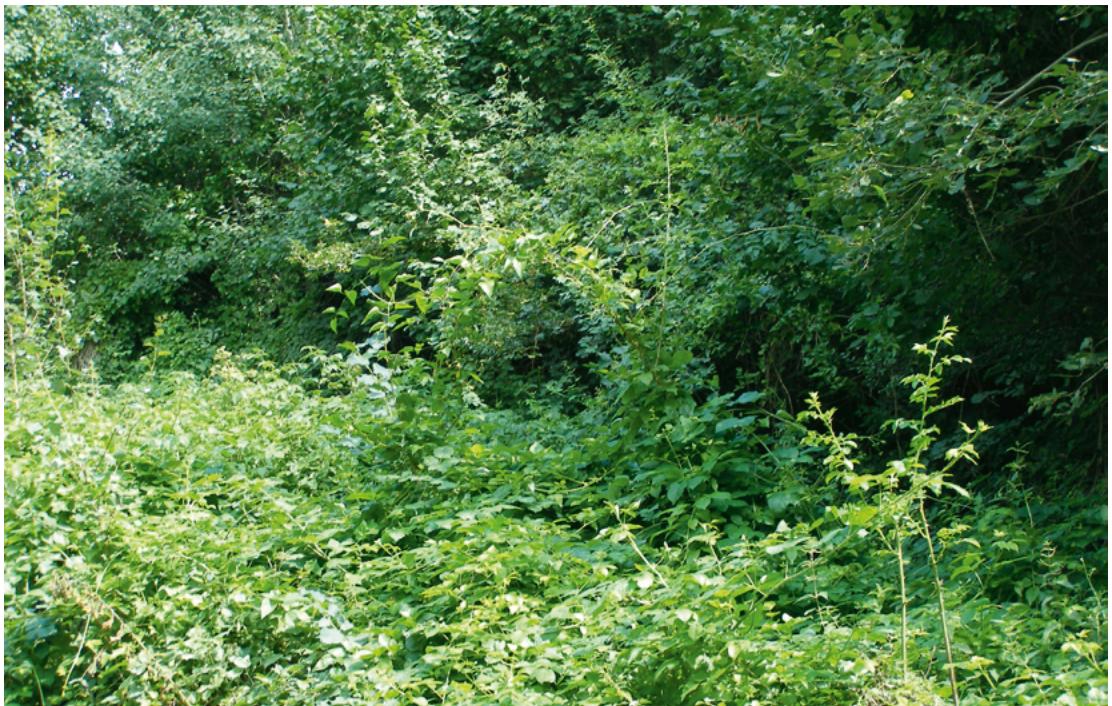
31.8

Bosquines, matollars i
herbassars generalment
preforestals o postforestals

31.8111

Bardisses amb esbarzers (*Rubus* spp.), aranyoners (*Prunus spinosa*)..., mesòfiles, lligades a fagedes i a d'altres boscos mesohigròfils, de la muntanya mitjana mitjana plujosa

Bardissa prop d'Aubert (Vall d'Aran). J. Vigo

Aspecte

Bosquina densa i d'aspecte irregular, formada sobretot per arbustos alts i per plantes lianoides, de la qual sovint sobrepassen alguns arbres dispersos; pot haver-hi un estrat herbaci, més aviat restringit a les zones marginals. Tot el component principal és de fulla caduca, relativament gran i tendra.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Muntanya mitjana.

Ambients que ocupa

Clarianes i marges forestals, o tanques entre prats o camps.

Clima

Medioeuropeu subatlàntic.

Substrat i sòl

Sòl eutròfic, humífer, que es manté relativament humit tot l'any.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbori				
<i>Fraxinus excelsior</i> (freixe)				•
<i>Acer campestre</i> (auró blanc)				•
Estrat arbustiu				
<i>Rubus gr. glandulosus</i> (esbarzer)	•		•	
<i>Crataegus monogyna</i> (arç blanc)		•		
<i>Evonymus europaeus</i> (boneter)			•	
<i>Lonicera periclymenum</i> (lligabosc)		•		
<i>Rhamnus frangula</i> (frangula)		•		
<i>Prunus spinosa</i> (aranyoner)		•		
<i>Clematis vitalba</i> (vidalba)		•		
<i>Corylus avellana</i> (avellaner)				•
Estrat herbaci				
<i>Lamium maculatum</i>			•	
<i>Vicia sepium</i>				•
<i>Urtica dioica</i> (ortiga)				•
<i>Bryonia dioica</i> (carbassina)				•

Esbarzer. A. Ferré

Lamium maculatum. A. Ferré

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Lamio-Rubetum* O. Bolòs 1957.*Rubetum hirto-radulae* Villegas 2003

etc.

Usos i problemes de conservació**Ús**

Sense ús, eventualment s'hi recol·lecten mores i aranyons.

Conservació

Sense problemes de conservació conegeuts.

En molts casos es tracta d'una unitat afavorida per les activitats forestals i agrícoles tradicionals, pel que en alguns sectors el creixement del bosc pot reduir-ne la superfície a mitjà termini. Continuarà existent, si més no, en marges forestals i en claranes espontànies.

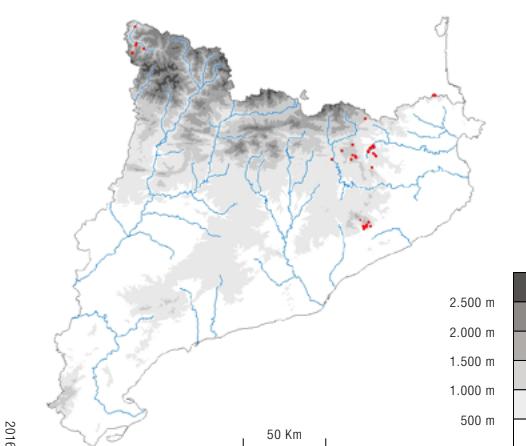
Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	1
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (frequència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	12

Grau d'amenaça	(A)	1
-----------------------	------------	----------

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen**31p** Bardisses amb aranyoner (*Prunus spinosa*), esbarzers (*Rubus* spp.)..., mesòfils, de la muntanya mitjana. □**Unitat EUNIS correspondent****F3.1111** Sub-Atlantic blackthorn-bramble scrub.

[JMN]

31.8122

Bardisses amb esbarzer (*Rubus ulmifolius*), aranyoner (*Prunus spinosa*), gavarres (*Rosa spp.*)..., mesoxeròfiles, lligades a boscos més aviat secs, de la muntanya mitjana poc plujosa

Bardissa vora Santa Maria de Besora (Osona). J. Vigo

Aspecte

Matollars o bosquines densos, d'aspecte més aviat irregular, formats principalment per arbustos o arbrets espinosos, sobretot de fulla caduca. També soLEN contenir lianes (a banda que alguns dels arbustos són de port lianoide), un estrat herbaci poc regular i de vegades alguns arbres isolats.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Muntanya mitjana.

Ambients que ocupa

Vores de camps i de prats, clarianes i marges forestals.

Clima

Medioeuropèu submediterrani.

Substrat i sòl

Roques i sòls diversos.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbori	Fraxinus excelsior (freixe)	Quercus pubescens (roure martinenc)	•	•
Estrat arbustiu	<i>Rubus ulmifolius</i> (esbarzer)	•	•	•
	<i>Crataegus monogyna</i> (arç blanc)	•	•	•
	<i>Prunus spinosa</i> (aranyoner)	•	•	•
	<i>Buxus sempervirens</i> (boix)	•	•	•
	<i>Rosa canina</i> (gavarrera)		•	•
	<i>Clematis vitalba</i> (vidalba)		•	•
	<i>Cornus sanguinea</i> (sanguinyol)		•	•
	<i>Lonicera xylosteum</i> (boix moll)		•	•
	<i>Ligustrum vulgare</i> (olivereta)		•	•
	<i>Prunus mahaleb</i> (cirerer de guineu)		•	•
	<i>Clematis recta</i> (herba bormera)		•	•
Estrat herbaci	<i>Urtica dioica</i> (ortiga)			•
	<i>Helleborus foetidus</i> (marxívol)			•
	<i>Origanum vulgare</i> (orenga)			•

Aranyoners florits a Begues (Baix Llobregat). A. Ferré i J. Vigo

Esbarzer. A. Ferré

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Buxo-Rubetum ulmifolii R. Tx. in R. Tx. et Oberd. 1958

Rubo-Clematidetum rectae Vigo 1996

Clematido-Rubetum vigoi Villegas 2003

Brachypodio-Rubetum caesii Villegas 2003

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús, eventualment s'hi recol·lecten móres i aranyons.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

En molts casos es tracta d'una unitat afavorida per les activitats forestals i agrícoles tradicionals, pel que en alguns sectors el creixement del bosc pot reduir-ne la superfície a mitjà termini.

Continuarà existint, si més no, en marges forestals i en claranes espontànies.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	1
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	10

Grau d'amenaça	(A)	1
----------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

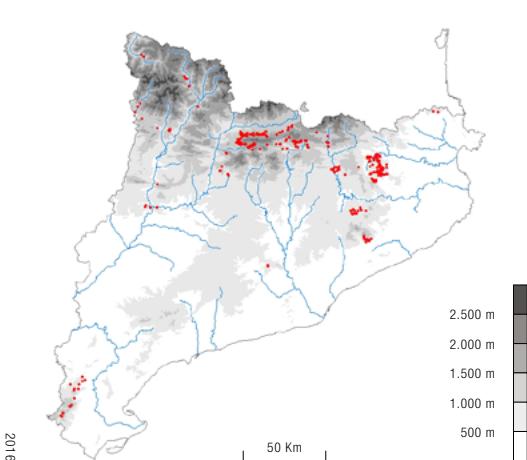
Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

31p Bardisses amb aranyoner (*Prunus spinosa*), esbarzers (*Rubus* spp.)..., mesòfiles, de la muntanya mitjana. □

Unitat EUNIS corresponent

F3.1122 Sub-Mediterranean blackthorn-privet scrub.

[JMN]

31.8123

Matollars de corner (*Amelanchier ovalis*), boix (*Buxus sempervirens*), espina cervina (*Rhamnus saxatilis*)..., calcícoles, de costers rocosos, secs, de la muntanya mitjana

Matollar de corner a la vall de Barricó (Ripollès). J. Vigo

Aspecte

Matollars o bosquines d'1-2 m d'alçària, formats per plantes resistentes a la secada, entre les quals algunes de mediterrànies que hi troben refugi. L'estrat herbaci, mal estructurat, comprèn espècies heliófiles dels prats secs i de les vorades.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Muntanya mitjana, sobretot a l'estatge submontà.

Ambients que ocupa

Solanes rocoses i abruptes, cantells dels cingles; secundàriament en indrets on el bosc ha estat destruït.

Clima

Medioeuropéu submediterrani.

Substrat i sòl

Terrenys calcaris. Sòls primis, sovint esquelètics.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Amelanchier ovalis</i> (corner)		•	•	
<i>Buxus sempervirens</i> (boix)	•	•	•	
<i>Rhamnus saxatilis</i> (espina cervina)			•	
<i>Coronilla emerus</i> (coronil-la boscana)			•	
<i>Ligustrum vulgare</i> (olivereta)			•	
<i>Cytisophyllum sessilifolium</i>		•		
Estrat herbaci				
<i>Tanacetum corymbosum</i>				•
<i>Viola alba</i> (viioleta de bosc)			•	
<i>Teucrium chamaedrys</i> (camedri)			•	
<i>Carex halleriana</i>			•	

Espina cervina. X. Font

Corner. I. Soriano

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Rhamno saxatilis-Buxetum (De Bannes Puygiron) Tx. 1952
etc.

Usos i problemes de conservació**Ús**

Sense ús.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts. En alguns sectors el creixement del bosc pot reduir-ne la superfície a mitjà termini.

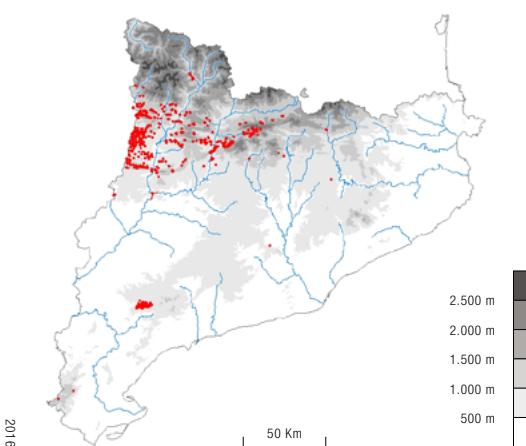
Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	15

Grau d'amenenaça	(A)	1

Distribució dins el territori català

Pirineus, i més especialment Prepirineus (i territori ausosegàrric).

2016

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

5110 Boixedes xerotermòfils permanents, dels vessants rocosos.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

31q Matollars de corner (*Amelanchier ovalis*), boix (*Buxus sempervirens*), espina cervina (*Rhamnus saxatilis*)..., calcícoles, de costers rocosos, secs, de la muntanya mitjana. □

Unitat EUNIS correspondent

F3.1123 Rock pear scrub.

[JF]

31.8127+

Saucars (bosquines de *Sambucus nigra*), amb vidalba (*Clematis vitalba*), esbarzer (*Rubus ulmifolius*)..., higròfils i subnitròfils, lligats sobretot als boscos de ribera

Bosquina de saúc i arç blanc prop d'Amer (la Selva). J. Vigo

Aspecte

Bosquina densa i ombrívola, amb un estrat arbustiu alt (5-8 m) dominat pel saúc al qual acompanyen esbarzers i diverses llanxes.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Muntanya mitjana i terra baixa.

Ambients que ocupa

Marges dels boscos de ribera (vernedes, omedes, etc.) prop de les poblacions o en altres llocs influïts per l'home.

Clima

Medioeuropeu submediterrani.

Substrat i sòl

Sòls higromorfs, sempre humits o només secs al pic de l'estiu, rics en matèria orgànica.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu	•	•	•	•
<i>Sambucus nigra</i> (saúc)	•			
<i>Rubus ulmifolius</i> (esbarzer)		•	•	
<i>Hedera helix</i> (heura)		•		
<i>Clematis vitalba</i> (vidalba)			•	
<i>Ulmus minor</i> (om)				•
<i>Cornus sanguinea</i> (sanguinyol)				•
<i>Rubus caesius</i> (romegueró)				•
Estrat herbaci			•	•
<i>Bryonia dioica</i> (carbassina)			•	
<i>Urtica dioica</i> (ortiga gran)				•

Saúc. M. Guardiola

Carbassina. J. Vigo

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Clematido-Sambacetum nigrae* O. Bolòs 1978

etc.

Usos i problemes de conservació**Ús**

Sense ús.

Conservació

Prop de zones habitatades sovint hi abunden diverses espècies exòtiques de flora. La recuperació del bosc de ribera pot afavorir-ne la desaparició.

Hàbitat poc estable, afectat per processos locals de desaparició i recolonització.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	1
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	11

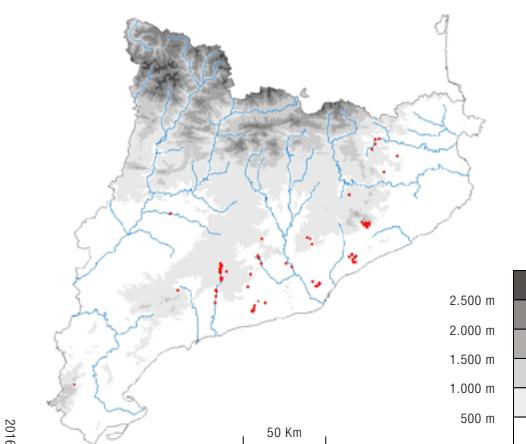
Grau d'amenenaça	(A)	3
-------------------------	------------	----------

**Típus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

Cap.

Unitat EUNIS corresponent**F3.1127.ES**

[JF]

31.8128+

Bardisses amb púdol (*Rhamnus alpina*), gavarres de muntanya (*Rosa vosagiaca*, *R. pimpinellifolia*, *R. mollis*...)..., dels estatges altimontà i subalpí dels Pirineus

Bardissa amb púdol sobre el Palós (Ripollès). J. Vigo

Aspecte

Bosquines de 2-4 m d'alçària en què dominen el púdol o algunes gavarres de muntanya.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Muntanya mitjana: estatge altimontà. Estatge subalpí.

Ambients que ocupa

Barrancs i vessants secs de les altes valls.

Clima

Subalpí o medioeuropeu submediterrani (de caràcter poc o molt continental).

Substrat i sòl

Sobretot terrenys esquistosos silicis.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Rhamnus alpina</i> (púdol)		•		
<i>Rosa pimpinellifolia</i> (roser espinosíssim)		•		
<i>Buxus sempervirens</i> (boix)		•		
<i>Rosa coriifolia</i> subsp. <i>vosagiaca</i>			•	
<i>Rosa mollis</i> (roser pomífer)			•	
<i>Rosa tomentosa</i>			•	
<i>Rosa rubiginosa</i>			•	
<i>Lonicera xylosteum</i> (boix moll)				•
<i>Rubus idaeus</i> (gerdera)				•
Estrat herbaci				
<i>Arabis brassica</i>			•	

Púdol. E. Carrillo

Roser pomífer. J. Vigo

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Arabidi-Rhamnetum alpinae O. Bolòs 1962 (= *Turriti-Rhamnetum alpinae* O. Bolòs 1962)

Usos i problemes de conservació**Ús**

Sense ús.

Conservació

El creixement del bosc pot reduir-ne la superfície a mitjà termini.
Vulnerable a causa de la seva raresa a Catalunya.

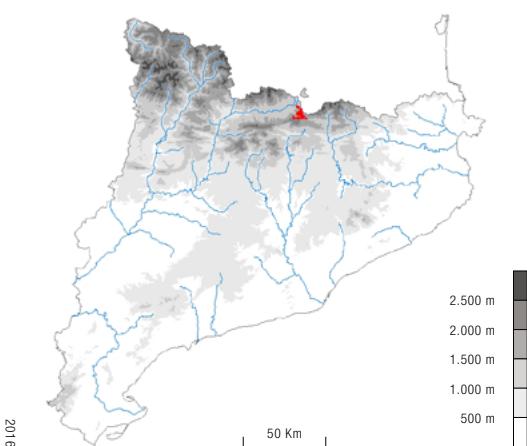
Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	4
Extensió territorial (frequència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	16

Grau d'amenenaça	(A)	3
-------------------------	------------	----------

Distribució dins el territori català

Pirineus orientals.

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

31r Bardisses amb púdol (*Rhamnus alpina*), gavarreses de muntanya (*Rosa vosagiaca*, *R. pimpinellifolia*, *R. mollis*...), dels estatges altimontà i subalpí dels Pirineus.

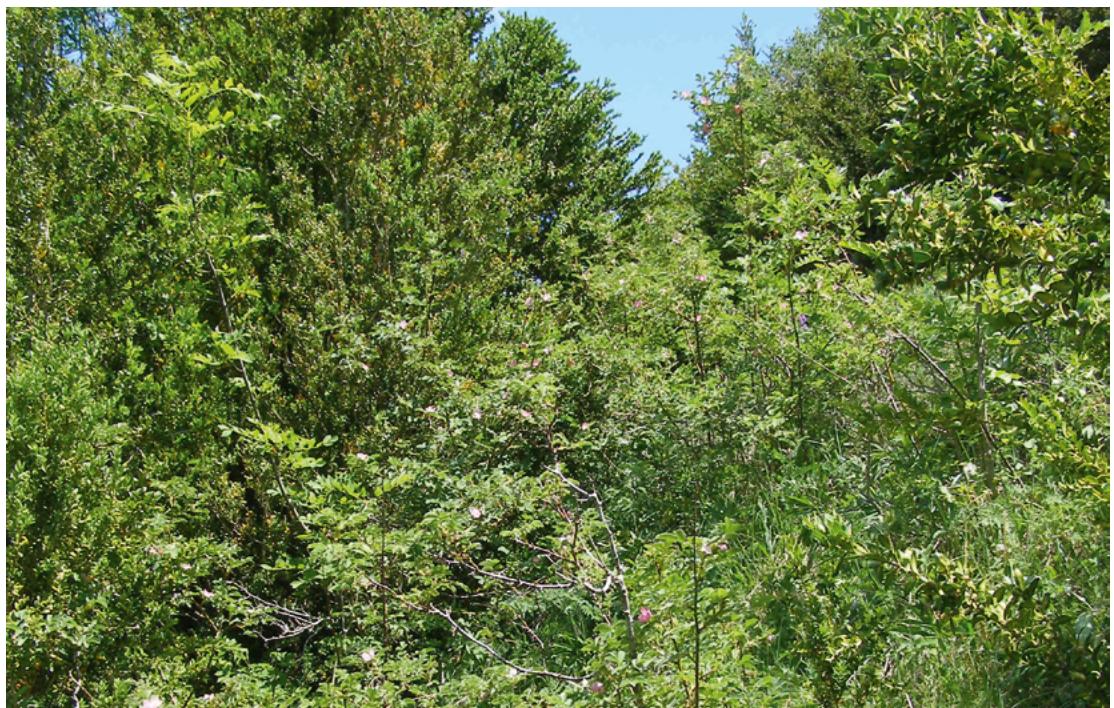
Unitat EUNIS corresponent

F3.1128.ES

31.82

Bardisses amb abundància de boix (*Buxus sempervirens*), calcícoles, de la muntanya mitjana poc plujosa, sobretot als Prepirineus

Bardissa amb boix vora Toses (Ripollès). J. Vigo

Aspecte

Matollar format per boix i per arbustos caducifolis de fulla petita, una bona part dels quals més o menys espinosos i de port lianoide. També sol dur alguns arbres isolats i un estrat herbaci irregular.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Muntanya mitjana.

Ambients que ocupa

Vores de camps i de prats, marges i clarianes forestals.

Clima

Medioeuropeu submediterrani.

Substrat i sòl

Roques calcàries de mena diversa; sòls carbonatats, bàsics, relativament eutròfics, però sovint rocallosos i irregualars.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbori <i>Quercus pubescens</i> (roure martinenc)				•
Estrat arbustiu <i>Buxus sempervirens</i> (boix) <i>Crataegus monogyna</i> (arç blanc) <i>Prunus spinosa</i> (aranyoner) <i>Rubus ulmifolius</i> (esbarzer) <i>Rosa canina</i> (gavarra) <i>Clematis vitalba</i> (vidalba) <i>Lonicera xylosteum</i> (boix moll) <i>Ligustrum vulgare</i> (olivereta) <i>Prunus mahaleb</i> (cirerer de guineu)	•	•	•	•
Estrat herbaci <i>Urtica dioica</i> (ortiga) <i>Helleborus foetidus</i> (marxívol) <i>Origanum vulgare</i> (orenga)				•

Olivereta. X. Font

Gavarrera. E. Carrillo

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponenBuxo-Rubetum *ulmifolii* R. Tx. in R. Tx. et Oberd. 1958**Usos i problemes de conservació****ús**

Sense ús, eventualment s'hi recol·lecten móres i aranyons.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts, tot i que en molts casos es tracta d'una unitat lligada a activitats forestals i agrícoles tradicionals, pel que en alguns sectors el creixement del bosc pot reduir-ne la superfície a mitjà termini. Continuarà existint, si més no, en marges forestals en contacte amb superfícies rocalloses i en clarianes espontànies.

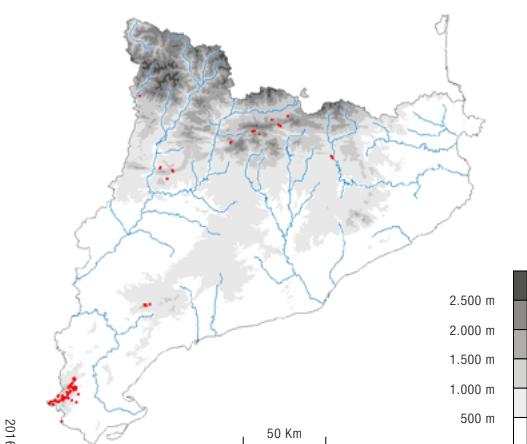
Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (frequència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	11

Grau d'amenaça	(A)	1
-----------------------	------------	----------

Distribució dins el territori català

Pirineus i muntanyes catalanídiques.

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

5110 Boixedes xerotermòfiles permanents, dels vessants rocosos.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**31p Bardisses amb aranyoner (*Prunus spinosa*), esbarzers (*Rubus* spp.)..., mesòfiles, de la muntanya mitjana. □**Unitat EUNIS corresponent**F3.12 *Buxus sempervirens* thickets.

[JMN]

31.8414

Landes de gódua (*Sarrothamnus scoparius*), acidòfiles i mesòfiles, de la muntanya mitjana plujosa (i de terra baixa)

Landes de gódua sobre Collformic (Montseny). G. Mercadal

Aspecte

Bosquina d'uns 2 m d'alçària, de vegades molt densa, dominada per la gódua.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Muntanya mitjana.

Ambients que ocupa

Bosquina secundària d'indrets desforestats i prats abandonats.

Clima

Medioeuropeu.

Substrat i sòl

Sòls àcids profunds i ben estructurats.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Sarrothamnus scoparius</i> (gódua)	•		•	
<i>Calluna vulgaris</i> (bruguerola)		•	•	
<i>Buxus sempervirens</i> (boix)		•		
Estrat herbaci				
<i>Pteridium aquilinum</i> (falguera comuna)		•		
<i>Genista pilosa</i> (ginestola pilosa)		•		
<i>Polygala vulgaris</i> (poligala vulgar)			•	
<i>Viola canina</i>			•	
<i>Teucrium scorodonia</i> (escorodònica)			•	
<i>Galium maritimum</i> (espunyidella peluda)				•
<i>Prunella hastifolia</i> (prunel-la de flor gran)				•

Landa de gódua vora el Baell (Ripollès). J. Vigo

Gódua. A. Ferré

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Prunello-Sarrohamnetum scoparii* Suspl. (1935) 1942**Usos i problemes de conservació****Us**

Si no són gaire denses, poden ser pasturades.

Conservació

Antigament eren estassades per obtenir fogots. El creixement del bosc pot reduir-ne la superfície a mitjà termini.

L'abandonament de la pastura i, sobretot, els focs forestals n'afavoreixen l'expansió i la conservació.

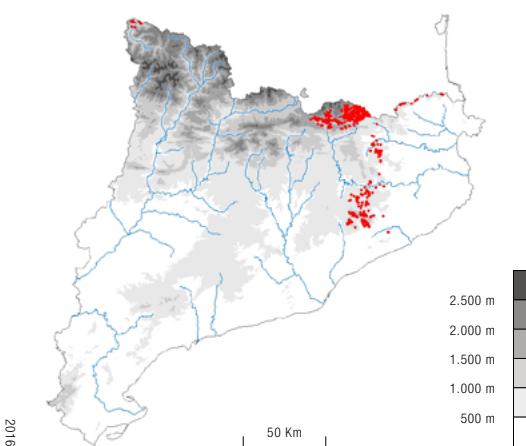
Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	1
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	12

Grau d'amenaça	(A)	1
-----------------------	------------	----------

Distribució dins el territori català

Territoris catalanídic septentrional (Montseny i Guilleries), olositàníc i Pirineus (sector oriental i Vall d'Aran).

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

31s Landes de gódua (*Sarcococca confusa*), acidòfiles i mesòfiles, de la muntanya mitjana plujosa (i de terra baixa).

Unitat EUNIS corresponent

F3.144 Pyrenean *Cytisus scoparius* fields.

[JF]

31.84221+

Balegars (matollars de *Genista balansae*), silicícoles, d'indrets secs, sovint solells, de l'estatge montà

Balegars sobre Toses (Ripollès). J. Vigo

Aspecte

Matollars dominats pel bàlec, sovint molt densos i d'aspecte uniforme.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Muntanya mitjana: estatge altimontà.

Ambients que ocupa

Vessants secs i assolellats. Es tracta, en molts casos, de formacions secundàries, originades per eliminació de pinedes (sobretot de pi roig).

Clima

Medioeuropeu submediterrani.

Substrat i sòl

Terrenys silicis. Sòl àcid, sovint poc profund.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu	•	•	•	
<i>Genista balansae</i> subsp. <i>europaea</i> (bàlec)	•			
<i>Juniperus communis</i> (ginebre)		•		
<i>Calluna vulgaris</i> (bruguerola)			•	
Estrat herbaci		•	•	
<i>Deschampsia flexuosa</i>		•	•	
<i>Agrostis capillaris</i>		•		
<i>Senecio adoniifolius</i>			•	
<i>Thymus serpyllum</i> subsp. <i>polytrichus</i> (serpoll)				•
<i>Linaria repens</i>			•	
<i>Viola canina</i>			•	

Senecio adonisifolius. X. Font

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Senecio adonisifolii-*Genistetum europaeae* Rivas Mart. 1968, em. nom. Gruber 1978

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

La desforestació, els incendis i l'abandonament de la gestió ramadera tradicional n'afavoreixen l'extensió com a vegetació secundària.

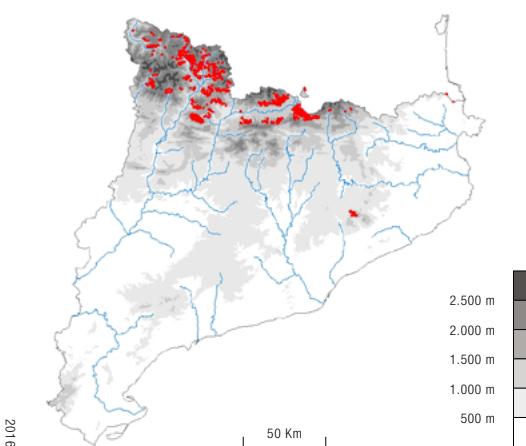
Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (frequència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	11

Grau d'amenenaça	(A)	1
------------------	-----	---

Distribució dins el territori català

Pirineus i territori catalanídic septentrional (Montseny).

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

5120 Formacions muntanyenques de bàlec (*Genista balansae* subsp. *europaea* = *Cytisus purgans*).

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen

31t Balegars (matollars de *Genista balansae*), silicícoles, d'indrets secs, sovint solells, de l'estatge montà.

Unitat EUNIS corresponent

F3.2121.ES

[JF]

31.84222+

Balegars (matollars de *Genista balansae*), silicícoles, de vessants solells de l'alta muntanya

Balegars a la vall d'Incles. X. Viñas

Aspecte

Matollars de bàlec, generalment d'aspecte uniforme.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Estatges subalpí i alpí.

Ambients que ocupa

Vessants rocosos i assolellats, lliures aviat de neu. Sovint, però, es tracta de matollars secundaris que substitueixen pinedes de pi negre.

Clima

Subalpí i alpí.

Substrat i sòl

Terreny silici. Sòl sovint poc profund.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

<i>Genista balansae</i> subsp. <i>europaea</i> (bàlec)	•		•	
<i>Juniperus communis</i> subsp. <i>alpina</i> (ginebró)		•	•	
<i>Deschampsia flexuosa</i>		•		
<i>Cotoneaster integrifolius</i> (cornera)			•	
<i>Pinus uncinata</i> (pi negre)			•	
<i>Arctostaphylos uva-ursi</i> (boixerola)			•	
<i>Calluna vulgaris</i> (bruguerola)			•	•

Bàlec. J. Llistosella

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Genisto-Arctostaphyletum Br.-Bl. (1939) 1948 em. O. Bolòs 1970
subass. *genistetosum balansae*

Usos i problemes de conservació**Ús**

Sense ús.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

Els matollars secundaris poden ser recolonitzats pel bosc de pi negre.

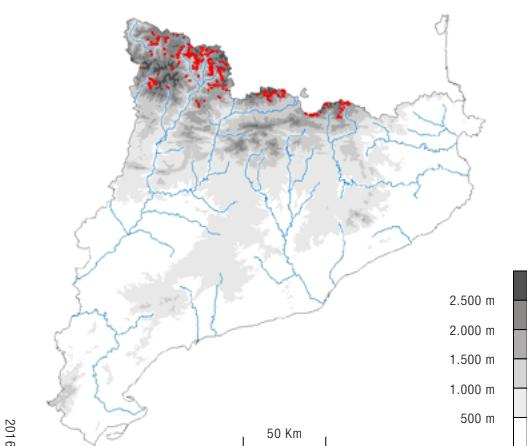
Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	13

Grau d'amenaça	(A)	1
-----------------------	------------	----------

Distribució dins el territori català

Pirineus.

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

5120 Formacions muntanyenques de bàlec (*Genista balansae* subsp. *europaea* = *Cytisus purgans*).

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

31u Ballegars (matollars de *Genista balansae*), silícicos, de vessants solells de l'alta muntanya. □

Unitat EUNIS corresponent

F3.2122.ES

[JF]

31.861

Falgars (poblaments de *Pteridium aquilinum*), mesohigròfils i acidòfils, de la muntanya mitjana (i de l'estatge subalpí)

Falgar sobre la Salut (Collsacabra). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Poblaments densos de falguera comuna.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Estatge subalpí i muntanya mitjana.

Ambients que ocupa

Fons de vall, prats abandonats, vessants desforestats.

Clima

Subalpí humit o medieuropeu subatlàntic.

Substrat i sòl

Sòl ben desenvolupat i més o menys humit, de pH baix.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

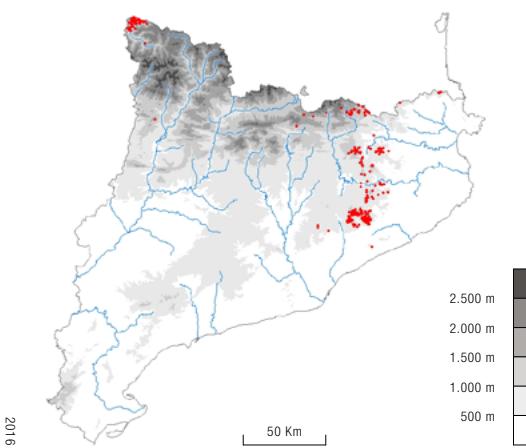
<i>Pteridium aquilinum</i> (falguera comuna)	•	•	•	
<i>Stellaria graminea</i> (rèvola menuda)		•	•	
<i>Viola bubanii</i> (pensament del Montseny)		•	•	
<i>Polygala vulgaris</i> (poligala vulgar)		•	•	
<i>Agrostis capillaris</i>		•	•	
<i>Carex ornithopoda</i>		•	•	
<i>Prunella vulgaris</i> (prunel-la vulgar)		•	•	
<i>Potentilla erecta</i> (tormentil-la)		•	•	
<i>Satureja vulgaris</i> (clinopodi)		•	•	
<i>Phleum pratense</i> (cua de rata)		•	•	•

Pensament del Montseny. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Pirineus i territoris olositànic i catalanídic septentrional i central.

2016

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Stellario-Pteridietum aquilini O. Bolòs 1983

Carici-Agrostietum capillaris Villegas 1997

etc.

Usos i problemes de conservació**Ús**

Si no són gaire densos poden ser pasturats. Amb aquesta finalitat antigament eren incendiats o segats.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts, tot i que el creixement d'espècies llenyoses pot reduir-ne la superfície a mitjà termini. Però també apareixen després de tala de boscos (rouredes, fagedes acidòfiles, pinedes frescals...).

Hàbitat poc estable, afectat per processos locals de desaparició i recolonització. La proliferació de la falguera comuna en prats n'empejora la qualitat i en dificulta l'aprofitament per pastura.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	11

Grau d'amenenaça	(A)	1
-------------------------	------------	----------

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

31v Falgars (poblaments de *Pteridium aquilinum*). □

Unitat EUNIS corresponent

E5.31 Sub-Atlantic *Pteridium aquilinum* fields.

[LV]

31.863

Falgars (poblaments de *Pteridium aquilinum*), xeromesòfils, de la muntanya mitjana (i de terra baixa)

Falgar sobre Taradell (Osona). J. Vigo

Aspecte

Poblaments densos de falguera comuna.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Pteridium aquilinum (falguera comuna)

•			•	
---	--	--	---	--

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

De la terra baixa a la muntanya mitjana.

Ambients que ocupa

Fons de vall desforestats, clarianes de bosc, prats abandonats.

Clima

Mediterrani marítim subhumit o medioeuropeu.

Substrat i sòl

Sòl profund més o menys àcid.

Falguera comuna. J. Vigo

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Comunitats vegetals diverses i sovint mal caracteritzades.

Usos i problemes de conservació**Us**

Sense ús, eventualment pasturats.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts. Sol tractar-se de comunitats vegetals secundàries dins el domini de les rouredes i de les pinedes seques, que estan afavorides per la tala de boscos però alhora tendeixen a evolucionar cap a unitats forestals. Hàbitat poc estable, afectat per processos locals de desaparició i recolonització.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	1
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	10

Grau d'amenaça	(A)	1
-----------------------	------------	----------

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

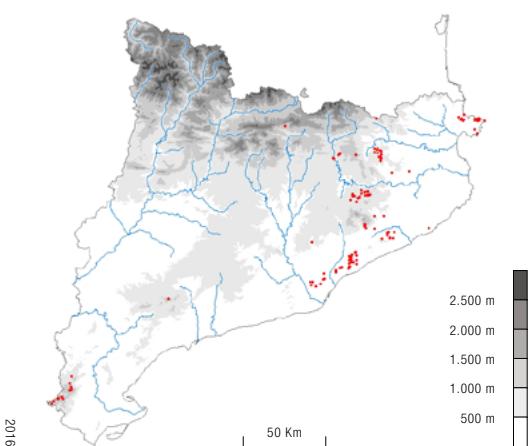
Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

31v Falgars (poblements de *Pteridium aquilinum*). □

Unitat EUNIS corresponent

E5.33 Supra-Mediterranean *Pteridium aquilinum* fields.

[LV]

31.8711

Herbassars d'*Epilobium angustifolium*, *Digitalis purpurea* (digital)..., de clarianes forestals, en sòls àcids, als estatges subalpí i montà

Herbassar d'*Epilobium angustifolium* a la Rabassa (Andorra). J. Vigo i I. Soriano

Aspecte

Herbassar alt i dens, sovint dominat per *Epilobium angustifolium*, més rarament per digital. Algunes de les espècies més abundants són rizomatoses, amb una bona capacitat de colonització de l'espai.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Muntanya mitjana: estatge montà. Estatge subalpí, sobretot a la seva part inferior.

Ambients que ocupa

Clarianes, llocs estassats i sovint marges de pistes forestals, sempre dins dels boscos acidòfils de pi roig, de pi negre, d'avet i, ocasionalment, de faig.

Clima

Medioeuropèu o subalpí.

Substrat i sòl

Terrénys àcids, o sòls acidificats, allà on es produeixen processos de nitrificació intensa a causa dels factors microclimàtics derivats de la desforestació.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat herbaci superior				
<i>Epilobium angustifolium</i>	•			•
<i>Digitalis purpurea</i> (digital)		•	•	
<i>Rubus idaeus</i> (gerdera)			•	•
Estrat herbaci inferior				
<i>Fragaria vesca</i> (maduixera)		•	•	
<i>Epilobium montanum</i>			•	
<i>Deschampsia flexuosa</i>				•

Digitals a Conangles (Vall d'Aran). M. Guardiola

Digital. I. Soriano

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Epilobietum montani-angustifolii* Carrillo, Ninot et Vigo 1983**Usos i problemes de conservació****Us**

Sense ús.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts. En alguns sectors el creixement del bosc pot reduir-ne la superfície a mitjà termini. L'abandonament d'activitats forestals extractives, també. Hàbitat poc estable, afectat per processos locals de desaparició i recolonització. En general es tracta d'una comunitat que representa la primera etapa de la reforestació, molt afavorida per l'acció humana (estassades, obertura de camins, establiment de pistes d'esquí, incendis, etc.).

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Als Pirineus occidentals hi pot abundar la digital (<i>Digitalis purpurea</i>), una espècie rara en l'àmbit català		
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	1
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	11

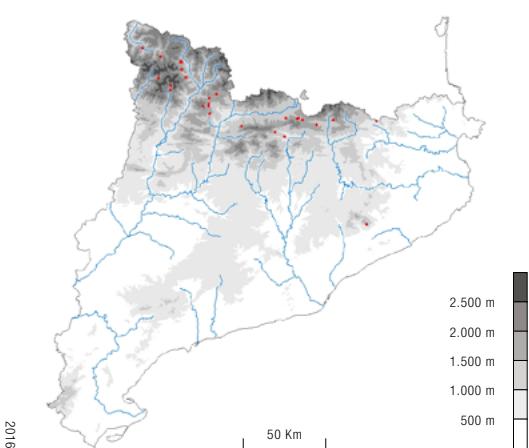
Grau d'amenaça	(A)	1
-----------------------	------------	----------

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

31w Clarianes de bosc amb *Epilobium angustifolium*, gerderes (*Rubus idaeus*), gatell (*Salix caprea*)..., de l'estatge subalpí (i del montà).

Unitat EUNIS corresponent**G5.841** Willowherb and foxglove clearings.

2016

[AF]

31.8712

Herbassars de belladona (*Atropa belladonna*), bleneres (*Verbascum spp.*)..., de clarianes forestals, en sòls eutròfics, als estatges montà i subalpí

Herbassar de belladona prop de Gresolet (Berguedà). J. Vigo i I. Soriano

Aspecte

Poblacions denses d'herbes altes i vigoroses, nitròfiles, de fins a més de dos metres d'alçària, moltes biennals o perennes. En alguns casos hi domina la belladona, mentre que en d'altres hi predominen les bleneres.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Muntanya mitjana: estatge montà. Més rarament, estatge subalpí.

Ambients que ocupa

Clarianes naturals, àrees desforestades o aclarides de poc, marges de pistes forestals, dins dels boscos humits eurosiberians i boreosubalpins.

Clima

Medioeuropèu subatlàntic i subalpí humit.

Substrat i sòl

Substrat calcari. Llocs on es produeixen processos ràpids de descomposició de l'humus, que alliberen substàncies nitrogenades assimilables.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbori <i>Salix caprea</i> (gatell)			•	
Estrat arbustiu <i>Sambucus racemosa</i> (saüc racemós)			•	
Estrat herbaci <i>Atropa belladonna</i> (belladona) <i>Verbascum thapsus</i> (blenera) <i>Fragaria vesca</i> (maduixera) <i>Cirsium eriophorum</i> (cardigassa) <i>Epilobium angustifolium</i> <i>Epilobium montanum</i> <i>Lactuca virosa</i> (enciam boscà) <i>Stachys alpina</i> <i>Verbascum blattaria</i> (blatària)	•	•	•	•
		•	•	•
		•	•	•
		•	•	•
		•	•	•
		•	•	•

Bleneres vora el coll del Pal (Berguedà). I. Soriano

Belladona. R.M. Masalles

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Atropetum belladonnae* (Br.-Bl.) R. Tx. 1931 em. 1950*Verbaschetum blattario-thapsi* O. Bolòs et Masalles 1983**Usos i problemes de conservació****Ús**

Sense ús.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts. En alguns sectors el creixement del bosc pot reduir-ne la superfície a mitjà termini. L'abandonament d'activitats forestals extractives, també. En general es tracta d'una comunitat que representa la primera etapa de la reconstitució de la comunitat forestal. Els herbassars de belladona són molt més rars que els de bleneres.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	1
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	11

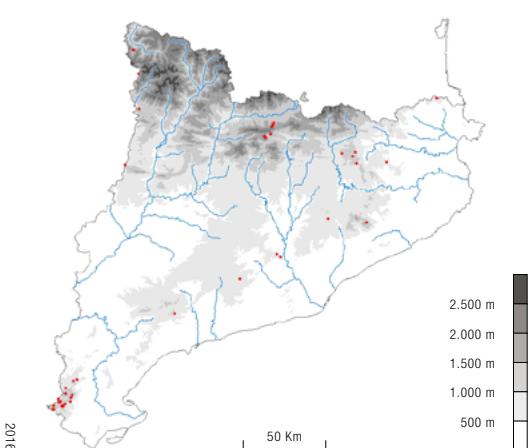
Grau d'amenenaça	(A)	3
-------------------------	------------	----------

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

Cap.

Unitat EUNIS corresponent**G5.842** Burdock and deadly nightshade clearings.

[AF]

31.872

Formacions de saúc racemós (*Sambucus racemosa*), gatell (*Salix caprea*), gerdera (*Rubus idaeus*)..., de les clarianes forestals, a l'estatge subalpí (i al montà)

Bosquina de saúc racemós als Pirineus centrals. A. Ferré i J. Carreras

Aspecte

Bosquines i matollars que poden corresponder a etapes més o menys avançades de reconstitució del bosc i, en conseqüència, tenen una composició florística variable i un desenvolupament divers dels estrats arbustiu i arborí baix. Pot tractar-se de matollars densos de gerderes, de bosquines amb saúc racemós i gatells, o bé de bosquets amb gatells, bedolls, pins o avets. A les àrees de clima més humit dels Pirineus occidentals, hi abunden els esbarzers del grup *glandulosus* i el saúc racemós, que són, en canvi, rars a la part oriental de la serralada.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Estatge subalpí. Muntanya mitjana: estatge montà.

Ambients que ocupa

Clarianes força antigues en boscos subalpins i montans de pi negre, d'avet o de pi roig.

Clima

Medioeuropèu o subalpí.

Substrat i sòl

Preferentment sòls àcids o acidificats, allà on s'han produït processos de nitrificació intensa a conseqüència dels factors microclimàtics induïts per la desforestació.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbori				
<i>Salix caprea</i> (gatell)	•	•		•
<i>Sorbus aucuparia</i> (moixeria de guilla)				
<i>Betula pendula</i> (bedoll)				•
Estrat arbustiu				
<i>Rubus idaeus</i> (gerdera)	•		•	
<i>Sambucus racemosa</i> (saúc racemós)	•	•	•	
<i>Rubus gr. glandulosus</i>		•		
Estrat herbaci				
<i>Epilobium angustifolium</i>				•
<i>Fragaria vesca</i> (maduixera)			•	
<i>Epilobium montanum</i>		•		
<i>Urtica dioica</i> (ortiga major)			•	
<i>Dryopteris filix-mas</i> (falguera mascle)				•

Saúc racemós. X. Font

Gerdera. A. Ferré

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Sambuco racemosae-Rubetum idaei* O. Bolòs 1979**Usos i problemes de conservació****ús**

Sense ús, eventualment s'hi recol·lecten gerds.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts. En alguns sectors el creixement del bosc pot reduir-ne la superfície a mitjà termini. L'abandonament d'activitats forestals extractives, també. Normalment aquestes bosquines substitueixen, per evolució natural, els herbassars pioners d'*Epilobium angustifolium* (hàbitat 31.8711).

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	12

Grau d'amenaça	(A)	1
-----------------------	------------	----------

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari

(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

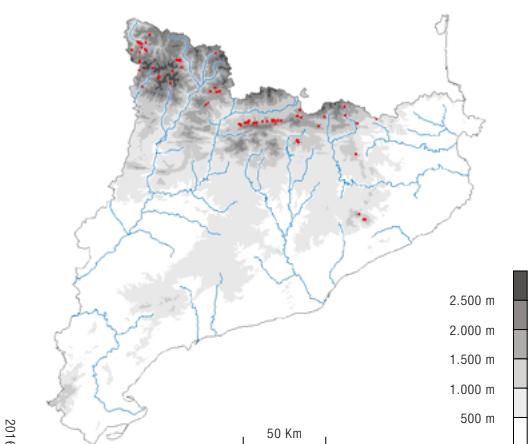
Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

31w Clarianes de bosc amb *Epilobium angustifolium*, gerderes (*Rubus idaeus*), gatell (*Salix caprea*)..., de l'estatge subalpí (i del montà).

Unitat EUNIS correspondent**G5.85** Shrubby clearings.**Distribució dins el territori català**

Pirineus i territori catalanídic septentrional (Montseny).

2016

[AF]

31.881

Ginebredes de *Juniperus communis*, poc o molt denses, colonitzant pastures de la muntanya mitjana

Ginebreta sobre Oix (la Garrotxa). A. Ferré

Aspecte

Matollars clars o formacions obertes dominades pel ginebre, fent mosaic amb pastures.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Juniperus communis subsp. *communis*
(ginebre)

		•	•	
--	--	---	---	--

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Muntanya mitjana: estatge montà.

Ambients que ocupa

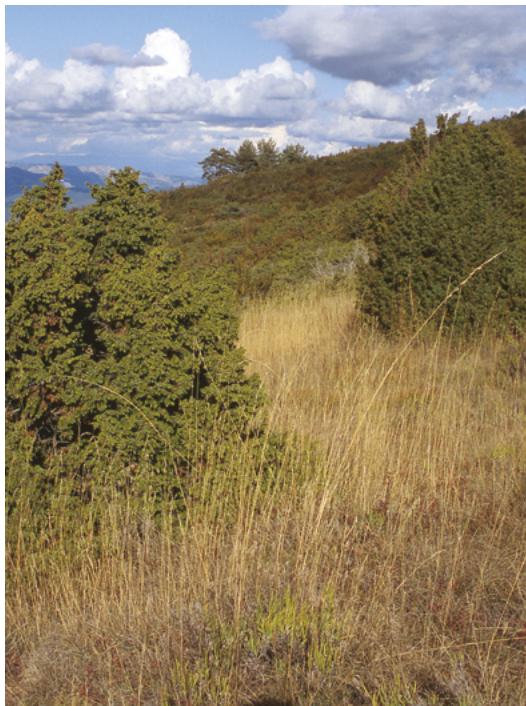
Típicament vessants frescals, on hi ha hagut una disminució de la pressió ramadera durant les darreres dècades.

Clima

Medioeuropeu.

Substrat i sòl

Tota mena de substrats.

Ginebre al Montsec de Rúbies. A. Ferré

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cap.

Usos i problemes de conservació

Us

Els prats que la ginebre envaeix són pasturats més o menys intensament.

Conservació

El ginebre és sensible als incendis ja que té un creixement lent i no es regenera amb facilitat. D'altra banda, l'expansió del bosc pot reduir-ne la superfície a mitjà termini. Localment és afectat per la realització de treballs forestals no selectius.

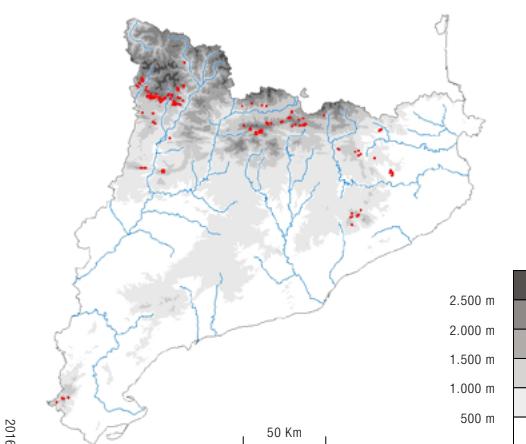
Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	1
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	10

Grau d'amenaça	(A)	1
-----------------------	------------	----------

Distribució dins el territori català

Pirineus. Més rarament, als territoris olosítanic i catalanídic.

2016

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

5130 Formacions de *Juniperus communis* colonitzadores de landes o de pastures calcàcoles.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

31x1 Ginebredes de *Juniperus communis*, poc o molt denses, colonitzant pastures de la muntanya mitjana. □

Unitat EUNIS corresponent

F3.161 Juniper downs.

[AF]

31.882

Ginebredes de *Juniperus communis*, poc o molt denses, colonitzant landes de gódua o de bruguerola

Ginebreta a la Calma del Montseny. J. Vigo

Aspecte

Matollars clars dominats pel ginebre, fent mosaic amb landes de gódua o de bruguerola.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Muntanya mitjana.

Ambients que ocupa

Diversos, però sempre més aviat secs.

Clima

Medioeuropeu subatlàntic.

Substrat i sòl

Substrats silicis. Sòls clarament àcids.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu

Juniperus communis (ginebre)
Calluna vulgaris (bruguerola)
Sarothamnus scoparius (gódua)
Pteridium aquilinum (falguera comuna)

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbustiu				
<i>Juniperus communis</i> (ginebre)	•		•	
<i>Calluna vulgaris</i> (bruguerola)	•			
<i>Sarothamnus scoparius</i> (gódua)	•			
<i>Pteridium aquilinum</i> (falguera comuna)	•			

Ginebre. X. Font

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cap.

Usos i problemes de conservació**Us**

Els prats i les landes que la ginebreta envaeix poden ser pasturats.

Conservació

Els ginebres són sensibles als incendis ja que tenen un creixement lent i no es regeneren amb facilitat. D'altra banda, l'expansió del bosc pot reduir-ne la superfície a mitjana termini. Localment és afectat per la realització de treballs forestals no selectius.

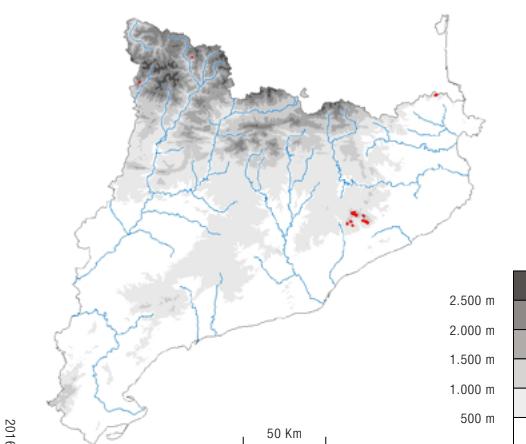
Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	1
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (frequència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	12

Grau d'amenaça	(A)	1
-----------------------	------------	----------

Distribució dins el territori català

Pirineus i territori catalanòid septentrional (Montseny).

2016

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

5130 Formacions de *Juniperus communis* colonitzadores de landes o de pastures calcàries.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que els representen

31x2 Ginebretes de *Juniperus communis*, poc o molt densos, colonitzant landes de gódia o de bruguerola. □

Unitat EUNIS corresponent

F3.162 Sub-Atlantic juniper heaths.

[AF]

31.891

Bardisses amb roldor (*Coriaria myrtifolia*), esbarzer (*Rubus ulmifolius*)..., de terra baixa (i de l'estatge montà)

Bardissa a la serra de Collserola (Vallès Occidental). J. Vigo

Aspecte

Matollar espinós, dens i impenetrable, dominat generalment per l'esbarzer i, de vegades, pel roldor. Depenen de les condicions de l'indret (insolació, pluviometria, continentalitat, etc.) i de les característiques del sòl, les plantes que acompanyen l'esbarzer són diferents; l'estrat herbaci, quan la bardissa és molt densa, és gairebé inexistent.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades marítimes subhumides i contrades mediterrànies interiors poc seques. Muntanya mediterrània marítima. Muntanya mitjana: estatge submontà.

Ambients que ocupa

Marges de boscos frescals, vores de camins, partions de conreus, vores de rius i torrents.

Clima

Mediterrani o mediterrani muntanyenc, sobretot subhumit.

Substrat i sòl

Indiferent al pH, però en sòls generalment profunds i amb un cert grau d'humitat.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Rubus ulmifolius</i> (esbarzer)	•		•	
<i>Coriaria myrtifolia</i> (roldor)		•	•	
<i>Clematis vitalba</i> (vidalba)			•	
<i>Ligustrum vulgare</i> (olivereta)			•	
<i>Prunus spinosa</i> (aranyoner)			•	
<i>Crataegus monogyna</i> (arç blanc)			•	

Estrat herbaci				
<i>Lathyrus latifolius</i> (pèsol bord)			•	
<i>Origanum vulgare</i> (orenga)		•	•	
<i>Brachypodium sylvaticum</i> (fenàs de bosc)				•

Roldor. M. Guardiola

Pèsol bord. A. Ferré

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Rubo-Coriarietum* O. Bolòs 1954**Usos i problemes de conservació****ús**

Sense ús, eventualment s'hi recol·lecten móres.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

Hàbitat poc estable, afectat per processos locals de desaparició i recolonització.

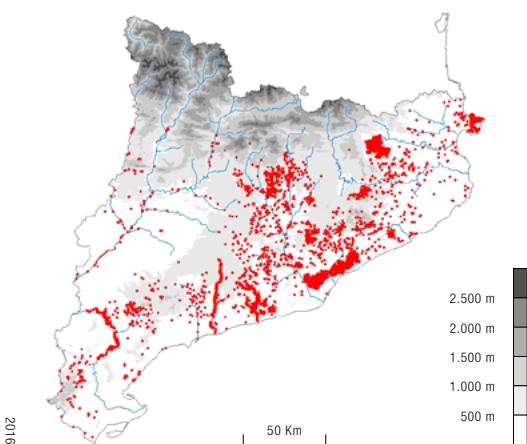
Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	1
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (frequència dins el territori català)	(IC6)	1
Interès de Conservació	(IC)	9

Grau d'amenenaça	(A)	1
-------------------------	------------	----------

Distribució dins el territori català

Territoris catalanídic, ruscínic, olositànic, ausosegàrric i sicòric; també als Prepirineus.

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

31y Bardisses amb roldor (*Coriaria myrtifolia*), esbarzer (*Rubus ulmifolius*)..., de terra baixa i de l'estatge montà. □

Unitat EUNIS corresponent

F3.221 Franco-Iberian sub-Mediterranean deciduous thickets.

[AF]

31.893

Bardisses amb coralet (*Berberis vulgaris* subsp. *seroi*),
mesoxeròfiles, de les muntanyes catalanídiques centrals i
meridionals

Coralet en fruit. Unitat de Botànica, UB

Aspecte

Formació arbustiva espinosa, de més de dos metres d'alçària, dominada pel coralet. El recobriment és important, però el nombre d'espècies, baix.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mediterrània continental.

Ambients que ocupa
Marges de bosc, fondals secs.

Clima
Mediterrani muntanyenc sec.

Substrat i sòl
Substrat calcari. Sòls poc o molt humits.

Coralet en flor. I. Soriano

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Berberidetum aragonense* O. Bolòs 1954**Usos i problemes de conservació****Us**

Sense ús.

Conservació

Amenaçat perquè presenta una àrea de distribució restringida, apareix en forma de taques de superfície molt reduïda, i també perquè progressivament es veu desplaçat pel bosc. Algunes poblacions de coralet han desaparegut els darrers anys i d'altres estan amenaçades pel baix nombre d'individus i l'aïllament geogràfic; més puntualment, per estassades, infraestructures viàries o expansió urbana.

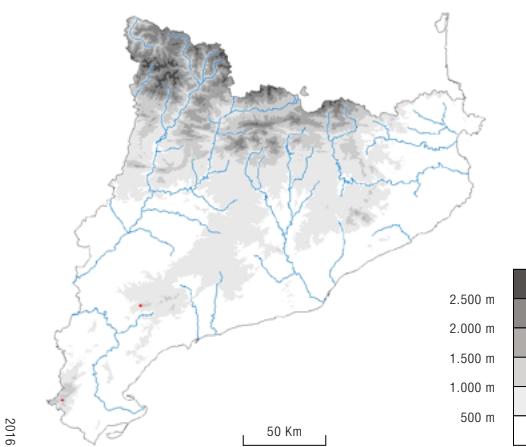
Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu <i>Berberis vulgaris</i> subsp. <i>seroi</i> (coralet) <i>Amelanchier ovalis</i> (corner)	•		• •	
Estrat herbaci <i>Tanacetum corymbosum</i> <i>Geranium robertianum</i> (herba de Sant Robert)			• •	

Distribució dins el territori català

Territori catalanídic central i meridional.

2016

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	2
El coralet (<i>Berberis vulgaris</i> subsp. <i>seroi</i>) és una espècie rara a Catalunya		
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	15

Grau d'amenaça	(A)	4
-----------------------	------------	----------

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

Cap.

Unitat EUNIS corresponent**F3.223 Central Iberian sub-Mediterranean deciduous thickets.**

[AF]

31.895+

Bardisses d'espinavessa (*Paliurus spina-christi*), d'ambients secs de terra baixa, al territori ruscínic

Bardissa d'espinavessa prop de Sant Climent Sescebes (Alt Empordà). E. Illa

Aspecte

Bosquina densa, de 2-3 m d'alçària, integrada per arbustos espinosos, i en primer lloc per l'espinavessa; també s'hi fan algunes plantes esclerofíl·les. Sol disposar-se en forma de faixes estretes, no rarament amb aspecte de fileres d'espinavessa. No presenta gaire diversitat, llevat de la diferent abundància de l'arbust que li dóna nom.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

<i>Paliurus spina-christi</i> (espinavessa)	•		•	
<i>Rubus ulmifolius</i> (esbarzer)		•	•	
<i>Pyrus spinosa</i> (perelloner)		•	•	
<i>Prunus spinosa</i> (aranyoner)		•	•	
<i>Clematis vitalba</i> (idalba)		•		
<i>Crataegus monogyna</i> (arç blanc)			•	

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades marítimes subhumides.

Ambients que ocupa

Marges de bosc, de camps i de camins; vores desforestades de torrents i rieres. Defuig les fondalades i els indrets clarament frescals.

Clima

Mediterrani marítim.

Substrat i sòl

Sòls profunds, argilosos, tant sobre substrat silici com calcari.

Espinavessa. A. Ferré

Perelloner. A. Ferré

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Pyro-Paliuretum spinaechristi* (Kühn.) O. Bolòs 1962**Usos i problemes de conservació****ús**

Sense ús, eventualment s'hi recol·lecten móres.

Conservació

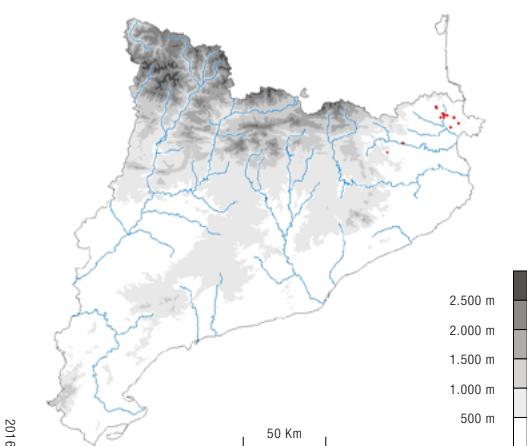
Sense problemes de conservació coneguts

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística L'espècie més important de l'hàbitat, l'espinavessa, és rara a Catalunya i a tota la península ibèrica	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	4
Extensió territorial (frequència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	16
Grau d'amenaça		(A)
		1

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic i olositànic.

2016

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

31z Bardisses d'espinavessa (*Paliurus spina-christi*), sovint amb perelloner (*Pyrus spinosa*), d'ambients secs de terra baixa, al territori ruscínic.

Unitat EUNIS corresponent**F3.226.ES**

[LV]

31.8C1+

Avellanoses (bosquines de *Corylus avellana*), mesohigròfiles, d'ambients frescals de la muntanya mitjana

Aspecte hivernal d'una avellanosa sobre Casau (Vall d'Aran). A. Ferré

Aspecte

Bosquines d'avellaner, el qual forma un estrat arbustiu alt (5-8 m) i continu. Poden dur un estrat arbori poc dens de freixes, bedolls, tellis o tràmols. L'estrat herbaci és molt ric en plantes nemorals.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Muntanya mitjana.

Ambients que ocupa

Ambients frescals. Aquestes avellanoses poden constituir un tipus de vegetació permanent a l'estatge montà superior de les valls pirinenques més continentals, on no es poden establir fagedes ni altres boscos higròfils, o bé pot tractar-se de formacions secundàries, substituents de freixenedes, fagedes o boscos mixtos amb roure pènol.

Clima

Medioeuropeu.

Substrat i sòl

Sòls profunds i humits, generalment poc àcids.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbori <i>Fraxinus excelsior</i> (freixe)			•	
Estrat arbustiu <i>Corylus avellana</i> (avellaner)	•		•	
Estrat herbaci i subarbustiu <i>Ribes alpinum</i> (cicerola) <i>Actaea spicata</i> (herba de Sant Cristòfol) <i>Anemone nemorosa</i> (buixol) <i>Daphne mezereum</i> (tintorell) <i>Doronicum pardalianches</i> <i>Helleborus viridis</i> subsp. <i>occidentalis</i> (el·làbor verd) <i>Paris quadrifolia</i> (raïm de guineu) <i>Phyteuma spicatum</i> subsp. <i>pyrenaicum</i> <i>Ranunculus serpens</i> <i>Lilium martagon</i> (marcòlic vermell)			•	•
			•	•
			•	•
			•	•
			•	•
			•	•
			•	•
			•	•
				•

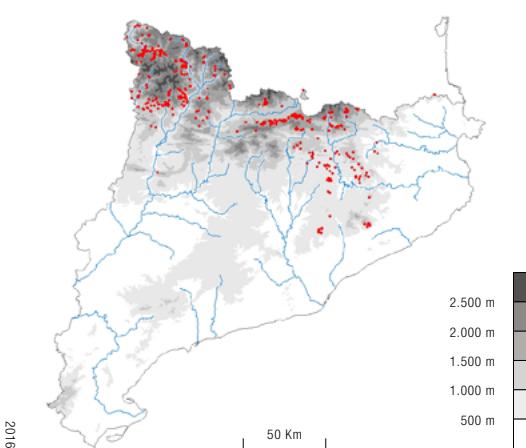
Herba de Sant Cristòfol. R.M. Masalles

Avellanosa amb buixol a les Guilleries. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Pirineus i territoris olositànic i catalanídic septentrional (puntualment també a l'ausosegàrric).

2016

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Actaeo-Coryletum Carreras et Ninot in Carreras 1985

Hepatico-Coryletum Br.-Bl. 1952

Brachypodio sylvatici-Fraxinetum excelsioris Vigo 1968

Scillo liliohyacinthi-Fagetum sylvaticae Br.-Bl. ex O. Bolòs 1957

Helleboro-Fagetum O. Bolòs (1948) 1957

Isopyro thalictroidis-Quercetum roboris R. Tx. et Diem. 1936

Usos i problemes de conservació**Ús**

Sense ús.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	4
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (frequència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	14

Grau d'amença	(A)	1
----------------------	------------	----------

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

31aa Avellanoses (bosquines de *Corylus avellana*), mesohigròfiles, d'ambients frescals de la muntanya mitjana. □

Unitat EUNIS corresponent

F3.17111.ES

[AF]

31.8C2+

Avellanoses (bosquines de *Corylus avellana*), amb *Polystichum setiferum*..., mesohigròfiles, dels barrancs i fondals molt ombrívols de terra baixa (i de l'estatge submontà)

Avellanosa amb *Polystichum setiferum* sota Sant Martí Sacalm (la Selva). A. Ferré

Aspecte

Bosquines dominades per l'avellaner, generalment denses i ombrívoles. Al sotabosc s'hi refugien força plantes eurosiberianes.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades marítimes subhumides. Muntanya mediterrània marítima.

Ambients que ocupa

Fondals frescos i humits, peus de vessant i de cingles orientats al nord, en indrets amb elevada humitat atmosfèrica i poca insolació.

Clima

Mediterrani marítim subhumit o mediterrani muntanyenc subhumit.

Substrat i sòl

Sòls humits (no entollats), profunds i més o menys eutròfics.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Corylus avellana</i> (avellaner)	•		•	
<i>Prunus avium</i> (cirerer)		•	•	
<i>Prunus lusitanica</i> (llorer bord)		•		
Estrat herbaci				
<i>Sanicula europaea</i>		•	•	
<i>Hedera helix</i> (heura)		•		
<i>Ajuga reptans</i> (búgula)			•	
<i>Campanula trachelium</i> (campaneta d'ortiga)			•	
<i>Donorium pardalianches</i>			•	
<i>Phyllitis scolopendrium</i> (llengua de cérvol)			•	
<i>Polystichum setiferum</i>			•	
<i>Carex sylvatica</i>				•

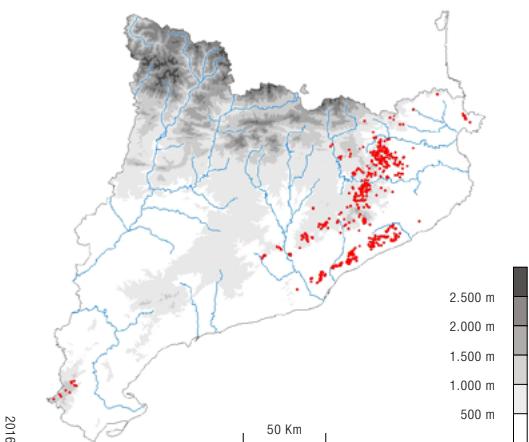
Sanicula europaea. X. Font

Polystichum setiferum, detall. X. Font

Distribució dins el territori català

Sobretot a les serralades dels territoris catalanídic septentrional, olositànic i ruscínic (cap de Creus); Prepirineus orientals (alta Garrotxa).

2016

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Polysticho-Coryletum O. Bolòs 1956

Doronico pardalianchis-Fraxinetum excelsioris O. Bolòs, J.M. Montserrat & A. Romo 1993

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

En zones de clima mediterrani té un interès notable perquè moltes espècies eurosiberianes hi troben refugi. Per això la gestió forestal hauria de garantir-ne la conservació.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Aquests ambients representen un refugi de plantes nemorals medieuropees, en ple domini dels alzinars		
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (frequència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	17

Grau d'amenaça	(A)	1
----------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

31ab Avellanoses (bosquines de *Corylus avellana*), amb *Polystichum setiferum*..., mesohigròfiles, dels barrancs i fondals molt ombrívols de terra baixa (i de l'estatge submontà). □

Unitat EUNIS corresponent

F3.17112.ES

[AF]

31.8C3⁺

Avellanoses (bosquines de *Corylus avellana*), mesòfiles o mesoxeròfiles, d'ambients secs de la muntanya mitjana

Avellanoses sobre Sant Martí de Surroca (Ripollès). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Bosquines denses dominades per l'avellaner; en alguns casos poden dur alguna espècie arbòria, com ara roures (*Quercus pubescens*, *Q. × cierrioides*), pi roig, trèmol, etc., quasi sempre en forma d'individus esparsos o isolats. Es diferencien de les avellanoses mesohigròfiques (unitat 31.8C1*), amb les quals comparteixen distribució territorial, per la manca d'espècies d'ambients frescos i ombrívols.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Muntanya mitjana.

Ambients que ocupa

Vessants d'orientació diversa, però sovint amb bona insolació, dins el domini de les rouredes de roure martinenc (o els seus híbrids). Moltes d'aquestes avellanoses tenen caràcter secundari; constitueixen una etapa de reconstitució de les rouredes, sobretot a partir de pastures i camps abandonats. D'altres, les que colonitzen llocs tarterosos, són un tipus de vegetació permanent. A les zones meridionals de la seva àrea de distribució cerquen ambients ombrívols, com ara fons de barrancs.

Clima

Medioeuropaeu.

Substrat i sòl

Substrats diversos; sovint llocs pedregosos.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu alt <i>Corylus avellana</i> (avellaner)	•	•		
Estrat arbustiu baix <i>Buxus sempervirens</i> (boix) <i>Amelanchier ovalis</i> (corner) <i>Coronilla emerus</i> (coronil-la boscana) <i>Cytisophyllum sessilifolium</i>		• • • •	• • • •	
Estrat herbaci <i>Cruciata glabra</i> (creuera) <i>Anemone hepatica</i> (herba fetgera) <i>Poa nemoralis</i> <i>Viola sylvestris</i> (viola) <i>Campanula persicifolia</i> (campaneta) <i>Helleborus foetidus</i> (marxívol) <i>Primula veris</i> subsp. <i>columnae</i> (cucut) <i>Tanacetum corymbosum</i>		• • • •	• • • •	

Aments masculins de l'avellaner. M. Guardiola

Avellaner. M. Guardiola

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Buxo sempervirentis-Quercetum pubescens Br.-Bl.* (1915) 1932*Teucrio scorodoniae-Quercetum petraeae* Lapraz 1966 em. O. Bolòs 1983 (=*Lathyro-Quercetum petraeae*)*Pteridio-Quercetum pubescens* (Suspl.) O. Bolòs 1983

etc.

Usos i problemes de conservació**Ús**

Sense ús.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	12

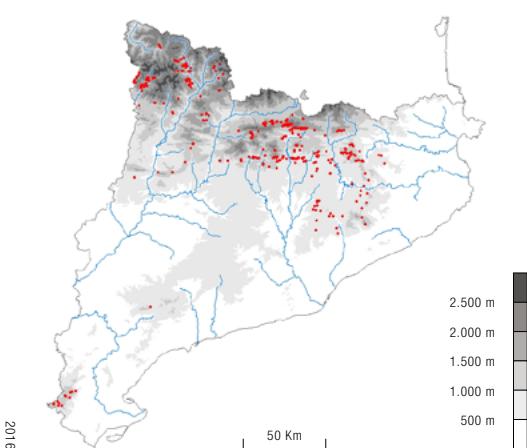
Grau d'amenenaça	(A)	1
-------------------------	------------	----------

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen****31ac** Avellanoses (bosquines de *Corylus avellana*), mesòfils o mesoxeròfils, d'àmbients secs de la muntanya mitjana. **Unitat EUNIS corresponent****F3.17113.ES****Distribució dins el territori català**

Pirineus i territoris olosítanic, ausosegàrric oriental i catalanídic.

[AF]

31.8D

Bosquines d'arbres caducifolis joves, procedents de rebrot o de colonització, estadis inicials del bosc

Bosquina de rouras a la serra de Pinós (Solsonès). A. Ferré

Aspecte

Bosquines o matollars, formats per individus joves d'arbres caducifolis, sovint amb una sola espècie dominant: rouras (*Quercus faginea*, *Q. pubescens*, *Q. × cerrioides*), faigs, trèmols, bedolls...

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Muntanya mitjana, terra baixa i estatge subalpí.

Ambients que ocupa

Indrets que han sofert alguna mena de perturbació que ha eliminat el bosc original o que en dificulta el desenvolupament; sovint corresponen a àrees cremades o a corredors d'allaus poc actius. Aquestes formacions ocupen molta superfície a les obagues de la Catalunya central afectades per grans incendis a finals del segle XX, on les pinedes –principalment de pinassa, però també de pi blanc i pi roig– es veuen substituïdes per bosquines de rouras.

Clima

Diversos, des del mediterrani al subalpí.

Substrat i sòl

Diversos.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu

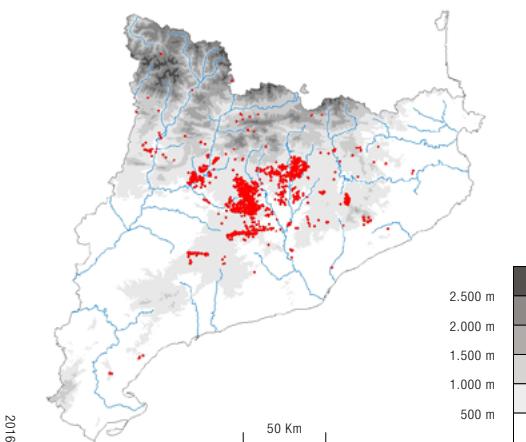
<i>Betula pendula</i> (bedoll)			•	
<i>Fagus sylvatica</i> (faig)			•	
<i>Populus tremula</i> (trèmol)			•	
<i>Quercus faginea</i> (roure valencià)			•	
<i>Quercus pubescens</i> (roure martinenc)			•	
<i>Quercus × cerrioides</i> , <i>Q. × subpyrenaica</i>			•	

Bosquina de moixeres a l'obaga de Carreu (Pallars Jussà). A. Petit

Distribució dins el territori català

Pirineus i territoris olosítanic, ausosegàrric i catalanídic septentrional i central.

2016

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Comunitats vegetals molt diverses, segons l'arbre dominant i el tipus de bosc a què corresponen.

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús.

Conservació

La competència entre els arbres joves pot limitar a curt termini el creixement en alçada i, en cas d'incendi, afavorir la propagació del foc.

En els tractaments dels boscos incendiats s'hauria d'anar amb compte de no malmetre els plançons i els rebrots. Si es vol afavorir la recuperació del bosc a partir d'aquestes bosquines, seria interessant de fer-hi podes i aclarides selectives, per tal d'augmentar les taxes de creixement dels arbres.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	11

Grau d'amenaça	(A)	1
-----------------------	------------	----------

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

31ad Bosquines d'arbres caducifolis joves, procedents de rebrot o de colonització, estadís inicials del bosc. □

Unitat EUNIS corresponent

G5.61 Deciduous scrub woodland.

[AF]

31.8F

Bosquines mixtes d'arbres caducifolis i aciculifolis joves, procedents de rebrot o de colonització, estadis inicials del bosc

Bosquina de pi blanc i roures a la serra de Rubió (Anoia). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Bosquines o matollars alts, generalment densos, formats per una barreja d'individus joves d'arbres caducifolis i aciculifolis. S'hi poden distingir subtipus segons l'arbre dominant i el tipus de bosc a què corresponen. Així, poden estar constituïts per faig i avet, faig i pi roig, bedoll i pi negre, roure martinenc i pi roig, roure valencià i pinassa, o altres combinacions. Els estrats inferiors són variables, dependent del tipus de bosc i de la densitat dels arbres joves.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa, muntanya mitjana i estatge subalpí.

Ambients que ocupa

Indrets que han sofert alguna mena de pertorbació que ha eliminat el bosc original o que en dificulta el desenvolupament; soLEN correspondre a àrees cremades o, no tan sovint, a corredors d'allaus poc actius.

Clima

Diversos, des del mediterrani al subalpí.

Substrat i sòl

Diversos.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arborescent

<i>Abies alba</i> (avet)		•		
<i>Betula pendula</i> (bedoll)		•		
<i>Fagus sylvatica</i> (faig)		•		
<i>Pinus sylvestris</i> (pi roig)		•		
<i>Pinus uncinata</i> (pi negre)		•		
<i>Populus tremula</i> (trèmol)		•		
<i>Quercus faginea</i> (roure valencià)		•		
<i>Quercus pubescens</i> (roure martinenc)		•		
<i>Quercus × cerrioides, Q. × subpyrenaica</i>		•		

Distribució dins el territori català

Bona part del territori, especialment en àrees de muntanya.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cap.

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús.

Conservació

La competència entre els arbres joves pot limitar a curt termini el creixement en alçada i, en cas d'incendi, afavorir la propagació del foc.

Les bosquines subsegüents a un incendi són molt sensibles, durant els primers anys, a patir un nou foc, a causa de la gran quantitat de biomassa acumulada a l'estrat herbaci. Una alta recurrència d'incendis acaba eliminant els arbres. En els tractaments dels boscos incendiats s'hauria d'anar amb compte de no malmetre els plançons i els rebrots. Si es vol afavorir la recuperació del bosc a partir d'aquestes bosquines, seria interessant de fer-hi podes i aclarides selectives, per tal d'augmentar les taxes de creixement dels arbres.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	10

Grau d'amenenaça	(A)	1
------------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

[AF]

G5.62 Mixed scrub woodland.

31.8G

Bosquines d'arbres aciculifolis joves, procedents de colonització, estadis inicials dels boscos montans o subalpins

Bosquina de pi negre a la vall de Tor (Pallars Sobirà). A. Ferré

Aspecte

Bosquines o matollars alts, generalment densos, formats per individus joves d'arbres aciculifolis. S'hi poden distingir subtipus segons l'arbre dominant i el tipus de bosc a què corresponen. Així, poden estar constituïts per avet, per pi negre, per pi roig o, més rarament, per pinassa. L'estrat inferior és divers, dependent del tipus de bosc i de la densitat dels arbres joves.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arborescent

<i>Abies alba</i> (avet)			•	
<i>Pinus nigra</i> subsp. <i>salzmannii</i> (pinassa)			•	
<i>Pinus sylvestris</i> (pi roig)			•	
<i>Pinus uncinata</i> (pi negre)			•	

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Muntanya mitjana i estatge subalpí.

Ambients que ocupa

Indrets afectats per algun procés de desforestació dràstica (foc, tales intenses, grans allaus), seguit de bones condicions per a la germinació i l'establiment dels plançons.

Clima

Medioeuropèu o subalpí.

Substrat i sòl

Diversos.

Plançons de pi negre sobre Bescaran (Alt Urgell). A. Ferré

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cap.

Usos i problemes de conservació

ús

Sense ús.

Conservació

La competència entre els arbres joves pot limitar a curt termini el creixement en alçada i, en cas d'incendi, afavorir la propagació del foc.

Hàbitat molt dinàmic en què els plançons, sovint molt densos i tots de la mateixa edat, competeixen molt directament entre ells, impedeixen el desenvolupament del sotabosc i generen masses forestals poc estables en diversos aspectes (regeneració compromesa, sensibilitat a les plagues, baixa diversitat). Les bosquines subsegüents a un incendi són molt sensibles, durant els primers anys, a patir un nou foc, a causa de la gran quantitat de biomassa acumulada a l'estrat herbaci. Una alta recurrència d'incendis acaba eliminant els arbres. En els tractaments dels boscos incendiats s'hauria d'anar amb compte de no malmetre els plançons i els rebrots. Si es vol afavorir la recuperació del bosc a partir d'aquestes bosquines, seria interessant de fer-hi podes i aclarides selectives, per tal d'augmentar les taxes de creixement dels arbres.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	11

Grau d'amenaça	(A)	1
----------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

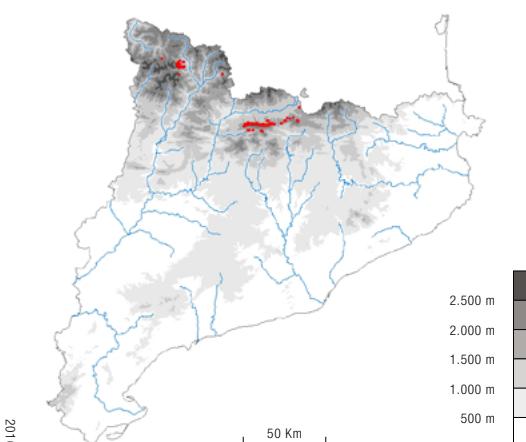
Unitat EUNIS corresponent

G5.63 Coniferous scrub woodland.

[AF]

Distribució dins el territori català

Principalment als Pirineus i als Prepirineus.

32

Bosquines i matollars
mediterranis i
submediterranis

32.1

Màquies i altres bosquines
altes

32.1121+

Màquies d'alzina (*Quercus ilex*), acidòfiles, de terra baixa i de la muntanya mediterrània

Màquia d'alzina, amb brucs i arboços, sobre Ca n'Aguilera (Anoia). A. Ferré i R. Quadrada

Aspecte

Bosquines d'arbrets i d'arbustos, principalment l'alzina, que solen incloure diverses llanes i mates petites. Sovint hi sobreuren algunes alzines arborescents, mentre que el gruix de la comunitat forma un estrat de pocs metres d'alçària. Quasi tots els components són esclerofíl·les, per bé que hi ha també alguns laurífolis i plantes de fulla petita, fins i tot linear.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa (contrades marítimes subhumides) i muntanya mediterrània marítima.

Ambients que ocupa

Vessants de puigs i serres, rarament àrees planes.

Clima

Mediterrani marítim o mediterrani muntanyenc, subhumit.

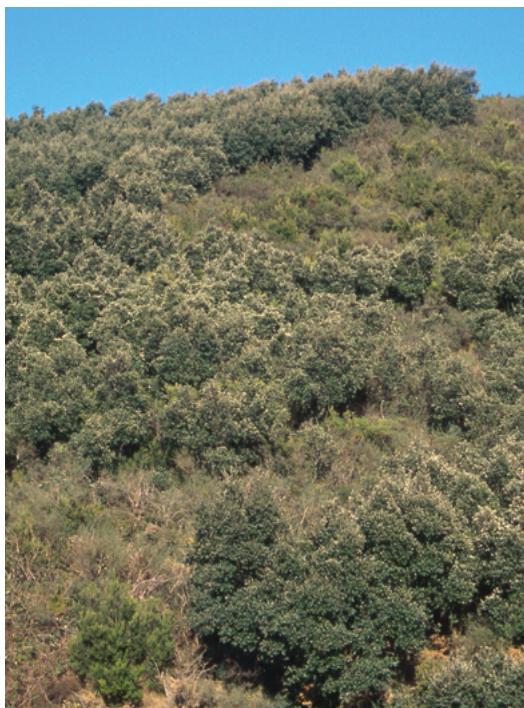
Substrat i sòl

Sobretot esquistos o granits. Sòls més o menys àcids, sovint poc profunds, però amb un horitzó orgànic superficial ben desenvolupat.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

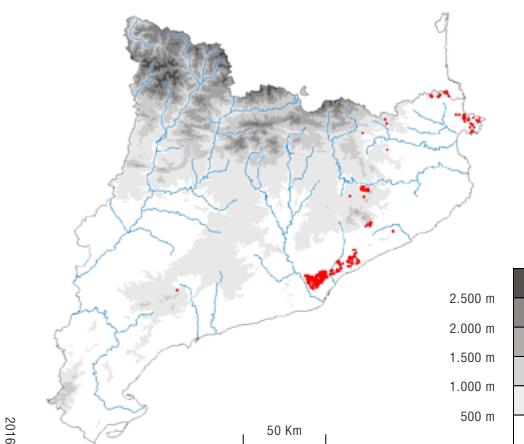
Estrat arbustiu				
<i>Quercus ilex</i> (alzina)	•		•	
<i>Arbutus unedo</i> (arboç)		•	•	
<i>Erica arborea</i> (bruc boal)		•	•	
<i>Cistus salviifolius</i> (estepa borrera)			•	
<i>Viburnum tinus</i> (marfull)			•	
<i>Calicotome spinosa</i> (argelaga negra)				•
Estrat herbaci i lianoide				
<i>Rubia peregrina</i> (rogeta)		•	•	
<i>Lonicera implexa</i> (lligabosc)			•	
<i>Ruscus aculeatus</i> (galzeran)			•	
<i>Asplenium onopteris</i> (falzia de bosc)			•	
<i>Galium maritimum</i> (espunyidella peluda)				•

Màquies d'alzina vora el coll de Banyuls (Alt Empordà). A. Ferré

Distribució dins el territori català

Pirineus i territoris olositànic, ruscínic i catalanídic septentrional (i central).

2016

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Quercetum ilicis Br.-Bl. 1915

Asplenio-Quercetum ilicis Br.-Bl. 1936 em. nom. Rivas Mart. 1975

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús, eventualment aprofitat per a l'obtenció de llenya.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts, si bé els incendis reiterats poden comportar una alteració important de l'hàbitat. La competència entre els rebrots pot limitar el creixement en alçària del bosc.

Es tracta d'una màquia inestable producte del foc o de la tala dràstica, que evoluciona naturalment cap a un alzinar. Més rarament és una formació permanent lligada a costers rocallosos.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	13

Grau d'amenaça	(A)	1
----------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9340 Alzinars i carrascars.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

45c Alzinars (boscos o màquies de *Quercus ilex*) de terra baixa. □

45e Alzinars (boscos o màquies de *Quercus ilex*) muntanyencs. □

Unitat EUNIS corresponent

F5.1121.ES

[JMN]

32.1124+

Màquies de carrasca (*Quercus rotundifolia*), acidòfiles, de les contrades mediterrànies i de l'estatge submontà

Màquia de carrasca a Enseu (Pallars Sobirà). E. Carrillo

Aspecte

Bosquines amb abundància de carrasques, sovint en forma d'arbusts, si bé algunes solen ser arborescents. Al costat d'aquesta espècie, pot haver-hi altres arbrets o arbustos esclerofíles més aviat esparsos, i de vegades també mates i algunes herbes xeròfiles. A les formes muntanyenques o de llocs poc secs hi sovintegen alguns caducifolis.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Muntanya mediterrània continental, terra baixa i muntanya mitjana (estatge submontà).

Ambients que ocupa

Costers i vessants diversos, més rarament llocs plans rocallosos.

Clima

Mediterrani muntanyenc o continental (i medieuropeu submediterrani). Localment, mediterrani marítim.

Substrat i sòl

Rocam àcid de mena diversa (esquistos, granits, gresos, etc.). Sòls més aviat pobres, sense carbonats, generalment primis, sovint sorrenços, amb un horitzó orgànic força ben desenvolupat.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu

<i>Quercus rotundifolia</i> (carrasca)	•	•		
<i>Acer monspessulanum</i> (auró negre)		•	•	
<i>Pistacia terebinthus</i> (noguerola)		•	•	
<i>Lonicera etrusca</i> (lligabosc)		•		
<i>Juniperus oxycedrus</i> (càdec)		•		
<i>Calluna vulgaris</i> (bruguerola)		•		
<i>Erica scoparia</i> (bruc d'escombreres)		•		
<i>Cistus laurifolius</i> (estepa de muntanya)		•		

Estrat herbaci

<i>Asplenium onopteris</i> (falzia de bosc)		•		
<i>Rubia peregrina</i> (rogeta)		•		
<i>Teucrium chamaedrys</i> (camedris)		•		
<i>Galium maritimum</i> (espunyidella peluda)		•		

Màquies de carrasca cap a Llavorsí (Pallars Sobirà). E. Carrillo

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Quercetum rotundifoliae Br.-Bl. et O. Bolòs (1956) 1957

Usos i problemes de conservació

Us

Sense ús, eventualment aprofitat per a l'obtenció de llenya.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts, si bé els incendis reiterats poden comportar una alteració important de l'hàbitat. La competència entre els rebrots pot limitar el creixement en alçària del bosc.

Sovint es tracta d'una màquia inestable producte del foc o de la tala dràstica, que evoluciona lentament cap a un carrascar. També pot correspondre a una formació permanent lligada a costers rocallosos.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	13

Grau d'amenaça	(A)	1
-----------------------	------------	----------

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

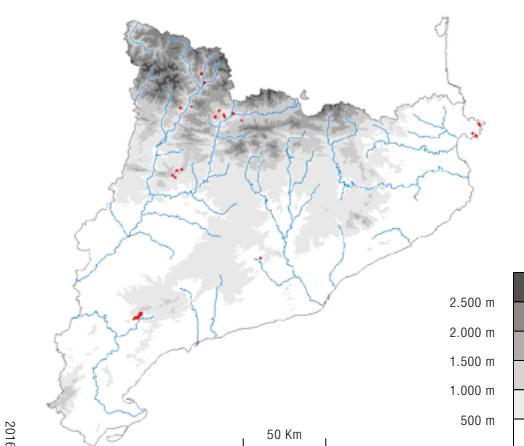
9340 Alzinars i carrascars.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

45f Carrascars (boscos o màquies de *Quercus rotundifolia*). □

Unitat EUNIS corresponent

F5.1124.ES

[JMN]

32.1131+

Màquies d'alzina (*Quercus ilex*), calcícoles, de terra baixa i de la muntanya mediterrània

Màquies d'alzina als cingles de Bertí (Vallès Oriental). M. Guardiola

Aspecte

Bosquines formades per arbres i arbustos, entre els quals abunda l'alzina, i que soLEN incloure també lianes i mates. Generalment hi sobresurten algunes alzines arborescents, mentre que el gruix de la comunitat (alzines més petites, arbustos) forma un estrat de pocs metres d'alçària. Quasi totes les plantes que les formen són esclerofil·les o laurifòlies, però algunes són malacofil·les o ericoides.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa (contrades marítimes subhumides) i muntanya mediterrània marítima.

Ambients que ocupa

Vessants diversos; algun cop també àrees planes.

Clima

Mediterrani marítim o mediterrani muntanyenc, subhumid.

Substrat i sòl

Sobretot roques carbonàtiques de mena diversa. Sòls neutres o bàsics, carbonatats, sovint poc profunds, però amb un horitzó orgànic superficial ben desenvolupat.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Quercus ilex</i> (alzina)	•		•	
<i>Arbutus unedo</i> (arboç)		•	•	
<i>Phillyrea latifolia</i> (fals aladern)			•	
<i>Rhamnus alaternus</i> (aladern)			•	
<i>Viburnum tinus</i> (marfull)			•	
<i>Rosmarinus officinalis</i> (romani)				•

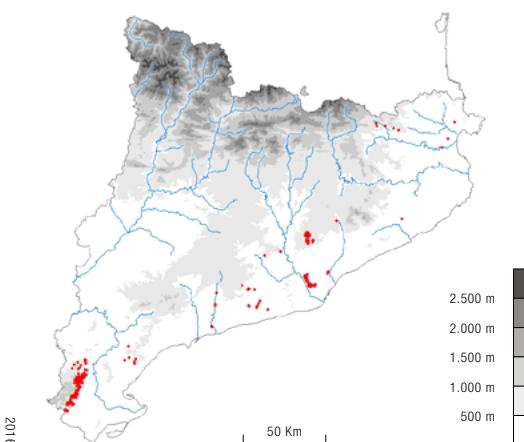
Estrat herbaci i lianoide				
<i>Rubia peregrina</i> (rogeta)	•		•	
<i>Lonicera implexa</i> (lligabosc)		•	•	
<i>Ruscus aculeatus</i> (galzeran)			•	

Aladern. X. Font

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic i catalanídic. Localment als Pirineus.

2016

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Quercetum ilicis Br.-Bl. 1915

Asplenio-Quercetum ilicis Br.-Bl. 1936 em. nom. Rivas Mart. 1975

Usos i problemes de conservació**Ús**

Sense ús, eventualment aprofitat per a l'obtenció de llenya.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts, si bé els incendis reiterats poden comportar una alteració important de l'hàbitat. La competència entre els rebrots pot limitar el creixement en alçària del bosc.

Es tracta d'una màquia inestable producte del foc o de la tala dràstica, que evoluciona naturalment cap a un alzinar. Més rarament és una formació permanent lligada a costers rocallosos.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	13

Grau d'amenaça	(A)	1
-----------------------	------------	----------

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

9340 Alzinars i carrascars.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

45c Alzinars (boscos o màquies de *Quercus ilex*) de terra baixa. □

45e Alzinars (boscos o màquies de *Quercus ilex*) muntanyencs. □

Unitat EUNIS correspondent

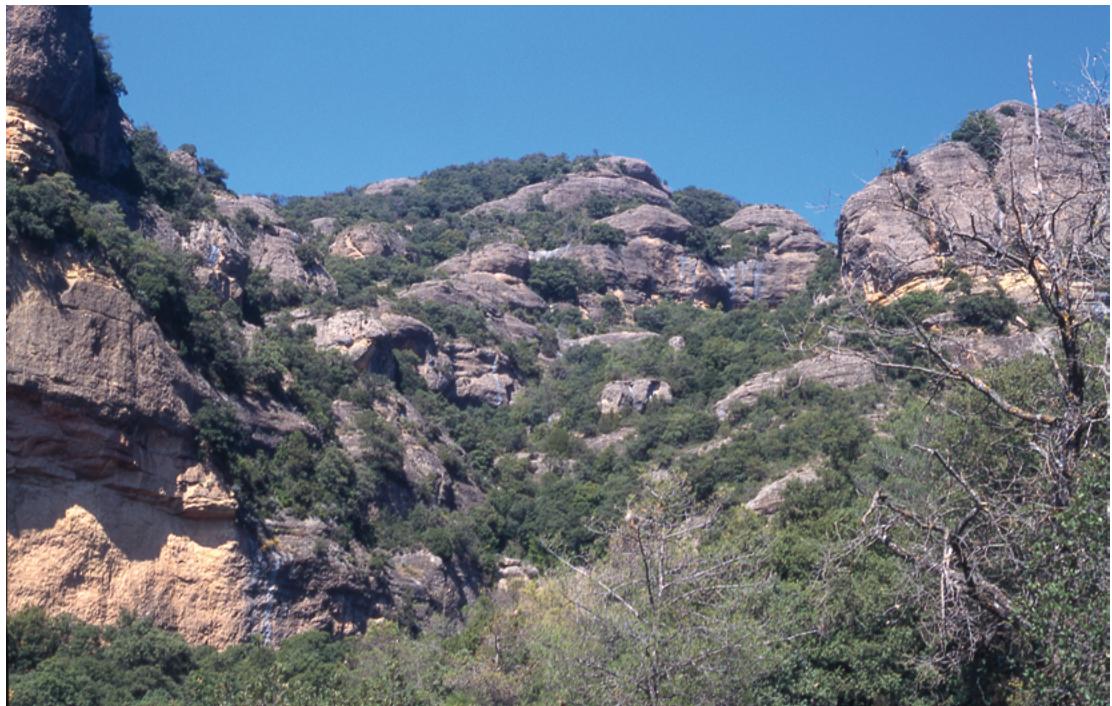
F5.1131.ES

[JMN]

32.1134+

Màquies de carrasca (*Quercus rotundifolia*), calcícoles, de les contrades mediterrànies i de l'estatge submontà

Màquies de carrasca a Sant Honorat (Alt Urgell). A. Ferré

Aspecte

Bosquines dominades per l'alzina carrasca, generalment arbustiva, si bé soLEN sobresortir-ne alguns individus fent un dossier arborescent molt irregular. L'acompanyen altres arbrets o arbustos esclerofí·les més aviat esparsos, i de vegades també mates i algunes herbes xeròfí·les. En llocs muntanyencs s'hi barregen alguns caducífolis i també el boix.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa (contrades mediterrànies interiors seques), muntanya mediterrània continental i muntanya mitjana (estatge submontà).

Ambients que ocupa

Serrats i vessants d'orientació diversa, més rarament llocs plans rocallosos.

Clima

Mediterrani continental o mediterrani muntanyenc sec (i medioeuropeu submediterrani).

Substrat i sòl

Roques de natura calcinal (calcàries, margues, etc.). Sòls carbonatats, sovint primis i rocallosos, amb un horitzó orgànic relativament ben desenvolupat.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Quercus rotundifolia</i> (carrasca)	•		•	
<i>Quercus coccifera</i> (coscoll)		•	•	
<i>Rhamnus alaternus</i> (aladern)		•		
<i>Buxus sempervirens</i> (boix)		•		
<i>Pistacia terebinthus</i> (noguerola)		•		
<i>Juniperus oxycedrus</i> (càdec)		•		
<i>Lonicera etrusca</i> (lligabosc)		•		
<i>Genista scorpius</i> (argelaga)				•
<i>Thymus vulgaris</i> (farigola, timó)			•	
Estrat herbaci				
<i>Brachypodium retusum</i> (lliistó)		•		
<i>Rubia peregrina</i> (rogeta)			•	
<i>Teucrium chamaedrys</i> (camedris)		•		
<i>Carex humilis</i>		•		
<i>Carex halleriana</i>		•		

Màquia de carrasca prop de Montcortès de Segarra. A. Ferré i J. Vigo

Lligabosc. J. Carreras

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Quercetum rotundifoliae Br.-Bl. et O. Bolòs (1956) 1957

Usos i problemes de conservació

Us

Sense ús, eventualment aprofitat per a l'obtenció de llenya.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts, si bé els incendis reiterats poden comportar una alteració important de l'hàbitat. La competència entre els rebrots pot limitar el creixement en alçària del bosc.

Sovint es tracta d'una màquia inestable producte del foc o de la tala dràstica, que evoluciona lentament cap a un carrascar. També pot correspondre a una formació permanent lligada a costers rocallosos.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	1
Interès de Conservació	(IC)	11

Grau d'amenaça	(A)	1
-----------------------	------------	----------

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

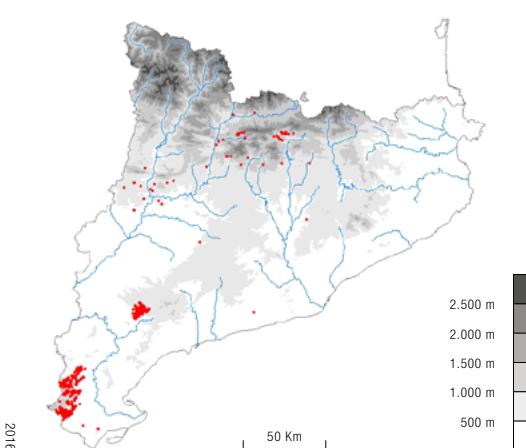
9340 Alzinars i carrascars.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

45f Carrascars (boscos o màquies de *Quercus rotundifolia*). □

Unitat EUNIS corresponent

F5.1134.ES

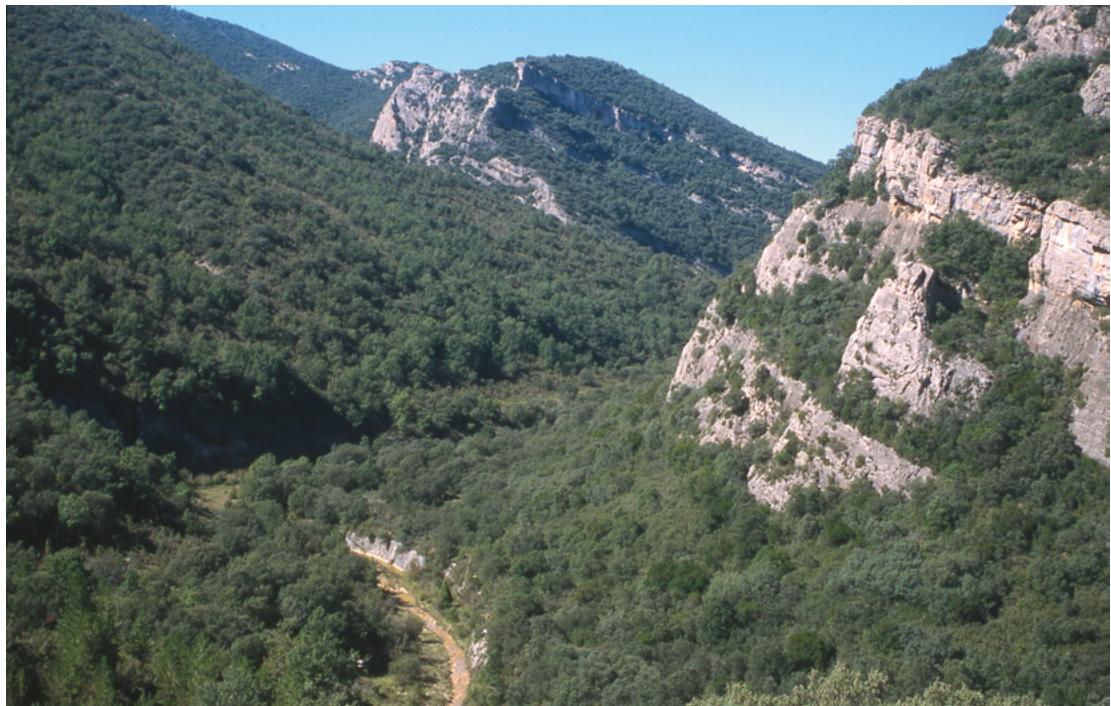

[JMN]

32.1151+

Màquies amb barreja de carrasca (*Quercus rotundifolia*) i roure (*Quercus spp.*), de les terres mediterrànies

En el vessant de l'esquerra, màquia de carrasca i rouredes al Montsec d'Ares. A. Ferré

Aspecte

Bosquines en què es barregen la carrasca i els roures (generalment *Quercus × cerrioides* o *Q. faginea*), una i altres en forma arborent, fent taques irregulars. Entremig, s'hi fan mates i herbes xeròfiles, de manera discontinua. Hi dominen les plantes esclerofil·les o de fulla caduca però relativament xeromorfa.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Muntanya mediterrània continental. Muntanya mitjana: estatge submontà. Més rarament, terra baixa: contrades mediterrànies interiors.

Ambients que ocupa

Vessants no gaire secs.

Clima

Mediterrani muntanyenc (o mediterrani continental).

Substrat i sòl

Substrats diversos, sobretot materials carbonàtics. Sovint en àrees rocalloses, de sòl irregular.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

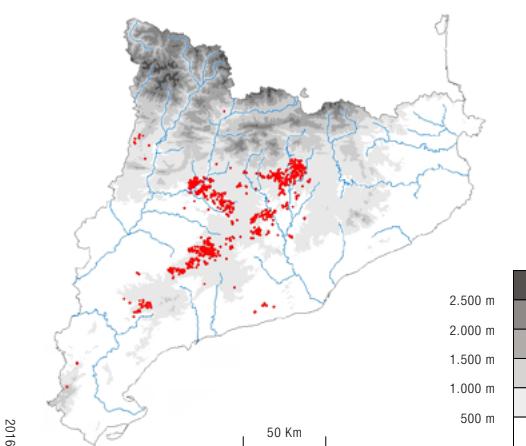
Estrat arbustiu				
<i>Quercus rotundifolia</i> (carrasca)	•	•		
<i>Quercus × cerrioides</i> (roure cerriode)	•	•		
<i>Quercus faginea</i> (roure valenciana)	•	•		
<i>Buxus sempervirens</i> (boix)		•		
<i>Lonicera etrusca</i> (lligabosc)		•		
<i>Prunus mahaleb</i> (cirerer de guineu)		•		
<i>Juniperus oxycedrus</i> (càdec)			•	
Estrat herbaci				
<i>Rubia peregrina</i> (rogeta)			•	
<i>Teucrium chamaedrys</i> (camedris)		•		
<i>Helleborus foetidus</i> (marxívol)		•		

Cirerer de guineu. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Pirineus (sobretot Prepirineus) i territoris ausosegàrric i catalanídic meridional i central.

2016

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Quercetum ilicis Br.-Bl. 1915 subass. *quercetosum ballotae*

Quercetum rotundifoliae Br.-Bl. et O. Bolòs (1956) 1957

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús, eventualment aprofitat per a l'obtenció de llenya.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts, si bé els incendis reiterats poden comportar una alteració important de l'hàbitat. La competència entre els rebrots pot limitar el creixement en alçària del bosc.

Es tracta d'una màquia inestable producte del foc o de la tala dràstica, que evoluciona naturalment cap a carrascars. Més rarament és una formació permanent lligada a costers rocallosos. En els darrers anys, la superfície recoberta per aquest hàbitat ha augmentat.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (frequència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	12

Grau d'amenaça	(A)	1
----------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9340 Alzinars i carrascars.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

32b Màniques amb barreja de carrasca (*Quercus rotundifolia*) i roures (*Quercus* spp.), de les terres mediterrànies.

Unitat EUNIS corresponent

F5.1151.ES

[JMN]

32.1152+

Màquies amb barreja d'alzina (*Quercus ilex*) i roures (*Quercus spp.*), de les terres mediterrànies

Màquia d'alzina i roures prop de Sant Pere de Casserres (Osona). I. Soriano

Aspecte

Bosquines en què es barregen l'alzina i una o altra espècie de roure (*Quercus pubescens* a les comarques nord-orientals, i *Q. × cerrioides* o *Q. faginea* a les terres més meridionals). Alzina i roures creixen en forma arborent, fent taques discontinues. Entre mig s'hi fan altres arbustos, i també mates i herbes xeròfiles de manera dispersa. Hi dominen les plantes esclerofíl·les o de fulla caduca però relativament xeromorfa.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades marítimes subhumides. Muntanya mediterrània marítima.

Ambients que ocupa

A terra baixa, es fa en vessants obacs i fons de vall, mentre que a muntanya apareix en orientacions intermedies i en solells.

Clima

Mediterrani marítim subhumit o mediterrani muntanyenc subhumit.

Substrat i sòl

Substrats diversos. Sovint en indrets rocallosos, amb sòl superficial.

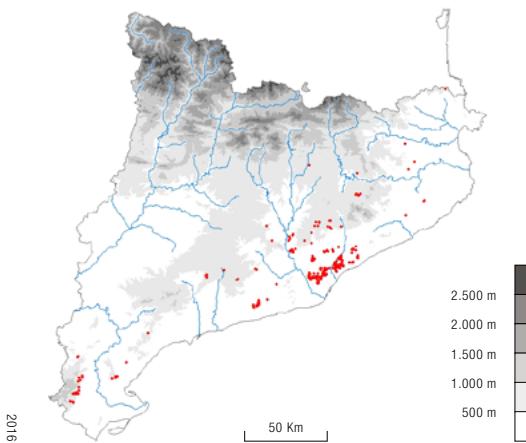
Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu					
<i>Quercus ilex</i> (alzina)	•	•			
<i>Quercus pubescens</i> (roure martinenc)	•	•			
<i>Quercus × cerrioides</i> (roure cerriode)	•	•			
<i>Quercus faginea</i> (roure valencià)	•	•			
<i>Buxus sempervirens</i> (boix)		•			
<i>Rhamnus alaternus</i> (aladern)		•			
<i>Arbutus unedo</i> (arboç)	•				
Estrat herbaci					
<i>Rubia peregrina</i> (rogeta)			•		
<i>Euphorbia amygdaloides</i> (lleteresa de bosc)		•			
<i>Brachypodium sylvaticum</i> (fenàs de bosc)		•			
<i>Helleborus foetidus</i> (marxívol)		•			

Distribució dins el territori català

Territoris catalanídic i ausosegàrric. Puntualment, a l'olositànic i als Pirineus.

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9340 Alzinars i carrascars.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

32c Màniques amb barreja d'alzina (*Quercus ilex*) i roures (*Quercus spp.*), de les terres mediterrànies.

Unitat EUNIS corresponent

F5.1152.ES

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Quercetum ilicis Br.-Bl. 1915

Asplenio-Quercetum ilicis Br.-Bl. 1936 em. nom. Rivas Mart. 1975

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús, eventualment aprofitat per a l'obtenció de llenya.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts, si bé els incendis reiterats poden comportar una alteració important de l'hàbitat. La competència entre els rebrots pot limitar el creixement en alçària del bosc.

Es tracta d'una màquia inestable producte del foc o de la tala dràstica, que evoluciona naturalment cap a bosc. Més rarament és una formació permanent lligada a costers rocallosos.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	12

[JMN]

Grau d'amenaça	(A)	1
----------------	-----	---

32.11611+

Màquies denses d'almirall (*Quercus ilex*), amb aspecte de bosc menut

Màquia d'almirall prop de Sant Quirze de Colera (Alt Empordà). J. Vigo i A. Ferré

Aspecte

Bosquines dominades per l'almirall, generalment en forma de rebrots, que soLEN incloure algunes llanxes i mates. Són una mena de boscos baixos i densos, integrats principalment per plantes esclerofil·les.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa (contrades marítimes subhumides) i muntanya mediterrània marítima.

Ambients que ocupa

Vessants diversos de punys i serres, rarament àrees planes; sovint clapejant superfícies rocoses.

Clima

Mediterrani marítim o mediterrani muntanyenc, subhumid.

Substrat i sòl

Sòls generalment poc profunds, però amb un horitzó orgànic superficial ben desenvolupat.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Quercus ilex</i> (almirall)	•		•	
<i>Rhamnus alaternus</i> (aladern)		•	•	
<i>Arbutus unedo</i> (arboc)		•	•	
<i>Viburnum tinus</i> (marfull)		•	•	
Estrat herbaci i lianoide				
<i>Rubia peregrina</i> (rogeta)		•	•	
<i>Lonicera implexa</i> (lligabosc)			•	
<i>Ruscus aculeatus</i> (gaixeran)			•	
<i>Asplenium onopteris</i> (falzia de bosc)		•	•	

Màquia d'alzina a la serra de l'Albera (Alt Empordà). A. Ferré i J. Vigo

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	13

Grau d'amenaça	(A)	1
----------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9340 Alzinars i carrascars.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

45c Alzinars (boscos o màquies de *Quercus ilex*) de terra baixa. ☐

45e Alzinars (boscos o màquies de *Quercus ilex*) muntanyencs. ☐

Unitat EUNIS corresponent

F5.11611.ES

Distribució dins el territori català

Pirineus i territoris olosítanic, ruscínic i catalanídic.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Quercetum ilicis Br.-Bl. 1915

Asplenio-Quercetum ilicis Br.-Bl. 1936 em. nom. Rivas Mart. 1975

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús, eventualment aprofitat per a l'obtenció de llenya.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts, si bé els incendis reiterats poden comportar una alteració important de l'hàbitat. La competència entre els rebrots pot limitar el creixement en alcària del bosc.

Es tracta d'una màquia inestable producte del foc o de la tala dràstica, que evoluciona naturalment cap a un alzinar. Més rarament és una formació permanent lligada a costers rocallosos. Si es vol afavorir la recuperació del bosc a partir d'aquestes bosquines, seria interessant de fer-hi podes i aclarides selectives, per tal d'augmentar les taxes de creixement dels arbres.

[JMN]

32.11614+

Màquies denses de carrasca (*Quercus rotundifolia*) amb aspecte de bosc menut

Màquia de carrasca vora la borda de Cossant (Pallars Sobirà). A. Ferré

Aspecte

Bosquines dominades per l'alzina carrasca, generalment en forma de rebrots a partir de soques antigues. L'acompanyen altres arbrets o arbustos esclerofíl·les més aviat esparsos, i de vegades també mates i algunes herbes xeròfiles. Són una mena de boscos baixos i densos.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa (contrades mediterrànies interiors seques), muntanya mediterrània continental i muntanya mitjana (estatge submontà).

Ambients que ocupa

Serrats i vessants d'orientació diversa, més rarament llocs plans rocallosos. Sovint clapejant àrees rocoses.

Clima

Mediterrani continental o mediterrani muntanyenc sec (i medieuropeu submediterrani).

Substrat i sòl

Sòls generalment poc profunds, però amb un horitzó orgànic superficial ben desenvolupat.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu	•	•	•	
<i>Quercus rotundifolia</i> (carrasca)	•			
<i>Rhamnus alaternus</i> (aladern)		•		
<i>Buxus sempervirens</i> (boix)		•		
<i>Juniperus oxycedrus</i> (càdec)		•		
Estrat herbaci				•
<i>Rubia peregrina</i> (rogeta)				•

Màquia de carrasca a la serra d'Almenara (l'Urgell). J. Vigo i A. Ferré

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	1
Interès de Conservació	(IC)	12
Grau d'amenaça	(A)	1

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9340 Alzinars i carrascars.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

45f Carrascars (boscos o màquies de *Quercus rotundifolia*).

Unitat EUNIS corresponent

F5.11614.ES

Distribució dins el territori català

Prepirineus (llevat de la part més oriental) i territoris sicòric, ausosegàrric i catalanídic central i meridional (i ruscínic).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Quercetum rotundifoliae Br.-Bl. et O. Bolòs (1956) 1957

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús, eventualment aprofitat per a l'obtenció de llenya.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts, si bé els incendis reiterats poden comportar una alteració important de l'hàbitat. La competència entre els rebrots pot limitar el creixement en alçària del bosc.

Sovint es tracta d'una màquia inestable producte del foc o de la tala dràstica, que evoluciona lentament cap a un carrascar. També pot correspondre a una formació permanent lligada a costers rocallosos. Si es vol afavorir la recuperació del bosc a partir d'aquestes bosquines, seria interessant de fer-hi podes i aclarides selectives, per tal d'augmentar les taxes de creixement dels arbres.

[JMN]

Màquia de llentiscle al massís de Garraf. I. Soriano

Aspecte

Bosquines força denses i altes (generalment 2-3 m), formades principalment pel llentiscle, i també per altres arbrets o arbustos esclerofíles, més aviat xeròfils. Poden dur un estrat herbaci, poc dens i irregular, i algunes petites lianes.

Ecologia**Àrees biogeogràfiques**

Terra baixa: contrades marítimes seques (més rarament contrades interiors seques).

Ambients que ocupa

Costers relativament secs i calents, planes rocalloses.

Clima

Mediterrani marítim sec (rarament mediterrani continental).

Substrat i sòl

Principalment roca calcària. Sòls rocallosos o poc profunds, més o menys carbonatats.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu

<i>Pistacia lentiscus</i> (llentiscle)	•	•	•	
<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i> (ullastre)		•	•	
<i>Chamaerops humilis</i> (margalló)		•	•	
<i>Rhamnus lycioides</i> (arçot)		•	•	
<i>Clematis flammula</i> (vidiella)		•	•	
<i>Quercus coccifera</i> (coscoll)		•	•	
<i>Rhamnus alaternus</i> (aladern)				•

Estrat herbaci

<i>Rubia peregrina</i> (rogeta)		•		
<i>Asparagus acutifolius</i> (esparreguera)			•	
<i>Brachypodium retusum</i> (lliistó)	•		•	

Lentiscle. R.M. Masalles

Vidiella. J. Vigo

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Querco-Lentiscetum* (Br.-Bl. et al.) A. et O. Bolós 1950

etc.

Usos i problemes de conservació**ús**

Sense ús, eventualment es recullen branques de llentiscle amb finalitats ornamentals.

Conservació

Els focs forestals recurrents poden comportar un empobriment important de l'hàbitat. Localment afectat per la realització de treballs forestals no selectius.

Sovint correspon a una bosquina de caràcter permanent. On és de tipus secundari es pot veure desplaçat pel tancament del bosc.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	14

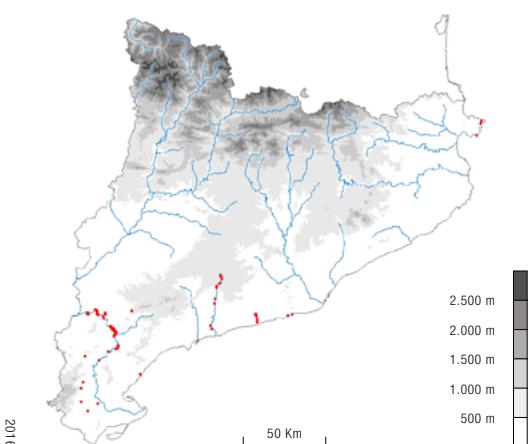
Grau d'amenenaça	(A)	1
-------------------------	------------	----------

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

32h Mâquies i garrigues amb margalló (*Chamaerops humilis*), llentiscle (*Pistacia lentiscus*), ullastre (*Olea europaea* var. *sylvestris*)..., de les contrades mediterrànies càlides.

Unitat EUNIS corresponent**F5.123** Lentisc and phillyrea arborescent matorral.

[JMN]

32.1311

Cadequers (màquies o garrigues amb abundància de *Juniperus oxycedrus* arborescent), no litorals

Cadequer prop de Subirats (Alt Penedès). L. Chamorro

Aspecte

Matollars o bosquines irregulars, per un seguit d'1 a 2 m d'alçària, en què abunda el càdec, sovint en forma d'individus arborescents, acompanyat d'altres arbustos xeròfils mediterranis i d'alguns arbrets (pi blanc, carrasca). Entremig, a les petites clarianes, hi ha mates i herbes, relativament banals, i roca al descobert. Quasi totes les plantes són de fulla estreta, fins i tot acicular, i més o menys endurida, en consonància amb la sequedad ambiental de l'hàbitat a l'estiu i la poca reserva d'aigua edàfica de què sol disposar.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa (més aviat contrades interiors). Muntanya mediterrània. Més rarament, muntanya mitjana: estatge submontà.

Ambients que ocupa

Costers solells, serrats i carenes, en llocs molt calents a l'estiu, amb acusats contrastos de temperatura.

Clima

Mediterrani, preferentment continental, o mediterrani muntanyenc.

Substrat i sòl

Roques calcàries. Sòl irregular, pedregós o rocallós, carbonàtic, molt sec a l'estiu.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Juniperus oxycedrus</i> subsp. <i>oxycedrus</i>	•	•		
i subsp. <i>badia</i> (càdec)		•		
<i>Rosmarinus officinalis</i> (romani)				
<i>Juniperus phoenicea</i> subsp. <i>phoenicea</i> (savina)			•	
<i>Quercus coccifera</i> (coscoll)		•		
Estrat herbaci				
<i>Rubia peregrina</i> (rogeta)		•		
<i>Brachypodium retusum</i> (lliistó)	•	•		
<i>Thymus vulgaris</i> (farigola, timó)				•

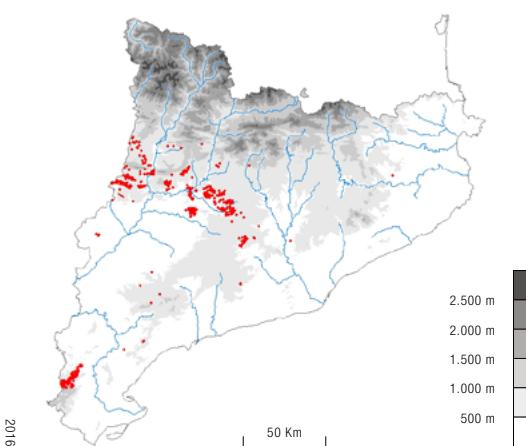
Cadequer al Montsec d'Ares. A. Ferré

Càdec. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Prepirineus (sobretot els centrals) i territoris ausosegàrric, sicòric i catalanídic central i meridional; fins a uns 1.200 m d'altitud.

2016

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Rhamno-Quercetum cocciferae Br.-Bl. et O. Bolòs (1954) 1957

Quercetum cocciferae Br.-Bl. 1924

Quercetum rotundifoliae Br.-Bl. et O. Bolòs (1956) 1957

etc.

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús.

Conservació

El càdec és sensible als incendis, ja que té un creixement lent i no es regenera amb facilitat. En zones amb sòl més o menys profund el creixement del bosc pot reduir-ne la superfície a mitjà termini. Localment és afectat per la realització de treballs forestals no selectius.

Es tracta d'un matollar estès secundàriament per desforestació, que en el paisatge primigeni es devia limitar a vessants solells rocallosos.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	11

Grau d'amenenaça	(A)	1
------------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

5210 Màniques i garrigues amb *Juniperus* spp. arborescents, no dunars.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

32d Cadequers (màniques o garrigues amb *Juniperus oxycedrus* arborescent) no litorals.

Unitat EUNIS corresponent

F5.1311 *Juniperus oxycedrus* arborescent matorral.

[JMN]

32.1312

Cadequers (màquies o garrigues amb abundància de *Juniperus oxycedrus* arborescent), de les costes rocoses del litoral

Cadequer al cap de Creus. A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Matollars o bosquines poc regulars, força densos, generalment d'1-2 m d'alçària, bé que pot sobresortir-hi algun pi blanc o, més típicament, individus arborescents de càdec. A l'estrat inferior sol haver-hi algunes herbes i mates, tant de bosc com de llocs oberts. Atesa la sequedad generalitzada dels llocs on viuen, els vegetals que els formen són de fulla estreta, en molts casos acicular i relativament endurida, resistent al déficit d'aigua.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Litoral marítim.

Ambients que ocupa

Costes rocoses, molt esparsament als llocs ventejats, vora la línia de costa.

Clima

Mediterrani marítim.

Substrat i sòl

Roques esquistoses; sòl força escàs i molt irregular, limitat als replanets i a les fissures.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Juniperus oxycedrus</i> (càdec)		•	•	
<i>Pistacia lentiscus</i> (llentisicle)		•	•	
<i>Pinus halepensis</i> (pi blanc)		•		
<i>Phillyrea angustifolia</i> (aladern de fulla estreta)			•	
<i>Myrtus communis</i> (murta)		•		

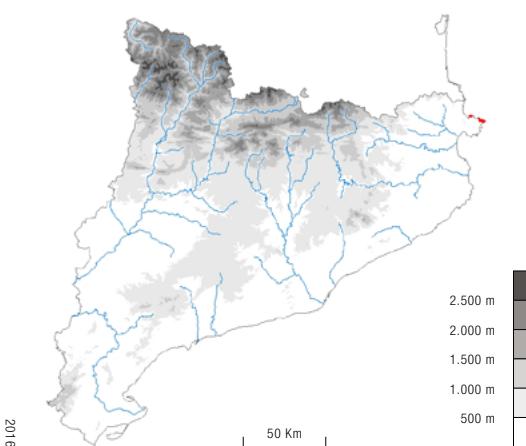
Estrat herbaci				
<i>Rubia peregrina</i> (rogeta)		•	•	
<i>Asparagus acutifolius</i> (esparreguera boscana)			•	

Aladem de fulla estreta. X. Font

Distribució dins el territori català

Únicament es coneix amb certesa del cap de Creus.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Myrto-Juniperetum oxycedri T. Franquesa 1995

Usos i problemes de conservació**Ús**

Sense ús.

Conservació

És amenaçat perquè presenta una àrea de distribució molt restringida i perquè és vulnerable als incendis forestals. S'havia citat del litoral central, on deu haver desaparegut com a conseqüència dels canvis en els usos del sòl (urbanització, usos turístics...). Es troba dins el Parc Natural del Cap de Creus. Caldria considerar la seva recuperació en ambient més o menys estables d'algú tram de costa que es trobés sota règim de protecció administrativa i d'on se'n coneugués la presència en el passat.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	2
És l'únic hàbitat on es troba la subespècie <i>macrocarpa</i> de <i>Juniperus oxycedrus</i> , si més no en les quasi desaparegudes mostres del territori catalanídic central; en les del cap de Creus no és clara la identitat de la subespècie		
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	18

Grau d'amenaça	(A)	4
-----------------------	------------	----------

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

5210 Mâquies i garrigues amb *Juniperus* spp. arborescents, no dunars.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

32e Cadequers (mâquies o garrigues amb *Juniperus oxycedrus* arborescent) de les costes rocoses del litoral.

Unitat EUNIS corresponent

F5.1312 *Juniperus macrocarpa* arborescent matorral.

[JMN]

32.1321

Savinoses (màquies o garrigues amb abundància de *Juniperus phoenicea* subsp. *phoenicea arborescent*), calcícoles, de les contrades mediterrànies no litorals

Savinoses al serrat de Gramenet (la Noguera). A. Ferré

Aspecte

Matollars o bosquines relativament alts (1-2 m) i densos, que formen petits claps o franges. L'estrat herbaci es redueix a unes quantes herbes xeròfiles, que creixen més aviat a redós dels arbustos o fent una vora externa. Tant la savina com altres arbustos que l'acompanyen són de fulla petita o molt petita, perenne i més o menys endurida, resistent a un eixut estival força acusat i, sovint, a temperatures molt contrastades.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa. Muntanya mitjana: estatge submontà.

Ambients que ocupa

Indrets rocallosos, resseguint petits repeus de cingle o relleixos; les plantes arrelen en concavitats o escletxes que contenen un sòl relativament potent.

Clima

Mediterrani, mediterrani muntanyenc o medioeuropeu submediterrani.

Substrat i sòl

Roques carbonàtiques (sobretot calcàries compactes i conglomerats); sòls fissurals, sovint rogenys, argilosos.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Juniperus phoenicea</i> subsp. <i>phoenicea</i> (savina)	•	•	•	
<i>Buxus sempervirens</i> (boix)		•	•	
<i>Quercus coccifera</i> (garric)			•	
<i>Amelanchier ovalis</i> (corner)		•	•	
<i>Juniperus oxycedrus</i> (càdec)				•

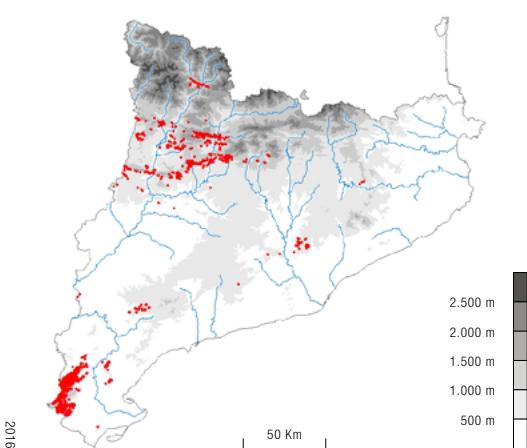
Estrat herbaci				
<i>Stipa officinalis</i> (sanadella)			•	
<i>Thymus vulgaris</i> (farigola, timó)			•	
<i>Carex flacca</i>			•	
<i>Teucrium chamaedrys</i> (camedris)			•	

Savina. X. Vilàs

Distribució dins el territori català

Prepirineus i territoris catalanídic i ausosegàrric, fins a uns 1.200 m d'altitud.

2016

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Buxo sempervirentis-Juniperetum phoeniceae Rivas Mart. 1969

Quercetum cocciferae Br.-Bl. 1924

Rhamno-Quercetum cocciferae Br.-Bl. et O. Bolòs (1954) 1957

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts. Les savinoses es regeneren malament després d'un foc. No obstant això, sovint es fan en indrets amb poca vegetació on els incendis avancen amb dificultat.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (frequència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	12

Grau d'amenaça	(A)	1
----------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

5210 Mâquies i garrigues amb *Juniperus* spp. arborescents, no dunars.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

32f Savinoses (mâquies o garrigues amb *Juniperus phoenicea* subsp. *phoenicea* arborescent) calcícoles, de les contrades mediterrànies no litorals. □

Unitat EUNIS correspondent

F5.1321 *Juniperus phoenicea* arborescent matorral.

[JMN]

32.1322

Savinoses (màquies o garrigues amb abundància de *Juniperus phoenicea* subsp. *turbinata* arborescent), de les costes rocoses del litoral

Savinosa vora la punta de la Móra (Tarragonès). A. Ferré

Aspecte

Matollars densos, alguns cops arborescents, formats per coníferes de creixement lent, sobretot savines, però també pins blancs regruats, de tronc retorçat. Es tracta d'espècies resistentes, tant a l'eixut estival com al vent constant que diposita sal damunt el seu fullatge mitjançant els aerosols d'aigua marina.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Litoral marítim.

Ambients que ocupa

Costes rocalloses, en algunes rares localitats poc antropitzades.

Clima

Mediterrani marítim.

Substrat i sòl

Roques calcàries. Sòl molt irregular.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arborescent	Juniperus phoenicea subsp. <i>turbinata</i> (savina)	Pistacia lentiscus (llentiscle)	Pinus halepensis (pi blanc)	
	•	•	•	
		•	•	

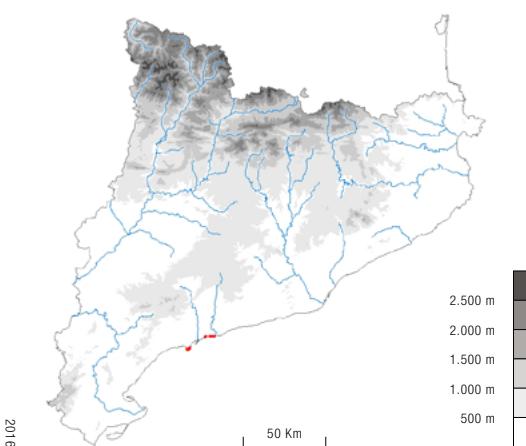
Estrat herbaci	Rubia longifolia (rogeta)	Asparagus horridus (esparreguera marina)		
		•		

Savina. J. Vigo

Distribució dins el territori català

Territori catalanídic central (Tarragonès).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Juniperetum lyciae (R. Mol.) O. Bolòs 1967

Usos i problemes de conservació

Us

Ubicat en zones amb un ús turístic intens.

Conservació

És amenaçat greument pels canvis en els usos del sòl associats al desenvolupament urbanístic i turístic del litoral. Allà on perviu pateix l'efecte de la freqüènciac humana (trepig, deixalles, nitrificació del sòl) i la proliferació d'espècies exòtiques invasores. De natural devia trobar-se a bona part del litoral meridional català en forma de franja molt estreta i segurament discontínua. És prioritari preservar les exigües mostres que en resten.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	18

Grau d'amenaça	(A)	4
----------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

5210 Mâquies i garrigues amb *Juniperus* spp. arborescents, no dunars.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

32g Savinoses (mâquies o garrigues amb *Juniperus phoenicea* subsp. *turbinata* arborescent) de les costes rocoses del litoral. □

Unitat EUNIS corresponent

F5.1322 *Juniperus lycia* arborescent matorral.

[JMN]

32.136

Bosquines amb abundància de savina turífera (*Juniperus thurifera*) de les valls continentals dels Pirineus

Matollar de savina turífera en un vessant rocós de la vall Ferrera (Pallars Sobirà). J. Vigo

Aspecte

Bosquines en general clares i poc altes (entre 2 i 6 m), formant claps discrets en vessants rocallosos, fent mosaic amb pastures seques, vegetació rupícola i boscos fragmentaris. De fisiognomia força diversa, la savina hi sol fer poblacions obertes i només rares vegades hi és dominant. D'altra banda, la composició florística és poc determinada, car l'únic tret definidor és la presència d'aquella cupressàcia. Formació adaptada a ambientsec s i amb forts contrastos tèrmics.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Muntanya mitjana.

Ambients que ocupa

Vessants rocallosos molt pendents i solells, preferentment orientats al sud-est. Sovint en replanets o relleixos amples del coster. Alguns nuclis, de caràcter secundari, es fan en pastures i camps abandonats de peu de vessant.

Clima

Medioeuropeu submediterrani o mediterrani muntanyenc.

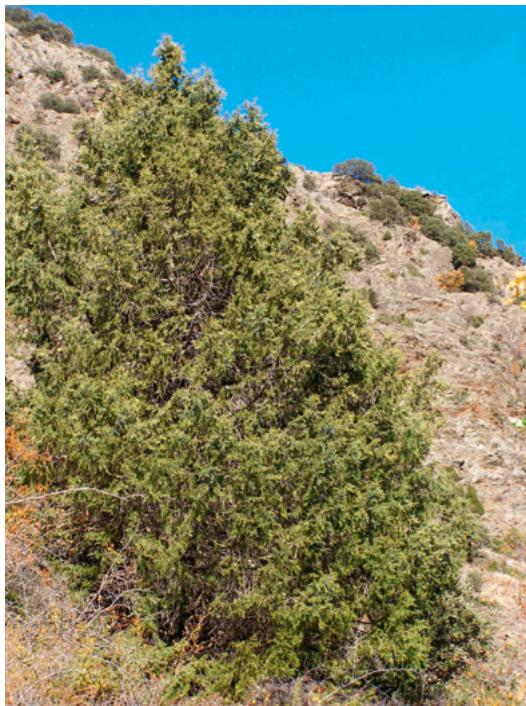
Substrat i sòl

Roques esquistoses poc àcides; sòls mal estructurats, no rarament fissurals.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

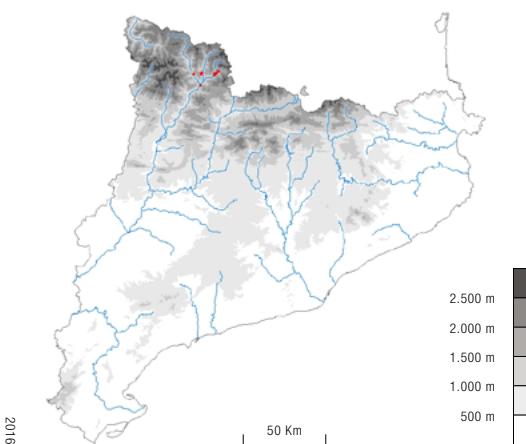
Estrat arbustiu (i arbori)				
<i>Juniperus thurifera</i> (savina turífera)	•	•		
<i>Juniperus communis</i> (ginebre)	•			
<i>Quercus pubescens</i> (roure martinenc)	•			
<i>Quercus rotundifolia</i> (carrasca)	•			
<i>Pinus sylvestris</i> (pi roig)			•	
<i>Genista balansae</i> subsp. <i>europaea</i> (escoba, bàlec)			•	
<i>Buxus sempervirens</i> (boix)			•	
Estrat herbaci				
<i>Festuca gr. ovina</i>		•		
<i>Thymus gr. serpyllum</i> (serpoll)	•			
<i>Arenaria serpyllifolia</i>			•	
<i>Achillea odorata</i> (lldracà)			•	
<i>Artemisia campestris</i>			•	
<i>Satureja montana</i> (sajolida)			•	
<i>Teucrium chamaedrys</i> (camedris)			•	
<i>Sedum album</i> (crespinell blanc)			•	
<i>Stipa pennata</i> (pelaguer plomós)			•	

Savina turífera. J. Vigo

Distribució dins el territori català

Pirineus centrals: Pallars Sobirà, sobretot a la vall Ferrera. Entre 1.100 i 1.550 m d'altitud.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cap.

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús.

Conservació

El principal factor de risc són els incendis forestals, en particular la possible propagació fins a aquesta bosquinyà de cremes destinades a mantenir pastures. En un termini mitjà els nuclis secundaris de peu de vessant probablement seran substituïts per altres formacions vegetals.

Com que sol fer-se en hàbitats rocallosos poc susceptibles d'ús o d'explotació, gairebé resulta protegit de manera natural. D'altra banda, la majoria de poblacions de la savina turífera es troben dins el Parc Natural de l'Alt Pirineu.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	17

Grau d'amenaça	(A)	4
----------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

5210 Mâquies i garrigues amb *Juniperus* spp. arborescents, no dunars.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

F5.136 *Juniperus thurifera* arborescent matorral.

[PA]

32.141

Màquies o garrigues amb pinastres (*Pinus pinaster*) esparsos

Pinastre. Unitat de Botànica, UB

Aspecte

Matollars densos, bé que sovint poc regulars, formant claps, en què dominen diversos arbustos o rebrots d'arbres esclerofíl·les, generalment d'entre 1 i 3 m d'alçària. Per sobre seu s'hi veuen peus més o menys esparsos de pinastre.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa (contrades marítimes subhumides) i muntanya mediterrània marítima.

Ambients que ocupa

Vessants d'orientació diversa, més rarament llocs plans.

Clima

Mediterrani marítim i mediterrani muntanyenc, subhumit.

Substrat i sòl

Roques àcides de mena diversa (granits, esquistos...); sòls més o menys àcids, sense carbonats.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbori				
<i>Pinus pinaster</i> (pinastre)	•	•		
Estrat arbustiu				
<i>Quercus ilex</i> (alzina)	•		•	
<i>Quercus suber</i> (surera)	•	•		
<i>Arbutus unedo</i> (arboç)	•		•	
<i>Erica arborea</i> (bruc boal)	•		•	
<i>Rhamnus alaternus</i> (aladern)	•	•		
Estrat herbaci				
<i>Rubia peregrina</i> (rogeta)			•	

Distribució dins el territori català

Territoris ruscinic i catalanídic (progressivament més rar vers la part central i meridional).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Quercetum ilicis Br.-Bl. 1915

Carici depressae-Quercetum suberis (O. Bolòs 1959) Rivas Mart. 1987

Erico-Arbutetum Molinier 1937

etc.

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

En general es tracta de formacions inestables, sovint originades per focs forestals, on el pinastre no es regenera fàcilment. La successió espontània tendrà a substituir-les per màquies i boscos esclerofíl·les, tot i que poden persistir en llocs de sòl rocallós i es poden veure afavorides per noves alteracions forestals.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	12

Grau d'amenaça	(A)	1
----------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

F5.141 Mesogean pine arborescent matorral.

Màquia d'alzina amb pins pinyers vora el turó d'en Corts (Barcelonès). J. Vigo

Aspecte

Matollars densos, bé que sovint poc regulars, amb clarianes entre els claps de matolls, on creixen algunes herbes i mates xeròfiles. Hi dominen diversos arbustos o rebrots d'arbres esclerofíl·les de fulla més aviat petita, generalment d'entre 0,8 i 3 m d'alçària. Per sobre d'aquest estrat arbustiu, s'hi veuen peus més o menys esparsos de pi pinyer. Presenten una certa diversitat en el component florístic, en relació, principalment, amb la natura del substrat (silici o calcarí).

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa, principalment en contrades marítimes.

Ambients que ocupa

Vessants diversos, més aviat solells, o bé petits plans en àrees culminals, com ara turons o serrats.

Clima

Mediterrani més o menys marítim.

Substrat i sòl

Principalment roques àcides (granits, esquistos...); més rarament terrenys calcaris (conglomerats o gresos de ciment calcari, calcàries

compactes...) quan es tracta de llocs culminals o de parts altes de vessant. Sòls generalment sense carbonats, de tendència àcida, o almenys relativament pobres en nutrients, força secs a l'estiu.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbori				
<i>Pinus pinea</i> (pi pinyer)	•	•		
Estrat arbustiu				
<i>Quercus ilex</i> (alzina)	•	•		
<i>Quercus suber</i> (surera)	•	•		
<i>Quercus coccifera</i> (coscoll)	•	•		
<i>Arbutus unedo</i> (arboç)	•	•		
<i>Pistacia lentiscus</i> (lentiscle)	•	•		
<i>Erica arborea</i> (bruc boal)	•			
Estrat herbaci				
<i>Rubia peregrina</i> (rogeta)			•	

Distribució dins el territori català

Territoris catalanídic, ruscínic i ausosegàrric (i terres veïnes).

Unitat EUNIS corresponent

F5.142 Stone pine arborescent matorral.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Quercetum ilicis Br.-Bl. 1915

Carici depressae-Quercetum suberis (O. Bolòs 1959) Rivas Mart. 1987

Erico-Arbutetum Molinier 1937

Quercetum cocciferae Br.-Bl. 1924

etc.

Usos i problemes de conservació**Ús**

Sense ús.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

En general es tracta de formacions inestables, sovint originades per focs forestals, on el pi pinyer no es regenera fàcilment. La successió espontània tendirà a substituir-les per màquies i boscos esclerofil·les, tot i que poden persistir en llocs de sòl rocallós i es poden veure afavorides per noves alteracions forestals.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	1
Interès de Conservació	(IC)	9

Grau d'amenaça	(A)	1
----------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari

(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

32.143

Màquies o garrigues amb pins blancs (*Pinus halepensis*), esparsos

Massís de Garraf. J. Vigo

Aspecte

Matollars més o menys irregulars, formant claps densos separats per espais oberts. Hi dominen diversos arbustos o rebrots d'arbres esclerofíl·les, generalment d'entre 0,8 i 3 m d'alçària. Per sobre seu hi apareixen peus més o menys esparsos de pi blanc, i a les clarianes del matollar s'hi fan algunes herbes i matetes xeròfiles.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa.

Ambients que ocupa

Vessants d'orientació diversa, i també llocs plans relativament secs, sovint en indrets ventosos.

Clima

Mediterrani.

Substrat i sòl

Roques diverses, si bé sovint carbonàtiques. Sòls bàsics, generalment rocallosos o pedregosos, força secs a l'estiu.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

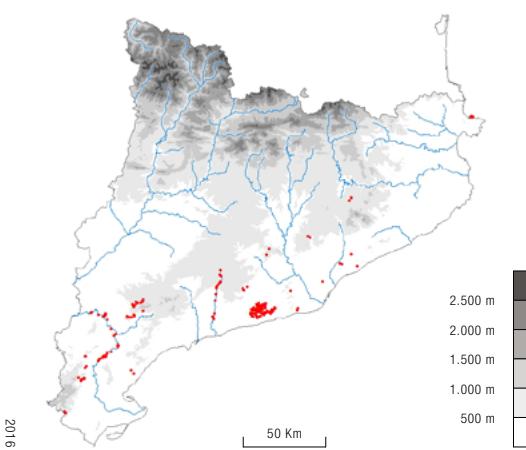
Estrat arbori				
<i>Pinus halepensis</i> (pi blanc)	•	•		
Estrat arbustiu				
<i>Quercus coccifera</i> (garric)	•	•		
<i>Quercus ilex</i> (alzina)	•	•		
<i>Pistacia lentiscus</i> (lletiscle)	•	•		
<i>Rhamnus alaternus</i> (aladern)	•	•		
<i>Chamaerops humilis</i> (margalló)	•	•		
Estrat herbaci				
<i>Rubia peregrina</i> (rogeta)				
<i>Brachypodium retusum</i> (llistó)	•	•		

Vall d'Horta (massís de Sant Llorenç del Munt). A. Ferré

Distribució dins el territori català

General, tret dels Pirineus.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

- Quercetum ilicis* Br.-Bl. 1915
- Rhamno-Quercetum cocciferae* Br.-Bl. et O. Bolòs (1954) 1957
- Calicotomo-Myrtetum* Guinochet 1944 em. O. Bolòs 1962
- Querco-Lentiscetum* (Br.-Bl. et al.) A. et O. Bolòs 1950
- Myrto-Juniperetum oxycedri* T. Franquesa 1995
- Quercetum cocciferae* Br.-Bl. 1924
- etc.

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús.

Conservació

Sense problemes de conservació conegeuts.

En general es tracta de formacions inestables, sovint originades per focs forestals. La successió espontània tendirà a substituir-les a llarg termini per màquies i boscos esclerofíl·les, tot i que poden persistir en llocs de sòl rocallós i es poden veure afavorides per noves alteracions forestals.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	1
Interès de Conservació	(IC)	9

Grau d'amenaça	(A)	1
----------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

F5.143 Aleppo pine arborescent matorral.

[JMN]

32.145

Màquies o garrigues amb pins roigs (*Pinus sylvestris*) o pinasses (*Pinus nigra* subsp. *salzmannii*), esparsos

Garriga amb pi roig i rouredes a l'alt Berguedà. I. Soriano

Aspecte

Matollars densos, bé que sovint poc regulars, amb clarianes entre els claps de matolls, en les quals creixen algunes herbes i mates xeròfiles. Els formen diversos arbustos o rebrots d'arbres, generalment d'1-3 m d'alçària, entre els quals dominen els esclerofíl·les, si bé també hi sol haver caducifolis. Per sobre d'aquest estrat arbustiu, s'hi veuen peus més o menys esparsos de pinassa o de pi roig.

Sobre roques calcàries, aquest hàbitat conté una certa diversitat d'arbrets i d'arbustos, i pot acollir qualsevol dels dos pins que el defineixen, mentre que en substrats àcids sol dur només pi roig i no conté tants arbustos.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Muntanya mitjana (estatge submontà) i muntanya mediterrània continental.

Ambients que ocupa

Vessants diversos, més aviat solells i secs, sovint en llocs de clima contrastat, ventosos.

Clima

Medioeuropeu submediterrani i mediterrani muntanyenc.

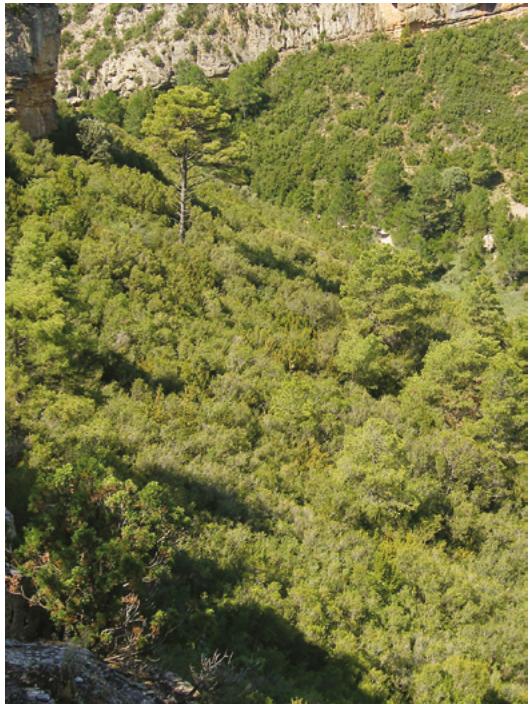
Substrat i sòl

Substrats diversos. Sòls bàsics o, més rarament, sense carbonats, generalment rocallosos, força secs a l'estiu.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbori				
<i>Pinus sylvestris</i> (pi roig)	•	•		
<i>Pinus nigra</i> subsp. <i>salzmannii</i> (pinassa)	•	•		
Estrat arbustiu				
<i>Quercus rotundifolia</i> (carrasca)	•	•		
<i>Buxus sempervirens</i> (boix)	•	•		
<i>Quercus pubescens</i> (roure martinenc)			•	
<i>Quercus faginea</i> (roure valenciana)			•	
<i>Quercus coccifera</i> (garric)			•	
Estrat herbaci				
<i>Rubia peregrina</i> (rogeta)			•	
<i>Hepatica nobilis</i> (herba fetgera)			•	

Garriga amb pinasses sobre Basturs (Pallars Jussà). A. Ferré

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	10
Grau d'amenaça	(A)	1

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

F5.145 Black pine and scots pine arborescent matorral.

Distribució dins el territori català

Prepirineus i territoris catalanídic i ausosegàrric.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Quercetum rotundifoliae Br.-Bl. et O. Bolòs (1956) 1957

Quercetum cocciferae Br.-Bl. 1924

Asplenio-Quercetum ilicis Br.-Bl. 1936 em. nom. Rivas Mart. 1975

etc.

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús.

Conservació

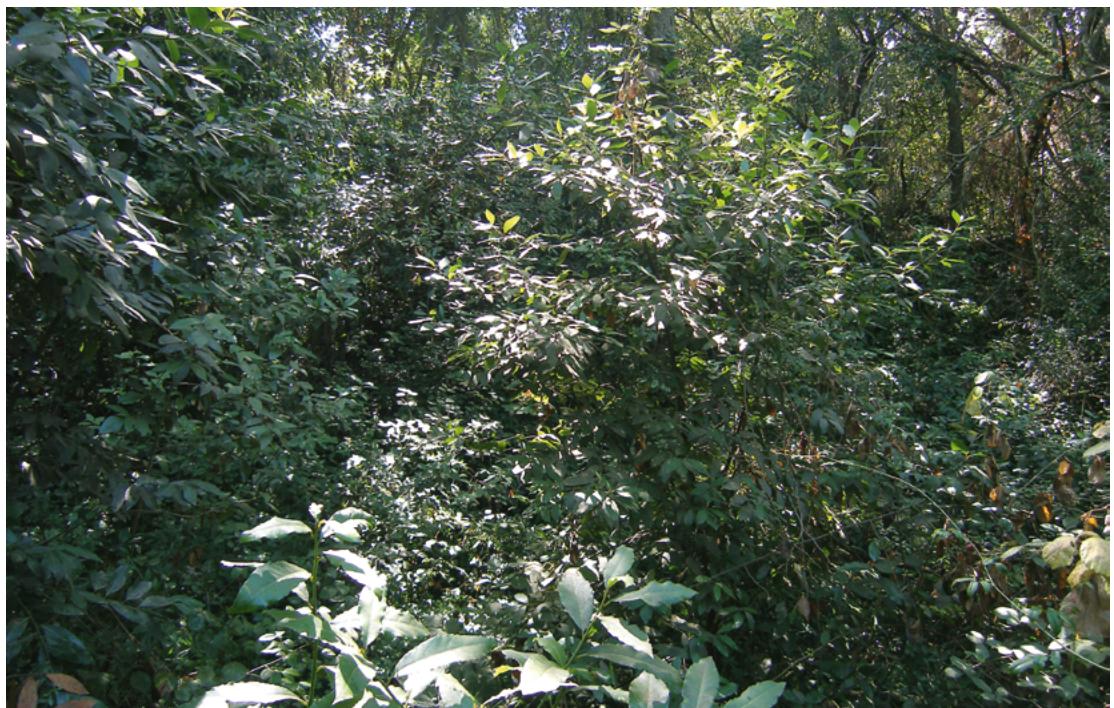
Sense problemes de conservació coneguts.

Formacions sovint originades per focs forestals. La successió espontània duria cap a bosquines denses sense pins. En altres casos són comunitats permanentes, lligades a substrats desfavorables on la successió gairebé no actua.

32.18

Màquies amb llor (*Laurus nobilis*)

Màquia amb llor vora el santuari del Vilar (la Selva). A. Ferré

Aspecte

Bosquets formats per arbres i grans arbustos de fulla perenne, laurífolios o esclerofílies. El sotabosc és relativament pobre, a causa de la poca llum que hi arriba, però sol haver-hi lianes.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades marítimes subhumides.

Ambients que ocupa

Fondals i torrenteres, llocs generalment poc accessibles i de relleu trençat, enmig de superfícies forestals.

Clima

Mediterrani marítim subhumit.

Substrat i sòl

Sòl eutròfic i humífer, relativament frescal.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbóri				
<i>Laurus nobilis</i> (llor)	•		•	
<i>Quercus ilex</i> (alzina)		•	•	
<i>Rhamnus alaternus</i> (aladern)		•		
Estrat arbustiu i lianoide				
<i>Hedera helix</i> (heura)		•	•	
<i>Viburnum tinus</i> (marfull)			•	
<i>Smilax aspera</i> (aritjol)			•	
<i>Ruscus aculeatus</i> (galzeran)			•	

Llor. X. Font

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Rusco-Lauretum Hernández Cardona 1997*

etc.

Usos i problemes de conservació**Ús**

Sense ús, eventualment sotmès a explotació forestal.

Conservació

En els darrers anys ha experimentat en general una evolució favorable, però prop de zones humanitzades es veu afectat per treballs de neteja, per la proliferació d'espècies exòtiques invasores i per altres impactes antròpics.

El grau d'esportaneïtat d'aquesta unitat no és sempre clar, ja que molt sovint es troba a la vora de pobles o de cases de pagès.

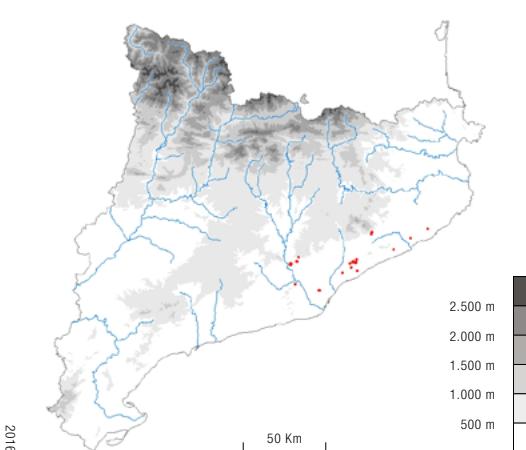
Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	16

Grau d'amenenaça	(A)	4
-------------------------	------------	----------

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents****5230*** Mâquies amb llor (*Laurus nobilis*)**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

Cap.

Unitat EUNIS corresponent**F5.18** *Laurus nobilis* matorral.

[JMN]

32.1B⁺

Arboçars (formacions d'*Arbutus unedo*), calcícoles, de terra baixa i de les muntanyes mediterràries

Arboçar al massís de Garraf. J. Vigo

Aspecte

Bosquines força denses, d'uns 2-4 m d'alçària, formades per arbustos i arbrets laurifolis o esclerofil·les, principalment l'arboç, i amb estrat herbaci i lianoide més aviat clar. Solen tenir una fenologia poc canviant, però la rebrotada de primavera és bastant intensa i notable.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades marítimes subhumides. Muntanya mediterrània.

Ambients que ocupa

Vessants més aviat obacs, o almenys no gaire secs. Sovint en llocs desforestats per tala o foc.

Clima

Mediterrani subhumit (i muntanyenc).

Substrat i sòl

Roques carbonàtiques; sòls de vegades poc o molt descarbonatats, neutres.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu	•	•	•	•
<i>Arbutus unedo</i> (arboç)	•			
<i>Quercus ilex</i> (alzina)		•		
<i>Viburnum tinus</i> (marfull)		•		
Estrat subarbustiu i lianoide			•	
<i>Rubia peregrina</i> (rogeta)			•	
<i>Smilax aspera</i> (arítjol)		•		
<i>Ruscus aculeatus</i> (galzeran)		•		

Arboçar cap a la Baronia de Sant Oísme (la Noguera). E. Carrillo

Arboç. M. Guardiola

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Quercetum ilicis* Br.-Bl. 1915**Usos i problemes de conservació****Us**

Sense ús.

Conservació

Els focs forestals ocasionals els poden afavorir en impedir el tancament del bosc, però allà on sovintegen comporten un empobriment important de l'hàbitat. Localment és afectat per la realització de treballs forestals no selectius.

Corresponden a etapes serials de reconstitució dels boscos d'esclerofil·les que a poc a poc van donant pas als boscos que substitueixen. A les terres més rocalloses és una vegetació permanent.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	14

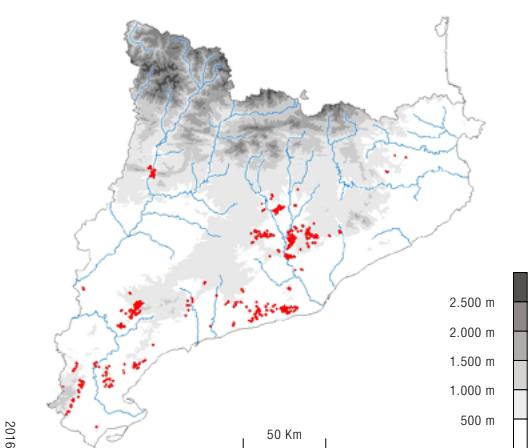
Grau d'amenaça	(A)	2
-----------------------	------------	----------

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

32a1 Arboçars (formacions d'*Arbutus unedo*), calcícoles, de terra baixa i de les muntanyes mediterrànies. □

Unitat EUNIS corresponent**F5.1B.ES**

[JMN]

≡

<

32

Bosquines i matollars
mediterranis i
submediterranis

32.2

Bosquines i matollars
termòfils mediterranis

32.211

Garrigues d'ullastre (*Olea europaea* var. *sylvestris*) i llentiscle (*Pistacia lentiscus*), de les terres mediterrànies càlides

Ullastrar a les illes Medes (Baix Empordà). A. Ferré

Aspecte

Matollars relativament densos, alts del voltant de dos metres, dominats per l'ullastre, sovint acompanyat de llentiscle i d'altres arbustos i plantes lianoides xeròfils. Sota seu s'hi fan algunes herbes i mates, sobretot aprofitant les petites clarianes.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades marítimes seques.

Ambients que ocupa

Vessants diversos o llocs plans.

Clima

Mediterrani marítim càlid; microclimes alhora secs i temperats a l'hivern.

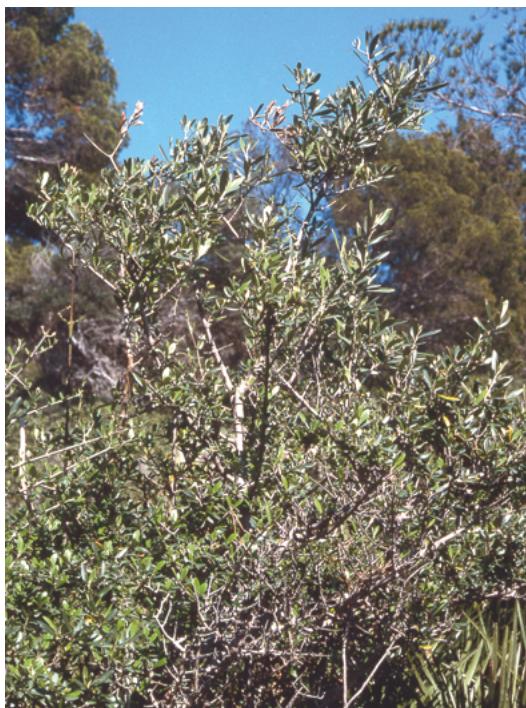
Substrat i sòl

Roques diverses, si bé les mostres existents actualment es troben sobre calcàries. Sòls rocosos, irregulars.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

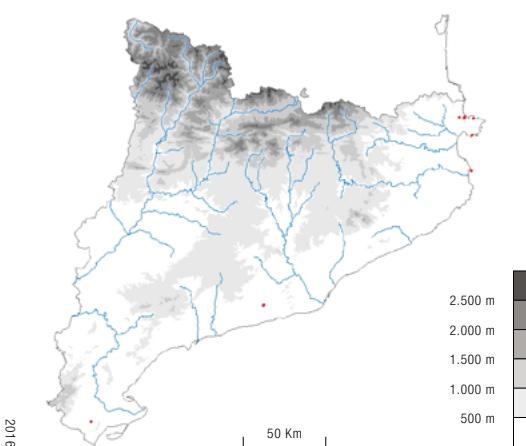
Estrat arbustiu	•	•	•	
<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i> (ullastre)	•			
<i>Pistacia lentiscus</i> (llentiscle)		•		
<i>Quercus coccifera</i> (coscoll)		•		
<i>Clematis flammula</i> (vidiella)		•		
Estrat herbaci			•	
<i>Rubia longifolia</i> (rogeta)			•	
<i>Arisarum vulgare</i> (frare cugot)			•	
<i>Asparagus acutifolius</i> (esparreguera boscana)			•	

Ullastre. J. Vigo

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic i catalanídic central; només a la zona litoral.

2016

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Oleo-Lentiscetum (Br.-Bl.) R. Mol. 1953

Querco-Lentiscetum (Br.-Bl. et al.) A. et O. Bolòs 1950

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús, eventualment pasturat per cabres.

Conservació

Ha experimentat una forta regressió a causa de les alteracions dels ambientals litorals, fortament humanitzats, i també de factors genèrics, com ara els focs forestals.

La seva recuperació és molt lenta, de manera que convindria vetllar per la preservació de les poques mostres que en resten, la majoria ubicades en espais naturals protegits (Illes Medes, Garraf, etc.).

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (frequència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	16

Grau d'amenenaça	(A)	4
------------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

5330 Matollars termomediterranis i predesèrtics [si fa mosaic amb el 32.24].

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

32h Màniques i garrigues amb margalló (*Chamaerops humilis*), llentiscle (*Pistacia lentiscus*), ullastre (*Olea europaea* var. *sylvestris*)..., de les contrades mediterrànies càlides.

Unitat EUNIS corresponent

F5.511 Oleo-lentisc brush.

[JMN]

32.214

Garrigues dominades per llentiscle (*Pistacia lentiscus*), de les contrades mediterrànies càlides

Garriga de llentiscle vora l'Ametlla de Mar (Baix Ebre). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Matollars relativament densos, de 0,7 a 1,5 m d'alçària, formats per llentiscle i per altres arbustos esclerofil·les. La irregularitat de l'estrat arbustiu afavoreix que es facin algunes herbes i mates xeròfiles a les petites clarianes.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades marítimes seques.

Ambients que ocupa

Costers més aviat solells, i també planes rocallosos.

Clima

Mediterrani marítim sec.

Substrat i sòl

Roques calcàries. Sòls rocallosos o poc profunds, carbonatats.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

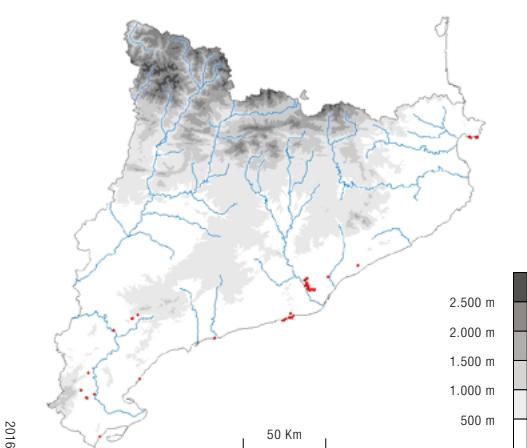
Estrat arbustiu				
<i>Pistacia lentiscus</i> (llentiscle)	•		•	
<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i> (ullastre)		•		
<i>Chamaerops humilis</i> (margalló)		•		
<i>Rhamnus lycioides</i> (arçot)			•	
<i>Quercus coccifera</i> (coscoll)				•
<i>Juniperus oxycedrus</i> (càdec)				•
Estrat herbaci				
<i>Rubia peregrina</i> (rogeta)			•	
<i>Asparagus acutifolius</i> (esparreguera bosanca)			•	
<i>Arisarum vulgare</i> (frare cugot)			•	
<i>Brachypodium retusum</i> (lliistó)	•			

Arçot. X. Font

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic i catalanídic, restringit al litoral o almenys a indrets marítims.

2016

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Oleo-Lentisctum* (Br.-Bl.) R. Mol. 1953*Querco-Lentisctum* (Br.-Bl. et al.) A. et O. Bolòs 1950**Usos i problemes de conservació****Ús**

Sense ús, eventualment es recullen branques de llentiscle amb finalitats ornamentals.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts, si bé els focs forestals recurrents poden comportar un empobriment de l'hàbitat. També es veu afectat puntualment per treballs forestals no selectius. Sovint correspon a una garriga de caràcter permanent. On és de tipus secundari es pot veure desplaçat pel tancament del bosc.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (frequència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	12

Grau d'amenenaça	(A)	1
-------------------------	------------	----------

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

5330 Matollars termomediterranis i predesèrtics [si fa mosaic amb el 32.24].

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

32h Màniques i garrigues amb margalló (*Chamaerops humilis*), llentiscle (*Pistacia lentiscus*), ullastre (*Olea europaea* var. *sylvestris*)..., de les contrades mediterrànies càlides. □

Unitat EUNIS corresponent

F5.514 Lentisc brush.

[JMN]

32.215

Garrigues dominades per argelaga negra (*Calicotome spinosa*), de les contrades mediterràries càlides.

Matollar d'argelaga negra vora la Jonquera (Alt Empordà). J. Vigo i A. Ferré

Aspecte

Matollars relativament alts (1-2 m) i densos, força impenetrables, en què l'argelaga negra domina o gairebé juntament amb altres arbustos. S'hi fan, menys abundants, algunes llanies i herbes. Fora de l'argelaga negra, espinosa i de fulles blanques però escasses i petites, els altres arbustos són esclerofíl·les de fulla força menuda.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades marítimes més aviat seques.

Ambients que ocupa

Marges de petits còrrecs i barrancs o altres llocs relativament humits, entre matollars o bosquines mediterranis més generalistes.

Clima

Mediterrani marítim càlid.

Substrat i sòl

Sòls relativament profunds i frescals.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Calicotome spinosa</i> (argelaga negra)	•		•	
<i>Myrtus communis</i> (murta)		•	•	
<i>Pistacia lentiscus</i> (llentiscle)			•	
<i>Phillyrea angustifolia</i> (aladern de fulla estreta)			•	
<i>Smilax aspera</i> (arítjol)			•	
Estrat herbaci				
<i>Arisarum vulgare</i> (frare cugot)			•	
<i>Rubia peregrina</i> (rogeta)			•	

Argelaga negra. A. Ferré i J. Vigo

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Calicotomo-Myrtetum* Guinochet 1944 em. O. Bolòs 1962**Usos i problemes de conservació****Us**

Sense ús.

Conservació

Amenaçat en alguns indrets per la reforestació espontània i pels incendis, que n'afecten l'estructura. Resulta vulnerable pel fet de presentar una distribució molt restringida.

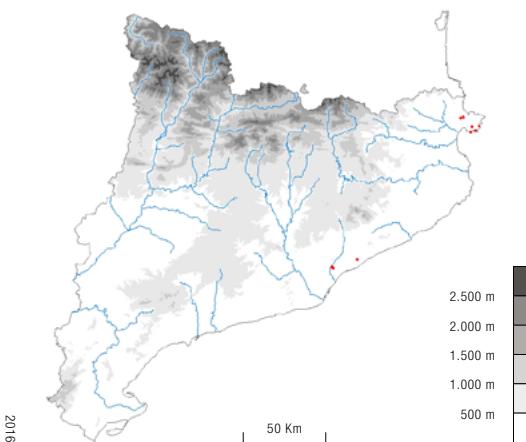
Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (frequència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	13

Grau d'amenenaça	(A)	4
-------------------------	------------	----------

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic (cap de Creus) i catalanídic septentrional, bé que molt esporàdicament.

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

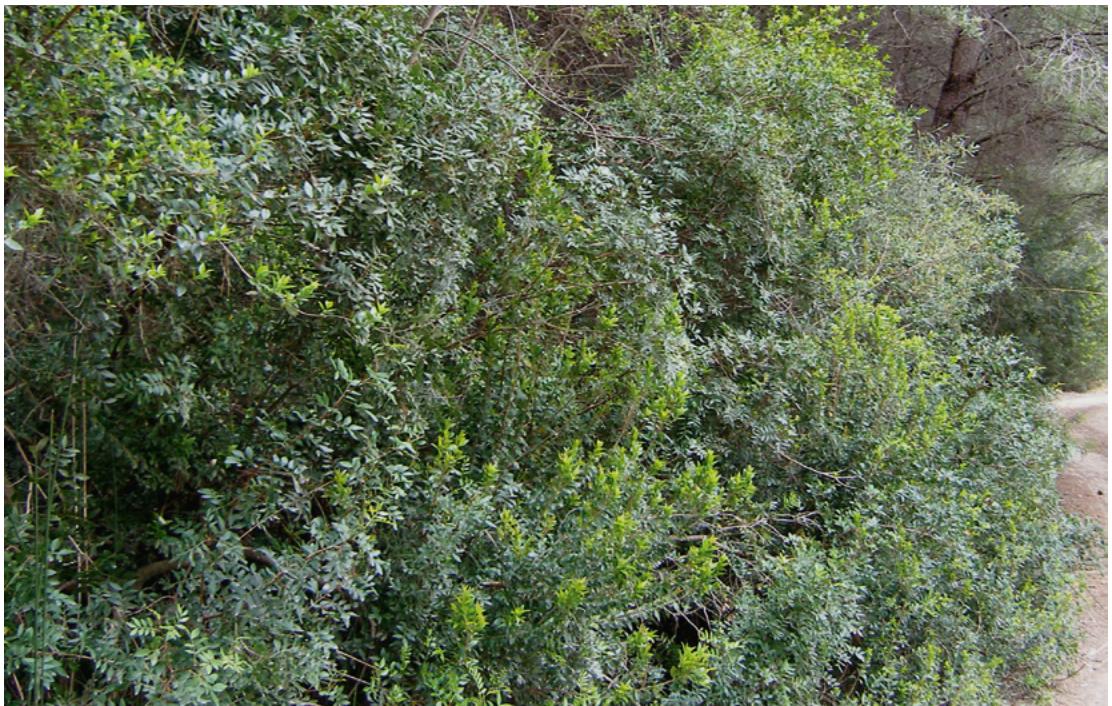
Unitat EUNIS corresponent**F5.515** *Calicotome brush.*

[JMN]

32.218

Murtars (garrigues de *Myrtus communis*), de les contrades mediterrànies càlides

Murtar prop de Sant Jordi d'Altama (Baix Ebre). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Bosquina força densa, sovint alta d'1,5-2 m, més o menys dominada per la murta; conté diversos arbustos esclerofíl·les, algunes petites lianes i molt poques herbes. Hi dominen les espècies de fulla relativament petita, si bé no gaire xeromorfes; la murta i alguna altra de les plantes components són molt sensibles al fred (indicadors de temperatures suaus a l'hivern).

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades marítimes.

Ambients que ocupa

Petites torrenteres, marges de rambles i rieres.

Clima

Mediterrani marítim càlid, sempre en ambients relativament humits.

Substrat i sòl

Substrats diversos. Sòls relativament frescals i profunds, no gaire secs a l'estiu, eutròfics.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Myrtus communis</i> (murta)	•		•	
<i>Pistacia lentiscus</i> (llentiscle)		•	•	
<i>Calicotome spinosa</i> (argelaga negra)		•	•	
<i>Smilax aspera</i> (aritjol)		•	•	
Estrat herbaci				
<i>Rubia peregrina</i> (rogeta)				•
<i>Asparagus acutifolius</i> (esparreguera boscana)				•
<i>Arisarum vulgare</i> (frare cugot)				•

Murta en flor. J. Vigo

Murta en fruit. R.M. Masalles

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Calicotomo-Myrtetum Guinochet 1944 em. O. Bolòs 1962

Myro-Juniperetum oxycedri T. Franquesa 1995

Usos i problemes de conservació**Ús**

Sense ús.

Conservació

És afectat pels incendis forestals i, més localment, per la proliferació d'espècies exòtiques, l'obertura de camins, els abocaments, etc. El tancament del bosc també el pot desplaçar.

És necessari efectuar estudis i aplicar mesures de gestió per tal de conservar-lo.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	15

Grau d'amenenaça	(A)	3
-------------------------	------------	----------

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

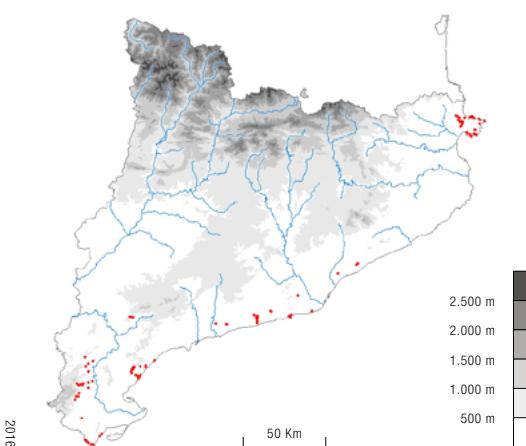
Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

32i Murtars (garrigues de *Myrtus communis*), de les contrades mediterrànies càlides.

Unitat EUNIS corresponent

F5.518 Myrtle thickets.

[JMN]

32.2191

Garrigues de coscoll (*Quercus coccifera*), de les contrades mediterrànies càlides

Garrigues de coscoll a la serra de Godall (Montsià). A. Ferré

Aspecte

Matollars més aviat densos i uniformes, generalment d'entre 0,7 i 1,5 m d'alçària, dominats pel coscoll i també per altres arbustos esclerofílies de fulla petita, entremig dels quals creixen mates més petites i algunes herbes xeròfiles. D'altra banda, pot sobresortir-ne algun arbre espars, generalment el pi blanc. Al fort de l'eixut estival, l'espècie dominant perd una part del fullatge apical.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades marítimes seques.

Ambients que ocupa

Costers més aviat solells, i també planes rocalloses.

Clima

Mediterrani marítim sec.

Substrat i sòl

Calcàries de mena diversa, molt més rarament esquistos. Sòls poc desenvolupats, generalment superficials o fissurals, o sòls de crosta; força carbonatats.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Quercus coccifera</i> (coscoll)	•		•	
<i>Pistacia lentiscus</i> (llevanticle)		•	•	
<i>Rhamnus lycioides</i> (arcot)			•	
<i>Chamaerops humilis</i> (margalló)			•	
<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i> (ullastre)			•	
<i>Juniperus oxycedrus</i> (càdec)				•

Estrat herbaci				
<i>Rubia peregrina</i> (rogeta)			•	
<i>Asparagus acutifolius</i> (esparreguera boscana)			•	
<i>Brachypodium retusum</i> (lliistó)	•		•	

Coscoll. X. Font

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Querco-Lentiscetum (Br. Bl. et al.) A. et O. Bolòs 1950

Usos i problemes de conservació

Us

Sense ús, eventualment pasturat per cabres.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

Unitat que en alguns casos s'ha vist estesa per desforestació (focs, tala), com a conseqüència de l'elevat poder de regeneració per rebrotada de les espècies dominants.

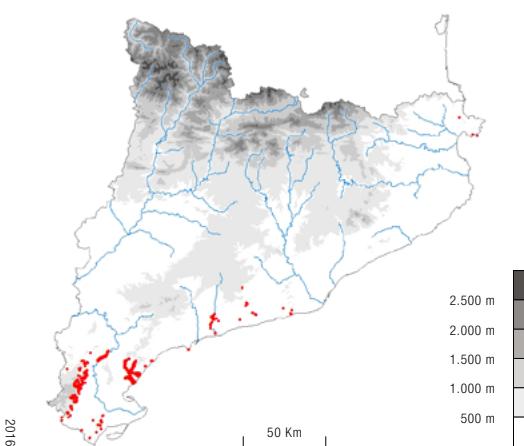
Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	14

Grau d'amenenaça	(A)	1
-------------------------	------------	----------

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic i catalanídic central i meridional; vers el sud, deixa de ser clarament marítim i avança una mica terra endins.

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

5330 Matollars termomediterranis i predesèrtics [si fa mosaic amb el 32.24].

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

32h Mâquies i garrigues amb margalló (*Chamaerops humilis*), llentiscle (*Pistacia lentiscus*), ullastre (*Olea europaea* var. *sylvestris*)..., de les contrades mediterrànies càlides. □

Unitat EUNIS corresponent

F5.5171 Iberian thermo-Mediterranean kermes oak brush.

[JMN]

32.21C

Matollars dominats per ginestó (*Osyris alba*), de les contrades mediterrànies càlides

Matollar de ginestó prop de Riudabella (Conca de Barberà). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Formacions arbustives baixes (1-1,5 m) protagonitzades pel ginestó, poc denses atès el fullatge escàs d'aquesta espècie. Al costat del ginestó sol haver-hi alguns arbustos, llanes i plàngons o rebrots d'arbres, mentre que les herbes hi apareixen irregularment. Entre les plantes llenyoses hi ha esclerofil·les, espècies de fulla reduïda i algun caducifoli.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa, sobretot contrades subhumides (i estatge submontà).

Ambients que ocupa

Vorades i clarianes dels boscos esclerofil·les, sovint en contacte amb bosquets de fons de vall (omedes, alberedes); també altres ambient marginals, com són talussos de rieres i torrenteres.

Clima

Mediterrani, sobretot marítim subhumit.

Substrat i sòl

Diverses menes de substrat. Sòl moderadament humit, sovint al·luvial o col·luvial, amb nivell freàtic no gaire profund.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Osyris alba</i> (ginestó)	•		•	
<i>Rhamnus alaternus</i> (aladern)		•	•	
<i>Clematis flammula</i> (vidiella)		•		
<i>Asparagus acutifolius</i> (esparreguera boscosa)		•		
<i>Quercus ilex</i> (alzina)		•		
<i>Lonicera etrusca</i> (lliçabosc)		•		
<i>Rubus ulmifolius</i> (esbarzer)			•	
Estrat herbaci				
<i>Rubia peregrina</i> (rogeta)			•	
<i>Brachypodium phoenicoides</i> (fenàs)				•

Ginestó. X. Font

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Clematido-Osyrietum albae* O. Bolòs 1962**Usos i problemes de conservació****Us**

Sense ús.

Conservació

Sense problemes de conservació coneixuts, si bé la reforestació en pot fer disminuir l'extensió.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	1
Interès de Conservació	(IC)	10

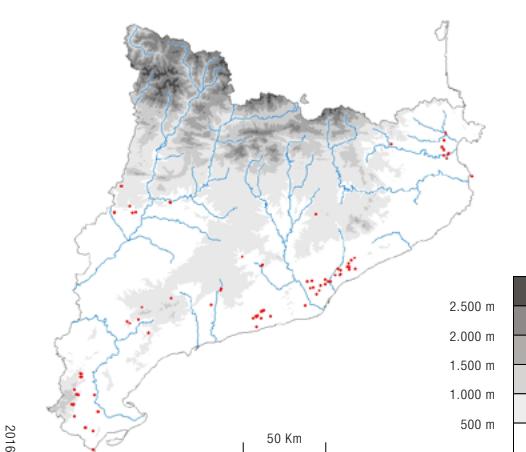
Grau d'amenenaça	(A)	3
-------------------------	------------	----------

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

Cap.

Unitat EUNIS corresponent**F5.51C** *Osyris* brushes.

[JMN]

32.211

Savinoses (matollars de *Juniperus phoenicea*) o cadequers (matollars de *Juniperus oxycedrus*) prostrats, de les contrades marítimes càlides

Formacions de càdec al cap de Creus. A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Matollars baixos (0,5-1 m) formats per diversos arbustos i mates, entre els quals domina la savina o el càdec; en conjunt, plantes de fulla més o menys reduïda, que fan un estrat no gaire dens. Sovint en sobrejunt algun arbre isolat, com ara el pi blanc. Per sota dels arbustos i aprofitant les clarianes sol haver-hi algunes herbes xeròfiles i matetes. Generalment aquests matollars fan petites taques enmig de pinedes o d'altra vegetació arbustiva.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades marítimes seques.

Ambients que ocupa

Llocs secs, com ara vessants solells, indrets rocallosos i ventosos.

Clima

Mediterrani marítim càlid.

Substrat i sòl

Rocam divers. Sòls irregulars, rocallosos o sorrenguts, molt secs a l'estiu.

Flora principal

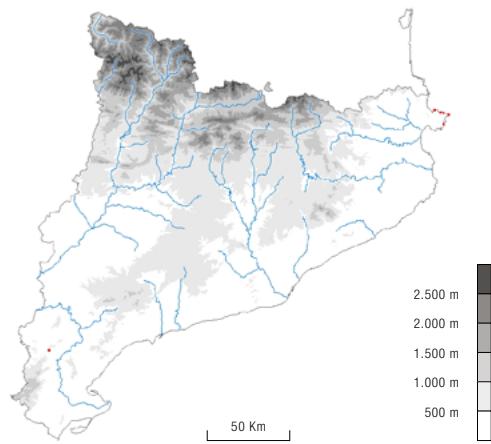
dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Juniperus phoenicea</i> (savina)	•	•		
<i>Juniperus oxycedrus</i> (càdec)		•	•	
<i>Rosmarinus officinalis</i> (romani)		•	•	
<i>Pistacia lentiscus</i> (llentiscle)		•	•	
<i>Globularia alypum</i> (foixarda)			•	
<i>Myrtus communis</i> (murta)			•	
<i>Phillyrea angustifolia</i> (aladern de fulla estreta)			•	
Estrat herbaci				
<i>Rubia peregrina</i> (rogeta)				•
<i>Thymus vulgaris</i> (farigola, timó)		•		
<i>Brachypodium retusum</i> (lliçó)	•			

Distribució dins el territori català

Territoris catalanídic i ruscínic.

2016

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

Cap.

Unitat EUNIS corresponent**F5.51I** Thermo-Mediterranean juniper brushes.**Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen***Myrto-Juniperetum oxycedri* T. Franquesa 1995*Oleo-Lentiscketum* (Br.-Bl.) R. Mol. 1953*Querco-Lentiscketum* (Br.-Bl. et al.) A. et O. de Bolòs 1950**Usos i problemes de conservació****Ús**

Sense ús, eventualment pasturat per cabres.

Conservació

Amenaçat pels incendis forestals, atès que les espècies dominants es regeneren amb dificultat. Puntualment, prop del litoral, es veu alterat per la freqüènciació humana.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	14

Grau d'amenenaça	(A)	4
------------------	-----	---

[JMN]

32.22

Poblaments de lleteresa arbòria (*Euphorbia dendroides*), de les contrades marítimes càlides, al territori ruscínic

Aspecte estival dels poblements de lleteresa arbòria sobre el golf de la Morisca (Baix Empordà). E. Carrillo

Aspecte

Matollars o bosquines baixes (0,5-2 m d'alçària) poc densos, dominats per la lleteresa arbòria i formats també per alguns altres arbrets i arbustos mediterranis xeròfils. La irregularitat de l'estrat dominant hi afavoreix la presència de mates i herbes heliófiles (romaní, llistó). El fort estrès hidràtic de l'estiu es manifesta en la pèrdua de la fulla de la lleteresa, així com en la reducció o desaparició dels òrgans aeris d'algunes herbes (el frare cugot, sobretot).

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades marítimes seques.

Ambients que ocupa

Caients i talussos solells, arrecerats, secs, on sol formar claps irregualars.

Clima

Mediterrani marítim sec.

Substrat i sòl

Sòls superficials o intersticials, rocallosos, molt secs a l'estiu.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Euphorbia dendroides</i> (lleteresa arbòria)	•		•	
<i>Pistacia lentiscus</i> (llentisicle)		•	•	
<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i> (ullastre)			•	
<i>Rosmarinus officinalis</i> (romani)				•
Estrat herbaci				
<i>Arisarum vulgare</i> (frare cugot)			•	
<i>Brachypodium retusum</i> (llistó)		•		
<i>Asparagus acutifolius</i> (esparreguera boscana)				•

Lleteresa arbòria. J. Font

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Oleo-Lentiscetum provinciale* (Br.-Bl.) R. Mol. 1953**Usos i problemes de conservació****Us**

Sense ús

Conservació

En regressió per la urbanització del litoral, si bé avui en dia es troba majoritàriament dins d'espais naturals protegits. Amenaçat per la proliferació d'espècies exòtiques crasses. Vulnerable pel fet de presentar una distribució molt restringida.

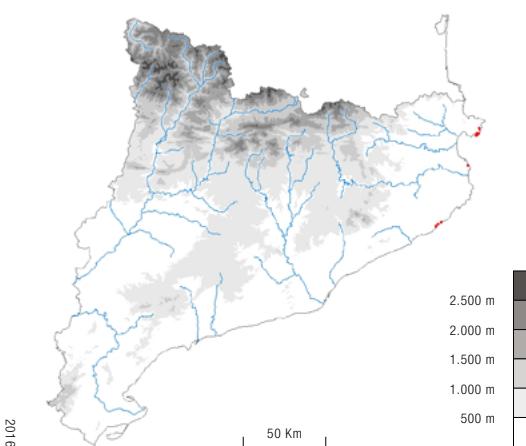
Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	16

Grau d'amenaça	(A)	3
-----------------------	------------	----------

Distribució dins el territori català

Litoral dels territoris ruscínic i catalanídic septentrional.

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

5330 Matollars termomediterranis i predesèrtics.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

32h Màniques i garrigues amb margalló (*Chamaerops humilis*), llentiscle (*Pistacia lentiscus*), ullastre (*Olea europaea* var. *sylvestris*)..., de les contrades mediterrànies càlides. □

Unitat EUNIS corresponentF5.52 *Euphorbia dendroides* formations.

[JMN]

Brolles o garrigues envaïdes per càrritx (*Ampelodesmos mauritanica*), de les contrades mediterrànies càlides

Garriga envaïda per càrritx al massís de Garraf. J. Vigo

Aspecte

Matollars mitjanament densos, generalment d'entre 0,8 i 1,3 m d'alçària, en què dominen més o menys les denses tofes del càrritx. Entremig, s'hi barregen diversos arbustos, principalment de fulla estreta o petita, relativament xeròfils. També hi pot haver pi blanc, sigui en forma de plançons al mateix estrat arbustiu, sigui com a arbres dispersos.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades marítimes.

Ambients que ocupa

Vessants i serrats d'orientació diversa.

Clima

Mediterrani marítim, més aviat sec.

Substrat i sòl

Llocs més aviat rocallosos, amb sòl irregular que en molts casos deixa la roca al descobert. Roques calcàries, bé que el sòl pot ser localment força argilós i descarbonatat.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbori <i>Pinus halepensis</i> (pi blanc)				•
Estrat arbustiu <i>Ampelodesmos mauritanica</i> (càrritx) <i>Rosmarinus officinalis</i> (romani) <i>Quercus coccifera</i> (coscoll) <i>Erica multiflora</i> (bruc d'hivern) <i>Pistacia lentiscus</i> (llentisclé) <i>Bupleurum fruticosens</i> (botja groga) <i>Cistus albidus</i> (estepa blanca) <i>Juniperus oxycedrus</i> (càdec)	•	•	•	
Estrat herbaci <i>Brachypodium phoenicoides</i> (fenàs) <i>Brachypodium retusum</i> (llistó) <i>Dorycnium pentaphyllum</i> (botja d'escombreres) <i>Dorycnium hirsutum</i> (botja peluda) <i>Thymus vulgaris</i> (farigola, timó)				•
				•
				•
				•
				•
				•

Càrritx. I. Soriano

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Querco-Lentiscoetum* (Br.-Bl. et al.) A. et O. Bolòs 1950*Erico-Thymelaeetum tinctoriae* (Br.-Bl. et al.) A. et O. Bolòs 1950**Usos i problemes de conservació****Ús**

Sense ús, eventualment pasturat per ramats de cabres.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

En general corresponen a vegetació secundària, associada a la dinàmica posterior a l'abandó dels cultius o, més sovint, conseqüència d'incendis. La dominància generalitzada del càrritx sembla lligada a focs més o menys recurrents, que cremen amb facilitat i es propaguen ràpidament. El pas cap a vegetació forestal, generalment pinedes, afebleix el vigor del càrritx; de totes maneres, aquesta planta es pot conservar com a sotabosc etiolat, més lax, fins i tot en pinedes bastant tancades.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	13

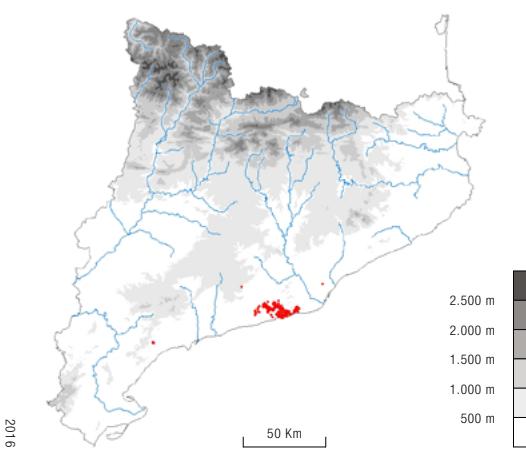
Grau d'amenenaça	(A)	2
------------------	-----	---

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

5330 Matollars termomediterranis i predesèrtics.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**34J1 Brolles o garrigues envaïdes per càrritx (*Ampelodesmos mauritanica*), de les contrades mediterrànies càlides. **Unitat EUNIS corresponent**F5.53 *Ampelodesmos mauritanica* -dominated garrigues.**Distribució dins el territori català**

Territori catalanídic central (sobretot massís de Garraf).

2016

[JMN]

32.24

Garrigues amb abundància de margalló (*Chamaerops humilis*), de les contrades mediterrànies càlides

Formacions de margalló al massís de Garraf. G. Mercadal

Aspecte

Matollars relativament densos, d'aspecte poc uniforme, formats per una certa diversitat d'arbustos esclerofíl·les de fulla relativament petita (coscoll, llentiscle, arçot...), entremig dels quals destaca el singular margalló, que sol créixer fent petits grups. També hi sovintegen algunes mates i herbes xeròfiles i hi són freqüents els afloraments de roca i els terraprimis. Fan claps, diferenciat per l'abundància de margalló, enmig de garrigues en què aquesta palmera és menys dominant.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades mediterrànies seques.

Ambients que ocupa

Costers generalment solells, irregulars i força rocosos, serrats i altres àrees alhora seques i calentes.

Clima

Mediterrani marítim sec.

Substrat i sòl

Roques carbonatades de mena diversa (calcàries, conglomerats...). Sòls molt irregulars, sovint fissurals, o sòls de crosta, carbonatats.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Quercus coccifera</i> (coscoll)		•	•	
<i>Chamaerops humilis</i> (margalló)	•	•	•	
<i>Pistacia lentiscus</i> (llentiscle)			•	
<i>Rhamnus lycioides</i> (arçot)			•	
<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i> (ullastre)			•	
Estrat herbaci				
<i>Rubia peregrina</i> (rogeta)			•	
<i>Asparagus acutifolius</i> (esparreguera boscana)			•	
<i>Brachypodium retusum</i> (lliistó)	•			

Margalló. J. Vigo

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Querco-Lentiscetum* (Br.-Bl. et al.) A. et O. Bolòs 1950**Usos i problemes de conservació****ús**

Sense ús, si bé antigament el margalló era aprofitat amb diverses finalitats.

Conservació

Sense problemes de conservació coneixuts, si bé els focs forestals recorrents poden comportar un empobriment de l'hàbitat. També es veu afectat puntualment per treballs forestals no selectius. Sovint correspon a una garriga de caràcter permanent. On és de tipus secundari es pot veure desplaçat pel tancament del bosc.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (frequència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	13

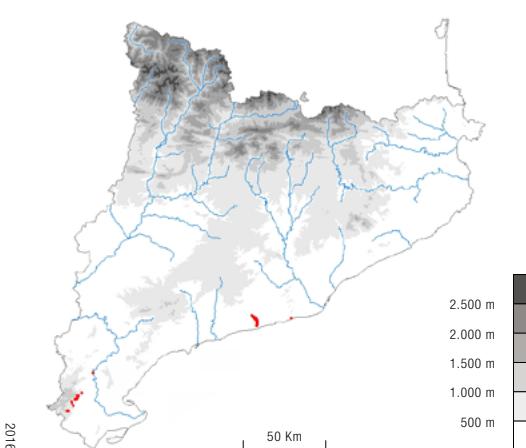
Grau d'amenenaça	(A)	2
-------------------------	------------	----------

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari

(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

330 Matollars termomediterranis i predesèrtics.**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen**

32h Màniques i garrigues amb margalló (*Chamaerops humilis*), llentiscle (*Pistacia lentiscus*), ullastre (*Olea europaea* var. *sylvestris*)..., de les contrades mediterrànies càlides. □

Unitat EUNIS corresponent**F5.54** *Chamaerops humilis* brush.

[JMN]

32.261

Ginestars oberts de ginesta vimenera (*Retama sphaerocarpa*), de les contrades mediterrànies interiors àrides

Poblament de ginesta vimenera a la riera del Comte (Ribera d'Ebre). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Formació oberta i poc estructurada en la qual la ginesta vimenera abunda o arriba a dominar, tot i que sempre en forma d'individus relativament esparsos. L'absència de fullatge d'aquest arbust i l'estructura oberta de les seves poblacions no condicionen la resta del component principal de la comunitat, que és poc dens i consisteix en diverses herbes o petites mates més o menys oportunistes i xeròfiles; moltes presenten el fullatge també més aviat reduït, de manera que deixen sempre una bona part del terra al descobert.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu <i>Retama sphaerocarpa</i> (ginesta vimenera)	•	•		
Estrat herbaci <i>Inula viscosa</i> (olivarda)		•		
<i>Andryala ragusina</i> (llongera)			•	
<i>Foeniculum vulgare</i> (fonoll)				•
<i>Artemisia campestris</i> subsp. <i>glutinosa</i> (llemenosa)				•

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades mediterrànies interiors, principalment subàrides.

Ambients que ocupa

Típicament talussos, líts secs de rieres i altres espais marginals; també, secundàriament, camps abandonats.

Clima

Mediterrani continental, més aviat subàrid.

Substrat i sòl

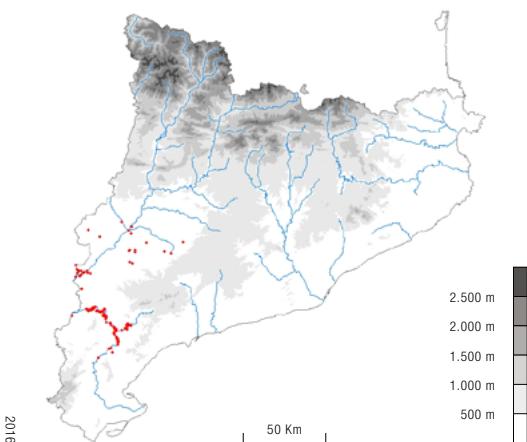
Sovint codolars, clapers o terrasses fluvials. Sòls carbonatats, de vegades guixencs o fins i tot una mica salins.

Ginesta vimenera. X. Font

Distribució dins el territori català

Territori sicòric (sobretot la part meridional) i parts més seques i interiors dels territoris ausosegàrric i catalanídic meridional i central; entre 100 i 400 m.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Andryaletum ragusinae Br.-Bl. et O. Bolòs 1957

etc.

Usos i problemes de conservació**Ús**

Sense ús.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

Hàbitat poc estable, afectat per processos locals de desaparició i recolonització. En alguns casos aquest ginestà és de tipus secundari, lligat a l'abandonament agrícola. Tot i això, la seva substitució per vegetació més madura resulta molt lenta.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	15

Grau d'amenenaça	(A)	3
-------------------------	------------	----------

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

5330 Matollars termomediterranis i predesèrtics.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

32j Ginestars oberts de ginesta vimenera (*Retama sphaerocarpa*), de les contrades mediterrànies seques, a les terres interiors àrides. □

Unitat EUNIS corresponent

F5.561 Yellow retama brush.

[JMN]

32.2D+

Altres menes de garrigues de les contrades mediterrànies càlides

Garriga amb llentiscle, margalló, romaní..., al massís de Garraf. I. Soriano

Aspecte

Matollars força densos, de 0,7 a 1,5 m d'alçària, formats en proporcions variables per arbustos o arbrets esclerofil·les de fulla petita. Solen dur un estrat baix irregular, integrat per algunes mates petites i herbes xeròfiles. Sovint porten també un dosser arbòri molt obert, generalment de pi blanc.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades marítimes seques.

Ambients que ocupa

Costers més aviat solells, i també planes rocalloses.

Clima

Mediterrani marítim sec.

Substrat i sòl

Roques calcàries de mena diversa, molt més rarament esquistos. Sòls poc desenvolupats, generalment superficials, fissurals o de crosta; més o menys carbonatats.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu

<i>Quercus coccifera</i> (coscoll)			•	
<i>Pistacia lentiscus</i> (llentisicle)			•	
<i>Rhamnus lycioides</i> (arcot)			•	
<i>Chamaerops humilis</i> (margalló)			•	
<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i> (ullastre)			•	
<i>Smilax aspera</i> (arítjol)			•	
<i>Juniperus oxycedrus</i> (càdec)				•
<i>Erica multiflora</i> (bruc d'hivern)				•
<i>Rosmarinus officinalis</i> (romaní)				•

Estrat herbaci

<i>Rubia peregrina</i> (rogeta)			•	
<i>Asparagus acutifolius</i> (esparreguera boscana)				•
<i>Brachypodium retusum</i> (llistó)	•			

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic i catalanídic central i meridional.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Querco-Lentisetum (Br.-Bl. et al.) A. et O. Bolòs 1950

etc.

Usos i problemes de conservació**Ús**

Sense ús, eventualment pasturat per cabres.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

Unitat que en alguns casos s'ha vist estesa per desforestació (focs, tala), com a conseqüència de l'elevat poder de regeneració per rebrposta de les espècies dominants.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	11
Grau d'amenaça	(A)	1

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

5330 Matollars termomediterranis i predesèrtics.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

32h Màniques i garrigues amb margalló (*Chamaerops humilis*), llentiscle (*Pistacia lentiscus*), ullastre (*Olea europaea* var. *sylvestris*)..., de les contrades mediterrànies càlides. ☼

Unitat EUNIS corresponent

F5.5E.ES

[JMN]

≡

<

32

Bosquines i matollars
mediterranis i
submediterranis

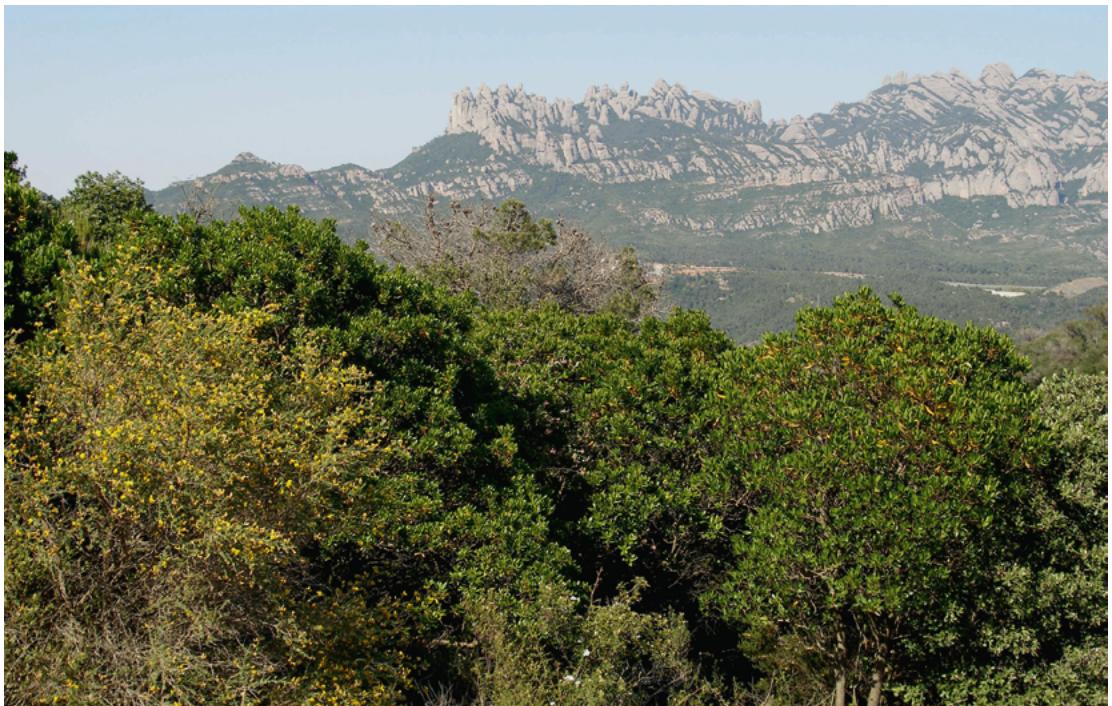
32.3

Bosquines i matollars
silicícoles mediterranis

32.311

Arboçars (formacions d'*Arbutus unedo*) i altres bosquines silicícoles, de les contrades mediterrànies occidentals

Arboçar al massís de la Fembra Morta (Anoia). A. Ferré i R. Quadrada

Aspecte

Bosquines (generalment de 2-4 m d'alçària) molt denses, dominades sobretot per laurifolis i esclerofil·les, principalment l'arboç, i amb estrat herbaci i lianoide més aviat clar. Presenten un aspecte força constant al llarg de l'any, si bé la rebrotada primaveral sol ser força notable.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades marítimes subhumides (i muntanya mediterrània marítima).

Ambients que ocupa

Vessants no gaire secs (més o menys obacs).

Clima

Mediterrani marítim subhumit.

Substrat i sòl

Roques silícies (esquistos, granits o gresos). Sòls sense carbonats o gairebé, neutres o una mica àcids.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Arbutus unedo</i> (arboç)	•		•	
<i>Erica arborea</i> (bruc boal)		•	•	
<i>Quercus ilex</i> (alzina)			•	
<i>Quercus suber</i> (surera)			•	
<i>Phillyrea latifolia</i> (aladern fals)			•	

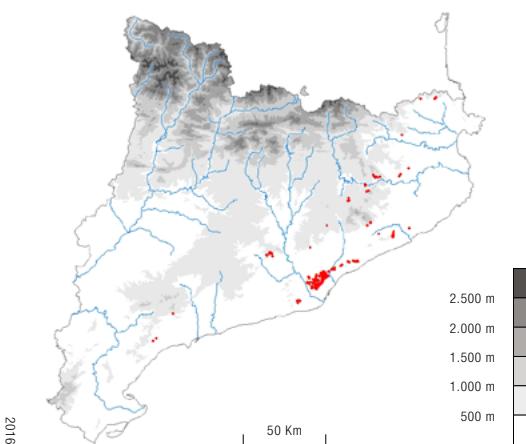
Estrat subarbustiu i lianoide				
<i>Rubia peregrina</i> (rogeta)			•	
<i>Smilax aspera</i> (aritjol)			•	
<i>Ruscus aculeatus</i> (galzeran)			•	
<i>Asplenium onopteris</i> (falzia de bosc)			•	

Arboç. G. Mercadal

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic i catalanídic septentrional (i, molt esparsament, central).

2016

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Erico-Arbutetum Molinier 1937**Quercetum ilicis Br.-Bl. 1915***Usos i problemes de conservació****Ús**

Sense ús.

Conservació

Els focs forestals ocasionals el poden afavorir en impedir el tancament del bosc, però allà on sovintegen comporten un empobriment important de l'hàbitat. Localment és afectat per la realització de treballs forestals no selectius.

Correspon a etapes serials de reconstitució dels boscos d'esclerofil·les que a poc a poc van donant pas als boscos que substitueixen. A les terres més rocalloses és una vegetació permanent.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (frequència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	14

Grau d'amenenaça	(A)	2
------------------	-----	---

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

32a2 Arboçars (formacions d'*Arbutus unedo*) i altres bosquines silicícoles, de les contrades mediterrànies occidentals.

Unitat EUNIS corresponent

F5.211 Western Mediterranean high maquis.

[JMN]

32.321+

Bruguerars amb dominància o abundància de bruc d'escombrès (*Erica scoparia*), silicícoles, dels sòls profunds i poc secs de terra baixa (i de l'estatge montà)

Brolla de bruc d'escombrès cap a Taradell (Osona). J. Vigo

Aspecte

Matollars o bosquines més aviat densos, generalment d'1-1,5 m d'alçària, dominats per brucs (ericàcies), que deixen passar força llum fins a terra. Sovint duen un estrat arborí clar i també algunes mates i herbes disperses; com a cas especial, als bruguerars dels Prepirineus centrals hi ha un estrat subarbustiu força dens, principalment de boixerola.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Muntanya mitjana: estatge submontà. Terra baixa: contrades marítimes subhumides.

Ambients que ocupa

Àrees poc inclinades o planes, poc o molt desforestades.

Clima

Mediterrani marítim subhumit o medioeuropeu submediterrani.

Substrat i sòl

Roques granítiques, però també gresos i conglomerats; sòls sorrencs, lleugerament àcids, força humits a l'hivern –fins i tot entollats temporalment– i no gaire secs a l'estiu.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Erica scoparia</i> (bruc d'escombrès)	•		•	
<i>Erica arborea</i> (bruc boal)		•	•	
<i>Calluna vulgaris</i> (bruguerola)		•	•	
<i>Lavandula stoechas</i> (tomaní)			•	
<i>Cistus salviifolius</i> (estepa borrera)			•	
Estrat subarbustiu				
<i>Arctostaphylos uva-ursi</i> (boixerola)		•	•	
<i>Genista pilosa</i> (ginestola pilosa)			•	

Bruc d'escombes. R.M. Masalles

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Lavandulo-Ericetum scopariae* Br.-Bl. 1931*Erico scopariae-Genistetum pilosae* Romo 1989**Usos i problemes de conservació****Ús**

Ús com a combustible o per fer tanques (actualment en desús).

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts. A molts indrets la progressió del bosc tendeix a fer-los retrocedir, per bé que els processos de degradació forestal (aclarida, foc, obertura de camins...) els fan reaparèixer dins la seva àrea de distribució.

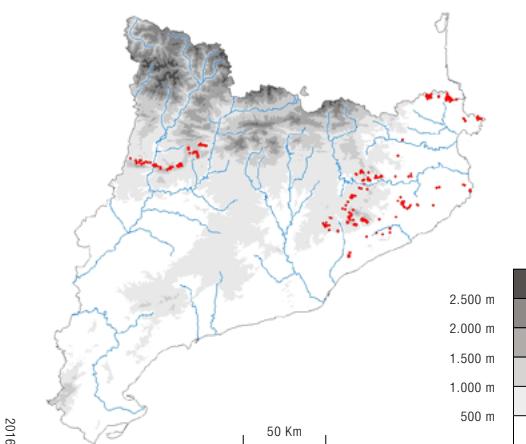
Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	14

Grau d'amenaça	(A)	2
-----------------------	------------	----------

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic, olositànic i catalanídic septentrional (i ausosegàrric oriental), fins a uns 1.100 m d'altitud; Prepirineus centrals (1.000-1.450 m).

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

32k Bruguerars amb dominància o abundància de bruc d'escombes (*Erica scoparia*), silicícoles, dels sòls profunds i poc secs de terra baixa (i de l'estatge montà).

Unitat EUNIS corresponent**F5.221.ES**

[JMN]

32.322+

Bruguerars dominats per bruc boal (*Erica arborea*), silicícoles, dels costers i dels sòls secs de les contrades mediterràries marítimes

Brolla de bruc boal prop de Sant Pere de Rodes (Alt Empordà). G. Mercadal

Aspecte

Formacions arbustives denses i altes (sovint de 2-3 m) definides per les poblacions del bruc boal que deien relativament poc espai per a d'altres arbustos més baixos, limitats a les petites claranies. Sovint es barrejen amb el bruc arbustos o arbrets esclerofíl·les, o bé hi ha un estrat superior clar (d'alzina o de pins).

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades marítimes subhumides. Muntanya mediterrània marítima.

Ambients que ocupa

Vessants d'orientació diversa, més rarament terres planes, en àrees desforestades.

Clima

Mediterrani marítim subhumit o mediterrani muntanyenc.

Substrat i sòl

Sobretot roques silícies (esquistos, granits, gresos), amb sòl relativament prim i rocallós, pobre i més o menys àcid, que esdevé força eixut a l'hivern; més rarament roques calcàries en terrenys plans o poc inclinats (dolines, plans culminals), amb un sòl força profund i descarbonatat.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbóri					
<i>Quercus ilex</i> (alzina)					•
<i>Quercus suber</i> (surera)					•
<i>Pinus pinea</i> (pi pinyer)					•
Estrat arbustiu					
<i>Erica arborea</i> (bruc boal)	•				
<i>Cistus salviifolius</i> (estepa borrhera)		•		•	
<i>Cistus monspeliensis</i> (estepa negra)			•	•	
<i>Calluna vulgaris</i> (bruguera)			•	•	
<i>Calicotome spinosa</i> (argelaga negra)			•	•	
<i>Lavandula stoechas</i> (tomani)			•	•	
<i>Arbutus unedo</i> (arboç)					•

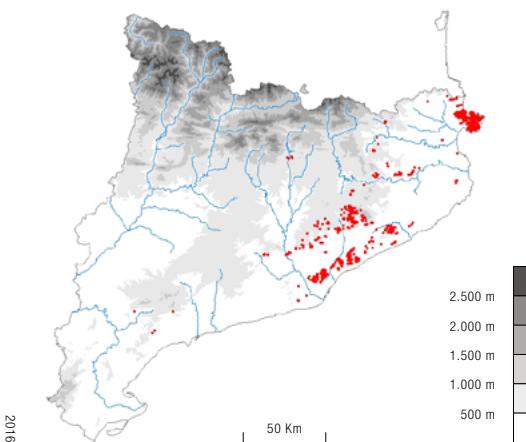
Brolles de bruc boal a la serra de l'Albera. A. Ferré

Bruc boal. J. Llistosella

Distribució dins el territori català

Territoris catalanídic (sobretot septentrional i central), olositànic i ruscínic, generalment fins a uns 1.000 m d'altitud.

2016

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cisto-Sarrothamnetum catalaunici (A. et O. Bolòs) O. Bolòs 1956
[incl. *Cytiso villosi-Ericetum arboreae* Zeller 1959]

Erico-Arbutetum Molinier 1937

Centaureo-Ericetum arboreae O. Bolòs 1983

Lavandulo-Ericetum scopariae Br.-Bl. 1931

Usos i problemes de conservació

Ús

Ús com a combustible o per fer tanques (actualment en desús).

Conservació

Sense problemes de conservació coneixuts. A molts indrets la progressió del bosc tendeix a fer-los retrocedir, per bé que els processos de degradació forestal (aclarida, foc, obertura de camins...) els fan reaparèixer dins la seva àrea de distribució.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (frequència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	12

Grau d'amenaça	(A)	2
----------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

32I Bruguerars dominats per bruc boal (*Erica arborea*), silícicles, dels costers i dels sòls secs de les contrades mediterrànies marítimes. □

Unitat EUNIS corresponent

F5.222.ES

[JMN]

32.323+

Bruguerars amb dominància o abundància de bruc vermell (*Erica cinerea*), silicícoles, de les contrades mediterrànies plujoses

Brolla de bruc vermell vora el coll de Poses (Vallès Oriental). J. Vigo

Aspecte

Matollar relativament baix (uns 30-70 cm), bastant dens, format per mates de fulla estreta o relativament petita. Conté poques herbes disperses, i alguns líquens terrícoles de tipus sufruticós. El port dels brucs i de la bruguerola, amb els branquillons drets, i el comportament marcescent de les estepes fan que a l'estiu la calor eixugui força la superfície del sòl.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades marítimes subhumides.

Ambients que ocupa

Indrets poc inclinats, més o menys solells, desforestats.

Clima

Mediterrani marítim subhumit.

Substrat i sòl

Roques força àcides (granits) o no gaire (conglomerats, gresos); però sòls sempre sense carbonats, àcids, força secs a l'estiu.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

<i>Erica cinerea</i> (bruc vermell)		•	•	
<i>Erica arborea</i> (bruc boal)		•	•	
<i>Calluna vulgaris</i> (bruguerola)	•	•	•	
<i>Cistus salviifolius</i> (estepa borrera)		•	•	
<i>Lavandula stoechas</i> (tomani)		•	•	
<i>Calicotome spinosa</i> (argelaga negra)		•	•	
<i>Pistacia lentiscus</i> (llentiscle)				•

Bruc vermell. A. Ferré

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Ericetum arboreo-cinereae* (Lapraz) O. Bolòs 1983**Usos i problemes de conservació****Us**

Sense ús.

Conservació

Amenaçat pel tancament de la vegetació i, puntualment, pel creixement urbanístic. També és un hàbitat vulnerable pel fet de presentar una distribució molt restringida.

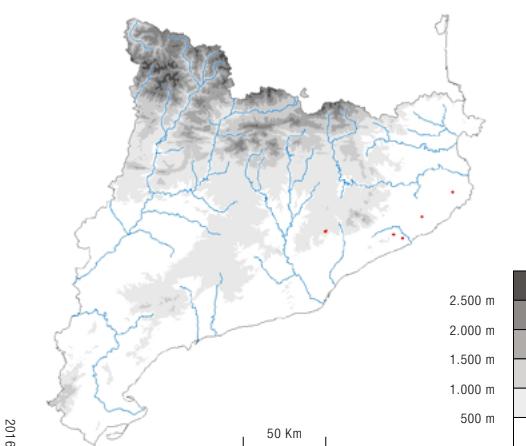
Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
<i>Erica cinerea</i> és una espècie molt rara a Catalunya		
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	14

Grau d'amenenaça	(A)	3
-------------------------	------------	----------

Distribució dins el territori català

Territori catalanídic septentrional, de manera molt esparsa.

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

32m Bruguerars amb dominància o abundància de bruc vermell (*Erica cinerea*), silicícoles, de les contrades mediterrànies plujoses.

Unitat EUNIS corresponent**F5.223.ES**

[JMN]

32.335+

Estepars de *Cistus ladanifer*, silicícoles, d'indrets secs de terra baixa

Poblament d'estepa ladanífera prop d'Alella (Maresme). M. Guardiola

Aspecte

Matollars mitjanament densos i alts, formats per diverses espècies d'estepes, entre les quals domina l'estepa ladanífera. Entremig hi ha altres arbustos i mates de fulla reduïda, i també algunes herbes xeròfiles que acaben d'omplir les petites claranes. Solen formar claps al costat d'altres estepars menys específics.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades marítimes subhumides.

Ambients que ocupa

Vessants desforestats.

Clima

Mediterrani marítim subhumit.

Substrat i sòl

Esquistos paleozoics; sòl descarbonatat, més o menys rocallós.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu	dom.	ab.	sign.	sec.
<i>Cistus ladanifer</i> (estepa ladanífera)	•		•	
<i>Cistus salvifolius</i> (estepa borrera)		•	•	
<i>Cistus monspeliensis</i> (estepa negra)			•	
<i>Lavandula stoechas</i> (tomaní)			•	
Estrat herbaci	dom.	ab.	sign.	sec.
<i>Brachypodium retusum</i> (llistó)		•		
<i>Hyparrhenia hirta</i> (albellatge)				•

Estepa ladanífera. M. Guardiola

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cap.

Usos i problemes de conservació**Us**

Sense ús.

Conservació

Amenaçat pel tancament de la vegetació i pel fet de presentar una distribució restringida a Catalunya, cosa que el fa vulnerable. Es troba majoritàriament dins d'espais naturals protegits (Collserola i Sant Llorenç del Munt).

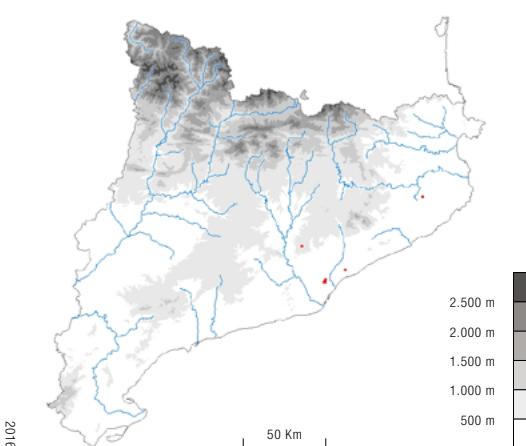
Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	14

Grau d'amenaça	(A)	4
-----------------------	------------	----------

Distribució dins el territori català

Territori catalanídic septentrional (molt localitzat a Sant Llorenç del Munt i la serra de Collserola, i encara més al Gironès).

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

Cap.

Unitat EUNIS corresponent**F5.236.ES**

[JMN]

32.341

Estepars dominats per estepa negra (*Cistus monspeliensis*), silicícoles, de les contrades mediterrànies marítimes

Brolles d'estepa negra al cap de Creus. X. Font

Aspecte

Brolles de composició florística variable, però sempre dominades per l'estepa negra, tot i que poden abundar-hi altres espècies arbustives, com són l'estepa borrera i el tomaní. Aquestes tres mates són de fulla blana, deformable sense sofrir lesions mecàniques quan es deshidraten. Sovint hi ha un estrat arbori clar, format per pins (blanc i pinyer), alzines o sureres. Els arbustos no ultrapassen gaire el metre d'alçada i generalment no formen poblamens densos. Això permet el desenvolupament d'un estrat herbaci força divers, format de manera molt constant pel llistó i l'albellatge i on, a la primavera, poden aparèixer algunes espècies anuals. El mes de maig, quan les flors blanques de l'estepa negra es troben en flor, l'hàbitat presenta un aspecte realment vistós.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades marítimes subhumides.

Ambients que ocupa

Costers preferentment orientats al sud.

Clima

Mediterrani marítim.

Substrat i sòl

Sòls secs i prims, sobre substrats clarament àcids.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu

<i>Cistus monspeliensis</i> (estepa negra)	•		•	
<i>Cistus salviifolius</i> (estepa borrera)		•	•	
<i>Lavandula stoechas</i> (tomaní)		•	•	
<i>Erica arborea</i> (bruc boal)		•	•	
<i>Calicotome spinosa</i> (argelaga negra)		•	•	
<i>Cistus albidus</i> (estepa blanca)		•		
<i>Ulex parviflorus</i> (gatosa)		•		
<i>Daphne gnidium</i> (matapolí)				•
<i>Dorycnium pentaphyllum</i> (botja d'escombraries)				•
<i>Rosmarinus officinalis</i> (romani)			•	

Estrat herbaci

<i>Brachypodium retusum</i> (llistó)	•			
<i>Hyparrhenia hirta</i> (albellatge)		•		
<i>Dactylis glomerata</i> (dàctil)				•
<i>Andryala integrifolia</i> (llongera)				•
<i>Helichrysum stoechas</i> (sempreviva)				•

Brolles d'estepa negra prop de Portlligat (Alt Empordà). A. Ferré i J. Vigo

Estepa negra. R.M. Masalles

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Cisto-Sarrothamnetum catalaunici* (A. et O. Bolòs) O. Bolòs 1956*Lavandulo-Ericetum scopariae* Br.-Bl. 1931**Usos i problemes de conservació****Ús**

Sovint pasturat per cabres i ovelles.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

Moltes d'aquestes brolles són secundàries i de manera espontània tendeixen a reforestar-se amb pins, alzines i sureres. Els focs impedeixen el tancament de la vegetació, i n'asseguren la persistència a termini mitjà.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	11

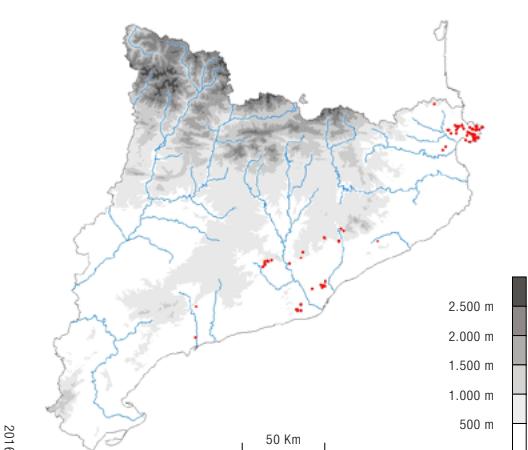
Grau d'amenenaça	(A)	1
-------------------------	------------	----------

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

32n Matollars (estepars i brolles) silicícoles de terra baixa. □

Unitat EUNIS corresponentF5.241 *Cistus monspeliensis* maquis.

[XF]

32.342

Estepars dominats per estepa borrera (*Cistus salvifolius*), silicícoles, de les contrades mediterrànies marítimes

Brolla d'estepa borrera al cap de Creus. J. Vigo i A. Ferré

Aspecte

Brolles dominades per l'estepa borrera, però amb força abundància de tomaní i d'altres menes d'estepes, totes malacofil·les, és a dir, de fulles deformables reversiblement quan perden aigua. Poden portar alguns arbres aïllats. L'estrat herbaci és força constant; hi abunda el llistó i, a la primavera, s'hi poden fer algunes plantes anuals. Quan floreix l'estepa borrera, l'hàbitat pren un aspecte molt vistós.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades marítimes subhumides.

Ambients que ocupa

Costers en qualsevol orientació.

Clima

Mediterrani marítim.

Substrat i sòl

Roques silícies. Sòls clarament àcids.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu

<i>Cistus salvifolius</i> (estepa borrera)	•		•	
<i>Lavandula stoechas</i> (tomaní)		•	•	
<i>Calicotome spinosa</i> (argelaga negra)		•	•	
<i>Cistus monspeliensis</i> (estepa negra)		•	•	
<i>Erica arborea</i> (bruc boal)		•	•	
<i>Ulex parviflorus</i> (gatosa)		•		
<i>Daphne gnidium</i> (matapoll)		•		
<i>Dorycnium pentaphyllum</i> (botja d'escombes)		•		
<i>Cistus albidus</i> (estepa blanca)		•		
<i>Dorycnium hirsutum</i> (botja peluda)			•	

Estrat herbaci

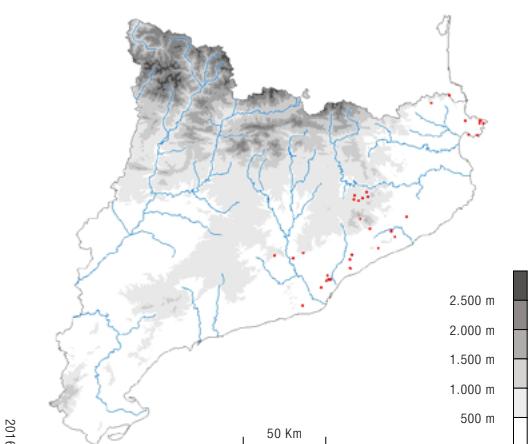
<i>Brachypodium retusum</i> (llistó)		•		
<i>Galium maritimum</i> (espunyidella peluda)			•	
<i>Dactylis glomerata</i> (dàctil)			•	
<i>Helichrysum stoechas</i> (sempreviva)			•	
<i>Rubia peregrina</i> (rogeta)			•	

Estepa borrera. G. Mercadal

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic i catalanídic, entre 25 i 600 m d'altitud.

2016

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cisto-Sarothramnetum catalaunici (A. et O. Bolòs) O. Bolòs 1956

Lavandulo-Ericetum scopariae Br.-Bl. 1931

Centaureo-Ericetum arboreae O. Bolòs 1983

Astragalo massiliensis-Cistetum repentis T. Franquesa 1996

Usos i problemes de conservació**Ús**

Sovint pasturat per cabres i ovelles.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

Moltes d'aquestes brottes són secundàries i de manera espontània tendeixen a reforestar-se amb pins, alzines i sureres. Els focs impedeixen el tancament de la vegetació, i n'asseguren la persistència a termini mitjà.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	11

Grau d'amenaça	(A)	1
-----------------------	------------	----------

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

32n Matollars (estepars i brottes) silicícoles de terra baixa. [F]

Unitat EUNIS corresponent

F5.242 Cistus salvifolius maquis.

[XF]

32.343

Estepars dominats per *Cistus populifolius*, silicícoles, de terra baixa, al territori catalanídic central

Brolla de *Cistus populifolius* al Baix Camp. M. Montané

Aspecte

Matollar més aviat alt (0,8-1,2 m) en què, al costat de l'espècie principal, intervenen altres arbustos, com també rebrots d'alzina o d'altres arbres. Hi dominen les plantes malacofil·les, de fulla blana, deformable amb els canvis d'hidratació sense sofrir danys irreversibles. L'estrat herbaci és més aviat escàs i irregular.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades marítimes subhumides.

Ambients que ocupa

Clarianes i marges de camí dins de l'alzinar, en àrees més aviat obagues i fresques.

Clima

Mediterrani marítim subhumit.

Substrat i sòl

Roques acides (granits, gresos); sòls sense carbonats, àcids.

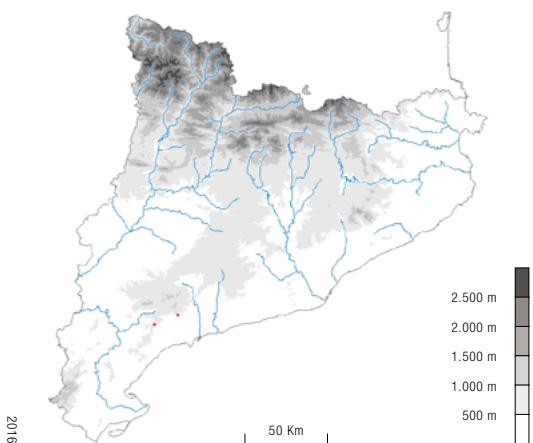
Flora principal

dom. ab. sign. sec.

<i>Cistus populifolius</i>	•			
<i>Cistus populifolius</i> × <i>salviifolius</i>		•		
<i>Cistus salviifolius</i> (estepa borrera)		•		
<i>Cistus monspeliensis</i> (estepa negra)			•	
<i>Cistus albidus</i> (estepa blanca)			•	
<i>Quercus ilex</i> (alzina)				•

Distribució dins el territori català

Territori catalanídic central, en àrees una mica muntanyenques (400-550 m d'altitud).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cap.

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús.

Conservació

Amenaçada per la reforestació espontània i per la facilitat d'hibridació de l'espècie principal, amb l'estepa borrera, molt més abundant.

Cistus populifolius és una espècie rara, amenaçada i protegida a Catalunya. Hàbitat poc estable, afectat per processos locals de desaparició i recolonització.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	14

Grau d'amenaça	(A)	4
----------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

F5.243 *Cistus populifolius* maquis.

[JMN]

32.3441+

Estepars d'estepa de muntanya (*Cistus laurifolius*) i tamborino (*Lavandula pedunculata*), acidòfils, del territori catalanídic central

Matollar d'estepa de muntanya a les muntanyes de Prades. A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Matollar relativament dens, de 0,7-1,5 m d'alçària i d'aspecte divers depenen de l'abundància relativa de les dues espècies principals o bé de si es barregen amb alguna altra estepa o amb bruc. Sovint du alguns arbres isolats (pi roig, per exemple) i sol tenir un estrat herbaci o subarbustiu irregular. Quasi tots els arbustos són malacofil·les (de fulla blana, deformable), però entre les herbes n'hi ha de fulla tendra i prima.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Muntanya mitjana: estatge submontà. Terra baixa: contrades marítimes subhumides.

Ambients que ocupa

Vessants desforestats o amb una coberta clara de pins, clarianes o marges de camins, en orientacions diverses.

Clima

Medioeuropèu submediterrani o mediterrani marítim subhumit.

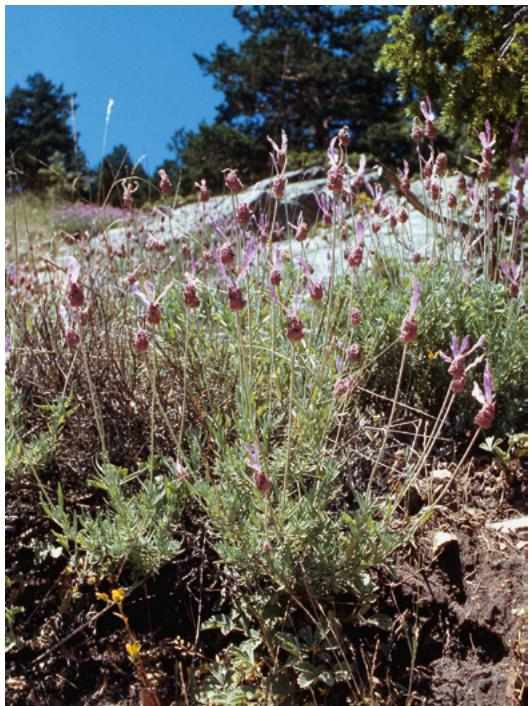
Substrat i sòl

Esquistos paleozoics; sòls sense carbonats, més o menys àcids, en general primis, pedregosos o rocallosos.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu	•	•	•	
<i>Cistus laurifolius</i> (estepa de muntanya)	•			
<i>Cistus albidus</i> (estepa blanca)		•	•	
<i>Erica arborea</i> (bruc boal)		•	•	
<i>Lavandula pedunculata</i> (tamborino)			•	
Estrat herbaci			•	
<i>Pteridium aquilinum</i> (falguera comuna)			•	
<i>Anarrhinum bellidifolium</i>			•	

Tamborino. Unitat de Botànica, UB

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Pteridio-Lavanduletum pedunculatae O. Bolòs 1967

Usos i problemes de conservació**Us**

Sense ús.

Conservació

Amenaçat pel tancament de la vegetació i pel fet de presentar una distribució molt restringida a Catalunya, cosa que el fa vulnerable. Hàbitat poc estable, afectat per processos locals de desaparició i recolonització.

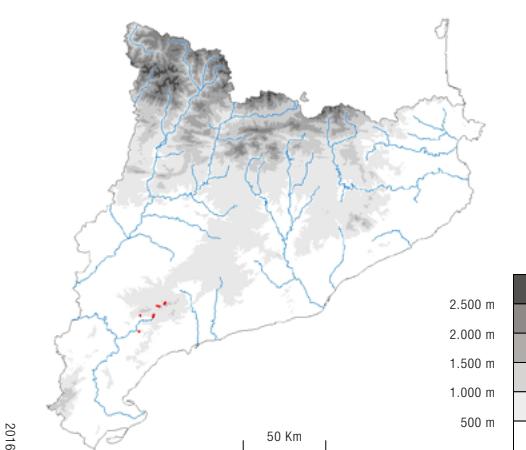
Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	4
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	16

Grau d'amenaça	(A)	4
-----------------------	------------	----------

Distribució dins el territori català

Territori catalanídic central (muntanyes de Prades, Priorat), entre 400 i 1.100 m.

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

32o Estepars d'estepa de muntanya (*Cistus laurifolius*) i tamborino (*Lavandula pedunculata*), acidòfils, de la muntanya mitjana del territori catalanídic central. □

Unitat EUNIS corresponent**F5.244** *Cistus laurifolius* maquis.

[JMN]

32.3442+

Estepars d'estepa de muntanya (*Cistus laurifolius*), acidòfils, dels Pirineus i del territori catalanídic septentrional

Matollar d'estepa de muntanya sobre Taradell (Osona). J. Vigo

Aspecte

Matollars relativament uniformes, de vora 1 m d'alçària o poc més, no gaire densos. Hi domina àmpliament l'estepa de muntanya, al costat d'altres arbustos o d'algún arbre. L'estrat herbaci és força pobre i dispers, de manera que deixa bona part del terra o de la roca al descobert. A l'estiu suporten un eixut molt acusat, i per això la planta dominant perd una part notable del fullatge.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Muntanya mediterrània continental. Muntanya mitjana: estatge submontà.

Ambients que ocupa

Costers rocallosos solells, molt secs a l'estiu, en àrees desforestades.

Clima

Mediterrani muntanyenc subhumit (i medioeuropeu submediterrani).

Substrat i sòl

Roques silícies, sobretot esquistos; sòl esquelètic, més o menys àcid.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu	•	•	•	
<i>Cistus laurifolius</i> (estepa de muntanya)	•			
<i>Lavandula stoechas</i> (tomaní)		•	•	
Estrat herbaci				•
<i>Trifolium arvense</i> (peu de llebre)				•
<i>Galium maritimum</i> (espunyidella peluda)			•	
<i>Centaurea pectinata</i>		•	•	

Centaurea pectinata. X. Font

Estepa de muntanya. A. Ferré

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponenTrifolio-Cistetum *laurifolii* O. Bolòs 1983Centaureo-Ericetum *arboreae* O. Bolòs 1983**Usos i problemes de conservació****Ús**

Sense ús.

Conservació

El creixement del bosc pot reduir-ne la superfície a mitjà termini, mentre que els focs ocasionals els poden afavorir.

En el paisatge primitiu aquests estepars es devien trobar limitats a algun serrat o carena rocosos, i es degueren estendre progressivament per desforestació.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	14

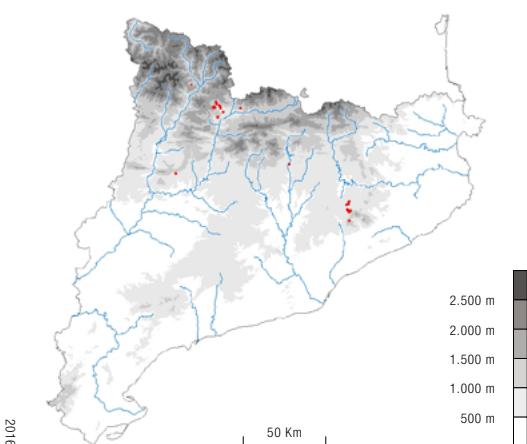
Grau d'amenenaça	(A)	3
-------------------------	------------	----------

**Típus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

32p1 Estepars d'estepa de muntanya (*Cistus laurifolius*), acidòfils, dels Pirineus i del territori catalanídic septentrional.

Unitat EUNIS corresponentF5.244 *Cistus laurifolius* maquis.

2016

[JMN]

32.3443+

Estepars d'estepa de muntanya (*Cistus laurifolius*) amb boix (*Buxus sempervirens*), neutroacidòfils, dels Pirineus

Matollar d'estepa de muntanya i boix a l'Alta Ribagorça. A. Ferré

Aspecte

Matollars més aviat irregulars i no gaire densos, de vora 1 m d'alçària o poc menys. Hi domina quasi sempre l'estepa de muntanya, al costat d'altres arbustos (sobretot el boix) o d'algun arbre, i entre les mates s'hi fan claps d'herbes o hi aflora la roca. Tot i l'estratègia malacofil·la de l'estepa, entre la resta de components hi destaquen alguns arbustos o arbrets de fulla més o menys coriàcia (com ara el boix mateix) i altres de caducifolis; entre les mates i les herbes també s'hi troba una certa diversitat de biòtipos.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Muntanya mitjana.

Ambients que ocupa

Vessants rocallosos, generalment força inclinats, més o menys solells, secs a l'estiu.

Clima

Medioeuropeu submediterrani.

Substrat i sòl

Roques silícies (gresos i argiles permotriàsics o esquistos), exposats a erosió molt activa, de manera que generen sòls irregulars, poc profunds i pedregosos.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Cistus laurifolius</i> (estepa de muntanya)	•			•
<i>Buxus sempervirens</i> (boix)		•	•	
<i>Genista scorpius</i> (argelaga)		•		
<i>Juniperus communis</i> (ginebre)		•		
<i>Amelanchier ovalis</i> (corner)		•		
Estrat herbaci				
<i>Festuca ovina</i> s.l.		•		
<i>Thymus vulgaris</i> subsp. <i>palearensis</i>			•	

Estepa de muntanya. A. Ferré

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Buxo-Cistetum laurifolii Carreras, Carrillo, Masalles, Ninot et Vigo 1993

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús.

Conservació

Sense problemes de conservació coneixuts, si bé el creixement del bosc pot reduir-ne la superfície a mitjà termini.

En el paisatge primitiu aquests estepars es devien trobar limitats a algun serrat o carena rocosos, i es degueren estendre progressivament per desforestació. Com que es fan en vessants molt erosionats, actualment és una vegetació en bona part permanent.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	4
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	16

Grau d'amenaça	(A)	3
-----------------------	------------	----------

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

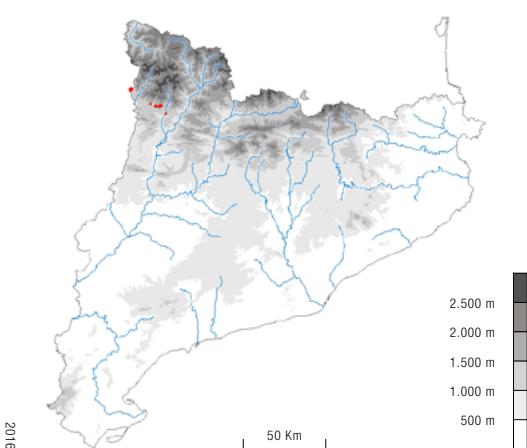
Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

32p2 Estepars d'estepa de muntanya (*Cistus laurifolius*) amb boix (*Buxus sempervirens*), neutroacídols, dels Pirineus. □

Unitat EUNIS corresponent

F5.244 *Cistus laurifolius* maquis.

[JMN]

32.346

Estepars de *Cistus crispus*, silicícoles i xeròfils, de les contrades mediterrànies marítimes

Poblament d'estepa crespa prop de Sils (la Selva). L. Vilar

Aspecte

Matollars baixos (40-50 cm) i relativament clars (65-80% de recobriment), amb una certa diversitat d'arbustos i mates. Entremig s'hi fan algunes herbes i petites mates xeròfiles, poc específiques. Sovint duen algun arbre espars, principalment surera, alzina i pi pinyer. Hi dominen les plantes malacofil·les (com ho són les estepes) o bé de fulles reduïdes, estretes, totes perennifòlies, malgrat que en els estius més secs queden força desfullades.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades marítimes subhumides.

Ambients que ocupa

Àrees assolellades, però poc inclinades, en llocs desforestats.

Clima

Mediterrani marítim subhumit.

Substrat i sòl

Roques àcides (granits, esquistos); sòls sense carbonats i poc o molt àcids, que esdevenen molt secs a l'estiu

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu

<i>Cistus crispus</i> (estepa crespa)	•		•	
<i>Lavandula stoechas</i> (tomaní)		•	•	
<i>Cistus salvifolius</i> (estepa borrera)		•	•	
<i>Cistus monspeliensis</i> (estepa negra)			•	
<i>Calicotome spinosa</i> (argelaga negra)			•	
<i>Calluna vulgaris</i> (bruguerola)			•	
<i>Ulex parviflorus</i> (gatosa)				•
<i>Daphne gnidium</i> (matapoll)				•

Estrat inferior

<i>Euphorbia biumbellata</i> (lleteresa)		•		
<i>Jasione montana</i>			•	
<i>Brachypodium retusum</i> (llistó)				•
<i>Hyparrhenia hirta</i> (albellatge)				•
<i>Sedum sediforme</i> (crespinell gros)				•
<i>Pleurochaete squarrosa</i> (molsa d'estrelletes)				•
<i>Cladonia foliacea</i> (flor de roca)				•

Estepa crespa. X. Font

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Calicotomo-Cistetum crispī Br.-Bl.* 1940**Usos i problemes de conservació****Us**

Sense ús.

Conservació

Amenaçat per la reforestació espontània. Vulnerable pel fet que sovint recobreix superfícies reduïdes. Els focs i treballs forestals impedeixen el tancament de la vegetació, i n'asseguren la persistència a termini mitjà.

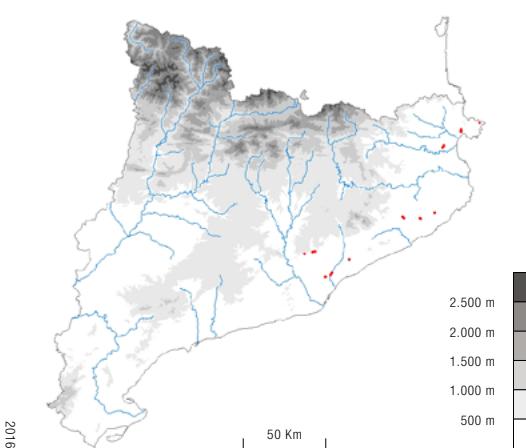
Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	12

Grau d'amenaça	(A)	4
-----------------------	------------	----------

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic i catalanídic septentrional; rar en general, llevat del Baix Empordà.

2016

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent**F5.246** *Cistus crispus* maquis.

[JMN]

32.348

Estepars d'estepa blanca (*Cistus albidus*), silicícoles, de terra baixa

Brolla d'estepa blanca prop de Portbou (Alt Empordà). I. Soriano

Aspecte

Brolles baixes dominades per l'estepa blanca, on soLEN ser rares les altres estepes. Són formacions força obertes, cosa que permet que s'hi facin petites mates, com ara la farigola, i herbes vivaces, com ara el trèvol pudent i el llistó. Les mates més abundants són malacofil·les (de fulles blanques, deformables quan perdren aigua), ericoides (de fulles estretes i rígides) o espinoses. A la primavera quan s'han obert les flors rosades de l'estepa blanca, l'hàbitat té un aspecte molt vistós.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades marítimes subhumides.

Ambients que ocupa

Costers solells, especialment a les àrees fortament alterades.

Clima

Mediterrani marítim.

Substrat i sòl

Substrats silicis. Sòls prims, no gaire àcids.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Cistus albidus</i> (estepa blanca)	•			•
<i>Lavandula stoechas</i> (tomaní)		•	•	
<i>Cistus salvifolius</i> (estepa borrera)		•	•	
<i>Dorycnium pentaphyllum</i> (botja d'escombreres)			•	
<i>Calicotome spinosa</i> (argelaga negra)			•	
<i>Ulex parviflorus</i> (gatosa)			•	
<i>Rosmarinus officinalis</i> (romani)				•
<i>Thymus vulgaris</i> (farigola, timó)				•
<i>Psoralea bituminosa</i> (trèvol pudent)				•
Estrat herbaci				
<i>Brachypodium retusum</i> (llistó)			•	
<i>Eryngium campestre</i> (panical)				•
<i>Convolvulus althaeoides</i> (corretjola de serp)				•

Botja d'escombres. J. Vigo i A. Ferré

Estepa blanca. M. Guardiola

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Cisto-Sarrothamnetum catalaunici* (A. et O. Bolòs) O. Bolòs 1956**Usos i problemes de conservació****Us**

Sovint pasturat per cabres i ovelles.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

Moltes d'aquestes brottes són secundàries i de manera espontània tendeixen a reforestar-se amb pins, alzines i sureres. Els focs impedeixen el tancament de la vegetació, i n'asseguren la persistència a termini mitjà.

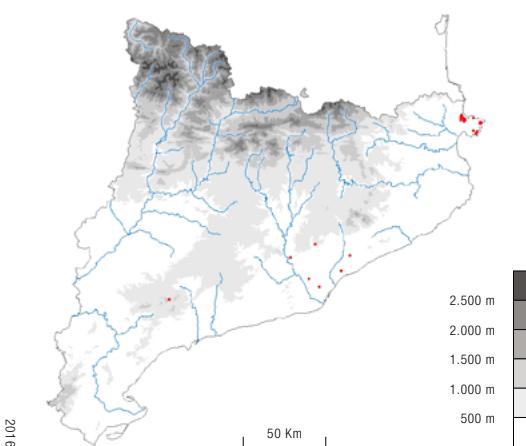
Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (frequència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	12

Grau d'amenaça	(A)	1
-----------------------	------------	----------

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic i catalanídic, entre 50 i 450 m d'altitud.

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

32n Matollars (estepars i brottes) silícicles de terra baixa. [X]

Unitat EUNIS corresponentF5.248 *Cistus albidus* maquis.

[XF]

32.351

Matollars de tomaní (*Lavandula stoechas*), silicícoles, de sòls secs de terra baixa

Matollar de tomaní vora els estanys de Canadal (Alt Empordà). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Brolles mitjanament denses, generalment de 50-80 cm d'alçària, dominades pel tomaní, de vegades amb algun arbre (pins) o arbust alt. L'estrat herbaci és divers, format per herbes vivaces xeròfiles, teròfits i petites mates, en part més o menys oportunistes. Presenten un desenvolupament primaveral força espectacular, tant per la brotada de les mates i herbes com per la floració del tomaní, en contrast amb la pèrdua generalitzada de fulles i brots a l'estiu.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades marítimes subhumides.

Ambients que ocupa

Costers, talussos i replans, molt sovint corresponents a camps abandonats fa poques dècades o bé a superfícies alterades per altres causes.

Clima

Mediterrani marítim subhumit.

Substrat i sòl

Esquistos; sòls pedregosos, primis, sovint rocallosos.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

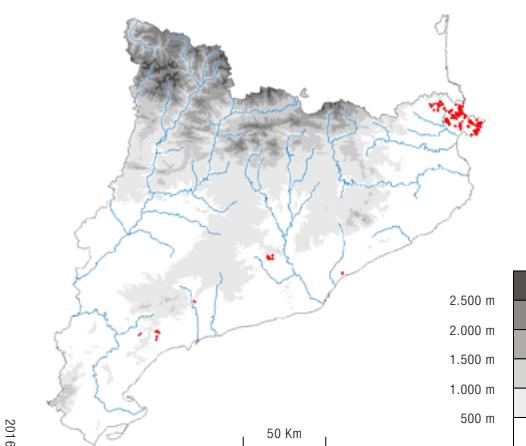
Estrat arbustiu				
<i>Lavandula stoechas</i> (tomaní)	•		•	
<i>Erica arborea</i> (bruc boal)		•		
<i>Cistus monspeliensis</i> (estepa negra)		•		
Estrat herbaci				
<i>Brachypodium retusum</i> (llistó)		•		
<i>Lupinus angustifolius</i> (llobí blau)			•	
<i>Helichrysum stoechas</i> (sempreviva)				•

Tomaní. J. Llistosella

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic i catalanídic septentrional i central.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Lupino angustifolii-Lavanduletum stoechidis T. Franquesa 1996
etc.

Usos i problemes de conservació**Ús**

Sense ús, eventualment pasturat per cabres i ovelles.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

De manera espontània són desplaçats per matollars més densos o pel bosc. De totes maneres, el fet que la seva distribució coincideixi amb territoris on els focs forestals són recurrents i que sovint es faci sobre sòls pobres on la successió vegetal és molt lenta n'assegura el manteniment i la regeneració.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	1
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	12

Grau d'amenenaça	(A)	2
-------------------------	------------	----------

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

32q Matollars de tomaní (*Lavandula stoechas*), silicícoles, de sòls secs de terra baixa. ■

Unitat EUNIS corresponent

F5.251 Central Mediterranean lavender maquis.

[JMN]

32.36

Brolles baixes i obertes d'estepes (*Cistus* spp.), brucs (*Erica* spp.)..., silicícoles, de terra baixa

Brolla oberta d'estepes i brucs sobre Taradell (Osona). J. Vigo

Aspecte

Brolles baixes amb força diversitat d'arbustos, entre els quals destaquen diverses espècies d'estepes i de brucs. El poblament arbustiu no és tancat, de manera que permet el desenvolupament d'un estrat herbaci força divers dominat per l'omnipresent llistó.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades marítimes subhumides.

Ambients que ocupa

Vessants de qualsevol orientació.

Clima

Mediterrani marítim.

Substrat i sòl

Substrats silicis; sòls de reacció àcida.

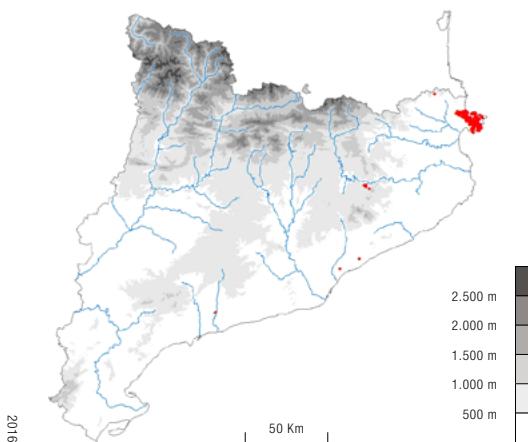
Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Cistus albidus</i> (estepa blanca)	•	•		
<i>Cistus salvifolius</i> (estepa borrera)	•	•		
<i>Erica scoparia</i> (bruc d'escombrera)	•	•		
<i>Erica arborea</i> (bruc boal)	•	•		
<i>Cistus monspeliensis</i> (estepa negra)	•	•		
<i>Lavandula stoechas</i> (tomàni)	•	•		
<i>Calicotome spinosa</i> (argelaga negra)	•			
<i>Ulex parviflorus</i> (gatosa)	•			
<i>Calluna vulgaris</i> (bruguerola)				•
<i>Dorycnium pentaphyllum</i> (botja d'escombrera)				•
<i>Daphne gnidium</i> (matapoll)				•
Estrat herbaci				
<i>Brachypodium retusum</i> (llistó)	•			
<i>Galium maritimum</i> (espunyidella peluda)				•

Distribució dins el territori català

Territoris catalanídic i ruscínic, entre 50 i 700 m d'altitud.

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

32n Matollars (estepars i brolles) silicícoles de terra baixa. ■

Unitat EUNIS corresponent

F5.26 Low sparse maquis.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cisto-Sarrothamnetum catalaunicum (A. et O. Bolòs) O. Bolòs 1956
etc.

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús, eventualment pasturat per cabres i ovelles. Antigament s'aprofitaven les soques de bruc.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.
Es tracta d'un hàbitat que espontàniament tendeix a ser desplaçat per pins, alzines o sureres. Els focs impedeixen el tancament de la vegetació, i n'asseguren la persistència a termini mitjà.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	10

Grau d'amenaça	(A)	1
----------------	-----	---

[XF]

32.374+

Brolles dominades per ginestell (*Sarrothamnus catalaunicus*), silicícoles, de les contrades marítimes plujoses, als territoris ruscínic i catalanídic septentrional

Matollar de ginestell sobre Santa Susanna (Maresme). A. Ferré

Aspecte

Brolles força altes, dominades pel ginestell i on estepes i brucs fan un paper secundari. Solen incloure un estrat arbòri obert, constituit per pi pinyer, per alzines o per sureres. L'estrat herbaci no és gaire important ni divers i està format de manera molt constant pel llistó.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades marítimes subhumides.

Ambients que ocupa

Vessants, preferentment ombrívols, sovint com a etapa de recuperació forestal de l'alzinar o la sureda.

Clima

Mediterrani marítim.

Substrat i sòl

Sòls àcids, sobretot sobre sauló.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbòri					
<i>Quercus ilex</i> (alzina)					•
<i>Quercus suber</i> (surera)					•
<i>Pinus pinea</i> (pi pinyer)					•
Estrat arbustiu					
<i>Sarrothamnus catalaunicus</i> (ginestell)	•			•	
<i>Cistus salviifolius</i> (estepa borrera)		•	•		
<i>Calicotome spinosa</i> (argelaga negra)		•	•		
<i>Cistus albidus</i> (estepa blanca)		•	•		
<i>Erica arborea</i> (bruc boal)		•	•		
<i>Ulex parviflorus</i> (gatosa)			•		
<i>Calluna vulgaris</i> (bruguerola)					•
<i>Asparagus acutifolius</i> (esparreguera boscana)					•
<i>Daphne gnidium</i> (matapoll)					•
<i>Rubus ulmifolius</i> (esbarzer)					•
Estrat herbaci					
<i>Brachypodium retusum</i> (llistó)		•			
<i>Galium maritimum</i> (espunyidella peluda)					•

Ginestell. J. Font

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Cisto-Sarothramnetum catalaunici* (A. et O. Bolòs) O. Bolòs 1956*Lavandulo-Ericetum scopariae* Br.-Bl. 1931**Usos i problemes de conservació****Ús**

Sense ús, eventualment sotmès a pastura.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts, si bé localment afectat per la reforestació amb pins, alzines o sureres. De tota manera l'explotació forestal i els incendis n'afavoreixen el manteniment. Hàbitat poc estable, afectat per processos locals de desaparició i recolonització.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	15

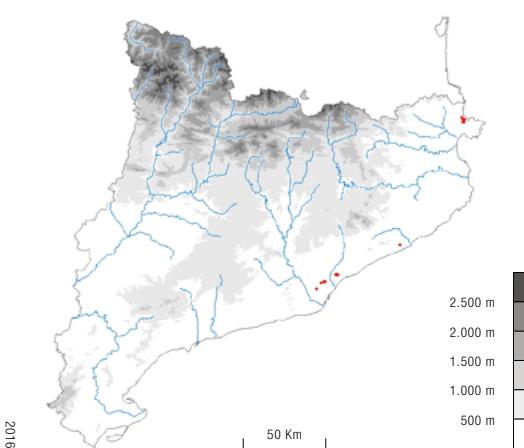
Grau d'amenenaça	(A)	1
-------------------------	------------	----------

**Típus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

32n Matollars (estepars i brolles) silicícoles de terra baixa. □

Unitat EUNIS corresponent**F5.274.ES**

[XF]

32.375+

Brolles dominades per argelaga negra (*Calicotome spinosa*), silicícoles, de les contrades mediterrànies marítimes

Matollar d'argelaga negra prop de Capmany (Alt Empordà). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Les brolles d'argelaga negra són força altes (1-2 m) i generalment poc denses. A banda de la lleguminosa dominant, comprenen altres arbustos diversos. L'estrat herbaci és bastant constant i està dominat pel llistó.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades marítimes subhumides.

Ambients que ocupa

Vessants solells, sovint com a etapa de recuperació de l'alzinar o de la sureda.

Clima

Mediterrani marítim.

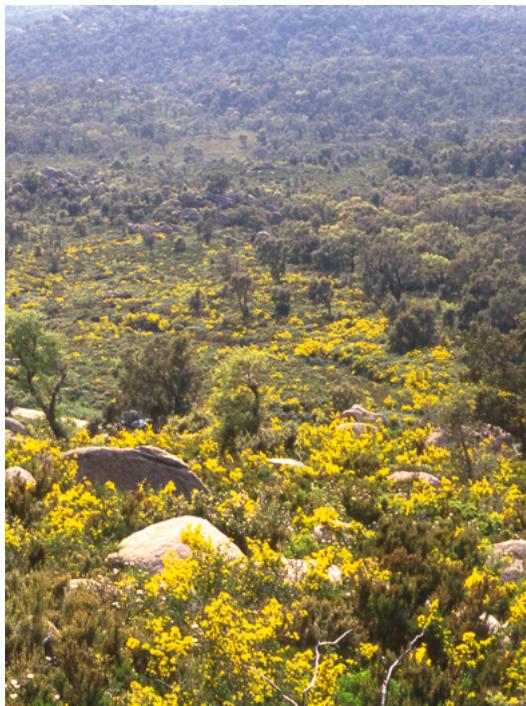
Substrat i sòl

Substrats silicis; sòls de reacció àcida.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Calicotome spinosa</i> (argelaga negra)	•		•	
<i>Lavandula stoechas</i> (tomaní)		•	•	
<i>Cistus monspeliensis</i> (estepa negra)		•	•	
<i>Cistus albidus</i> (estepa blanca)		•	•	
<i>Cistus salviifolius</i> (estepa borrera)		•	•	
<i>Erica arborea</i> (bruc boal)		•	•	
<i>Ulex parviflorus</i> (gatosa)		•		
<i>Asparagus acutifolius</i> (esparreguera boscana)				•
<i>Daphne gnidium</i> (matapoll)				•
Estrat herbaci				
<i>Brachypodium retusum</i> (llistó)		•		
<i>Galium maritimum</i> (espunyidella peluda)				•

Brolles d'argelaga negra als Castellars d'Espolla (Alt Empordà). I. Soriano

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cisto-Sarrothamnetum catalaunici (A. et O. Bolòs) O. Bolòs 1956

Lavandulo-Ericetum scopariae Br.-Bl. 1931

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús, eventualment utilitzat com a pastura.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

Sovint es tracta de brolles secundàries que tendeixen a reforestar-se espontàniament amb pins, alzines o sureres. De totes maneres, l'explotació forestal i els incendis n'afavoreix el manteniment.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	13

Grau d'amenaça	(A)	2
----------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

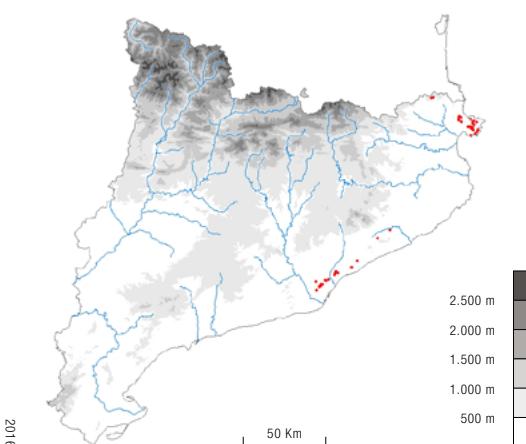
32n Matollars (estepars i brolles) silicícoles de terra baixa. █

Unitat EUNIS corresponent

F5.275.ES

Distribució dins el territori català

Territoris catalanídic i ruscínic, entre 100 i 700 m d'altitud.

2016

[XF]

32.376+

Brolles amb escruixidor (*Adenocarpus telonensis*), silicícoles, de les contrades mediterrànies marítimes, al territori catalanídic septentrional i central

Matollar d'escruixidor al massís de la Fembra Morta (Anoia). A. Ferré i R. Quadrada.

Aspecte

Matollars als (0,8-1,6 m) i més aviat densos, formats per diversos arbustos de fulla estreta, entre els quals l'escruixidor sol ser abundant i algun cop fins i tot dominant. En un estrat inferior sol haver-hi mates petites i herbes distribuïdes per les petites clarianes de manera poc regular; alguns cops també s'hi observa un dosser poc dens de pi pinyer o d'altres arbres. Dins de la flora principal hi dominen àmpliament les plantes perennes, amb un desenvolupament màxim a la primavera i amb una notable pèrdua de fullatge a l'estiu.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Adenocarpus telonensis</i> (escruixidor)	•	•		
<i>Cistus monspeliensis</i> (estepa negra)	•	•		
<i>Lavandula stoechas</i> (tomani)	•	•		
Estrat subarbustiu i herbaci				
<i>Thymus vulgaris</i> (farigola, timó)				•
<i>Dorycnium pentaphyllum</i> (botja d'escombreres)				•

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades marítimes subhumides.

Ambients que ocupa

Vessants d'orientació diversa, molt sovint cap a les parts altes dels costers i als serrats, en àrees desforestades.

Clima

Mediterrani marítim subhumit.

Substrat i sòl

Roques àcides (esquistos paleozoics). Sòls sense carbonats, més aviat prims o irregulars, rocallosos.

Escreixidor. A. Ferré i R. Quadrada

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cisto-Sarothramnetum catalaunici (A. et O. Bolòs) O. Bolòs 1956
subass. *adenocarpetosum*

Usos i problemes de conservació**Ús**

Sense ús.

Conservació

Amenaçat pel tancament de la vegetació i pel fet de presentar una distribució molt restringida a Catalunya, cosa que el fa vulnerable. Hàbitat poc estable, afectat per processos locals de desaparició i recolonització.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	14

Grau d'amenenaça	(A)	3
-------------------------	------------	----------

Distribució dins el territori català

Territori catalanídic central (massís de la Fembra Morta: 400-700 m d'altitud); molt localitzat al territori catalanídic septentrional.

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

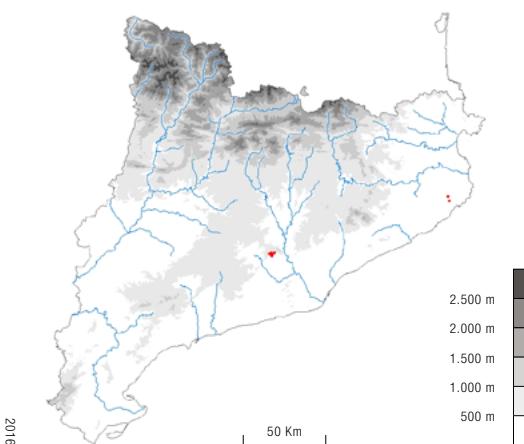
Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

32r Brolles amb escruixidor (*Adenocarpus telonensis*), silícole, de les contrades mediterrànies marítimes, al territori catalanídic septentrional i central. ☐

Unitat EUNIS corresponent

F5.276.ES

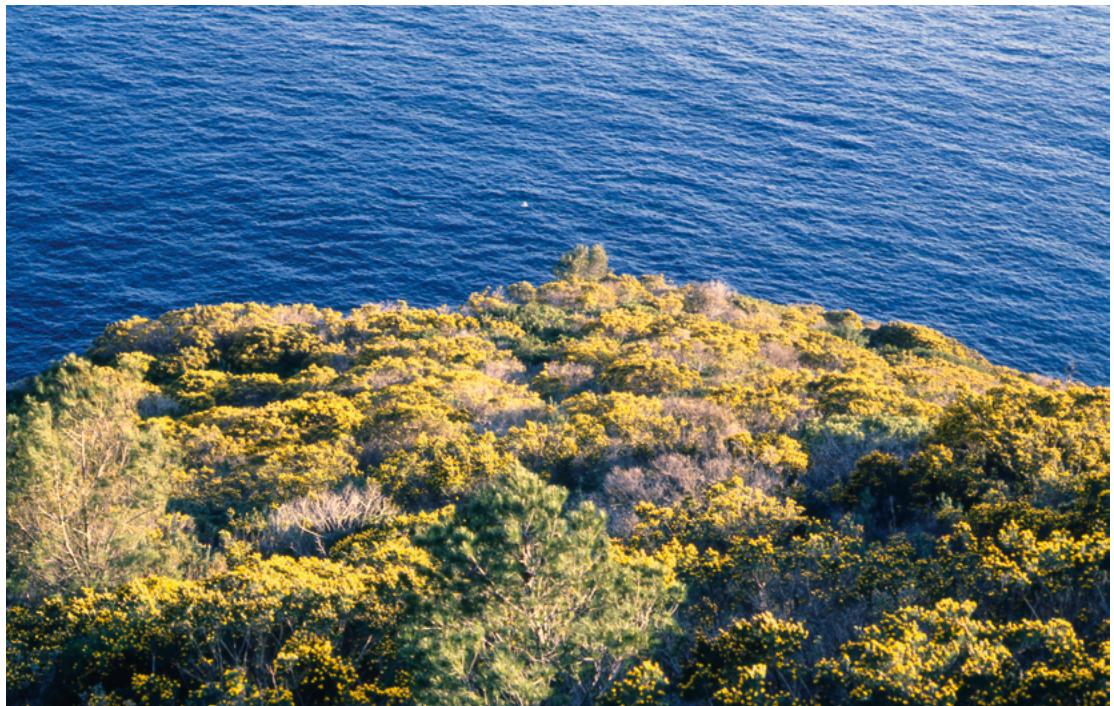

[JMN]

32.377+

Brolles amb *Genista linifolia*, silicícoles, de les contrades mediterrànies marítimes, al territori catalanídic septentrional

Matollar de *Genista linifolia* prop de Tossa de Mar (la Selva). E. Ballesteros

Aspecte

Matollars o bosquines relativament densos, d'1,5-2 m d'alçària, formats per diversos arbustos de fulla estreta o relativament petita, o sense fulles, i amb algunes mates esparses a l'estrat inferior. Alguns cops porten arbres dispersos (surera, pi blanc o pi pinyer, sobretot).

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades marítimes subhumides.

Ambients que ocupa

Llocs solells i més o menys arrecerats, en àrees desforestades.

Clima

Mediterrani marítim càlid.

Substrat i sòl

Roques silícies, sobretot granits. Sòls primis, rocallosos, força secs a l'estiu i àcids.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

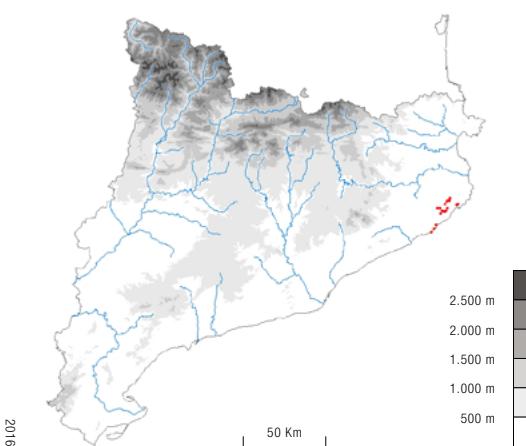
Estrat arbori <i>Quercus suber</i> (surera)			•	
Estrat arbustiu <i>Genista linifolia</i>	•	•		
<i>Erica arborea</i> (bruc boal)	•	•		
<i>Cistus salviifolius</i> (estepa borrera)	•	•		
<i>Lavandula stoechas</i> (tomani)		•		
<i>Calluna vulgaris</i> (bruguerola)		•		
<i>Myrtus communis</i> (murta)		•		
<i>Rosmarinus officinalis</i> (romani)			•	
<i>Pistacia lentiscus</i> (llentiscle)			•	

Genista linifolia. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Part més septentrional del territori catalanídic (la Selva i el Baix Empordà), fins a uns 300 m d'altitud.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cisto-Sarrothamnetum catalaunici (A. et O. Bolòs) O. Bolòs 1956

Usos i problemes de conservació

Us

Sense ús.

Conservació

Amenaçat pel tancament de la vegetació i pel fet de presentar una distribució restringida a Catalunya, cosa que el fa vulnerable. Sovint es tracta de brothes secundàries que tendeixen a reforestar-se espontàniament amb pins, alzines o sureres. De totes maneres, l'explotació forestal i els incendis n'afavoreixen el manteniment, sempre que no siguin molt recurrents.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	14

Grau d'amenenaça	(A)	4
-------------------------	------------	----------

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari

(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

F5.277.ES

[JMN]

32.378+

Brolles dominades per albada (*Anthyllis cytisoides*), silicícoles, dels terrenys poc àcids de terra baixa

Brolla d'albada, prop de Riudecanyes (Baix Camp). J. Vigo i A. Ferré

Aspecte

Matollars dominats per l'albada, sovint acompanyada de diverses plantes espinoses, com ara l'argelaga negra i la gatosa. Sorprèn que hi visquin algunes espècies clarament calcícoles, com ara el romaní. Com que els arbustos no solen fer un poblament tancat, hi pot haver un estrat herbaci força dens i divers, dominat de manera molt constant pel llistó. De manera esparsa hi poden aparèixer alguns arbres, especialment l'alzina i la surera.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Muntanya mediterrània marítima.

Ambients que ocupa

Costers solells, no gaire allunyats de la influència marina.

Clima

Mediterrani marítim.

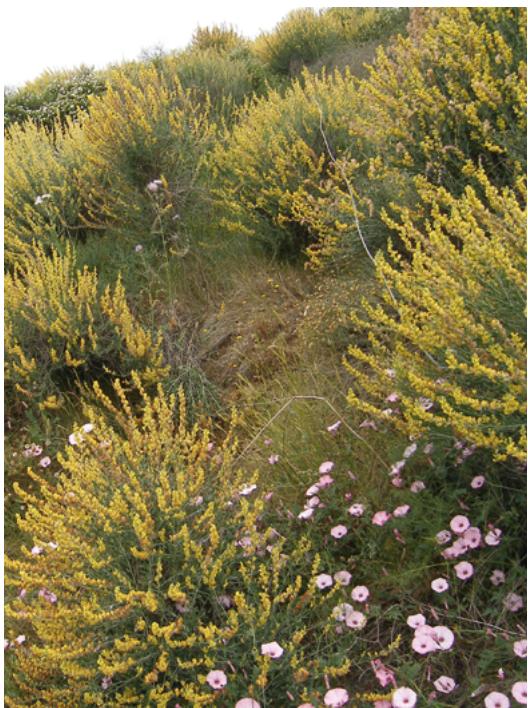
Substrat i sòl

Substrats silicis. Sòls poc àcids.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Anthyllis cytisoides</i> (albada)	•			•
<i>Lavandula stoechas</i> (tomani)		•	•	•
<i>Calicotome spinosa</i> (argelaga negra)		•	•	•
<i>Cistus albidus</i> (estepa blanca)		•	•	•
<i>Cistus salviifolius</i> (estepa borrera)		•	•	•
<i>Ulex parviflorus</i> (gatosa)		•		
<i>Dorycnium pentaphyllum</i> (botja d'escombreres)				•
<i>Spartium junceum</i> (ginesta)				•
<i>Rosmarinus officinalis</i> (romaní)				•
Estrat herbaci				
<i>Brachypodium retusum</i> (llistó)	•			
<i>Convolvulus althaeoides</i> (corretjola de serp)		•		
<i>Sedum sediforme</i> (crespinell gros)				•

Albada i, a primer terme, corretjola de serp. A. Ferré i J. Vigo

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cisto-Sarrothamnetum catalaunici (A. et O. Bolòs) O. Bolòs 1956
subass. *rosmarinetosum*

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús, eventualment utilitzat com a pastura d'ovelles i cabres.

Conservació

Sovint es tracta de brotis secundàries que tendeixen a reforestar-se espontàniament amb pins, alzines o sureres. Els incendis n'afavoreixen el manteniment, sempre que no siguin molt recurrents. En alguns sectors està amenaçat per la urbanització.

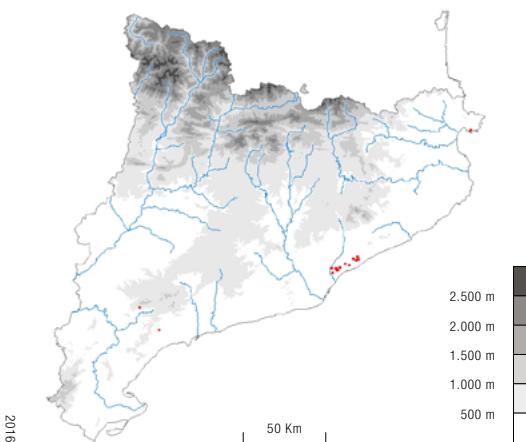
Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	13

Grau d'amenaça	(A)	3
----------------	-----	---

Distribució dins el territori català

Territori catalanídic central i septentrional i, més rarament, territori ruscínic. A partir del nivell del mar fins a uns 450 m d'altitud.

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

32n Matollars (estepars i brotis) silícicos de terra baixa. [X]

Unitat EUNIS corresponent

F5.278.ES

[XF]

32.379+

Brolles amb abundància d'altres lleguminoses (*Genista triflora*, *Genista monspessulana*, *Ulex parviflorus*), silicícoles, de les contrades mediterrànies marítimes

Brolla de *Genista monspessulana*, molleró i brucs vora Sant Pere de Rodes (Alt Empordà). G. Mercadal

Aspecte

Brolles denses (80 a 100% de recobriment) amb abundància de lleguminoses, com ara el molleró o la gatosa, a part d'estepes i brucs. Solen presentar un estrat arbori clar de pins, alzines o sureres. L'estrat herbaci no és gaire important a causa de la densitat d'arbustos; hi destaquen algunes espècies forestals com la falzia de bosc.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades marítimes subhumides.

Ambients que ocupa

Vessants ombrívols, sovint com a etapa de recuperació de l'alzinar o de la sureda.

Clima

Mediterrani marítim.

Substrat i sòl

Substrat silici. Sòls clarament àcids, especialment sobre sauló.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbori					•
<i>Quercus ilex</i> (alzina)					•
<i>Quercus suber</i> (surera)					•
Estrat arbustiu	•	•	•	•	•
<i>Genista triflora</i> (molleró)	•				
<i>Genista monspessulana</i>	•	•	•		
<i>Ulex parviflorus</i> (gatosa)	•	•	•		
<i>Erica arborea</i> (bruc boal)	•	•	•		
<i>Cistus monspeliensis</i> (estepa negra)	•				
<i>Lavandula stoechas</i> (tomàni)	•	•	•		
<i>Calicotome spinosa</i> (argelaga negra)	•	•	•		
<i>Cistus salvifolius</i> (estepa borrera)	•	•	•		
<i>Calluna vulgaris</i> (bruguerola)					•
<i>Dorycnium pentaphyllum</i> (botja d'escombres)					•
<i>Daphne gnidium</i> (matapoll)					•
Estrat herbaci					
<i>Brachypodium retusum</i> (llistó)	•				
<i>Asplenium onopteris</i> (falzia de bosc)					•

Genista monspessulana. X. Font

Molleró. X. Font

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Cisto-Sarothramnetum catalaunici* (A. et O. Bolòs) O. Bolòs 1956*Cytoso villosi-Ericetum arboreae* Costa et al. 1985**Usos i problemes de conservació****Ús**

Sense ús.

Conservació

En general es tracta de brotells secundàries que tendeixen a reforestar-se espontàniament. De totes maneres, l'explotació forestal i els incendis n'afavoreixen el manteniment, sempre que no siguin molt recorrents.

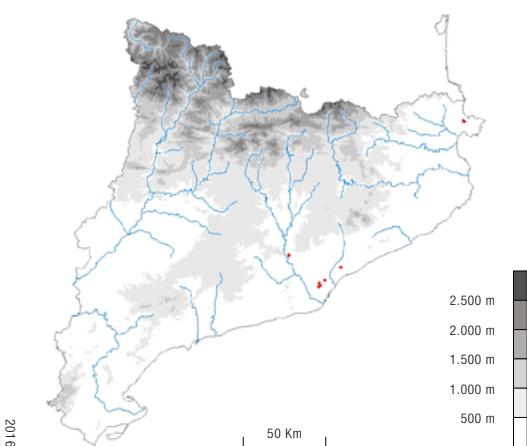
Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	11

Grau d'amenaça	(A)	3
-----------------------	------------	----------

Distribució dins el territori català

Territoris catalanídic i ruscínic, entre 100 i 600 m d'altitud.

2016

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

32n Matollars (estepars i brotells) silicícoles de terra baixa. [XF]

Unitat EUNIS corresponent**F5.279.ES**

[XF]

≡

<

32

Bosquines i matollars
mediterranis i
submediterranis

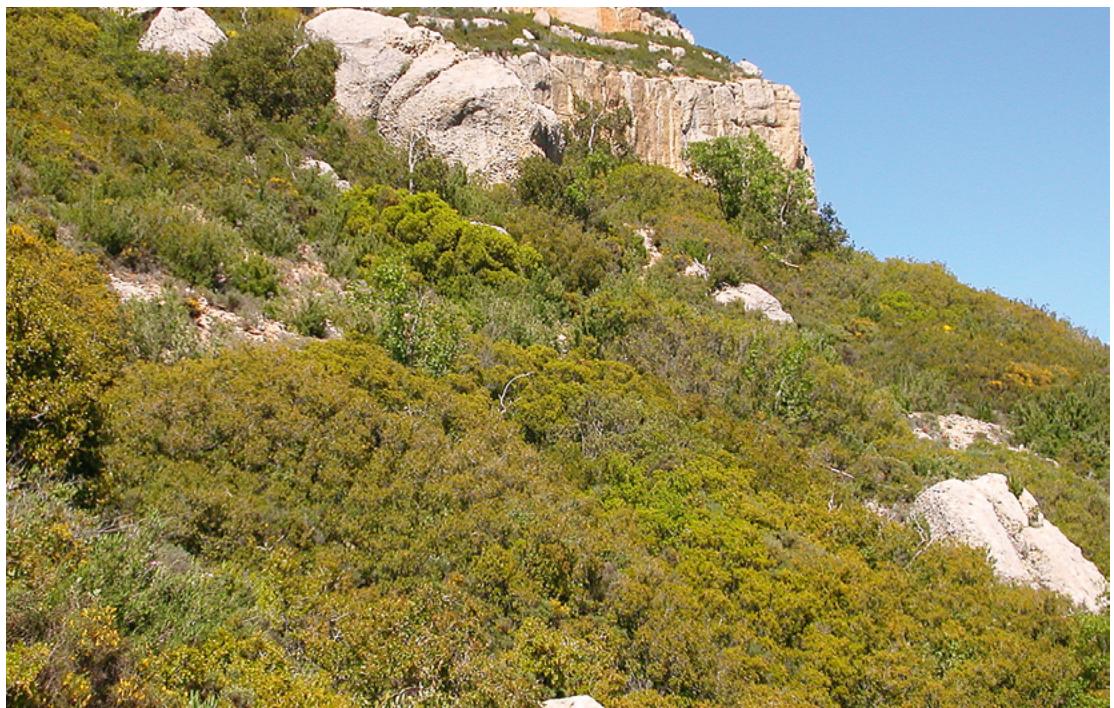
32.4

Bosquines i matollars
calcícoles mediterranis

32.41

Garrigues de coscoll (*Quercus coccifera*), sense plantes termòfiles o gairebé

Garriga al Montsant. J.M. Ninot

Aspecte

Matollars força densos i uniformes, generalment de 0,8-1,5 m d'alçària, formats per arbustos de fulla dura i petita, principalment el coscoll. En els espais que deixen els arbustos principals hi apareixen mates més petites i de fulla estreta, i herbes xeròfiles. En alguns casos hi ha un estrat arborescent espars, molts cops de pi blanc. Atesos els ambients que ocupen, aquests matollars es troben adaptats a un eixut estival acusat; en els estius més secs, l'espècie dominant perd una part important del fullatge, sobretot el de les branques més altes.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa, muntanya mediterrània i muntanya mitjana (estatge submontà).

Ambients que ocupa

Costers, serrats i àrees culminals, generalment més o menys assolellats.

Clima

Mediterrani (o medioeuropeu submediterrani).

Substrat i sòl

Calcàries i conglomerats, força més rarament margues i roques silícies. Sòls irregulars, sovint fissurals, més o menys carbonatats.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Quercus coccifera</i> (coscoll)	•		•	
<i>Pistacia lentiscus</i> (llentisclé)		•	•	
<i>Smilax aspera</i> (aritjol)			•	
<i>Rosmarinus officinalis</i> (romani)				•
<i>Erica multiflora</i> (bruc d'hivern)				•

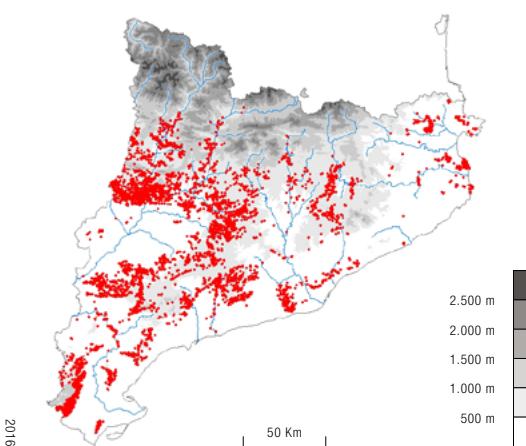
Estrat herbaci				
<i>Rubia peregrina</i> (rogeta)		•	•	
<i>Coris monspeliensis</i> (farigola masclé)			•	
<i>Brachypodium retusum</i> (lliçotó)		•		
<i>Euphorbia characias</i> (lleteresa vera)			•	

Garrigues a la serra de Millà (la Noguera). A. Ferré i J. Vigo

Distribució dins el territori català

General, però molt rar als Pirineus axials i al territori olositànic, fins a uns 1.100 m d'altitud.

2016

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Quercetum cocciferae Br.-Bl. 1924

Rhamno-Quercetum cocciferae Br.-Bl. et O. Bolòs (1954) 1957

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús, eventualment pasturat per ramats de cabres.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

A les terres interiors més àrides, pot considerar-se vegetació climàtica. En general, però, és una comunitat permanent de costers rocallosos o una formació secundària força estesa per desforestació, principalment a causa dels incendis, atesa la gran capacitat de rebröt de l'espècie protagonista. La reforestació espontània tendeix a reduir-ne l'extensió, sobretot als indrets de sol més desenvolupat.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (frequència dins el territori català)	(IC6)	1
Interès de Conservació	(IC)	11

Grau d'amenaça	(A)	1
----------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

32t Garrigues de coscoll (*Quercus coccifera*), sense plantes termòfiles o gairebé, d'indrets secs, sovint rocosos, de terra baixa i de l'estatge submontà. □

Unitat EUNIS corresponent

F6.11 Western *Quercus coccifera* garrigues

[JMN]

Brolles dominades per romaní (*Rosmarinus officinalis*), calcícoles, de terra baixa

Brolla de romaní i maleïda vora Castelló de Farfanya (la Noguera). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Matollars més aviat baixos (50-80 cm) i clars en què el romaní és més o menys dominant al costat d'altres arbustos i mates de port semblant, diferents segons els indrets. Per un seguit, totes aquestes mates tenen fulles estretes, més o menys rígides, i capçades poc denses. També s'hi fan, però, algunes plantes de fulla blana (malacofil·les). Sol haver-hi un estrat més baix, molt irregular i poc dens, integrat per matetes i herbes xeròfiles. Sovint hi creixen alguns arbrets dispersos, principalment el pi blanc. Les diferents mates que poden conviure amb el romaní defineixen diverses comunitats dins d'aquesta unitat, més aviat genèrica. En alguns casos, l'abundància relativa de les altres espècies assenyala la transició cap a d'altres unitats properes (32.432, 32.4B, 32.2121, 32.4C, 32.4D, 32.4E, 32.4F, 32.4H, 32.4J, 32.4L+, 15.923...); també pot passar gradualment a pinedes de pi blanc amb sotabosc dominat pel romaní (42.8414+, 42.8415+).

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa, més rarament muntanya mediterrània i estatge submontà.

Ambients que ocupa

Indrets desforestats, sigui per tales intenses, sigui per incendi; també camps abandonats de fa anys. Cap a muntanya, aquestes brolles queden restringides a alguns solells més o menys arrecerats.

Clima
Mediterrani.

Substrat i sòl

Roques carbonàtiques (calcàries, margues, conglomerats...); sòls bàsics, generalment rocallosos, primis, que esdevenen força secs a l'estiu. Puntualment, sobre pissarres o saulons.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu

<i>Rosmarinus officinalis</i> (romaní)	•	•	
<i>Erica multiflora</i> (bruc d'hivern)	•	•	
<i>Thymelaea tinctoria</i> (bufalaga)		•	
<i>Linum suffruticosum</i> (maleïda)		•	
<i>Lithospermum fruticosum</i> (sanguinària blava)		•	
<i>Globularia alypum</i> (foixarda)		•	
<i>Anthyllis cytisoides</i> (albada)		•	
<i>Cistus clusii</i> (esteperola)		•	
<i>Hellanthemum syriacum</i> (romer blanc)		•	

Estrat subarbustiu i herbaci

<i>Fumana ericoides</i> subsp. <i>montana</i>	•		
<i>Fumana thymifolia</i>		•	
<i>Hellanthemum apenninum</i> (perdiguera)	•		
<i>Coris monspeliensis</i> (farigola mascle)	•		
<i>Brachypodium retusum</i> (llistó)		•	
<i>Thymus vulgaris</i> (farigola, timó)		•	

Romaní. R.M. Masalles

Farigola mascle. J. Vigo

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Erico-Thymelaeetum tinctoriae* (Br.-Bl. et al.) A. et O. Bolòs 1950*Rosmarino-Lithospermetum* Br.-Bl. 1924*Rosmarino officinalis-Linetum suffruticosi* (Br.-Bl. et al.) Br.-Bl. et O. Bolòs 1957*Anthyllido-Cistetum clusii* Br.-Bl. et al. 1935*Moricandio moricandoidis-Rosmarinetum officinalis* Conesa et Recasens 1990*Euphorbio isatidifoliae-Rosmarinetum officinalis* Conesa 2001*Cisto-Sarrohamnetum catalaunici* (A. et O. Bolòs) O. Bolòs 1956 subass. *rosmarinetosum***Usos i problemes de conservació****Ús**

Sense ús, eventualment pasturat per cabres.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

En molts casos correspon a vegetació secundària, i la seva persistència va ligada als focs forestals i a altres impactes. També ocupa superfícies extenses de manera més o menys permanent, com ara serralets, costers rocallosos i altres indrets amb poc sòl.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	4
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	1
Interès de Conservació	(IC)	14

Grau d'amenaça	(A)	1
----------------	-----	---

**Típus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

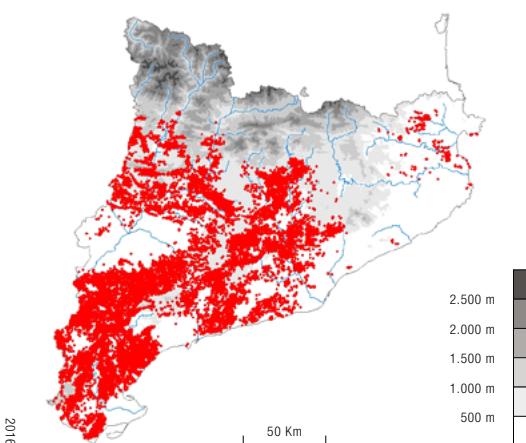
Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen****32u** Brolles de romaní (*Rosmarinus officinalis*) —i timonedes—, amb foixarda (*Globularia alypum*), bufalaga (*Thymelaea tinctoria*)..., calcícoles, de terra baixa. □**Unitat EUNIS corresponent****F6.12** Western *Rosmarinus officinalis* garrigues.

[JMN]

Distribució dins el territori català

General, tret dels Pirineus axials; però rar als Prepirineus orientals i a les terres silícies del territori catalanídic septentrional.

2016

32.431

Estepars dominats per estepa blanca (*Cistus albidus*), calcícoles, de terra baixa

Brolla d'estepa blanca al Priorat. I. Soriano

Aspecte

Matollars força baixos (60-80 cm) i mitjanament densos, en què, a banda de l'estepa blanca, s'hi fan altres mates i petits arbustos xeròfils. Hi predominen les espècies malacofil·les, si bé també n'hi ha de fulla estreta, i algun rebrot d'arbust esclerofil·le. A les petites clarianes sol haver-hi un estrat inferior molt discontinu, format per poques herbes i matetes xeròfiles; de vegades hi creix també algun pi dispers, principalment pi blanc. Aquests estepars passen insensiblement cap a d'altres menes de brotells, com ara les de les unitats 32.42 i 32.4J, i també cap a les pinedes de pi blanc amb romaní (42.8414⁺, 42.8415⁺).

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Cistus albidus</i> (estepa blanca)	•		•	
<i>Rosmarinus officinalis</i> (romaní)		•	•	
<i>Thymelaea tinctoria</i> (bufalaga)			•	
<i>Erica multiflora</i> (bruc d'hivern)			•	
<i>Ulex parviflorus</i> (gatosa)				•
Estrat subarbustiu i herbaci				
<i>Thymus vulgaris</i> (farigola, timó)				•
<i>Brachypodium retusum</i> (llistó)				•

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa.

Ambients que ocupa

Àrees desforestades, sovint sotmeses a pertorbacions periòdiques (foc, estassades); també terraprimis i altres llocs secs. Més aviat en exposició al sud.

Clima

Mediterrani, més aviat marítim subhumit.

Substrat i sòl

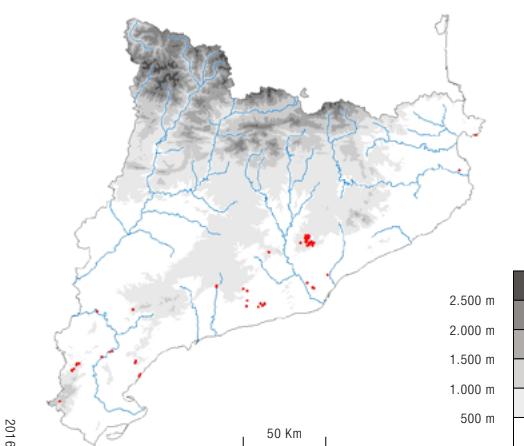
Roques carbonàtiques de mena diversa; més rarament roques àcides (esquistos...). Sòls poc o molt bàsics, generalment pedregosos, molt secs a l'estiu.

Estepa blanca. X. Font

Distribució dins el territori català

Territori catalanídic.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Erico-Thymelaeetum tinctoriae (Br.-Bl. et al.) A. et O. Bolòs 1950

Usos i problemes de conservació**ús**

Sense ús, eventualment pasturat per cabres.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

En molts casos correspon a vegetació secundària, i la seva persistència va lligada als focs forestals i a altres impactes. Més rarament es tracta de formacions permanents pròpies de sòls primis. En general, tendeixen a evolucionar lentament cap a d'altres matollars més densos o bé cap a bosquines.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	12

Grau d'amenaça	(A)	1
-----------------------	------------	----------

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

32u Brolles de romaní (*Rosmarinus officinalis*) –i timonedes–, amb foixarda (*Globularia alypum*), bufalaga (*Thymelaea tinctoria*)..., calcícoles, de terra baixa.

Unitat EUNIS corresponent

F6.131.ES

[JMN]

32.432

Estepars dominats per esteperola (*Cistus clusii*), calcícoles, de les contrades mediterràries càlides

Brolla d'esteperola prop de Mequinensa. L. Chamorro

Aspecte

Formacions arbustives o subarbustives no gaire denses, irregulars, d'entre 0,6-1 m d'alçària, formades principalment per l'esteperola i altres mates de port semblant; als espais que resten lliures s'hi poden veure algunes herbes perennes xeròfiles i subarbustos, si no el sòl nu. Poden dur una coberta arbòria poc densa, generalment de pi blanc. Hi dominen, de molt, les espècies de fulla linear, adaptades a suportar un període de fort eixut estival, durant el qual perdren part del fullatge.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades marítimes seques i contrades mediterrànies interiors.

Ambients que ocupa

Costers més o menys pendents, generalment solells, desforestats.

Clima

Mediterrani marítim sec o mediterrani continental.

Substrat i sòl

Roques carbonàtiques (generalment calcàries o margues). Sòls rocallosos, irregulars, carbonatats, en general més o menys argilosos, molt secs a l'estiu.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

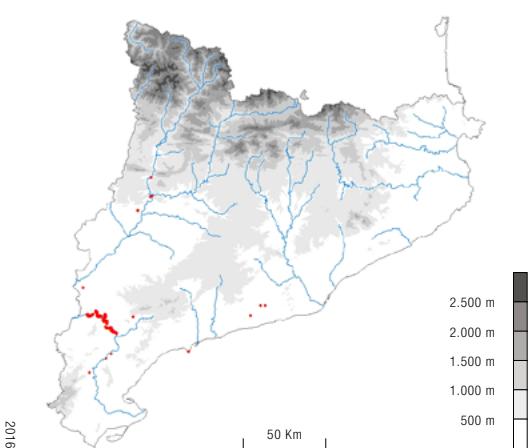
Estrat arbustiu				
<i>Cistus clusii</i> (esteperola)	•		•	
<i>Rosmarinus officinalis</i> (romani)		•	•	
<i>Anthyllis cytisoides</i> (albada)			•	
<i>Erica multiflora</i> (bruc d'hivern)			•	
<i>Globularia alypum</i> (foixarda)			•	
Estrat subarbustiu i herbaci				
<i>Brachypodium retusum</i> (llistó)		•		
<i>Thymus vulgaris</i> (farigola, timó)		•		
<i>Stipa offneri</i> (sanadella)			•	

Esteperola. A. Ferré i J. Vigo

Distribució dins el territori català

Territori sicòric i catalanídic central i meridional. Penetra puntualment fins als Prepirineus centrals.

2016

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Anthyllido-Cistetum clusii Br.-Bl. et al. 1935
Genisto-Cistetum clusii Br.-Bl. et O. Bolòs 1957

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús, eventualment pasturat per cabres.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts. Comunitat en general estesa i mantinguda per desforestació, sigui per efecte d'accions dràstiques (foc, tala), sigui per explotació forestal tradicional (aclarida, estassada del sotabosc). Així, en molts casos correspon a vegetació secundària i la seva persistència va lligada als focs forestals i a altres impactes. Més rarament es tracta de formacions permanentes pròpies de sòls primis. En general, tendeixen a evolucionar lentament cap a d'altres matollars més densos o bé cap a bosquines.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	13

Grau d'amenaça	(A)	1
----------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

32x Brolles calcícoles amb dominància d'esteperola (*Cistus clusii*), albada (*Anthyllis cytisoides*)..., de les contrades mediterrànies càlides. ■

Unitat EUNIS corresponent

F6.132.ES

[JMN]

32.433

Brolles amb abundància d'estepa borrera (*Cistus salvifolius*), calcícoles, de terra baixa

Estepa borrera. J. Vigo

Aspecte

Matollars més aviat baixos (60-90 cm) i no gaire densos, formats per diverses mates i petits arbustos, en part malacofil·les. A les petites clarianes s'hi fan algunes herbes xeròfiles i matetes; també s'hi pot trobar algun pi dispers, principalment pi pinyer. Sovint apareixen en forma de taques petites, entremig d'altres broles més extenses. Fan transicions cap a d'altres menes d'hàbitats propers, com ara els de les unitats 32.42 i 32.4J.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa, principalment contrades marítimes subhumides.

Ambients que ocupa

Llocs desforestats, oberts, sobretot en vessants solells.

Clima

Mediterrani marítim subhumit.

Substrat i sòl

Roques carbonàtiques, amb sòls superficialment descarbonatats; més rarament, roques silícies o sorres litorals fixades.

Flora principal

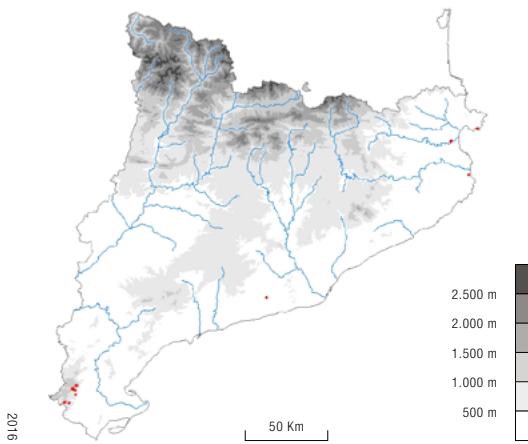
dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Cistus salvifolius</i> (estepa borrera)	•	•		
<i>Rosmarinus officinalis</i> (romani)	•	•		
<i>Cistus albidus</i> (estepa blanca)		•		
<i>Daphne gnidium</i> (matapoll)			•	
<i>Lavandula stoechas</i> (tomani)			•	

Estrat subarbustiu i herbaci				
<i>Thymus vulgaris</i> (farigola, timó)			•	
<i>Helichrysum stoechas</i> (sempreviva)			•	
<i>Brachypodium retusum</i> (llistó)			•	
<i>Pleurochaete squarrosa</i> (molsa d'estrelletes)			•	

Distribució dins el territori català

Territoris catalanídic i ruscínic.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Erico-Thymelaeetum tinctoriae (Br.-Bl. et al.) A. et O. Bolòs 1950
etc.

Usos i problemes de conservació**Ús**

Sense ús, eventualment pasturat per cabres.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

En molts casos correspon a vegetació secundària, i la seva persistència va lligada als focs forestals i a altres impactes. Més rarament es tracta de formacions permanentes pròpies de sòls primis. En general, tendeixen a evolucionar lentament cap a d'altres matollars més densos o bé cap a bosquines.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (frequència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	14

Grau d'amenaça	(A)	1
----------------	-----	---

[JMN]

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

32u Brolles de romaní (*Rosmarinus officinalis*) –i timonedes–, amb foixarda (*Globularia alypum*), bufalaga (*Thymelaea tinctoria*)..., calcícoles, de terra baixa. □

Unitat EUNIS corresponent

F6.133.ES

32.45

Brolles baixes dominades per càdec (*Juniperus oxycedrus*), calcícoles, de terra baixa

Brolla de càdec a la serra de Rubió (Anoia). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Matollars constituïts per diversos arbustos i mates de fulla estreta, que formen un estrat no gaire alt (0,5-1 m) i poc dens, o, si més no, discontinu, entre els quals domina el càdec. Sovint en sobre-surt algun arbre isolat, com ara el pi blanc. A part dels arbustos, hi creixen herbes xeròfiles i matetes, aprofitant les petites clarianes. Tot i això, encara resta força substrat (sòl o roca) al descobert. A les àrees de clima sec poden cobrir superfícies relativament grans, mentre que a les de clima subhumit es troben més aviat en forma de claps envoltats de boscos, bosquines o matollars més densos.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa (i muntanya mediterrània).

Ambients que ocupa

Vessants solells o replans relativament secs, en llocs amb poques possibilitats de desenvolupament d'arbres.

Clima

Mediterrani (o mediterrani muntanyenc).

Substrat i sòl

Roques calcàries; sòls rocallosos, irregulars, sovint discontinus i amb afloraments de roca, molt secs a l'estiu.

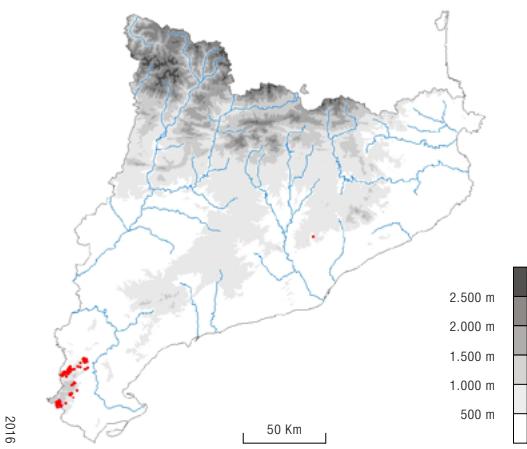
Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Juniperus oxycedrus</i> (càdec)	•		•	
<i>Rosmarinus officinalis</i> (romani)		•	•	
<i>Juniperus phoenicea</i> (savina)			•	
<i>Thymelaea tinctoria</i> (bufalaga)			•	
<i>Erica multiflora</i> (bruc d'hivern)			•	
<i>Quercus coccifera</i> (coscoll)			•	
Estrat subarbustiu i herbaci				
<i>Fumana ericoides</i> subsp. <i>montana</i>			•	
<i>Stipa offneri</i> (sanadella)			•	
<i>Thymus vulgaris</i> (farigola, timó)				•
<i>Brachypodium retusum</i> (lliçotó)		•		

Distribució dins el territori català

General, tret dels Pirineus axials i de les contrades litorals d'hivern càlid.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Erico-Thymelaeetum tinctoriae (Br.-Bl. et al.) A. et O. Bolòs 1950 etc.

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús, eventualment pasturat per cabres.

Conservació

Amenaçat pels incendis forestals, atès que les espècies dominants es regeneren amb dificultat. També es veu afectat puntualment per treballs forestals no selectius.

Es tracta d'una formació que en alguns casos evoluciona lentament cap a matollars més densos o bosquines, però, més sovint és una formació estable que ocupa indrets poc adequats per al bosc. Les poblacions de càdec són sensibles als canvis ambientals, de manera que les pertorbacions intenses o continuades (com ara el foc) n'amenacen la pervivència.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	1
Interès de Conservació	(IC)	10

Grau d'amenenaça	(A)	1
------------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

32u Brolles de romaní (*Rosmarinus officinalis*) –i timonedes–, amb foixarda (*Globularia alypum*), bufalaga (*Thymelaea tinctoria*)..., calcícoles, de terra baixa.. □

Unitat EUNIS corresponent

F6.15 Western *Juniperus oxycedrus* garrigues

32.461

Poblaments d'espíglol mascle (*Lavandula latifolia*), calcícoles, sovint envaint prats o conreus abandonats, de terra baixa i de l'estatge submontà

Matollar d'espíglol mascle a la Ribagorça. A. Ferré

Aspecte

Masses d'espíglol mascle, relativament denses, que solen ocupar extensions petites. S'hi barreja algun altre arbust baix i diverses herbes de caràcter poc o molt xeròfil.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa, muntanya mediterrània i muntanya mitjana.

Ambients que ocupa

Costers secs, desforestats.

Clima

Mediterrani o submediterrani.

Substrat i sòl

Substrat calcícola; sòls sovint primis i pedregosos.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu	•	•	•	•
<i>Lavandula latifolia</i> (espíglol mascle)	•			
<i>Thymus vulgaris</i> (farigola, timó)				•
<i>Helianthemum italicum</i> (herba passerella)				•
Estrat herbaci				•
<i>Brachypodium phoenicoides</i> (fenàs)				•
<i>Avenula pratensis</i> subsp. <i>iberica</i>				•
<i>Aphyllanthes monspeliensis</i> (jonça)				•
<i>Koeleria vallesiana</i> (herba rodona)				•

Espigó mascle. A. Ferré

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	4
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	14

Grau d'amenaça	(A)	1
----------------	-----	---

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

Cap.

Unitat EUNIS corresponent**F6.161.ES****Distribució dins el territori català**

Tot i que apareix esparsament, aquest hàbitat està estès per una gran part del país, llevat de la zona més àrida del territori sicòric, l'alt Pallars, la Vall d'Aran i les terres àrides nordorientals.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cap.

Usos i problemes de conservació**Ús**

Sense ús, eventualment pasturat per cabres i ovelles.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

En molts casos correspon a vegetació secundària i apareix després de focs forestals o per abandonament de pastura o de conreus.

En aquests casos, tendeix a evolucionar lentament cap a d'altres matollars més densos o bé cap a bosquines.

Timonedes (brolles baixes) dominades per timó (*Thymus spp.*), sajolida (*Satureja montana*), esparbonella (*Sideritis scordioides*) o altres labiades (llevat d'espígols), calcícoles, de terra baixa

Timoneda amb farigola, herba de la feridura... prop de Canalda (Solsonès). J. Vigo

Farigola. X. Font

Aspecte

Formacions subarbustives, en general de 15-30 cm d'alçària, formades sobretot per mates de fulla estreta o petita, que deixen força espai lliure, aprofitat per altres vegetals, de vegades molt diversos, com poden ser herbes vivaces, geòfits bulbosos, herbes anuals, líquens i molses terrícoles. També sol haver-hi força proporció de terra o de roca al descobert. Les mates i les herbes vivaces hi presenten canvis estacionals notables (brotada primaveral, marçament estival) i moltes herbes desapareixen del tot, o gairebé, a l'estiu. Aquest hàbitat aplega una bona pila de comunitats, diferenciades, tant pel contingut florístic com per aspectes estructurals, des de formes termòfiles de terra baixa fins a d'altres un xic muntanyenques; i des de timonedes secundàries, pobres, fins a d'altres de permanents, que presenten força diversitat biològica.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa (contrades seques o subàrides, sobretot) i baixa muntanya mediterrània.

Ambients que ocupa

Indrets plans o inòclinats amb poc sòl (codines, terraprims, costers molt erosionats), més aviat solells; o bé llocs no tan inhòspits (erms, camps abandonats), quan es tracta de timonedes secundàries.

Clima

Sobretot mediterrani sec o subàrid; també mediterrani subhumit o mediterrani muntanyenc en terrenys molt secs.

Substrat i sòl

Roques calcàries. Sòls pedregosos o rocallosos, prims, carbonatats, sovint més o menys fissurals, molt secs a l'estiu.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

<i>Thymus vulgaris</i> (farigola, timó)	•	•		
<i>Satureja montana</i> (sajolida)	•	•		
<i>Brachypodium retusum</i> (llistó)	•			
<i>Fumana ericoides</i> subsp. <i>montana</i>		•		
<i>Helianthemum italicum</i> (herba passerella)	•			
<i>Helianthemum apenninum</i> s.l. (perdiguera)		•		
<i>Sideritis scordioides</i> (esparbonella)		•		
<i>Sideritis hirsuta</i> (herba de la feridura)		•		
<i>Thymus loscosii</i>		•		
<i>Thymus fontqueri</i>		•		
<i>Teucrium polium</i> s.l. (timó mascle)		•		
<i>Dipcadi serotinum</i> (marcet)		•		
<i>Muscari neglectum</i> (calabruixa)		•		
<i>Sedum sediforme</i> (crespinell gros)		•		

Esparbonella. Unitat de Botànica, UB

Poblament de *Teucrium polium* subsp. *gnaphalodes*. Unitat de Botànica, UB**Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen***Sideritido-Thymetum loscosii* O. Bolòs et Molero 1984*Sideritetum cavanillesii* Br.-Bl. et Bolòs 1957*Teucrio aragonensis-Thymetum fontqueri* O. Bolòs (1960) 1967*Thero-Brachypodietalia* (Br.-Bl.) R. Mol. 1934*Brachypodio-Aphyllanthesum* O. Bolòs 1956 em 1967

etc.

Usos i problemes de conservació**ús**

Sense ús, eventualment pasturat per ramats de cabres.

Conservació

Algunes d'aquestes timonedes han estat transformades en conreus o bé s'hi han instal·lat infraestructures. Puntualment es poden veure afectades per esllavissades o per un excés de pastura.

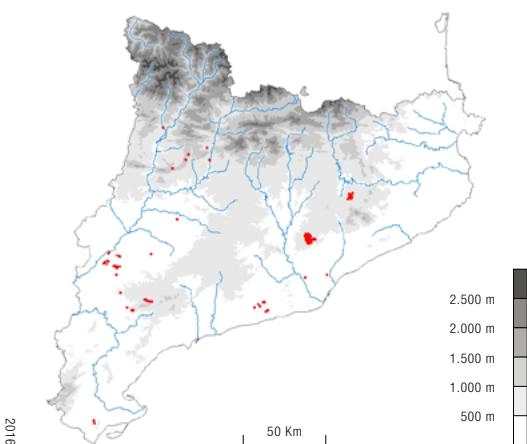
Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	3
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	1
Interès de Conservació	(IC)	14

Grau d'amenaça	(A)	3
-----------------------	------------	----------

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

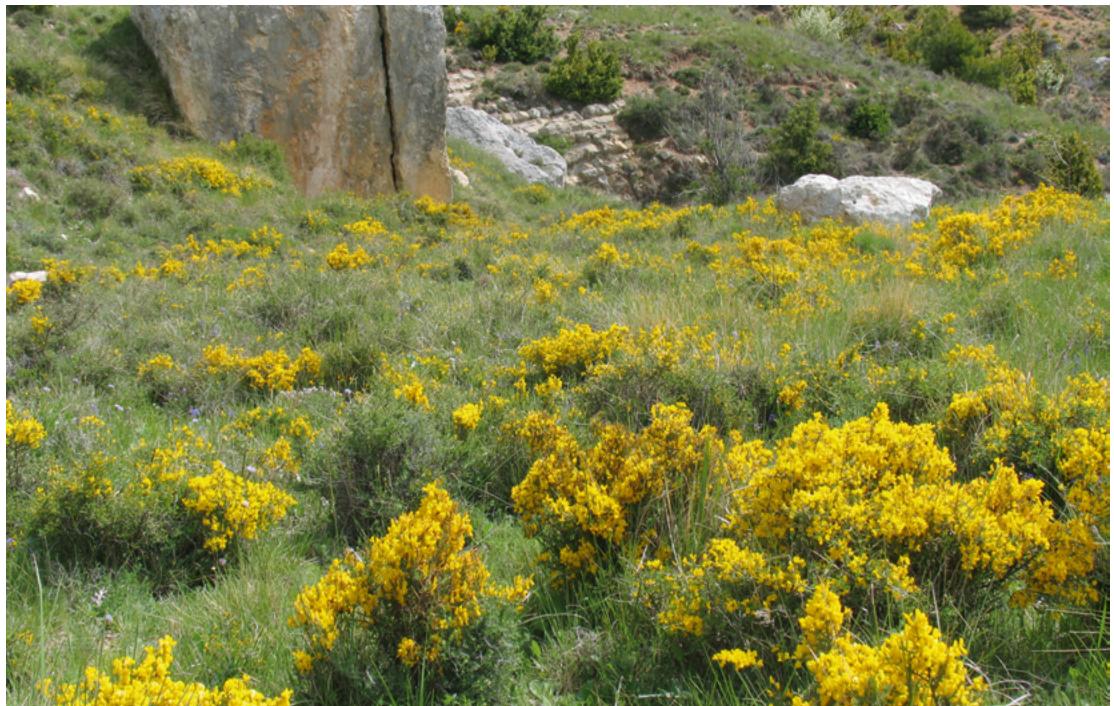
**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**32v Timonedes d'esparbonella (*Sideritis scordiooides*), calcícoles, de les contrades interiors seques. □**Unitat EUNIS corresponent**F6.17 Western *Teucrium* and other labiate garrigues.

[JMN]

32.4811+

Argelagars (matollars de *Genista scorpius*), calcícoles, de terra baixa i de la muntanya mitjana

Argelagar a la serra de Carreu (Pallars Jussà). A. Petit

Aspecte

Comunitats dominades per l'argelaga, de vegades molt denses, generalment de 0,6-1,2 m d'alçària, que poden dur altres arbustos o mates esparsos i un estrat herbaci normalment força desenvolupat, format sobretot per herbes vivaces. També pot haver-hi un dossier poc dens d'arbres (roures, pins, alzina, carrasca, depenen dels ambients on es troba l'argelagar).

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa, muntanya mediterrània i muntanya mitjana.

Ambients que ocupa

Vessants de qualsevol orientació, o planells; en general com a estadi de colonització de camps abandonats, prats deixats de pasturar o terres forestals cremades.

Clima

Mediterrani, mediterrani muntanyenc o medioeuropeu submediterrani.

Substrat i sòl

Roques carbonàtiques. Sòls bàsics o neutres, des de francs fins a molt argilosos.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

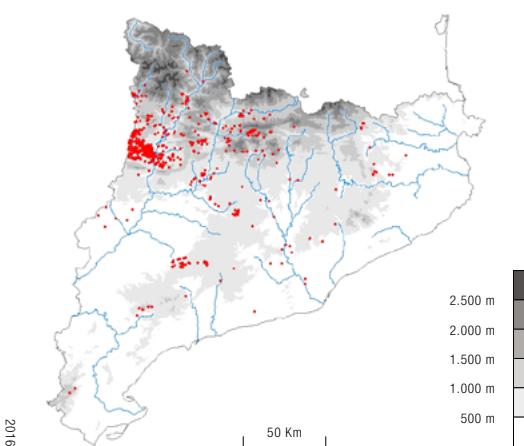
<i>Genista scorpius</i> (argelaga)	•			
<i>Brachypodium phoenicoides</i> (fenàs)		•		
<i>Artemisia campestris</i> (botja)				•
<i>Rosa</i> spp. (gavarrides)			•	
<i>Psoralea bituminosa</i> (trèvol pudent)				•
<i>Carlina vulgaris</i> (carlina petita)				•
<i>Avenula pratensis</i> subsp. <i>iberica</i>				•

Argelaga. A. Ferré

Distribució dins el territori català

General, si bé rar o molt rar a les comarques litorals i a les àrees de muntanya més humida; puja fins a uns 1.700 m d'altitud.

2016

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Brachypodio-Aphyllanthesum O. Bolòs 1956 em. 1967

Irido-Brometum erecti Carrillo et Ninot 1983

Koelerio-Avenuletum ibericae Br.-Bl. 1938

etc.

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús, eventualment pasturat per ramats de cabres.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

En principi, és una formació que en un paisatge poc modificat, o bé amb un ús agropecuari equilibrat, faria petits claps relativament fugaços. L'extensió que ocupa actualment és resultat de la mala gestió del medi rural, concretament de l'abandonament de camps i pastures (sobretot a muntanya) i de focs forestals. L'emboquinament espontani d'aquests ambienta la fa retrocedir, bé per l'ombra dels arbres, bé per competència amb altres arbustos; cal tenir en compte, però, que en el cas d'argelagars molt densos, l'entrada d'altres espècies llenyoses és difícil, de manera que la successió es veu molt compromesa. D'altra banda, les poblacions d'argelaga enveïllides comprenen molta necromassa que propicia els incendis.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	1
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	1
Interès de Conservació	(IC)	10

Grau d'amenaça	(A)	1
----------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

32w Argelagars (matollars densos de *Genista scorpius*), calcícoles, de terra baixa i de la muntanya mediterrània.

Unitat EUNIS corresponent

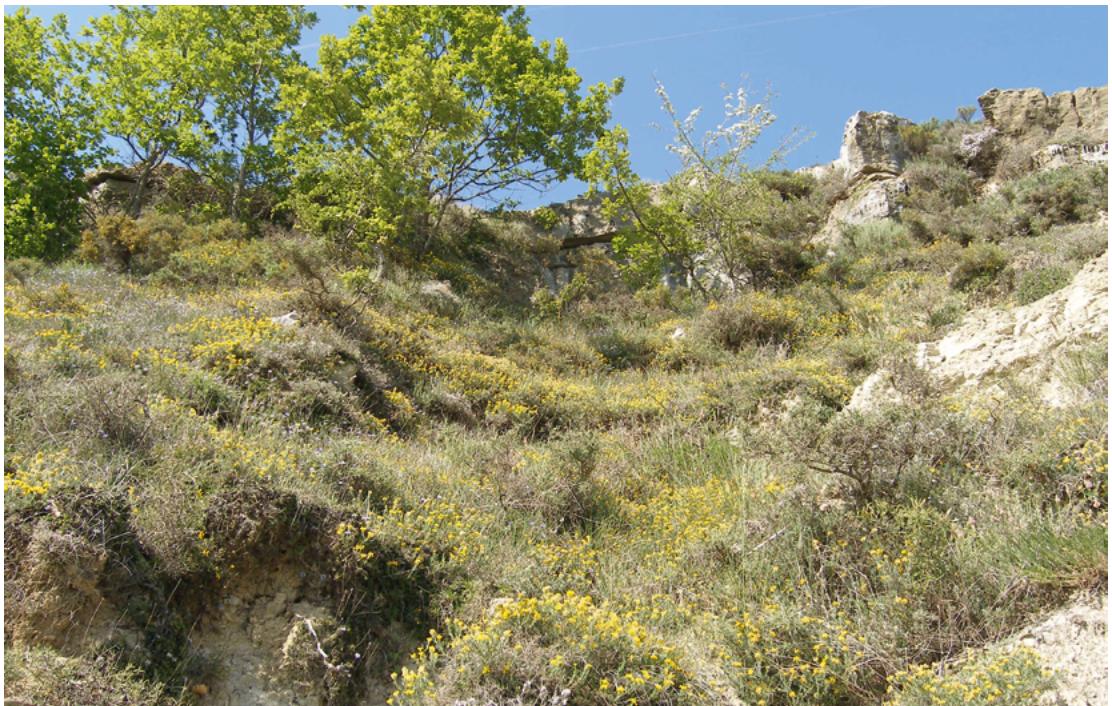
F6.1811.ES

[JMN]

32.4812+

Matollars d'argelagó (*Genista hispanica*), calcícoles, de terra baixa i de la muntanya mitjana

Matollar d'argelagó prop del Far (la Selva). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Formacions d'argelagó, molt baixes i no gaire denses, de fins a uns 30 cm d'alçària, que solen incloure plantes de les joncades, com el fenàs o la jonça, i que no ocupen mai grans extensions.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa, muntanya mediterrània i muntanya mitjana.

Ambients que ocupa

Vessants suaus o poc pends, clapejant pastures seques o mesòfiles.

Clima

Mediterrani o submediterrani.

Substrat i sòl

Terrenys calcinats; sòls profunds.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

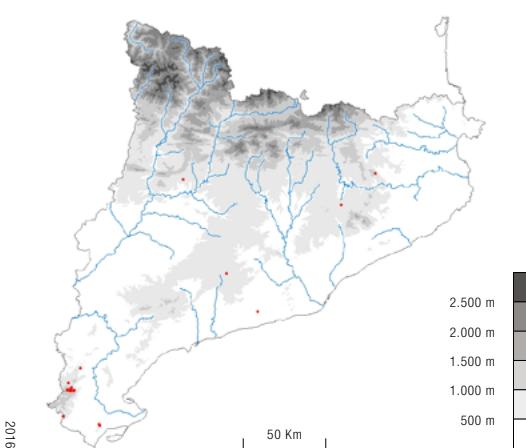
<i>Genista hispanica</i> (argelagó)	•		•	
<i>Brachypodium phoenicoides</i> (fenàs)		•		
<i>Aphyllanthes monspeliensis</i> (jonça)		•		
<i>Teucrium pyrenaicum</i> (angelins)		•		
<i>Pimpinella saxifraga</i>		•		
<i>Avenula bromoides</i>		•		
<i>Avenula pratensis</i> subsp. <i>iberica</i>		•		

Argelagó. X. Font

Distribució dins el territori català

Bona part del territori, llevat de l'alta muntanya, la franja litoral i les planes interiors.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Brachypodio-Aphyllanthesetum O. Bolòs 1956 em. 1967

Plantagini-Aphyllanthesetum O. Bolòs (1948) 1956

Aphyllantho-Seslerietum calcareae O. Bolòs 1976

Usos i problemes de conservació**Ús**

Sense ús, eventualment pasturat per cabres i ovelles quan apareix fent mosaic amb pastures.

Conservació

Sense problemes de conservació conegeuts.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	4
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	1
Interès de Conservació	(IC)	13

Grau d'amenaça	(A)	1
-----------------------	------------	----------

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

F6.1812.ES

[JC]

32.4A11+

Timonedes dominades per *Helichrysum stoechas* (sempreviva) o *Staelhelina dubia* (pinzell) o *Phagnalon rupestre*..., d'indrets secs de terra baixa i de l'estatge submontà

Timoneda amb sempreviva vora el Mas de Melons (les Garrigues). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Formacions de petites mates, dominades per plantes diverses (sempreviva, pinzell...), d'aspecte eixarreit i de recobriment molt baix. Solen ser riques en plantes aromàtiques.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Helichrysum stoechas (sempreviva)
Staelhelina dubia (pinzell)
Phagnalon rupestre

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa i estatge submontà.

Ambients que ocupa

Costers secs i desforestats.

Clima

Mediterrani o submediterrani.

Substrat i sòl

Substrats diversos; sòls secs, poc profunds i sovint pedregosos.

Pinzell. E. Ballesteros

Sempreviva. J. Vigo i A. Ferré

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Euphorbia isatidifoliae-Rosmarinetum officinalis* Conesa 2001*Convolvuletum lanuginosi* (Br.-Bl. et al.) O. Bolòs 1967*Foeniculo piperiti-Helichrysetum stoechadis* Ninot, Quadrada et Carrillo 2009

etc.

Usos i problemes de conservació**Ús**

Sense ús, eventualment utilitzat per pastura o recol·lecció de plantes medicinals.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

Quan ocupa espais marginals o terrenys molt erosionats es pot mantenir indefinidament. En altre cas evoluciona cap a comunitats més complexes.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	4
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	14

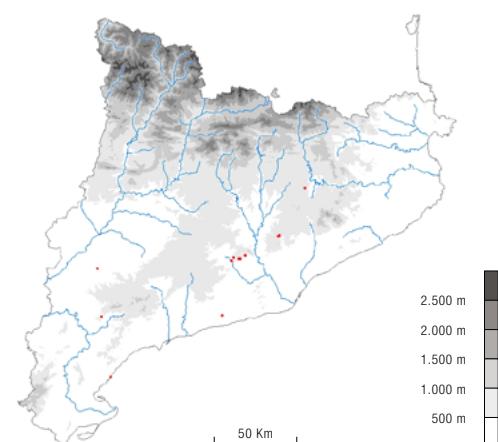
Grau d'amenaça	(A)	1
----------------	-----	---

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

Cap.

Unitat EUNIS corresponent**F6.1A11.ES**

32.4A12+

Matollars d'espennallac (*Santolina chamaecyparissus*), xeròfils i subnitròfils, de terra baixa

Matollar d'espennallac a Santa Maria de Corcó (Osona). J. Vigo i A. Ferré

Aspecte

Matollars dominats per l'espennallac, d'uns 40 o 50 cm d'alçària i poc o molt densos (70-100% de recobriment), accompanyats de plantes herbàcies relacionades amb els herbassars subnitròfils.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa.

Ambients que ocupa

Indrets amb una certa influència humana: vores de camins poc fressats, talussos, camps abandonats...

Clima

Mediterrani.

Substrat i sòl

Substrat calcià; sòls poc o molt profunds, lleugerament nitrificats.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Santolina chamaecyparissus (espennallac)
Carlina corymbosa (card cigrell)
Dactylis glomerata (dàctil)
Brachypodium phoenicoides (fenàs)
Scabiosa atropurpurea (viudes)

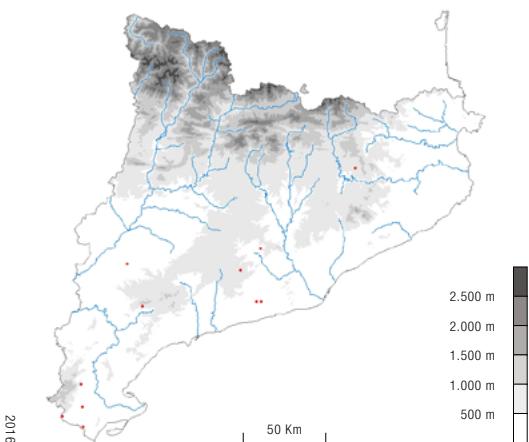
	•	•	•
			•
		•	•
			•

Espermallac. Unitat de Botànica, UB

Distribució dins el territori català

Territori ausosegàrric i àrees properes.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Brachypodietum phoenicoidis Br.-Bl. 1924 subass. *santolinetosum*
O.Bolòs 1996

Medicagini rigidulae-Aegilopetum geniculatae Rivas Mart. et Izco
1977 subass. *santolinetosum*

Usos i problemes de conservació**Ús**

Sense ús, eventualment utilitzat per pastura o recol·lecció de plantes medicinals.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

Hàbitat que només persisteix indefinidament sota una pressió antròpica continuada. Si no és així, evoluciona força de pressa cap a comunitats més complexes.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	1
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	12

Grau d'amenaça	(A)	1
-----------------------	------------	----------

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

F6.1A12.ES

[JC]

32.4A2

Matollars d'artemisa (*Artemisia spp.*), de terra baixa i de la muntanya mitjana

Formació d'*Artemisia campestris* a les Ventalles (Montsià). A. Ferré

Aspecte

Formacions arbustives dominades per l'artemisa o botja llemenosa (o bé per l'herba menuda) que, en general, cobreixen poca extensió; soLEN dur, a banda de la planta dominant, espècies força diverses, unes de relacionades amb els conreus abandonats, altres amb la vegetació dels marges poc nitròfils.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

<i>Artemisia campestris</i> subsp. <i>glutinosa</i> (botja llemenosa)	•			
<i>Artemisia alba</i> (herba menuda)	•		•	

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa; ascendeix fins a l'estatge montà.

Ambients que ocupa

Erms arenosos, conreus abandonats, marges un xic nitrificats.

Clima

Mediterrani o submediterrani.

Substrat i sòl

Substrats diversos; sòls arenosos o, més rarament, argilosos, profunds.

Formació d'*Artemisia campestris* a la Garrotxa. J. Vigo i A. Ferré

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	4
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	1
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	1
Interès de Conservació	(IC)	11
Grau d'amenaça	(A)	1

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

F6.1A2.ES

Distribució dins el territori català

Esparsament arreu del territori, llevat de les parts altes dels Pirineus.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Inulo-Oryzopsetum miliaceae (A. et O. Bolòs) O. Bolòs 1957
Brachypodietum phoenicoidis Br.-Bl. 1924
Crucianellietum maritimae Br.-Bl. (1931) 1933
Koelerio-Avenetum ibericae Br.-Bl. 1938 subass. *artemisietosum*
etc.

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús, eventualment pasturat.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.
Hàbitat sovint lligat a activitats antròpiques. Si no és així, evoluciona força de pressa cap a altres comunitats.

[JC]

32.4A3

Matollars d'olivarda (*Inula viscosa*), dels camps abandonats, llits de rambles i rieres, terres remogudes..., de terra baixa

Matollar d'olivarda a Cassà de la Selva (Gironès). A. Ferré

Aspecte

Formacions d'olivarda, de fins a 1 m d'alçària, poc o molt denses, que fan un estrat arbustiu, sota el qual hi ha dos estrats herbacis no sempre ben delimitats, poc o molt rics en plantes anuals. Hèbitat estretament relacionat amb el 34.6321⁺.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa.

Ambients que ocupa

Conreus abandonats, marges de carreteres, ermots, àrees rompudes, en indrets amb forta insolació.

Clima

Mediterrani.

Substrat i sòl

Substrats diversos; sòls profunds i secs, poc o molt remoguts.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu <i>Inula viscosa</i> (olivarda)	•		•	
Estrat herbaci <i>Oryzopsis miliacea</i> (ripoll) <i>Alyssum maritimum</i> (caps blancs) <i>Hordeum murinum</i> (margall bord) <i>Sonchus tenerimus</i> (lletsó fi)			•	•

Olivera. X. Font

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Inulo-Oryzopsis miliaceae* (A. et O. Bolòs) O. Bolòs 1957**Usos i problemes de conservació****Us**

Sense ús, eventualment pasturat.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

Hàbitat poc exigent i de dinàmica molt activa. Apareix a conseqüència de l'acció humana, i resulta intermedi entre la vegetació pròpiament ruderal i la dels prats secs pobres en espècies nitròfiles. De manera natural evoluciona en pocs anys vers formacions vegetals més estructurades.

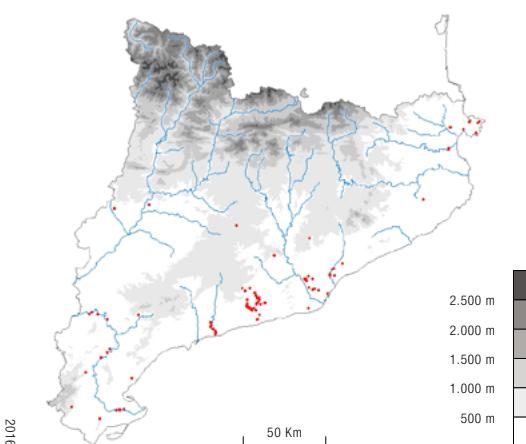
Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	1
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	1
Interès de Conservació	(IC)	10

Grau d'amenaça	(A)	1
-----------------------	------------	----------

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**87a Conreus abandonats. **Unitat EUNIS corresponent****F6.1A3.ES**

[JC]

32.4B + 32.2121

Brolles amb dominància o abundància de bruc d'hivern (*Erica multiflora*), calcícoles, de les contrades marítimes

Brolla de bruc d'hivern al barranc de la Carbonera (Montsià). A. Ferré

Aspecte

Brolles d'alçada mitjana (0,7-1 m) i no gaire denses, formades per mates i arbustos ericoides (de fulla linear i dura), com ho és el mateix bruc d'hivern. Entremig s'hi fan matetes petites i herbes xeròfiles esparses, i encara queda bona part del sòl al descobert, algun cop mig ocupat per molses i líquens terrícoles. Sovint hi ha algun arbre dispers, principalment pi blanc.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: sobretot, contrades marítimes.

Ambients que ocupa

Llocs desforestats. Sobretot vessants solells, però també àrees planeres i camps abandonats de fa temps. Preferentment en indrets arrecerats.

Clima

Mediterrani marítim, o poc continental, d'hivern suau.

Substrat i sòl

Roques carbonàtiques (calcàries, conglomerats, gresos...). Sòls bàsics, generalment rocallosos o pedregosos, força secs a l'estiu.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Erica multiflora</i> (bruc d'hivern)	•	•		
<i>Rosmarinus officinalis</i> (romani)	•	•		
<i>Globularia alypum</i> (foixarda)		•		
<i>Coronilla minima</i> subsp. <i>lotoides</i>		•		
Estrat subarbustiu i herbaci				
<i>Staehelina dubia</i> (pinzell)			•	
<i>Centaurea linifolia</i>			•	
<i>Lavandula latifolia</i> (espígol mascle)			•	
<i>Thymus vulgaris</i> (farigola, timó)	•			
<i>Brachypodium retusum</i> (llistó)	•			

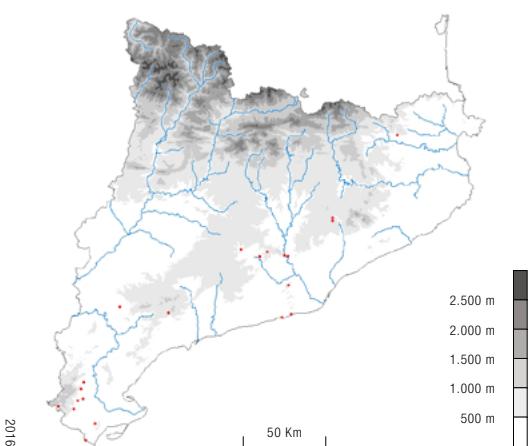
Bruc d'hivern. A. Ferré

Coronilla minima subsp. lotoides. J. Vigo i A. Ferré

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic i catalanídic meridional i central; més rarament a les terres adjacents.

2016

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Erico-Thymelaeetum tinctoriae (Br.-Bl. et al.) A. et O. Bolòs 1950

Rosmarino-Lithospermetum Br.-Bl. 1924

etc.

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús, eventualment pasturat per cabres.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

En general es tracta de matollars secundaris, conseqüència de desforestació o d'abandonament agrícola o pastoral. La reforestació espontània els transforma en altres matollars més densos (garrigues, màquies) o en pinedes. Ocupa superfícies de manera més o menys permanent en solells rocallosos i secs. Els incendis recurrents no els afavoreixen.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	13

Grau d'amenaça	(A)	1
----------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

32u Brolles de romaní (*Rosmarinus officinalis*) –i timonedes–, amb foixarda (*Globularia alypum*), bufalaga (*Thymelaea tinctoria*)... calcícoles de terra baixa. □

Unitat EUNIS corresponent

F6.1B Western erica garrigues

F5.5121 Western *Erica multiflora* heath-garrigues

[JMN]

32.4C

Brolles dominades per foixarda (*Globularia alypum*), calcícoles, de terra baixa

Brolla de foixarda a Subirats (Alt Penedès). L. Chamorro

Aspecte

Matollars baixos (0,6-1 m) i no gaire densos, en què la foixarda pren un paper important, al costat d'altres mates de fulla reduïda (romàni, bruc d'hivern, etc.). Sovint en sobreresurt algun arbret dispers, especialment el pi blanc. L'estrat herbaci, molt espars, és format per herbes i subarbustos xeròfils poc específics.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa (i, rarament, estatge submontà).

Ambients que ocupa

Vessants desforestats, en general arrecerats i força calents a l'hivern; també talussos secs entre conreus. Més rarament, camps abandonats fa dècades.

Clima

Mediterrani, sobretot marítim.

Substrat i sòl

Roques carbonàtiques diverses (calcàries, margues, conglomerats...); sòls rocallosos, bàsics, generalment argilosos, força secs a l'estiu.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

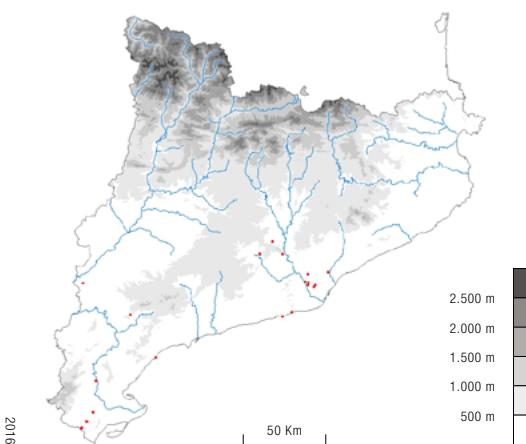
Estrat arbustiu				
<i>Globularia alypum</i> (foixarda)	•		•	
<i>Rosmarinus officinalis</i> (romàni)		•	•	
<i>Erica multiflora</i> (bruc d'hivern)		•		
<i>Cistus clusii</i> (esteperola)		•		
<i>Bupleurum fruticosescens</i> (botja groga)				•
Estrat subarbustiu i herbaci				
<i>Staeolina dubia</i> (pinzell)			•	
<i>Fumana thymifolia</i>		•		
<i>Fumana ericoides</i> subsp. <i>montana</i>		•		
<i>Coris monspeliensis</i> (farigola mascle)		•		
<i>Thymus vulgaris</i> (farigola, timó)				•
<i>Brachypodium retusum</i> (llistó)				•

Foixarda. J. Llistosella

Distribució dins el territori català

Territoris catalanídic meridional i central; molt més rarament, altres contrades.

2016

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Erico-Thymelaeetum tinctoriae (Br.-Bl. et al.) A. et O. Bolòs 1950

Anthyllido-Cistetum clusii Br.-Bl. 1935

Usos i problemes de conservació**Ús**

Sense ús, eventualment pasturat per cabres.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

En general es tracta de matollars secundaris que apareixen en llocs desforestats, on la vegetació natural es recupera molt lentament, pel que la successió lentament tendeix a disminuir-ne l'extensió. Corresponden a vegetació permanent en alguns llocs, i reapareixen per degradació de pinedes seques o per abandonament de conreus.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	13

Grau d'amenaça	(A)	1
-----------------------	------------	----------

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

32u Brolles de romaní (*Rosmarinus officinalis*) —i timonedes—, amb foixarda (*Globularia alypum*), bufalaga (*Thymelaea tinctoria*)..., calcícoles, de terra baixa.

Unitat EUNIS corresponent

F6.1C Western *Globularia* garrigues.

[JMN]

32.4D

Timonedes dominades per cistàcies baixes (*Helianthemum syriacum*, *H. hirtum*..., *Fumana ericooides*, *F. thymifolia*...), calcícoles, d'indrets secs de terra baixa

Romer blanc. A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Formacions baixes (15-30 cm) protagonitzades per petites mates, diferents d'un indret a l'altre, que deixen força espai entre elles; a més, són poc tofudes i de fulles generalment linears. Entremig de les matetes dominants sol haver-hi algunes herbes perennes poc específiques, com ara el llistó, i de vegades també plantes anuals. Com que arriba força llum a terra, típicament s'hi troben molses i líquens terrícoles propis d'ambients secs. Aquestes timonedes solen fer claps petits o franges estretes.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa (i muntanya mediterrània continental).

Ambients que ocupa

Indrets desforestats, generalment assolellats i oberts. Caps de cingle, terraprimys, codines...

Clima

Mediterrani sec o subàrid.

Substrat i sòl

Roques carbonàtiques diverses; sòl molt poc desenvolupat, pedregós, molt sec a l'estiu.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat subarbustiu i herbaci				
<i>Helianthemum syriacum</i> (romer blanc)				•
<i>Helianthemum hirtum</i>			•	
<i>Helianthemum apenninum</i> (perdiguera)		•		
<i>Fumana ericooides</i>		•		
<i>Fumana thymifolia</i>		•		
<i>Thymus vulgaris</i> (farigola, timó)			•	
<i>Teucrium polium</i> (timó mascle)				•
<i>Brachypodium retusum</i> (llistó)			•	
Estrat muscinal i líquènic				
<i>Pleurochaete squarrosa</i> (molsa d'estrelletes)				•
<i>Cladonia foliacea</i> (flor de roca)				•

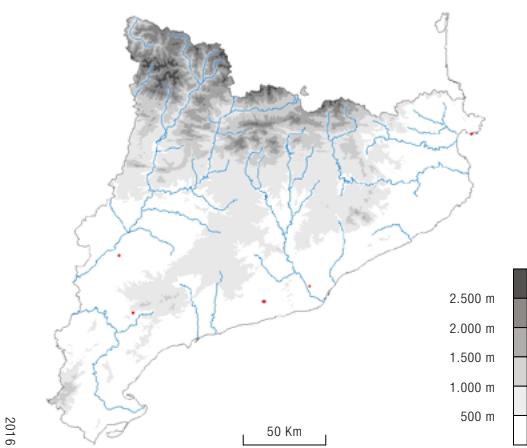
Fumana ericoides. J. Vigo

Helianthemum hirtum. J.L. Benito

Distribució dins el territori català

Territoris catalanídic, sicòric i ausosegàrric.

2016

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Erico-Thymelaeetum tinctoriae (Br.-Bl. et al.) A. et O. Bolòs 1950

Anthyllido-Cistetum clusii Br.-Bl. 1935

etc.

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús, eventualment pasturat per cabres.

Conservació

Sense problemes de conservació conegeuts.

Es tracta de formacions pròpies d'indrets força inhòspits, que ocupen en part com a vegetació permanent, en part a conseqüència de la desforestació secular. Molt més rarament poden correspondre a estadis inestables, en camps abandonats o àrees cremades, aviat substituïts per matollars més vigorosos i competitius. La reforestació espontània i la desaparició de la pastura extensiva en pot reduir l'extensió.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	13

Grau d'amenenaça	(A)	1
------------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

32u Brolles de romaní (*Rosmarinus officinalis*) –i timonedes–, amb foixarda (*Globularia alypum*), bufalaga (*Thymelaea tinctoria*)..., calcícoles, de terra baixa.

Unitat EUNIS corresponent

F6.1D Western *Helianthemum* and *Fumana* garrigues.

[JMN]

32.4E

Timonedes dominades per sanguinària blava (*Lithospermum fruticosum*), calcícoles, de terra baixa

Timoneda amb sanguinària blava al solell de la serra de Carreu (Pallars Jussà). A. Petit

Aspecte

Formacions baixes (20-40 cm) i poc denses en què la sanguinària pren un paper important. Al seu costat s'hi fan altres mates de fulla petita i també algunes herbes poc específiques. Totes les plantes presenten adaptacions a la sequera ben evidents (reducció foliar, pubescència, etc.).

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa (i, rarament, estatge submontà).

Ambients que ocupa

Serrats i vessants oberts, sovint en llocs ventejats i amb temperatures contrastades.

Clima

Mediterrani, més aviat sec.

Substrat i sòl

Roques carbonàtiques; sòl bàsic, generalment prim i rocallós, argilós, que esdevé molt sec a l'estiu.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
<i>Lithospermum fruticosum</i> (sanguinària blava)	•		•	
<i>Rosmarinus officinalis</i> (romani)		•	•	
<i>Thymelaea tinctoria</i> (bufalaga)			•	
<i>Helianthemum italicum</i> (herba passerella)			•	
<i>Genista scorpius</i> (argelaga)				•
<i>Thymus vulgaris</i> (farigola, timó)				•
<i>Koeleria vallesiana</i> (herba rodona)				•

Sanguinària blava. A. Ferré i J. Vigo

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	13

Grau d'amenaça	(A)	1
-----------------------	------------	----------

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

32u Brolles de romaní (*Rosmarinus officinalis*) –i timonedes–, amb foixarda (*Globularia alypum*), bufalaga (*Thymelaea tinctoria*)..., calcícoles, de terra baixa. ▶

Unitat EUNIS corresponent

F6.1E *Lithodora fruticosa* garrigues.

Distribució dins el territori català

Territoris catalanídics meridional i central, ausosegàrric i sicòric (i Prepirineus centrals).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Rosmarino-Lithospermum Br.-Bl. 1924

Genisto-Cistetum clusii Br.-Bl. et O. Bolòs 1957

etc.

Usos i problemes de conservació**Ús**

Sense ús, eventualment pasturat per cabres.

Conservació

Sense problemes de conservació coneeguts.

Hàbitat de vegades afavorit per la desforestació, però més sovint lligat a ambients poc adequats per al bosc. Es tracta de formacions molt rares a escala del paisatge, que fan taques molt petites entremig d'altres matollars heliòfils. La reforestació espontània pot reduir-ne l'extensió ja que són sensibles a la competència d'arbres i arbustos.

[JMN]

32.4F

Brolles amb abundància de bufalaga (*Thymelaea tinctoria*), calcícoles, de terra baixa

Brolla amb bufalaga a la serra de Rubió (Anoia). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Matollars baixos (generalment entre 0,4 i 0,8 m) i poc densos, formats per petits arbustos i mates, entre els quals destaca la bufalaga sense que hi arribi a dominar. Duen un estrat molt dispers d'herbes i matetes xeròfiles, i deixen poc o molt de sòl al descobert. No és rar que hi hagi algun pi blanc formant un estrat arbori molt clar. Hi dominen els vegetals xeromorfs, que perdren una bona part del fullatge amb la secada estival.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa.

Ambients que ocupa

Àrees desforestades, com ara pinedes sotmeses a intensa explotació o afectades pel foc; també espais antigament conreats. Generalment en vessants i serrats.

Clima

Mediterrani, més aviat de tendència seca o continental.

Substrat i sòl

Roques carbonàtiques de diversa mena, molt sovint margues; sòls bàsics, generalment argilosos, molt secs a l'estiu.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Thymelaea tinctoria</i> (bufalaga)	•	•		
<i>Rosmarinus officinalis</i> (romani)	•	•		
<i>Linum suffruticosum</i> (maleïda)		•		
<i>Erica multiflora</i> (bruc d'hivern)		•		
<i>Genista scorpius</i> (argelaga)			•	
Estrat subarbustiu i herbaci				
<i>Fumana ericoides</i>			•	
<i>Hellanthemum apenninum</i> s.l. (perdiguera)		•		
<i>Lithospermum fruticosum</i> (sanguinària blava)		•		
<i>Bupleurum fruticosescens</i> (botja groga)			•	
<i>Brachypodium retusum</i> (llistó)				•
<i>Thymus vulgaris</i> (farigola, timó)				•

Bufalaga. X. Font

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	1
Interès de Conservació	(IC)	12

Grau d'amenaça	(A)	1
----------------	-----	---

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

32u Brolles de romaní (*Rosmarinus officinalis*) –i timonedes–, amb foixarda (*Globularia alypum*), bufalaga (*Thymelaea tinctoria*)..., calcícoles, de terra baixa.

Unitat EUNIS corresponent**F6.1F** Western *Thymelaea* garrigues.**Distribució dins el territori català**

Territoris catalanídic central i meridional, ausosegàrric i sicòric.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Erico-Thymelaeetum tinctoriae* (Br.-Bl. et al.) A. et O. Bolòs 1950*Genisto-Cistetum clusii* Br.-Bl. et O. Bolòs 1957*Rosmarino officinalis-Linetum suffruticosi* (Br.-Bl. et al.) Br.-Bl. et O. Bolòs 1957

etc.

Usos i problemes de conservació**Ús**

Sense ús, eventualment pasturat per cabres.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

Representen quasi sempre estadios transitorios, de manera que, d'una banda, la recuperació forestal tendirà a eliminar-les i, de l'altra, poden repararèixer a conseqüència d'abandonament de conreus, d'incendis i d'altres perturbacions. Existeixen com a vegetació permanent en alguns serrats i solells molt eixuts i rocallosos.

[JMN]

32.4G

Bosquines dominades per matabou (*Bupleurum fruticosum*), sovint fent el mantell marginal d'alzinars, de terra baixa

Bosquina de matabou prop de Collbató (Baix Llobregat). A. Ferré

Aspecte

Bosquines denses formades per arbustos alts o arbrets, la majoria esclerofil·les. Poden comprendre, a més, algunes lianes i un estrat herbací més aviat espars. En els ambient més humits inclouen alguns arbustos de fulla caduca, però en indrets més secs tot el component és perennifoli.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades marítimes subhumides, sobretot.

Ambients que ocupa

Forma claps o franges, generalment a redós d'alzinars, als relleixos de cingle, als peus de roques o de murs, als marges de camins o en clarianes. Rarament, fa claps extensos com a fase de recuperació forestal després d'incendis.

Clima

Mediterrani marítim.

Substrat i sòl

Principalment rocam calcari.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

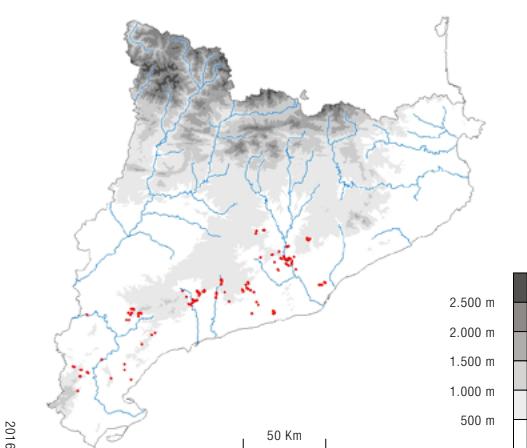
Estrat arbustiu				
<i>Bupleurum fruticosum</i> (matabou)	•			•
<i>Quercus ilex</i> (alzina)		•	•	
<i>Phillyrea latifolia</i> (fals aladern)		•	•	
<i>Lonicera implexa</i> (lliagabosc)		•	•	
<i>Cytisus sessilifolius</i>			•	
Estrat herbaci				
<i>Rubia peregrina</i> (rogeta)		•	•	

Matabou. X. Font

Distribució dins el territori català

Territoris catalanídics central i meridional (i terres veïnes).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cytiso-Bupleuretum fruticosi Rivas Mart. 1969

Quercketum ilicis Br.-Bl. 1915

Usos i problemes de conservació**Ús**

Sense ús.

Conservació

Localment afectat per la realització de treballs forestals no selectius. El creixement del bosc pot reduir-ne la superfície a mitjà termini.

Molt sovint es tracta d'una formació secundària conseqüència de la degradació d'alzinars, per exemple com a resultat del foc forestal. En indrets rocallosos deu ser una formació permanent. En els darrers anys ha augmentat la superfície recoberta per aquest hàbitat.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (frequència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	12

Grau d'amenenaça	(A)	1
------------------	-----	---

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

32ad Bosquines dominades per matabou (*Bupleurum fruticosum*), sovint fent el mantell marginal d'alzinars, de terra baixa.

Unitat EUNIS corresponent

F6.1G Western *Bupleurum* garrigues.

[JMN]

32.4H + 32.274

Brolles dominades per gatosa (*Ulex parviflorus*), calcícoles, de les contrades mediterrànies

Formacions de gatosa al peu de la serra de Godall (Montsià). A. Ferré

Aspecte

Matollars mitjanament alts (molt sovint entre 0,8 i 1,2 m) i relativament densos, poc o molt dominats per la gatosa. Entremig s'hi fan alguns altres arbustos o mates calcícoles i algunes herbes. L'espècie dominant, sense fulles i densament espinosa, dóna la fisiognomia a l'hàbitat; en el cas de poblacions enveïllides, hi destaca l'elevada proporció de branques seques, que no es desprenen de la planta i que afavoreixen els incendis.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades marítimes.

Ambients que ocupa

Vessants desforestats, molt sovint a conseqüència de l'incendi de pinedes de pi blanc. També antics conreus abandonats.

Clima

Mediterrani marítim.

Substrat i sòl

Roques carbonàtiques de mena diversa (calcàries, margues, taperot, conglomerats...); sòls bàsics, sovint pedregosos i argilosos, força secs a l'estiu.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

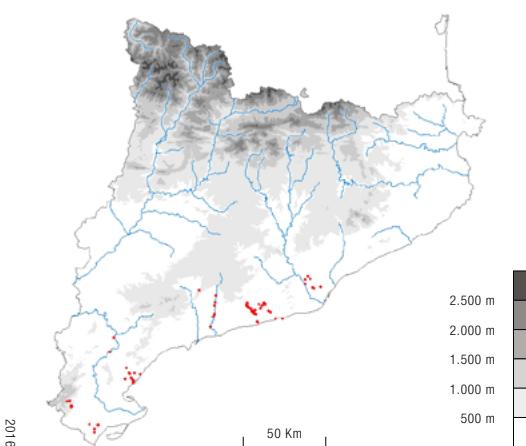
Estrat arbustiu				
<i>Ulex parviflorus</i> (gatosa)	•		•	
<i>Rosmarinus officinalis</i> (romani)		•	•	
<i>Cistus albidus</i> (estepa blanca)		•		
<i>Globularia alypum</i> (foixarda)		•		
<i>Anthyllis cytisoides</i> (albada)	•	•		
Estrat herbaci				
<i>Brachypodium retusum</i> (lliistó)				•
<i>Thymus vulgaris</i> (farigola, timó)				•

Gatosa. M. Guardiola

Distribució dins el territori català

Territori catalanídic, fora de les àrees més fredes o humides.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Erico-Thymelaeetum tinctoriae (Br.-Bl. et al.) A. et O. Bolòs 1950

Anthyllido-Cistetum clusii Br.-Bl. et al. 1935

etc.

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús, eventualment pasturat per cabres.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

Representen quasi sempre estadis successionals primerencs, subsegüents a focs forestals, sobretot si són recurrents. Les gatoses es regeneren a partir del banc de llavors preeistent, i constitueixen una comunitat força densa passats uns deu anys. Posteriorment, les poblacions esdevenen senescents per manca de reclutament, i suposen un perill de nous incendis, atesa l'abundant necromassa, molt inflamable, que s'hi acumula. Aquest hàbitat també es desenvolupa en àrees de conreus abandonats de fa temps. En general, l'aparició d'un estrat arbori o el desenvolupament d'altres arbustos més competitius el fan regular, si bé es comporta com a vegetació latent que apareix després de desforestació o incendi.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	1
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (frequència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	11

Grau d'amenenaça	(A)	1
------------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

32u Brolles de romaní (*Rosmarinus officinalis*) —i timonedes—, amb foixarda (*Globularia alypum*), bufalaga (*Thymelaea tinctoria*)..., calcícoles de terra baixa. ▲

Unitat EUNIS correspondent

F6.1H Western *Ulex* garrigues.

F5.574 *Ulex parviflorus* gorse-heaths.

[JMN]

Brolles dominades per albada (*Anthyllis cytisoides*), calcícoles, de les contrades marítimes

Brolles amb albada prop de Mont-roig del Camp (Baix Camp). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Matollars relativament densos, en general de 0,8-1,5 m d'alçada, formats per l'albada i per altres arbustos. En un estrat més baix solen dur algunes mates i herbes perennes, que són poc abundants si l'espècie dominant fa poblacions denses. Pot haver-hi una coberta arbòria clara, de pi blanc o de pi pinyer. Tant l'albada com altres arbustos que hi conviven són malacofil·les, però n'hi ha també de fulla estreta o molt reduïda; durant l'estiu perdren part del fullatge, sobretot el dels brots apicals.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades marítimes, sobretot seques.

Ambients que ocupa

Costers i talussos, generalment solells. Les formes amb més dominància d'albada corresponen sovint a etapes de recolonització poc madures (talussos de vies de comunicació, antics camps abandonats, àrees cremades de poc); en un estadi més avançat, la dominància esdevé més compartida entre diversos arbustos.

Clima

Mediterrani marítim més o menys sec.

Substrat i sòl

Roques carbonàtiques, granits o col·luvions quaternaris. Sòls sovint pedregosos, sorrencs a les comarques menys seques, molt secs a l'estiu, bàsics o poc àcids.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu

<i>Anthyllis cytisoides</i> (albada)	•		•	
<i>Rosmarinus officinalis</i> (romani)		•	•	
<i>Globularia alypum</i> (foixarda)			•	
<i>Cistus clusii</i> (esteperola)			•	
<i>Cistus albidus</i> (estepa blanca)				•
<i>Ulex parviflorus</i> (gatosa)				•

Estrat subarbustiu i herbaci

<i>Brachypodium retusum</i> (llistó)		•		
<i>Thymus vulgaris</i> (farigola, timó)		•		

Albada. M. Guardiola

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Anthyllido-Cistetum clusii* Br.-Bl. et al. 1935**Usos i problemes de conservació****Us**

Sense ús, eventualment utilitzat com a pastura de cabres i ovelles.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

Sovint es tracta de brottes secundàries producte de desforestació o d'abandonament de cultius, que espontàniament evolucionen cap a altres brottes i, finalment, a comunitats forestals.

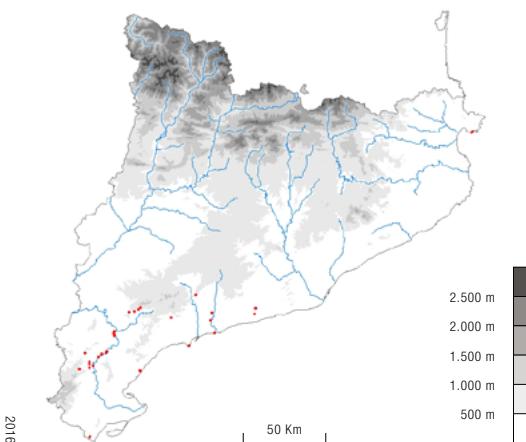
Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	13

Grau d'amenaça	(A)	1
-----------------------	------------	----------

Distribució dins el territori català

Comarques marítimes del territori català (meridional i central (sobretot del Tarragonès cap al sud); de manera més isolada, també al cap de Creus.

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

32x Brottes calcícoles amb dominància d'esteperola (*Cistus clusii*), albada (*Anthyllis cytisoides*)..., de les contrades mediterrànies càlides. ☐

Unitat EUNIS corresponent**F6.1J Western *Anthyllis cytisoides* garrigues.**

[JMN]

Comunitats de gitam (*Dictamnus hispanicus*), de sòls calcaris pedregosos, de terra baixa i de la muntanya mediterrània, a les contrades meridionals

Gitam. Unitat de Botànica, UB

Aspecte

Poblacions clares de gitam, acompanyades de petits arbustos i d'herbes propis de les brolles calcícoles.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa i muntanya mediterrània.

Ambients que ocupa

Clarianes de boscos i de brolles, marges secs.

Clima

Mediterrani sec.

Substrat i sòl

Terrenys calcaris margosos; sòls pedregosos (clapers calcaris).

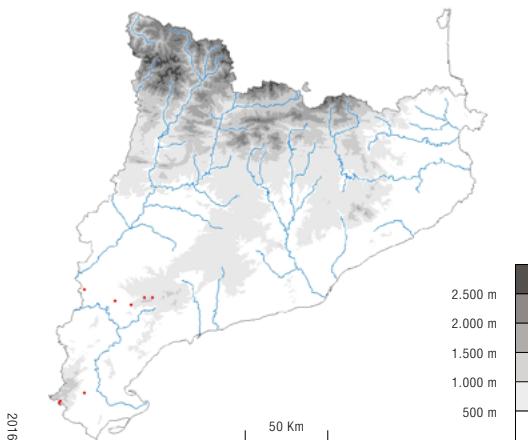
Flora principal

dom. ab. sign. sec.

<i>Dictamnus hispanicus</i> (gitam)	•		•	
<i>Vincetoxicum hirundinaria</i> (masera)			•	
<i>Dorycnium pentaphyllum</i> (botja d'escombreres)				•
<i>Globularia alypum</i> (foixarda)				•
<i>Teucrium polium</i> (timó mascle)				•

Distribució dins el territori català

Territori catalanídic central i meridional; penetra al sicòric.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Dictamnetum hispanicum O. Bolòs 1956

Usos i problemes de conservació

ús

Sense ús, eventualment utilitzat per pastura o recol·lecció de plantes medicinals.

Conservació

Relativament amenaçat ja que és força rar i apareix en forma de taques de superfície molt reduïda. A més a més, localment pot veure's afectat per la recollida massiva de gitam amb finalitat medicinal. Sovint apareix entre brottes secundàries producte de desforestació que espontàniament evolucionen cap a altres brottes i, finalment, a comunitats forestals.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	4
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	16

Grau d'amenaça	(A)	4
----------------	-----	---

[JC]

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

F6.1K Western *Dictamnus* garrigues.

32.4L⁺

Brolles amb dominància o abundància de *Genista biflora*, calcícoles, de les contrades mediterrànies seques i poc fredes, sobretot a les terres interiors àrides

Brolla amb *Genista biflora* prop del Mas de Melons (les Garrigues). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Brolles més aviat clares, de 0,6-1,2 m d'alçària, formades principalment per arbustos de fulla estreta i escassa. Poden dur un estrat inferior molt irregular, integrat per matetes i herbes d'aspecte eixarreït. Tot el component florístic denota un eixut molt acusat a l'estiu; en aquesta època, el sòl molt sec i les temperatures molt elevades provoquen la pèrdua de bona part de les fulles i dels brots.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades mediterrànies interiors subàrides.

Ambients que ocupa

Vessants i serrats, sobretot en exposició a migjorn, en àrees desforestades.

Clima

Mediterrani continental subàrid.

Substrat i sòl

Roques calcàries o margoses. Sòls rocallosos i irregULARS, sovint argilosos, força carbonatats, molt secs a l'estiu.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

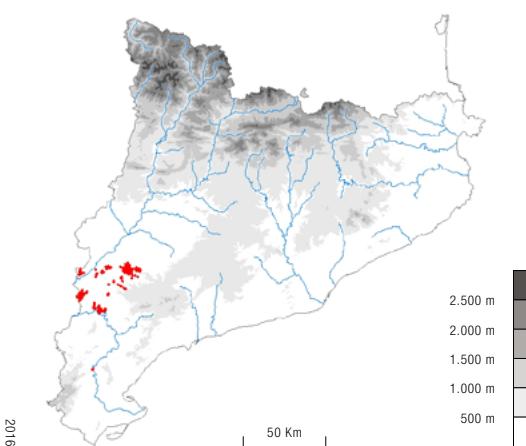
Estrat arbustiu				
<i>Genista biflora</i> (ginesta biflora)	•	•		
<i>Rosmarinus officinalis</i> (romaní)	•	•		
<i>Globularia alypum</i> (foixarda)	•	•		
<i>Cistus clusii</i> (romaní mascle)		•		
Estrat subarbustiu i herbaci				
<i>Helianthemum marifolium</i> (tuferola)		•		
<i>Thymus vulgaris</i> (farigola, timó)	•			
<i>Helianthemum pilosum</i> (perdiguera)		•		

Genista biflora. X. Font

Distribució dins el territori català

Zona meridional del territori sicòric (i part interior del territori catalanídic meridional).

2016

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Genisto-Cistetum clusii Br.-Bl. et O. Bolòs 1957
etc.

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús, eventualment pasturat per ramats de cabres.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

En general aquesta unitat és fruit sobretot de desforestació i d'incendis forestals. El rigor climàtic de l'àrea on es fa i l'erosió lligada a pastura i foc seculars la converteixen en un tipus de vegetació permanent o de dinàmica molt lenta en bona part de la seva àrea actual.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	4
Extensió territorial (frequència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	16

Grau d'amenaça	(A)	2
----------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

32y Brolles de romaní (*Rosmarinus officinalis*) amb dominància o abundància de *Genista biflora*, calcícoles, de les contrades mediterrànies seques i poc fredes, sobretot a les terres interiors àrides. □

Unitat EUNIS corresponent

F6.1.L.ES

[JMN]

32.4M⁺

Matollars de gessamí groc (*Jasminum fruticans*), de sòls calcaris, profunds, de terra baixa (i de la muntanya mitjana), a les contrades interior

Matollar de gessamí groc a la serra d'Almenara (l'Urgell). J. Vigo i A. Ferré

Aspecte

Matollar força dens, amplament dominat pel gessamí groc, al qual fan costat diversos arbustos perennifolis o caducifolis (boix, arç blanc, arçot...), i amb un estrat herbaci en què abunda el llistó.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa; contrades mediterrànies interiors.

Ambients que ocupa

Fondals, marges de bosc, vores de conreu.

Clima

Mediterrani continental sec o subhumit.

Substrat i sòl

Substrat calcari; sòls profunds.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Jasminum fruticans</i> (gessamí groc)	•	•		
<i>Rhamnus lycioides</i> (arçot)		•		
<i>Quercus rotundifolia</i> (carrasca)			•	
<i>Quercus faginea</i> (roure valenciana)			•	
<i>Crataegus monogyna</i> (arç blanc)			•	
<i>Buxus sempervirens</i> (boix)				•
<i>Asparagus acutifolius</i> (esparreguera boscana)				•
<i>Bupleurum frutescens</i> (botja groga)				•
Estrat herbaci				
<i>Brachypodium retusum</i> (llistó)	•			

Gessamí groc. X. Font

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Asparago-Jasminetum fruticanis* O. Bolòs 1960**Usos i problemes de conservació****Us**

Sense ús.

Conservació

Sense problemes de conservació coneixuts llevat ser un hàbitat rar que ocupa sempre superfícies molt petites i, sovint, de forma poc estructurada.

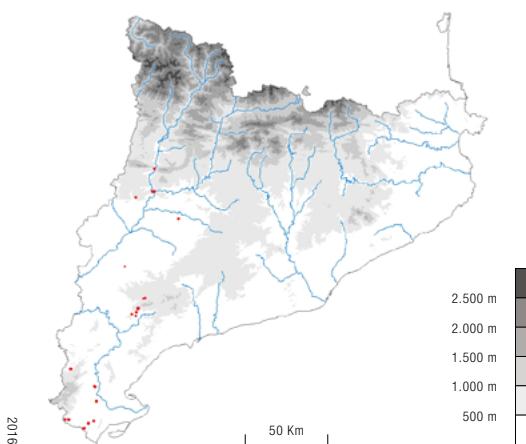
Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (frequència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	12

Grau d'amenenaça	(A)	4
-------------------------	------------	----------

Distribució dins el territori català

Territoris catalanídic meridional, sicòric i ausosegàrric, i baixos vessants dels Prepirineus meridionals centrals.

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent**F6.1M.ES**

[JC]

≡

<

32

**Bosquines i matollars
mediterranis i
submediterranis**

32.6

**Matollars submediterranis i
mediterranis muntanyencs**

Matollars d'espígol (*Lavandula angustifolia*), sovint amb boix (*Buxus sempervirens*), ginestell (*Genista cinerea*)..., calcícoles, de la muntanya mitjana poc plujosa

Matollar d'espígol, prop d'Alinyà (Alt Urgell). I. Soriano

Aspecte

Formacions subarbustives (d'uns 30-40 cm d'alçària) no gaire tancades, formades en bona part per mates de color verd grisenc i per herbes vivaces diverses, moltes de graminoides; de vegades duen alguns arbustos més alts, esparsos, com el boix. Hi dominen les plantes de fulla estreta i xeromorfa, adaptades a ambients assolellats i de clima contrastat.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Muntanya mitjana submediterrània.

Ambients que ocupa

Costers i serrals, en llocs poc arrecerats.

Clima

Medioeuropèu submediterrani, de tendència continental.

Substrat i sòl

Roques calcàries. Sòls carbonatats, sovint rocallosos i més menys secs.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat subarbustiu	dom.	ab.	sign.	sec.
<i>Lavandula angustifolia</i> subsp. <i>pyrenaica</i> (espígol)	•		•	
<i>Genista cinerea</i> (ginestell)		•		
<i>Linum tenuifolium</i> subsp. <i>milletii</i>		•		
<i>Satureja montana</i> (sajolida)		•		
<i>Buxus sempervirens</i> (boix)				•
Estrat herbaci	dom.	ab.	sign.	sec.
<i>Aphyllanthes monspeliensis</i> (jonça)			•	
<i>Bromus erectus</i>		•		
<i>Koeleria vallesiana</i> (herba rodona)		•		
<i>Carex humilis</i>		•		

Espigol. J. Llistosella

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	13
Grau d'amenaça	(A)	3

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

32z Matollars amb espíglol (*Lavandula angustifolia*) o ginestell (*Genista cinerea*), calcícoles, de la muntanya mitjana poc plujosa.

Unitat EUNIS corresponent

F6.61 *Lavandula angustifolia* garrigues.

Distribució dins el territori català

Pirineus, principalment Prepirineus centrals (i territori catalanídic central i meridional).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Aphyllantho-Lavanduletum pyrenaicae O. Bolòs 1960

Koelerio-Lavanduletum pyrenaicae Soriano 2001

Usos i problemes de conservació**Ús**

Sense ús, eventualment pasturat.

Conservació

En general aquesta unitat correspon a vegetació secundària, motiu pel qual l'abandonament de la pastura extensiva tendeix a reduir-ne la superfície. En indrets rocallosos o secs és una formació permanent, en general d'extensió reduïda.

32.62

Matollars de *Genista cinerea*, calcícoles, de la muntanya mitjana poc plujosa

Matollar de ginestell prop de Santa Maria de Besora (Osona). J. Vigo

Aspecte

Matollars baixos (40-60 cm) i poc densos en què l'espècie principal i altres mates d'aspecte semblant fan un estrat obert i deixen espais ocupats per herbes vivaces diverses, en bona part graminoides.

La major part del component florístic és de fulla petita i grisenc, d'aspecte relativament xeromorf.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Muntanya mitjana.

Ambients que ocupa

Marges i clarianes de bosc, vessants desforestats.

Clima

Medioeuropèu submediterrani, de tendència continental.

Substrat i sòl

Roques calcàries; sòls carbonatats, sovint rocallosos i més o menys secs.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Genista cinerea</i> (ginestell)	•		•	
<i>Lavandula angustifolia</i> subsp. <i>pyrenaica</i> (espígol)			•	
<i>Buxus sempervirens</i> (boix)				•
Estrat herbaci				
<i>Aphyllanthes monspeliensis</i> (jonça)			•	
<i>Bromus erectus</i>			•	
<i>Koeleria vallesiana</i> (herba rodona)			•	
<i>Onobrychis supina</i> (trepadella borda)				•

Ginestell. A. Ferré

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Aphyllantho-Lavanduletum pyrenaicae O. Bolòs 1960 subass.
genistetosum cinereae

Teucrio-Santolinetum pectinis X. Font 1989

Usos i problemes de conservació**Ús**

Sense ús, eventualment pasturat.

Conservació

En general aquesta unitat correspon a vegetació secundària, motiu pel qual l'abandonament de la pastura extensiva tendeix a reduir-ne la superfície. En indrets rocallosos o secs és una formació permanent, en general d'extensió reduïda.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	15

Grau d'amenenaça	(A)	3
-------------------------	------------	----------

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

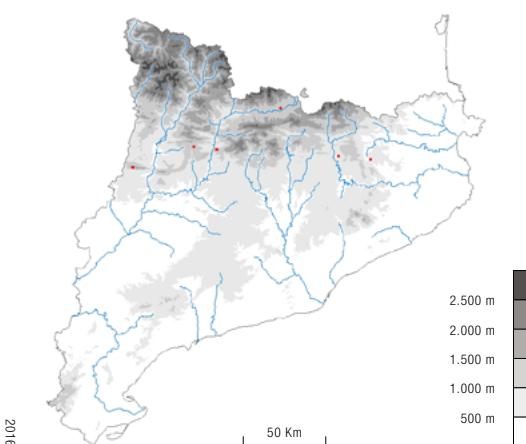
Cap.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

32z Matollars amb espígol (*Lavandula angustifolia*) o ginestell (*Genista cinerea*), calcícoles, de la muntanya mitjana poc plujosa.

Unitat EUNIS corresponent

F6.62 *Genista cinerea* garrigues.

2016

[JMN]

32.631+

Timonedes o broles baixes amb abundància de sàlvia (*Salvia lavandulifolia*), espernellac (*Santolina chamaecyparissus*) i altres mates xeròfiles, calcícoles, de les muntanyes poc plujoses (i de terra baixa)

Brolles amb sàlvia prop d'Algerri (la Noguera). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Brolles baixes (30-70 cm) i poc denses (40-80% de recobriment), dominades de manera variable per petites mates, com ara la sàlvia, l'espennallac, el gavó o la farigola. L'estrat herbaci, força divers, és format per espècies graminoides, sobretot *Avenula pratensis* subsp. *iberica* i l'herba rodona, junciformes, com la jonça.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Estatge montà i muntanya mediterrània (més rarament terra baixa).

Ambients que ocupa

Vessants, preferentment costeruts (de 10 a 40° de pendent), sobretot orientats a migjorn. Sovint aquests vessants corresponen a antigues terrasses fluvials i presenten clares mostres de l'efecte de l'erosió.

Clima

Mediterrani muntanyenc o medioeuropeu submediterrani.

Substrat i sòl

Sòls carbonatats que es desenvolupen sobre diversos tipus de roques: calcàries compactes, conglomerats, etc.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Salvia officinalis</i> subsp. <i>lavandulifolia</i> (sàlvia)	•	•		
<i>Santolina chamaecyparissus</i> subsp. <i>pecten</i> (espennallac)	•	•		
<i>Ononis natrix</i> (gavó)	•	•		
<i>Teucrium polium</i> s.l. (timó mascle)	•			
<i>Genista scorpius</i> (argelaga)	•			
<i>Helianthemum italicum</i> (herba passerella)	•			
<i>Thymus vulgaris</i> (farigola, timó)				•
Estrat herbaci				
<i>Aphyllanthes monspeliensis</i> (jonça)	•	•		
<i>Avenula pratensis</i> subsp. <i>iberica</i>	•			
<i>Koeleria vallesiana</i> (herba rodona)	•			
<i>Asphodelus cerasiferus</i> (porrassa)				•
<i>Asperula cynanchica</i> (herba prima)				•
<i>Galium lucidum</i> (espunyidella blanca)				•

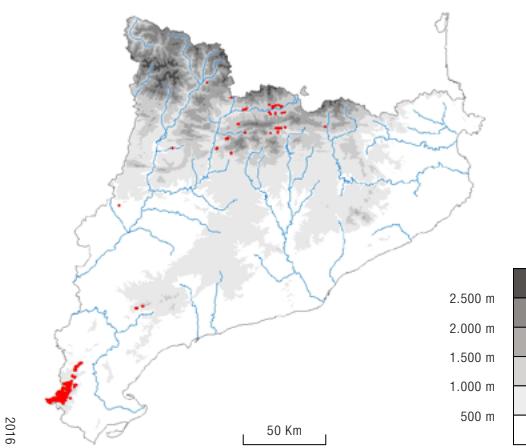
Sàlvia. X. Font

Timó mascle. J. Vigo

Distribució dins el territori català

Pirineus (incloent-hi els Prepirineus) i territori catalanídic meridional (i central). Generalment entre 800 i 1.400 (1.600) m d'altitud.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Salvio-Aphyllanthesetum O. Bolòs et Vigo 1967

Teucrio-Santolinetum pectinis X. Font 1989

Ononio-Santolinetum benthamianae O. Bolòs 1976

etc.

Usos i problemes de conservació

Ús

Pasturat per ovelles i cabres.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts, tot i que en alguns sectors on havia estat afavorit per l'home és envait per matolls, arbusts o arbres.

La baixa qualitat farratgera i el fort pendent on es desenvolupa fan que la pressió ramadera sigui en general baixa.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	13

Grau d'amenenaça	(A)	1
------------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

34n Joncedes i prats, sovint emmatats, d'*Aphyllanthes monspeliensis*, –i timonedes associades–, calcícoles, de la muntanya mitjana poc plujosa i de terra baixa. □

Unitat EUNIS corresponent

F6.631.ES

[XF]

32.641+

Boixedes (matollars de *Buxus sempervirens*) de la muntanya mitjana (i de les contrades mediterrànies)

Boixedes a la serra de Cadí (Alt Urgell). M. Guardiola

Aspecte

Matollars o bosquines d'alçada variable (0,5-2 m) que, tot i essent sovint molt extensos, soLEN formar claps discontinus, separats per àrees pradenques o rocalloses. La dominància de l'espècie principal els dóna un aspecte relativament austre, i constant al llarg de l'any. La definició d'aquest hàbitat basada en l'abundància del boix, que té una ecologia força àmplia, fa que presenti una certa diversitat, reflectida sobretot en la resta del component florístic. En l'aspecte fisiognòmic, hi ha des de matollars força densos i alts, en els ambients més favorables, fins a d'altres en què el boix fa petits grupets mal desenvolupats, als indrets més secs o més rocallosos.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Muntanya mitjana i muntanya mediterrània.

Ambients que ocupa

Sobretot vessants rocallosos, carenes i serrats; per abandonament de la pastura, o per desforestació, també en vessants amb bon sòl.

Clima

Medioeuropeu i mediterrani muntanyenc.

Substrat i sòl

Roques més o menys carbonàtiques, i quasi sempre en sòls rocallosos, de bàsics a poc àcids.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Buxus sempervirens</i> (boix)	•		•	
<i>Amelanchier ovalis</i> (corner)		•	•	
<i>Rhamnus saxatilis</i> (espina cervina petita)			•	
<i>Genista scorpius</i> (argelaga)				•
Estrat subarbustiu i herbaci				
<i>Hepatica nobilis</i> (herba fetgera)			•	
<i>Arctostaphylos uva-ursi</i> (boixerola)		•	•	
<i>Primula veris</i> subsp. <i>columnae</i> (cucut)			•	
<i>Teucrium chamaedrys</i> (camedris)				•
<i>Cruciata glabra</i> (creuera)				•

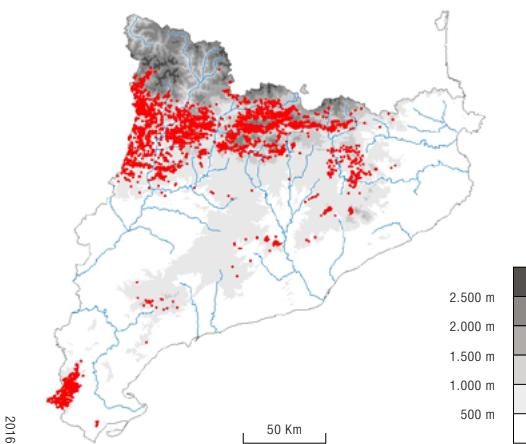
Boixedes a la serra de Sant Gervàs (Alta Ribagorça). A. Ferré

Boixeda prop del coll de Pendís (Berguedà). I. Soriano

Distribució dins el territori català

Pirineus i territoris olosítanic, ausosegàrric i catalanídic, des de pocs metres d'altitud fins a uns 1.800 m (a les valls més continentals dels Pirineus).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Viola willkommii-Quercetum fagineae Br.-Bl. et O. Bolòs 1950
Buxo sempervirentis-Juniperetum phoeniceae Rivas Mart. 1969 (incl. *Stipo-Juniperetum phoeniceae* auct.)
Jasmino-Buxetum sempervirentis O. Bolòs 1973
Buxo-Cistetum laurifolii Carreras, Carrillo, Masalles, Ninot et Vigo 1993
Buxo sempervirentis-Quercetum pubescens Br.-Bl. (1915) 1932
Teucro Santolinetum pectinis X. Font 1989
Buxo sempervirentis-Fagetum Br.-Bl. et Suspl. 1937 em. Br.-Bl. 1952
Helleboro-Fagetum O. Bolòs (1948) 1957
Pteridio-Quercetum pubescens (Suspl.) O. Bolòs 1983
etc.

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús.

Conservació

Allà on el sòl és més o menys profund, el creixement del bosc pot reduir-ne la superfície, però les tales forestals i els focs l'afavoreixen a termini mitjà.

A les àrees més rocalloses és una unitat permanent, però es troba secundàriament molt estesa a causa de l'abandonament de la pastura en àrees antigament desforestades.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	3
Forma d'implantació territorial	(IC3)	1
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	1
Interès de Conservació	(IC)	12

Grau d'amenenaça	(A)	1
------------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

5110 Boixedes xeroteròmiques permanents, dels vessants rocosos.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

32aa Boixedes (matollars de *Buxus sempervirens*), de la muntanya mitjana (i de les contrades mediterrànies). □

Unitat EUNIS corresponent

F6.64 Supra-Mediterranean *Buxus sempervirens* scrub. [JMN]

32.642+

Matollars d'*Ononis fruticosa*, sovint amb *Buxus sempervirens* (boix), calcícoles, de la muntanya mitjana poc plujosa i de les contrades interiors

Matollar d'*Ononis fruticosa* vora Bagà (Berguedà). J. Vigo

Aspecte

Matollars més aviat irregulars, d'1-1,5 m d'alçària, que poden deixar terra al descobert o petites superfícies pradenques entremig dels arbustos. El formen plantes de fulla relativament petita, xeromorfa, bé que n'hi ha algunes de caducifòlies.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Muntanya mitjana: estatge submontà. Més rarament, a terra baixa: contrades mediterrànies interiors.

Ambients que ocupa

Vessants desforestats i sovint erosionats, fent claps més aviat esparsos.

Clima

Medioeuropèu submediterrani (o mediterrani continental).

Substrat i sòl

Roques carbonàtiques, principalment lutites (margues). Sòls generalment argilosos, bàsics, rics en carbonats, alguns cops un xic guixencs.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Ononis fruticosa</i> (gavó)		•	•	
<i>Buxus sempervirens</i> (boix)	•	•	•	
<i>Amelanchier ovalis</i> (corner)		•		

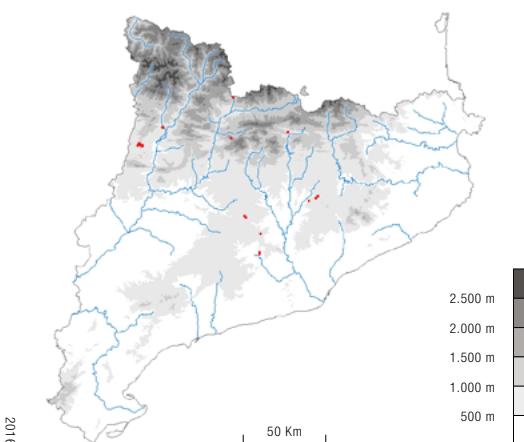
Estrat herbaci				
<i>Avenula pratensis</i> subsp. <i>iberica</i>				•
<i>Carex humilis</i>				•

Ononis fruticosa. J. Vigo

Distribució dins el territori català

Prepirineus (sobretot centrals) i territori ausosegàrric.

2016

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Ononido fruticosae-Buxetum sempervirentis (Br.-Bl. et O. Bolòs)
O. Bolòs 1960

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús.

Conservació

Amenaçat perquè presenta una àrea de distribució restringida, apareix en forma de taques de superfície molt reduïda, i perquè progressivament es veu desplaçat pel bosc.

En general representa una fase dinàmica de recuperació forestal i tendeix a ser envaït per arbres i arbustos. En alguns llocs concrets (codines, vessants molt erosionats) fa l'efecte d'un mantell marginal de caràcter permanent.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	15

Grau d'amenaça	(A)	4
-----------------------	------------	----------

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

5110 Boixeres xeroteròmiques permanentes, dels vessants rocosos.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

32aa Boixedes (matollars de *Buxus sempervirens*), de la muntanya mitjana (i de les contrades mediterrànies). □

Unitat EUNIS corresponent

F6.11 Western *Ononis fruticosa* garrigues.

[JMN]

32.643+

Matollars d'*Ononis aragonensis* amb *Buxus sempervirens* (boix), de l'estatge montà poc plujós, als Prepirineus i al territori catalanídic meridional

Matollar d'*Ononis aragonensis* al massís del Port. X. Font

Aspecte

Matollars baixos (fins a 1 m) i irregulars, formats sobretot per les dues espècies esmentades en el títol, entre les quals sol sobresortir algun arbust més alt, o algun arbre (pi roig, pinassa, rures). A les petites clarianes s'hi fan algunes mates i herbes praderenques o de vorada.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge montà.

Ambients que ocupa
Custers rocosos o escarpats, peus de cingle.

Clima
Medioeuropèu submediterrani.

Substrat i sòl
Roques calcàries; sòls rocallosos, bàsics, relativament secs a l'estiu.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

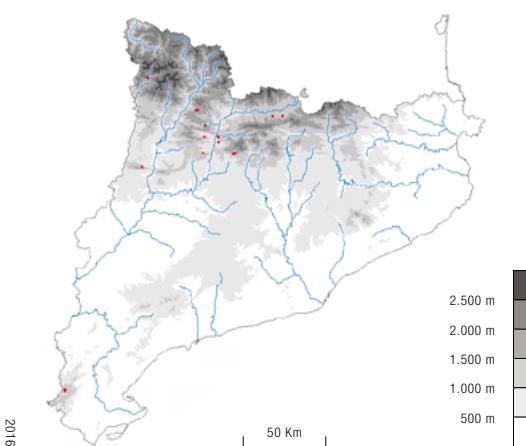
Estrat arbustiu				
<i>Ononis aragonensis</i>	•	•		
<i>Buxus sempervirens</i> (boix)	•	•		
<i>Amelanchier ovalis</i> (corner)	•	•		
<i>Lavandula angustifolia</i> subsp. <i>pyrenaica</i> (espígol)		•		
Estrat herbaci				
<i>Carex humilis</i>			•	
<i>Festuca gautieri</i> (ussona)				•
<i>Sesleria coerulea</i>				•
<i>Avenula pratensis</i> subsp. <i>iberica</i>				•
<i>Hepatica nobilis</i> (herba fetgera)				•

Ononis aragonensis. R.M. Masalles

Distribució dins el territori català

Pirineus, llevat de les terres àrides de la serralada axial. Territori catalanídic meridional (el Port).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Buxo-Ononidetum aragonensis Velasco et Vigo 1981

Usos i problemes de conservació

Us

Senseús.

Conservació

Amenaçat perquè presenta una àrea de distribució molt restringida, apareix en forma de taques de superfície molt reduïda, i perquè progressivament es veu desplaçat pel bosc. Localment, *Ononis aragonensis* pot patir sobrepastura per part dels herbívors salvatges.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (frequència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	(IC)	15

Grau d'amenenaça	(A)	4
------------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

5110 Boixerxes xerotermòfiles permanentes, dels vessants rocosos.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

F6.68.ES

[JMN]

32.66+

Matollars prostrats (catifes) de boixerola (*Arctostaphylos uva-ursi*), de l'estatge montà, als Prepirineus i a les muntanyes catalanídiques centrals i meridionals

Catifa de boixerola al Montsec d'Ares. A. Ferré

Aspecte

Catifes de boixerola, d'on sobresurten alguns arbustos, com ara el boix, i sovint també arbrets isolats (pi roig, roures, carrasca). Entremig s'hi fan, a més, herbes i petites mates pròpies de les pastures seques i algunes espècies de caràcter forestal. Hi predominen les plantes perennifòlies de fulla petita i coriàcia.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Muntanya mitjana.

Ambients que ocupa

Àrees desforestades, claranes de bosc i llocs rocallosos. Hàbitat lligat a rouredes marcescents, a barrancs de muntanya o a pinedes de pi roig o de pinassa.

Clima

Medioeuropèu submediterrani (i mediterrani muntanyenc).

Substrat i sòl

Roques carbonàtiques; sòls sovint rocallosos, bàsics, força secs a l'estiu.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Buxus sempervirens</i> (boix)	•	•		
<i>Amelanchier ovalis</i> (corner)		•		
<i>Juniperus communis</i> (ginebre)			•	
Estrat subarbustiu i herbaci				
<i>Arctostaphylos uva-ursi</i> (boixerola)	•	•		
<i>Primula veris</i> subsp. <i>columnae</i> (cucut)		•		
<i>Lavandula angustifolia</i> subsp. <i>pyrenaica</i> (espígil)			•	
<i>Hepatica nobilis</i> (herba fetgera)			•	
<i>Cruciata glabra</i> (creuera)			•	
<i>Carex humilis</i>			•	
<i>Avenula pratensis</i> subsp. <i>iberica</i>			•	

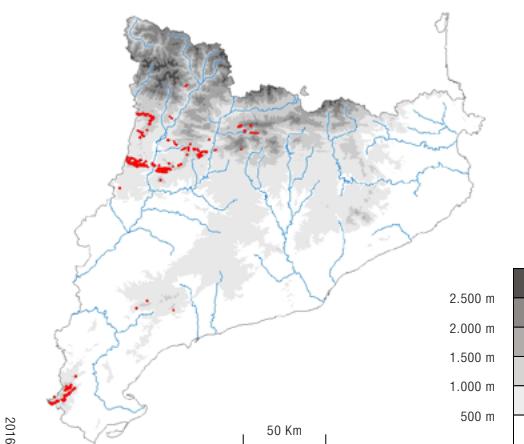

Boixerola. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Prepirineus (i Pirineus axials) i muntanyes catalanídiques centrals i meridionals.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Paeonio-Arctostaphyletum crassifoliae Romo 1989

Aphyllantho-Lavanduletum pyrenaicae O. Bolòs 1960

Buxo sempervirentis-Quercetum pubescens Br.-Bl. (1915) 1932

etc.

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús.

Conservació

La reforestació espontània tendeix a reduir-ne l'extensió, tot i que sempre en subsisteixen petits claps intercalats en el bosc.

Molt sovint es tracta de formacions secundàries, conseqüència de la degradació de rouredes, carrascars o pinedes. Altres vegades són comunitats permanentes d'indrets rocallosos.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (frequència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	12

Grau d'amenaça	(A)	1
----------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

32ab Matollars prostrats de boixerola (*Arctostaphylos uva-ursi*), de l'estatge montà, als Prepirineus i a les muntanyes catalanídiques centrals i meridionals.

Unitat EUNIS corresponent

F6.67.ES

[JMN]

≡

<

32

Bosquines i matollars
mediterranis i
submediterranis

32.A

Ginestars de ginesta vera

32.A

Ginestars de ginesta vera (*Spartium junceum*), de les contrades mediterrànies (sobretot les marítimes)

Ginestars prop de Colera (Alt Empordà). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Formacions arbustives altes (2-3 m), sovint una mica irregulars, a causa dels buits que hi ha entre els diferents individus de l'espècie dominant; més rarament fan petits claps densos. Comprenden algun altre arbust de brottes o bosquines i un estrat herbaci divers, format tant per grans herbes vivaces com per petites mates i plantes anuals. L'arquitectura de l'espècie dominant, sense fulles i amb tiges verticals, fa que arribi força llum a terra i dóna un caràcter poc definit a la resta del component florístic.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa: contrades mediterrànies en general.

Ambients que ocupa

Molt sovint erms i talussos de camins, camps i rieres, formant una franja de vegetació marginal; alguns cops en àrees antigament cremades o en prats no pasturats, com a etapa de recuperació forestal.

Clima

Mediterrani, sobretot de tendència marítima.

Substrat i sòl

Roca i sòl molt diversos. Sobretot, però, terrenys neutres o àcids, potser perquè la ginesta hi troba menys competència d'altres arbustos. Sòls en general força secs a l'estiu.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arbustiu				
<i>Spartium junceum</i> (ginesta)	•		•	•
<i>Ulex parviflorus</i> (gatosa)				
Estrat herbaci				
<i>Hyparrhenia hirta</i> (albellatge)				•
<i>Psoralea bituminosa</i> (trèvol pudent)				•
<i>Brachypodium retusum</i> (llistó)				•
<i>Helichrysum stoechas</i> (sempreviva)				•
<i>Carlina corymbosa</i> (card cigrell)				•

Ginesta vera. X. Font

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cap.

Usos i problemes de conservació**Us**

Sense ús, eventualment s'hi recol·lecten flors.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts.

Es tracta d'un hàbitat inestable que en els darrers anys ha experimentat una certa expansió. En talussos de rieres i ambients semblants és força persistent.

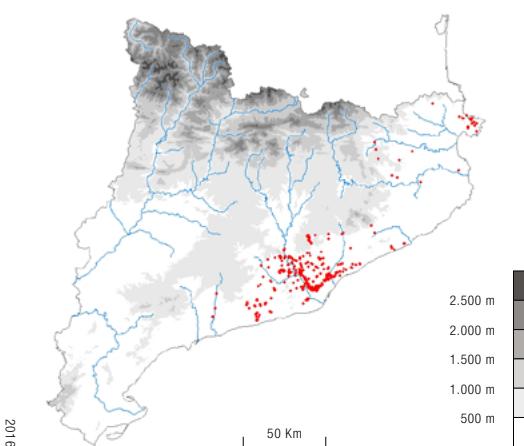
Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	1
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	9

Grau d'amenaça	(A)	1
-----------------------	------------	----------

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic i catalanídic (sobretot septentrional i central).

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen32ac Ginestars de ginesta vera (*Spartium junceum*), de les contrades mediterrànies (sobretot les marítimes). **Unitat EUNIS corresponent**F5.4 *Spartium junceum* fields.

[JMN]

≡

<

32

Bosquines i matollars
mediterranis i
submediterranis

32.B+

Bosquines de pi blanc
(*Pinus halepensis*)
procedents de colonització

32.B⁺

Bosquines de pi blanc (*Pinus halepensis*) procedents de colonització

Bosquines de pi blanc prop de Sant Pau de la Guàrdia (Anoia). A. Ferré

Aspecte

Poblacions molt denses formades per pinetons de pocs metres d'alçada que comprenen estrats inferiors molt pobres a causa de la competència de l'arbre.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

Estrat arborescent

Pinus halepensis (pi blanc)

•			•	
---	--	--	---	--

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Terra baixa (contrades mediterrànies en general).

Ambients que ocupa

Antics ambients forestals afectats per algun procés de desforestació dràstica, normalment foc, seguit de bones condicions per a la germinació i l'establiment del pi.

Clima

Mediterrani.

Substrat i sòl

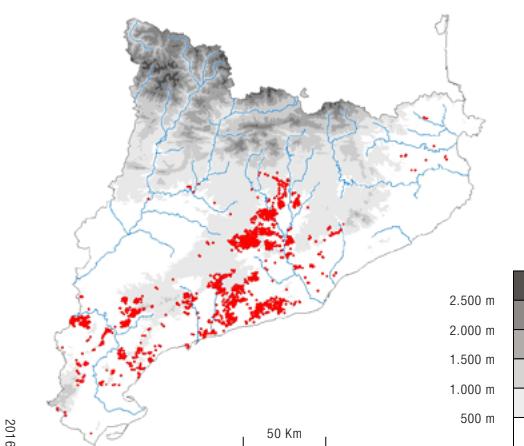
Rocam divers, bé que més sovint calcàries o margues, en sòls normalment afectats per un eixut estival acusat.

Bosquines de pi blanc al Bages. I. Soriano

Distribució dins el territori català

Principalment territoris catalanídic i ausosegàrric.

2016

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cap.

Usos i problemes de conservació

Us

Sense ús.

Conservació

Per la seva estructura són masses forestals que comporten diverses problemàtiques (baixa productivitat forestal, regeneració compromesa, sensibilitat a les plagues, alta inflamabilitat, baixa diversitat). Per tal d'afavorir l'aparició de sotabosc, el bon creixement dels arbres i la regeneració poblacional, la gestió forestal hauria de reduir la densitat dels arbres.

En els darrers anys, la superfície recoberta per aquest hàbitat ha augmentat de manera significativa en les zones afectades pels grans incendis de la dècada de 1990.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	(IC)	10

Grau d'amenaça	(A)	1
----------------	-----	---

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

32ae Bosquines de pi blanc (*Pinus halepensis*) procedents de colonització. ■

Unitat EUNIS corresponent

F6.2.J.ES

[JMN]

≡

<

33

**Matollars xeroacàntics
de les terres
mediterrànies càlides**

33.1

**Matollars xeroacàntics dels
caps de penya-segats de la
Mediterrània occidental**

33.15

Matollars xeroacàntics amb *Astragalus tragacantha*, dels caps de penya-segats del territori ruscínic

Matollar de coixí de monja al cap de Creus. J. Vigo i A. Ferré

Aspecte

Matollars pulvinulars i espinosos de 30-40 cm d'alçària. Comprenden, segons la proximitat relativa al mar, des de formacions amb sempreviva fins a comunitats amb estepa borrera i altres plantes habituals de la brolla silicícola.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Litoral marítim.

Ambients que ocupa

Indrets ventejats: serrats rocosos, collets, torrenteres... sotmesos a l'efecte de l'abrasió marina.

Clima

Mediterrani marítim.

Substrat i sòl

Sòl esquelètic, especialment sobre substrat silici.

Flora principal

dom. ab. sign. sec.

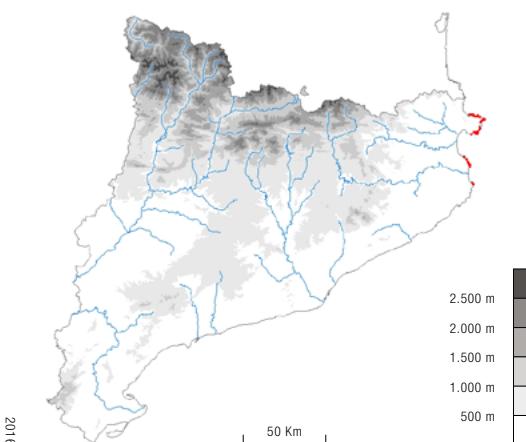
<i>Astragalus tragacantha</i> (coixí de monja)	•	•		
<i>Cistus salviifolius</i> (estepa borrera)		•		
<i>Lavandula stoechas</i> (tomaní)		•		
<i>Helichrysum stoechas</i> (sempreviva)		•		
<i>Euphorbia characias</i> (lleteresa vera)		•		
<i>Senecio cineraria</i> (cinerària)		•		
<i>Plantago subulata</i>		•		
<i>Daucus gingidium</i> (pastanaga marina)				•
<i>Polycarpon polycarpoides</i>				•

Coixí de monja. J. Font

Distribució dins el territori català

Territori ruscínic: del cap de Creus al massís de Begur.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen*Astragalo-Plantaginetum subulatae* R. Mol. 1934*Astragalo massiliensis-Cistetum repentis* T. Franquesa 1996*Astragalo-Senecionetum cinerariae* O. Bolòs et Vigo 1984**Usos i problemes de conservació****Ús**

Sense ús.

Conservació

Principalment amenaçat per la urbanització dels espais que ocupa i, encara que menys, per la presència d'espècies exòtiques, la freqüènciació i l'obertura de camins.

Es tracta d'un agrupament semihalòfil que fa el pas entre les comunitats del primer cinyell litoral i les formacions arbustives de més endins.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	3
Presència de tàxons rars i endèmics (<i>Polycarpon polycarpoides</i> , <i>Armeria alliacea</i> subsp. <i>ruscinonensis</i>)		
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	(IC)	18

Grau d'amenenaça	(A)	4
-------------------------	------------	----------

**Tipus d'hàbitats d'interès comunitari
(annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents**

5410 Matollars pulviniformes dels caps de penya-segats costaners, a la Mediterrània occidental.

**Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya
(1:50.000) que el representen**

33a Matollars xeroacàntics amb *Astragalus tragacantha*, dels caps de penya-segats del territori ruscínic.

Unitat EUNIS corresponent**F7.115** Cap de Creus phrygana.

[JG]

Manual dels hàbitats de Catalunya

Volum IV

3 Vegetació arbustiva i herbàcia (Vegetació arbustiva)

L'adaptació al nostre territori del catàleg dels biòtrops de la Unió Europea (*CORINE biotopes manual*) va portar a dreçar una llista dels hàbitats existents a Catalunya. El present Manual vol servir per a interpretar-los teòricament i per a poder-los identificar fàcilment en la pràctica. Els volums descriptius, com aquest, comprenen una sèrie de fitxes, corresponents cadascuna a un hàbitat, ordenades i distribuïdes en apartats coincidents amb els subgrups de primer i segon nivell. Cada fitxa presenta, de manera molt sintètica, les característiques més rellevants de l'hàbitat (aspecte, ecologia general, component biòtic, paràmetres d'interès de conservació...) i porta algunes figures il·lustratives i, en la majoria de casos, un petit mapa de distribució.

En aquesta nova edició s'han revisat i actualitzat els continguts de la versió anterior (nous mapes, nous paràmetres indicadors de l'interès de conservació, incorporació de la correspondència amb la nova classificació europea EUNIS...) i s'hi han afegit uns pocs hàbitats observats o descrits aquests últims anys.